Editura UNIVERS

Romanul oferă o radiografie nemiloasă dar şi plină de savoare a provincialismului american, surprins în poziţiile sale semnificative, într-un «minut de adevăr». O întîmplare plină de suspens îi permite cititorului să arunce o privire asupra unui orăşel american de azi, cu problemele lui uneori dramatice.

Scriitoarea Babs H. Deal, autoare a mai multor romane de succes, foloseşte o tehnică literară interesantă, cu flash-uri alternative asupra trecutului uneia sau a alteia dintre eroine — silite dintr-odată să-şi rememoreze şi să-şi reconsidere întîmplările dintr-o lungă vară fierbinte.

Lei 10

225

1974

BABS H. DEAL • CAD ZIDURILE

BABS H. DEAL

CAD ZIDURILE

COLECŢIA MERIDIANE

BABS H. DEAL
The Walls Came Tumbling Down
Doubleday & Comp. — New York

Babs H. Deal

Cad zidurile

În românește de *Monica Perussi*

Editura UNIVERS

1974

PARTEA I

MILEY Innes ieşea din casa lui din Westwood la şase dimineaţa, într-o zi blîndă de sfîrşit de februarie. Ducea un pacheţel cu două sandvişuri cu friptură de vacă, trei ouă fierte şi un termos cu cafea. Îşi luase jacheta pentru că uneori, după-masă, vîntul era rece. Nu era cine ştie ce circulaţie pe Strada Universităţii, din cînd în cînd mai trecea cîte o maşină cu muncitori spre fabrica de hîrtie Finch. Plutea o ceaţă uşoară amestecată cu fum industrial, pe care soarele reuşea să o risipească destul de repede. Trecînd pe lîngă Lacul Hatter şi văzînd sclipirea apei, se gîndi că atunci cînd va termina treaba, va putea să meargă la pescuit. Fusese un an bun pentru construcţii.

Au avut mult de lucru la universitate de cînd cu noul rector. Doctorului Edwards îi plăcea să vadă cum se ridică noi clădiri şi se dărîmă cele vechi. Asta urma să facă şi Miley astăzi, să termine dărîmarea uneia dintre ele. Era un cămin de studente, la colţul format de Strada Universităţii şi Bulevardul Stejarului. Strada purta încă acest nume, deşi nu prea

mai erau stejari pe acolo, noului rector plăcîndu-i să taie şi copacii. Era o muncă uşoară, clădirea nefiind prea veche. Cele într-adevăr vechi erau cumplite ; fuseseră construite ca să reziste timpului. Căminul de studente Delta fusese ridicat la sfîrşitul anilor treizeci, cînd constructorii începuseră să înţeleagă că se cuvine să ţină pasul cu moda. Treaba mergea bine. Trebuia să cureţe locul pînă la sfîrşitul săptămînii. Apoi Oscar Ridley putea începe construcţia unui bloc de beton cu camere pentru studentele asociaţiei Delta. Acesta era primul cămin de fete care urma să fie reconstruit ; cît despre căminele de băieţi, erau toate gata.

Fusese un incendiu la căminul Sigma Chi, aşa că a trebuit să fie reconstruit. În cinci ani nu mai rămăsese nici o casă veche pe latura asta, cu excepţia celor de la Deke, dar şi ei au modernizat totul. Deşi, după cîte auzise Miley, Oscar nu făcuse treabă prea bună. Prea mulţi oameni l-au convins să micşoreze preţurile.

După asta urmează noul club, care îi va ţine ocupaţi pînă în vara viitoare. O să cam arate ca un hangar, dar ce-i păsa lui. El era tîmplar, şi nu arhitect. Nici Oscar Ridley nu era arhitect, dar nimeni în afară de Miley Innes nu ştia asta.

Oscar şi Miley au pornit să muncească împreună la Compania River Lumber în timpul crizei. Tăiau scînduri. Uneori, dacă bătrînul Finch era în toane bune, aruncau cîte o privire pe vreun proiect, dar asta nu se întîmpla prea des. Apoi a venit cel de al doilea război mondial, şi Miley a luat un timp parte la invaziile din

Pacific şi apoi a încărcat orez pentru japonezi pe docurile din Manila, încercînd să se ferească de bombele pe care le aruncau americanii asupra lor. Cînd s-a întors înapoi la Druid City, Oscar Ridley era tînărul inteligent care cumpărase terenul din jurul Lacului Hatter, cu gîndul să-l umple cu case ieftine pentru afluenţa pe care anii de după război urma s-o aducă la Druid City. Prin 1950, Oscar proiecta deja case pentru doctorii şi avocaţii de pe Cherokee Drive. În 1960 construia pentru ei toate casele noi din Warrior Shores.

Miley n-avea nimic special cu Oscar. Îi era chiar simpatic. Dar n-ar fi făcut afaceri cu el pentru nimic în lume. Lucra, îşi încasa cecul vinerea şi lăsa sindicatul să se ocupe de rest.

Opri maşina la stopul de la colţul terenului şi îi făcu semn cu mîna lui Mary Alice Cross, care tocmai cobora din maşină în faţa magazinului ei de confecţii. Era o femeie care arăta teribil de bine. Nici n-ai fi zis că tocmai devenise bunică. Mary Alice intră în magazinul de lîngă salonul de cosmetică şi coafură al soţiei lui Miley, şi acesta se întrebă dacă Edyth o fi fost în stare să-şi pornească maşina. Era o maşină de ocazie, dar întrucît el pleca prea devreme ca s-o ducă şi pe ea, era mai bună decît nimic.

La colţul următor văzu camionul pentru muncitori al companiei. Asta însemna că prima echipă sosise. Dar putea să pună prinsoare că nu lucrau încă. Şedeau fumînd şi bînd cafele pînă ce apărea el. De fapt, ăsta era motivul pentru

care Oscar l-a păstrat ca supraveghetor, chiar dacă uneori ar fi vrut să uite de timpul cînd lucraseră la tăiatul scîndurilor.

Parcă la colțul Străzii Stejarului și coborî din mașină. Ziua se anunța călduroasă. Putea să-și dea seama după soarele care îi ardea spatele. Februarie era o lună bună în Druid City, Alabama. Zilele reci și singura zăpadă se terminaseră odată cu ianuarie. S-ar putea să mai revină o dată sau de două ori — Iarna Mieilor, Iarna Duminicii de Paști — dar adevăratele zile reci trecuseră. Traversă peste molozul ce acoperea pajiștea verde.

Rămășițele casei se profilau părăsite pe albastrul cerului. Acoperișul era împrăștiat peste tot, iar ușile și ferestrele fuseseră luate. Mai rămăsese în picioare numai o porțiune mică din spate. Era formată dintr-o baie și o gură de aerisire care cobora în bucătărie. O lăsaseră acolo vineri după-masă, cu gîndul să se apuce de ea luni dimineața. Miley își trecu mîna prin părul rar și cărunt, se uită cu un ochi spre soare și începu să urce. Cei doi muncitori negri și băiatul cel nou, care sosise în sfîrșit la vreme, îl urmară pe schele.

Din locul unde se oprise se putea vedea interiorul stadionului. Părea măreț, gol și frumos, și Miley îl admiră. Era curat, pus la punct și bine construit. Ăsta n-o să fie dărîmat curînd, deoarece nici măcar Oscar și noul rector n-au putut convinge pe nimeni că trebuia înlocuit. Dincolo de el erau străzile vechi, cu casele bătrînești devenite pensiuni. Se întrebă cam cît

de vechi puteau fi. Foarte aproape era universitatea, cu clădiri noi intercalate printre cele vechi. Mai departe, în cealaltă direcție, erau suburbiile, iar și mai departe, spre stînga, centrul. Acolo se afla tot ceea ce era construit din lemn, cărămidă și beton în Druid City. Nu putea să le vadă decît în felul acesta — o colecție de materiale de construcție. Se gîndi, așa cum făcea deseori dealtfel, la dezastrul pe care l-ar putea aduce o bombă aruncată acolo și oftă, uitîndu-se la ceea ce doar o mică echipă de oameni fusese în stare să facă cu o singură clădire.

Baia de la etaj era în mod vizibil un adaos la casă. Fusese construită deasupra bucătăriei și, după dărîmarea pereților interiori, se putea vedea că fusese instalată într-o parte mai veche a clădirii, probabil într-o cămară. Pereții interiori în care era vechea gură de aerisire, așezată în continuarea celei de la bucătărie, erau mult mai solid construiți decît cei de placaj și ipsos.

Se apucă să-i dărîme el însuși. Pe la ora 11, Miley era transpirat, murdar și plin de tencuială, dar pereții interiori nu mai existau, iar gura de aerisire era deschisă. Începu să arunce cărămizile peste umăr. La 11,30 a.m. găsi în zid scheletul copilului.

1944

Zodia Gemenilor trecuse, și lumea mergea spre Leu, Sirius și spre zilele lungi, fierbinți și prăfuite de vară. Al doilea război mondial continua în Pacific și în Germania. În America zilele

erau lungi, călduroase și liniștite, fără să se deosebească mult una de cealaltă.

Erau nouă în căminul de studente Delta în vara aceea, nouă fete, o bătrînă care avea grijă de ele și o femeie la bucătărie care le iubea. Nouă fete într-un turn care nu era — așa cum dealtfel nici un turn nu e vreodată — neprihănit.

Căminul Delta era înalt, mare și alb, cu coloane în față și ferestre pe trei părți. Exista un bec cu abajur deasupra imensei uși din față, iar cărămizile pridvorului, spre deosebire de cele vopsite în alb ale pereților, erau vechi, roșii și tocite, și căpătaseră patină de cîți pași le călcaseră. Casa plutea pe întinderea goală a terenului universității ca o corabie pierdută pe o mare nemișcată. Nu era nici un program de vacanță la universitatea din Druid City și puținii oameni concentrați pe loc plecaseră acasă pentru treburile lor de vară, încercînd să-și prelungească cît mai mult permisiile.

Fetele plecaseră acasă și, întinse în hamac, scriau scrisori soldaților de pe front. Doar cîteva rămăseseră pentru sesiunea de vară și încă și mai puține pentru lunga vacanță de sfîrșit de vară și început de toamnă.

Cele nouă din căminul Delta rămăseseră pentru că nu aveau nimic mai bun de făcut și pentru că, atunci cînd plănuiseră să rămînă, în primăvară, totul le apăruse ca o aventură. Dacă rămîneau nouă, conducerea putea ține căminul deschis pentru ele.

Dolly Cowan n-a vrut la început să accepte slujba de administratoare temporară a căminului asociației de fete Delta pe timp de vară. Ar fi vrut să-și petreacă concediul cu fiica și cu nepotul ei în California; fiica ei voia să fie mai aproape de port în caz că soțul ei, comandantul unui transatlantic, ar fi venit pentru reparații. Dar avea nevoie de bani și nu era sigură că draga ei Kate o dorea. Se consolă spunîndu-și că își va coase o grămadă de lucruri. Nu vor fi multe fete în casă și nu vor avea mulți prieteni — nu prea mai erau tineri cu care să flirtezi. Doamna Jason, administratoarea permanentă, anunțase că reușise s-o angajeze pe timp de vară pe Clarissa Johnson, bucătăreasa obișnuită a căminului, iar Clarissa făcea adevărate minuni cu cartelele. Întrucît căminul nu mai era folosit și în alte scopuri, au decis să țină doar o aripă deschisă, ceea ce ușura mult problemele gospodărești.

De-abia după ce a acceptat slujba și a apucat să-i scrie fetei ei, a fost anunțată de către administrația universității că aveau de gînd să folosească perioada de vară ca să facă reparații în casă. Era foarte neplăcut și fusese necinstit din partea lor să nu-i spună înainte, dar trebuia să se descurce cumva. Dealtfel, găsea că e un lucru făcut cu cap. Puteau să înceapă treaba cît nu erau decît cîteva fete în casă și s-o termine în timpul vacanței mari. Pe lîngă asta, după cum îi spuseseră și ei, avuseseră norocul de a li se da prioritate în fața tuturor celorlalte cămine.

Se gîndea la situația ei în timp ce aștepta ca cele nouă fete care îi fuseseră date în grijă să vină la ea ca să ia ceaiul și să facă cunoștință. Se simțea bine. Locuința predecesoarei ei era spațioasă și veselă. Salariul, deși modest, va mări desigur micul ei capital. Fetele, după cum le văzuse la instalare, erau niște domnișoare plăcute și bine-crescute. Toate proveneau din familii bune și case înstărite. Dolly Cowan credea în adevărul modului de viață american. Era îngrozitor de snoabă. Aranjă din nou serviciul de ceai și își potrivi pe piept noua broșă cu camee. Cînd se auzi primul ciocănit la ușă, spuse : „Intră" — cu o voce afectată și nesigură.

Era bucuroasă că prima venită era B.J., căci o făcea să se simtă la largul ei, mai mult ca oricare altă fată. Era voinică, osoasă, stîngace, dar cu niște ochi albaștri limpezi, inocenți ca ai unui ursuleț de pluș. De fapt, chiar semăna cu un ursuleț. Mare, blondă, caldă de-ți venea s-o strîngi în brațe.

Dolly se hotărîse să le învețe la început prenumele și apoi, pe parcurs, numele de familie. Dar numele lui B.J. îl știa automat, căci B.J. era o Lowe din Mobile, Alabama. Iar familia Lowe era cineva. Prenumele ei adevărat era Barbara Jean, dar nimeni nu-i spunea așa. Pînă și cecurile și le semna B.J., așa că doamna Cowan trebui să se conformeze obiceiului.

— Intră, draga mea. Stai jos unde vrei. Vom lua ceaiul de îndată ce vom fi toate.

— Da, doamnă, răspunse B.J.

Își dădu părul blond pe spate cu o mînă bronzată și zîmbi.

— Credeam că voi, fetele, abia așteptați vacanța. Nu pot înțelege de ce vreți să veniți la cursurile de vară.

B.J. zîmbi.

— Ați petrecut vreo vară în Mobile ?

— Nu, dar cred că mi-ar place. E un oraș drăguț.

— E capătul pămîntului, răspunse B.J.

Se auzi o altă bătaie în ușă. De data asta veneau două fete, amîndouă puțin zburlite, dar gătite cu rochii imprimate și sandale albe.

— Sandy și Meredith, spuse ea.

Amîndouă murmurară un „da, doamnă" și se așezară.

Le privi gîndindu-se că dacă va fi să aibă dureri de cap, probabil că ele i le vor da. Amîndouă erau veșnic grăbite, veșnic venind de undeva sau mergînd undeva ; erau mici și încordate... fete despre care ea credea că au pe „vino-ncoa'". Nu era însă capabilă să spună pe care dintre ele o considera „sexy". Nu semănau deloc. Sandy avea părul roșu, ochii verzi și o gură mică, interesant modelată. Nu era drăguță, ci plină de viață. Avea însă picioare uluitor de frumoase. Meredith avea și ea picioare frumoase, dar nu te uimeau așa de tare ca cele ale lui Sandy. Avea părul castaniu și ochi căprui, iar nasul era acoperit cu o pulbere fină de pistrui. Avea mîini frumoase, dar doamna Cowan nu putu să nu observe că unghiile îi erau complet roase... alt semn rău. Totuși, erau fete

drăguțe. Și amîndouă locuiau aici, în Druid City. Cea mai mare parte din fetele din cămin erau de aici. Delta era o asociație locală și fetele din oraș erau întotdeauna în majoritate.

— Ce servici de ceai minunat, zise Sandy.

— Mulțumesc, draga mea. E al doamnei Jason.

— Ea nu-l folosește niciodată, spuse Sandy. Ați fost foarte drăguță că ne-ați invitat.

— M-am gîndit că e cel mai potrivit mod de a ne cunoaște mai bine. Sîntem atît de puține, și cred că trebuie să fim bune prietene.

Meredith se uită la ea cu un aer solemn. Același lucru îl făcu și Sandy. B.J. se ridică și privi pe fereastră.

— Uite-o pe Martha, zise ea. Exact la timp. Nouă ne-a fost teamă să nu întîrziem și am venit prea devreme. Martha însă este întotdeauna punctuală.

Se auzi o bătaie în ușă și toate trei fetele schimbară priviri amuzate.

Doamna Cowan era tulburată. Martha era cea mai serioasă dintre fete. Știa că ea n-o să-i dea niciodată bătaie de cap. Dar trebuia să recunoască faptul că nu putea simți pentru ea simpatia pe care o simțea pentru B.J., sau chiar pentru cele două flușturatice care ședeau pe canapea.

Martha purta un elegant taior bleumarin și pantofi cu tocuri înalte. Zîmbi impersonal la toată lumea, se așeză pe scaun și zise :

— E o după-amiază foarte frumoasă.

— Lasă asta, Martha, zise B.J. Doamna Cowan nu vrea să fim protocolare.

Martha îi aruncă doar o privire.

Sandy zîmbi și se mișcă cuprinsă de neastîmpăr. Doamna Cowan știa că ar fi vrut o țigară, dar nu le spuse că au voie să fumeze. Asta nu pentru că era rea — ele oricum ar fi fumat. Pur și simplu nu considera că e bine să le încurajeze.

Intrarea Joanei Holmes sparse tăcerea care se instalase. Era o adevărată apariție. Joan făcea întotdeauna o intrare spectaculoasă. Era drăguță aproape ca o actriță de cinema, dar îi lipsea vitalitatea lui Sandy și Meredith. Era frumoasă ca o poză de pe cutiile de ciocolată : păr blond vaporos prins într-o eșarfă albastră de mătase, ochi mari albaștri, pielea albă, obrajii trandafirii. Era îmbrăcată într-o rochie bleu și pantofi asortați. Se opri în cadrul ușii și zise :

— Bună...

În spatele ei intrară două fete.

— Am încercat să te ajungem din urmă tot drumul prin universitate, Joan, spuse una dintre ele.

— Ni se părea că mergi agale, zise cealaltă. De fapt cred că alergai.

Joan le acordă fiecăreia cîte un zîmbet.

Doamna Cowan urmărea scena. Cele două fete din spatele lui Joan erau fără îndoială pajii ei. Nici una nu părea a fi deosebit de prietenoasă cu celelalte. Una dintre ele, Dolores Powell, era o fată dureros de urîtă. Avea tenul urît și o față alungită, cu prea mulți dinți în

gură. Era deşirată şi neatrăgătoare. Venea din Memphis. Administratoarea se întrebă de ce fetele urîte stau întotdeauna în preajma celor frumoase. Nu era destul de subtilă ca să înţeleagă că, în general, lucrurile se petreceau invers. Cealaltă fată, Kathryn Hodges, era din Newcastle ; ea şi Joan fuseseră împreună la şcoală. Era puţin mai mare şi o recomandase pe Joan la intrarea în asociaţia Delta.

Fetele le priveau pe Joan şi trena ei cu un amuzament plin de afecţiune.

— Ai fost la antrenament, Joanie ? întrebă Sandy.

— Nu, răspunse Joan. A trebuit să discut cu unul dintre profesori despre orarul meu.

— Ce fată silitoare ! zise Sandy.

— Ei, Sandy ! şopti Meredith.

— Deci, cine lipseşte ? întrebă Doamna Cowan.

— Mary Alice şi Edyth, răspunse Martha. Pesemne că încearcă să pună scrisorile la poştă înainte de închidere.

Doamna Cowan se uită la ceas.

— Cred că e cazul să-i spun Clarissei să aducă ceaiul.

— Îi spun eu, sări Sandy, apoi se opri şi adăugă : Dacă vreţi...

— Desigur, draga mea.

Doamna Cowan o urmări pe Sandy ieşind pe uşă apoi se întoarse spre celelalte fete :

— Ei bine, v-aţi aranjat toate ?

Fetele murmurară un răspuns. Apoi Sandy reveni împreună cu Clarissa, cu ceaiul şi cu cele două fete care lipseau.

Şi Mary Alice era drăguţă, se gîndi doamna Cowan. Nu duceau lipsă de fete frumoase în casă, asta era sigur. Era înaltă şi brunetă, cu ochii albaştri şi zîmbet blînd. Exista însă în ea o energie controlată, care o făcea pe doamna Cowan să o pună mai degrabă alături de Meredith-Sandy-B.J., decît în rînd cu Martha-Joan. Nu era prea sigură ce înţelegea prin asta, dar în mintea ei le despărţise în două grupuri. Exista în Joan şi în liniştita Martha o siguranţă a feminităţii pe care celelalte nu o aveau. Cam asta era tot ceea ce putea vedea ea pe moment.

Pe Edyth nu o putea defini deloc. Exista la ea o anumită placiditate a figurii, negată complet de privirea ochilor. Arată ca o stewardesă foarte competentă, gîndi doamna Cowan, cu excepţia ochilor. Erau mult prea inteligenţi, mult prea conştienţi şi atenţi, ca să se integreze cu corpul şi cu restul feţei mici şi aseptice. Ea dădu mîna cu doamna Cowan, uimind-o, şi se aşeză pe un taburet.

— B.J., vrei să ajuţi la servitul ceaiului ?

B.J. roşi şi răspunse :

— Cred că o să sparg ceva. Dar... O.K.

— Toarnă tu, Joan, te rog.

— Da, doamnă, răspunse Joan, aranjîndu-şi fusta şi stînd dreaptă în spatele ceainicului.

— Parcă ai fi Alice în ţara minunilor, Joanie, zise Sandy. Eu voi fi Pălărierul Nebun, tu Me-

redith — Iepurele de Martie, iar Edyth ar putea fi bursucelul.

— Hai, acum stați toate jos, comandă Meredith.

Sandy aprinse o țigară. Apoi Meredith făcu același lucru. Martha se încruntă la ele.

— O bucată de zahăr sau două, doamnă Cowan ? întrebă Joan.

B.J. rîse.

— Știi bine că nu avem zahăr adevărat.

— Da, dar sună bine, răspunse Joan. Nu pot să întreb : cît surogat ?

Turnă cu delicatețe în cănile subțiri, iar B.J. le luă și le împărți în jur.

— Sînt bune camerele ? întrebă doamna Cowan mestecînd ceaiul.

— Grozave, răspunse B.J. E minunat să avem fiecare cameră separată.

— Au de gînd să înceapă treaba mîine. Sper să nu vă deranjeze prea mult.

— Ne simțim grozav, spuse Sandy. Caprifoiul a înflorit, iar universitatea e complet goală. E... cum să spun... ceva deosebit. Dar amuzant.

Doamna Cowan le zîmbi la toate.

— Cred că o să ne înțelegem de minune.

În drum spre camerele lor, Sandy se opri și își băgă capul pe ușa bucătăriei.

— Clarissa, Clarissa, o strigă ea pe negresa înaltă care ședea la masă. Înflorește caprifoiul.

— Se poate, drăguțo, răspunse Clarissa.

— Hai să mergem, Sandy, o îndemnă Meredith. Mi-ai promis un pinacle înainte de masă.

— Îți datorez nouă mii opt sute cincizeci de dolari și șaisprezece cenți.

— O să mi-i plătești cînd o să fii o balerină celebră.

Sandy făcu o piruetă pe dușumeaua de stejar, prinzîndu-se de B.J. care era rezemată de balustradă. Căzură una în brațele celeilalte, chicotind.

— O, Doamne, zise Martha care mergea în urma lor, cînd aveți de gînd să mai creșteți ?

— Martha, răspunse Sandy, să crești mare înseamnă să iubești ceea ce ai la îndemînă. Mă îndoiesc să ajung vreodată așa.

— Ce vrea să însemne asta ?

— Nimic, Martha. Absolut nimic. Hai, Meredith. Ne așteaptă cărțile.

Își luaseră camerele în stăpînire, fericite de extravaganța de a avea cîte una fiecare. În cea a lui Sandy era un tablou al unei nimfe sălbatice, cu părul albastru și cu un corp ciudat de asemănător cu al ei, care își etala goliciunea într-o pădure albastră. Dedesubt era o sticlă acoperită cu picături scurse din lumînări de diferite culori. Înăuntrul ușii de la dulap era o poză a lui Oscar Wilde atîrnată față în față cu cea a lordului Alfred Douglas, astfel încît bietul Oscar părea că se uită plin de un dor zadarnic către Alfred ori de cîte ori Sandy își schimba rochiile. Ea și Meredith se așezară pe pat și începură să joace cărți. După cîteva tururi intră Edyth.

— Camera asta parcă e în Greenwich Village.

Sandy rîse :

— Ce-ai fi vrut să am în jurul meu ? Pe Van Johnson în jerseu ? Sau pe Robert Walker cu privirea chinuită ?

— Ei, prostii, răspunse Edith.

— Ia spune, ce-i cu povestea asta despre renovarea casei ? Cum de am obţinut prioritate ? o întrebă Sandy.

— I-am scris lui Miley. Zice că nu e nici o problemă, dacă banii sînt daţi de asociaţie.

Miley era prietenul lui Edyth, care lucrase în construcţii, iar acum era în sudul Pacificului.

— Tu şi cu Miley sînteţi nişte cinici.

— Ei, trebuie să fie cineva care să le contrabalanseze pe Martha şi pe B.J., răspunse Edyth.

— Într-adevăr, B.J. e o optimistă. Dar Martha ? Mă întreb. Mă întreb dacă ea nu e cea mai cinică dintre noi.

— Am auzit ce-ai zis, spuse Martha din prag. Mai bine v-aţi grăbi. Nu ţi-a mai rămas decît un sfert de oră ca să pierzi încă o sută de dolari înainte de cină.

Şi o porni prin hol spre camera ei.

Camera Marthei era neaşteptat de dezordonată. Ce-i drept, era foarte curată ; fata spăla ea însăşi duşumelele, pe lîngă curăţenia făcută cam pe jumătate de către servitoare, iar cearşafurile le schimba la două zile. Nu strîngea însă lucrurile din cameră. Niciodată nu-i dădea prin cap să le adune şi să le pună la locul lor. Mintea Marthei se mişca încet. Ştia asta, dar nu-i păsa. Considera că e un semn de stabilitate. Minţile agere ca cele ale lui Sandy şi

Meredith erau prea emotive. Pe Edyth şi Mary Alice le considera mai ponderate. Dar trebuia să admită că odăile lor erau ordonate ca nişte chilii de călugăriţe. Amîndouă aveau un fel de abilitate care ei îi lipsea. Odată au venit şi au încercat să-i arate cum să facă ordine. Edyth i-a spus : „Martha, ia toate cărţile de pe masă şi aşază-le lîngă celelalte." Mary Alice a adăugat : „Martha, ia toate fleacurile de pe toaletă şi pune-le în sertar." Pînă la urmă, cînd ea le-a spus : „Bine, dar trebuie să le ţin acolo unde am nevoie de ele", au rîs şi s-au dus după Coca Cola. Se duse spre toaletă şi luă rujul, care era exact unde trebuia să fie, şi se fardă pentru cină. În hol o putea auzi pe B.J. vorbind cu Joan. Camera lui B.J. arăta, bineînţeles, ca o sală de sport : pantofi de tenis, rachete, bluze, bronzol şi chiar sticle cu spirt medicinal.

Martha rîse, dînd din cap spre imaginea ei din oglindă. „Doamne, ce adunătură, ce adunătură ciudată, cum ar zice Sandy."

Camera lui Joan era plină de sticluţe, borcănaşe şi cutii. Avea pe birou o oglindă cu ramă albă, pe pat erau căţei şi pisici de pluş, iar pe duşumea un covor pufos roz.

— Veşnic am impresia că dărîm ceva, spuse B. J. şezînd într-un fotoliu confortabil, cu picioarele aruncate peste un braţ al fotoliului.

— Prostii, răspunse Joan.

— Ai vreo întîlnire diseară ?

— Da. Cu ce să mă îmbrac ? E groaznic de cald. Cred că am să pun rochia galbenă.

Deschise uşa dulapului.

— Îmbracă un zîmbet dulce.
— Ei, şi tu... Ce faci, ieşi diseară ?
— Poate, şi B. J. se întinse şi căscă. Trebuie să exersez pasa pe spate. O, Doamne, tare aş vrea să sune clopotul pentru cină. Mor de foame.
Cina era un moment plăcut. Stăteau la o masă lungă în sufrageria goală. Uşile erau deschise spre apus, mirosul caprifoiului umplea camera, iar ultimele raze de soare aşterneau dungi pe covor.
— Vă amintiţi de basmul cu regina zăpezilor ? întrebă Sandy. E povestea mea favorită. Ultimele cuvinte sînt : „Şi era vară, o vară minunată.“ Momentul ăsta al zilei mă face întotdeauna să-mi amintesc de el.
— Sandy, zise Martha, eşti o romantică.
— Iar tu o pragmatică, răspunse Edyth.
— Şi tu, Edyth, ce eşti ? întrebă Meredith.
— Ceva între astea două. Dar tu ?
— Nu ştiu. Nu m-am gîndit niciodată.
— Tu eşti romantică, zise Edyth. Şi B. J. e romantică. Joan e pragmatică. Mary Alice e pragmatică. Iar Dolores şi Dot sînt romantice.
— Chiar aşa ? întrebă B. J.
— Nu, nimic nu-i chiar aşa de simplu, spuse Edyth. Totul e aproximativ.
— La desert avem piersici, anunţă B. J., iar eu mă simt romantic de pragmatică gîndindu-mă la ele.
— Hai să le luăm şi să le mîncăm pe verandă, propuse Sandy.
— Vezi ? făcu Edyth.

Ieşiră toate şi se aşezară pe trepte ca să mănînce piersicile cu frişcă şi să privească apusul tîrziu care lumina universitatea goală. Luna nouă apăruse deasupra căminului Kappa, o dungă subţire de argint pe un cer ce se întuneca.
— Puneţi-vă cîte o dorinţă, le spuse B. J.
Toate tăceau privind arcul fragil profilat pe albastrul cerului.
— Devine albastră, zise Sandy. Atunci cînd luna e albastră, toate dorinţele se îndeplinesc.
— Vrabia mălai visează, le spuse Clarissa din uşă... Ia aduceţi-mi vasele la bucătărie, că se face noapte pînă le spăl.
— Ce dorinţă ţi-ai pus tu, Clarissa ? o întrebă Sandy.
— Aş vrea să umble cîinii cu covrigi în coadă.
Şezură un timp în întuneric, fumînd şi privind stelele cum răsar, şovăind în legătură cu planurile pentru seară. Mireasma grea a caprifoiului le înconjura, cerul nopţii le acoperea, iar în faţă aveau un drum lung şi greu de străbătut. Dar nici una nu se gîndea cu adevărat la asta. Erau tinere, nemuritoare şi — chiar dacă o ştiau sau nu — frumoase.
În spatele lor cărămizile albe ale căminului Delta erau luminate de stele. Totul părea solid, puternic şi rezistent. În bucătărie Clarissa murmura un cîntec.

Mary Alice Cross închise în urma ei uşa ce dădea spre Campus Corner şi se strîmbă auzind soneria. Pentru inventarul de la sfîrşitul lui

ianuarie a trebuit să vină devreme în fiecare zi, timp de două săptămîni, şi să stea pînă seara tîrziu. Era somnoroasă, iritabilă şi obosită. Studenta pe care o luase ca ajutor în acest semestru nu era bună de nimic, iar fiica ei, Shari, era încă acasă cu copilul. Ea şi Sue Winston ţineau magazinul singure şi abia mai puteau face faţă.

Era o prăvălie de lenjerie şi confecţii, curată şi bine condusă. De-abia anul trecut a reuşit s-o modernizeze puţin şi încă se bucura de luminile estompate, de covorul gros şi de colţul plăcut din spatele tejghelei unde ţineau ibricul cu cafea. Se grăbi să îl pună la fiert.

Campus Corner fusese o afacere a ei. Odată, atît de demult încît părea ireal, îi spusese lui Lew Cross că, dacă el nu mai era în stare să facă bani, o să facă ea. Aşa se şi întîmplase. Îşi puse poşeta sub tejghea şi se aşeză. Începuse cu un împrumut de la B. J. Finch, cu o arendă de un an pe prăvălie de la bătrînul Scrooge şi Oscar Ridley, şi cu multă îndrăzneală. După zece ani, avea cea mai bună afacere din Druid City.

Se uită la umeraşele cu rochii, la rafturile ordonate pline cu lenjerie, la bijuteriile din cutia de sticlă, la jerseele şi poşetele şi umbrelele şi cordoanele de piele, care se vînduseră foarte bine în ianuarie, şi la stocul de cutii cu primele toalete de primăvară. Toate trebuiau despachetate astăzi. Aprinse luminile, urmărind strălucirea bijuteriilor scăldate în neon. Îşi turnă o ceaşcă de cafea, cînd deodată sună telefonul.

— Mamă, se auzi vocea lui Shari.

Mary Alice se uită la ceas şi întrebă :

— Ce faci la ora asta ?

— M-a trezit copilul. E cel mai mîncăcios puşti din lume, şi astăzi n-am putut să-l rog pe Bill să-i dea de mîncare. A stat practic toată noaptea la laborator.

— Ce s-a întîmplat ?

— Am nevoie de zece dolari.

Mary Alice oftă :

— Shari, de-abia ţi-am dat douăzeci.

— Ştiu, dar a trebuit să plătesc abonamentul pentru televizor.

Mary Alice se uită în poşetă. Ştia ce are înăuntru : un ruj, chei, şerveţele, trei bileţele pe care şi-a notat cîte ceva ca să nu uite, ochelarii şi zece dolari. Îi era teamă să nu facă vreo încurcătură înainte de a termina inventarul, aşa că nu voia să completeze un cec.

— Vino să-i iei.

— Da, dar n-am maşină. Bill...

Mary Alice se arătă puţin enervată.

— Nici nu mi-am băut cafeaua. O să te chem cînd vine Sue.

— Bine, mamă, răspunse Shari supusă şi închise telefonul.

Mary Alice gustă din cafea, se strîmbă şi zise : „Ce porcărie." Luă ceaşca şi, după ce o turnă în chiuvetă, îşi puse cafea proaspătă. Îşi privi pantofii italieneşti şi se simţi mult mai bine. I-au plăcut întotdeauna pantofii frumoşi, şi doar în ultimul timp şi-a putut per-

mite să-şi cumpere ce voia. Picioarele ei frumos încălţate, elegante şi pline de personalitate îi dădeau un sentiment de siguranţă. Putu în sfîrşit să-şi bea cafeaua.

O văzu pe Edyth Innes conducîndu-şi rabla de Dodge. Şi ea arăta obosită. Ianuarie fusese o lună grea pentru toată lumea. În mod normal trebuia să lucreze la ora asta, dar Shari o împiedica să se concentreze. Pe vremuri, cînd toate au avut primii copii, Sandy Mackintosh i-a spus : „Copiii îţi întrerup continuitatea în gîndire." Zîmbi. Cîtă dreptate a avut. Te împiedicau să gîndeşti chiar din prima lună cînd rămîneai însărcinată, şi aceasta era, după părerea ei, sfîrşitul puterii de concentrare pentru orice femeie. Pentru oricare — cu excepţia lui B. J. Finch, pe care cei cinci copii n-au reuşit s-o schimbe. Dar poate că B.J. n-a gîndit niciodată prea mult. Totuşi, a fost destul de deşteaptă ca să facă investiţii în Campus Corner, astfel încît Mary Alice a trebuit să se lupte din răsputeri ca s-o convingă să-i vîndă magazinul.

Se auzi clopoţelul de la uşă, şi Sue intră în magazin. Mary Alice turnă încă o cafea.

— Doamne, Dumnezeule ! exclamă Sue.

— Da, după cum vezi, aseară au mai venit două cutii după ce ai plecat, iar Shari mi-a şi telefonat azi dimineaţă.

— Oare m-ar crede cineva dacă i-aş spune că munca într-un magazin de confecţii de prim rang este pe măsura unui atlet ? întrebă Sue.

— N-aş zice. Bea-ţi cafeaua.

Sue Winston era de vîrsta lui Mary Alice, patruzeci şi doi de ani, dar nu se ţinea aşa de bine. Puţine femei arătau ca Mary. Era înaltă, subţire, cu părul încă negru şi ochii mari albaştri, veşnic miraţi. Oamenilor le venea greu să creadă că Shari era fata ei. În anul în care Shari fusese considerată cea mai frumoasă fată din şcoală, Mary Alice primise suficiente complimente ca să-i ţină o viaţă. Shari îi semăna, dar faţa avea o moliciune care mamei ei îi lipsea. Artiştii şi oamenii pricepuţi la fizionomii ar fi preferat-o pe Mary Alice. Nici Sue Winston nu fusese urîtă, dar acum era grasă, iar părul blond îşi pierduse luciul. În dimineaţa asta ochii îi erau umflaţi. Îşi bău cafeaua, recunoscătoare.

Mary Alice se ridică :

— Mă duc să mă apuc de nenorocitele astea de cutii. Trebuie să mă hotărăsc odată.

B. J. Finch se sculase şi ea devreme. Întotdeauna se scula devreme. În facultate obişnuia să joace un set de tenis înainte de micul dejun. În ultimul timp pleca întotdeauna la plimbare cu copiii. Astăzi urmau să se urce pe dealul Gunter, dincolo de universitate, şi să mănînce la restaurant. Copiilor le plăcea întotdeauna să mănînce la restaurant.

Pentru ei, în afară poate de pizza, cel mai bun lucru pe lume erau pateurile cu brînză şi laptele de pasăre. B. J. o ajută pe servitoare să-i îmbrace, se aşeză să-şi mănînce fulgii de ovăz şi apoi îl trezi pe J. D. El mormăi un

timp după vechiul lui obicei, dar se sculă. Nu fusese niciodată sprinten ca tatăl lui, dar viața cu B.J. îl păstrase subțire și harnic. Faptul că fabrica de hîrtie Finch prospera nu era un motiv ca să nu muncească. Trebuie să mergi în pas cu viața. Iar B.J. așa făcuse întotdeauna. Se îmbrăcă cu pantaloni, pantofi de pînză și un jerseu. J.D. o urmărea din pat.

— Ce planuri aveți astăzi ? Muntele Everest ? Canalul Mînecii ? Disneyland ?

— Morocănosule ! zise ea cu un glas plin de afecțiune.

— Te-ai cam îngrășat, observă J.D. rezemîndu-se de tăblia patului. Sper că nu ești iar însărcinată ?

— Nu, nu cred, dar rămase o clipă plină de îndoială.

— O, Doamne, îmi plac familiile numeroase, dar nici chiar așa.

— O să-ți amintesc asta într-un moment strategic. Scoală-te și mănîncă.

Își legă baticul.

— Pleci deja ?

— Da, trebuie să ne întoarcem pe jos tot drumul de dincolo de rîu...

— La revedere. Vezi să nu pierzi vreun copil.

Sandy Mackintosh se sculase devreme, trezită de mama unei eleve care trebuia să sosească la repetiție. Ridicase receptorul încă pe jumătate adormită, ca să nu-l trezească și pe Kurt. Știa cam despre ce trebuia să fie vorba. Repartizase rolurile pentru recital încă de săptămîna trecută, iar de atunci telefonul suna tot timpul.

— Bine, dar Marcia dansează atît de frumos, încît eram convinsă că are un solo mai mare anul ăsta, îi zbîrnîi o voce în ureche. La urma urmei, micuța Green...

— Doamnă Hayes, toți copiii au solo-uri foarte drăguțe. Sînt sigură că, dacă veniți la reprezentația dată pentru părinți săptămîna viitoare și vedeți tot spectacolul, veți fi mult mai bucuroasă.

— Da, dar micuța Green...

Sandy scrîșni din dinți și spuse dulce :

— Candace Green face balet de la patru ani, doamnă Hayes. E mult mai avansată decît ceilalți copii din clasă și, întrucît e un singur rol principal, trebuie să i-l dau ei.

Îndepărtă receptorul de ureche și simți că ar fi dat orice să nu se fi lăsat de fumat.

— Bună, mamă, o salută Kim din ușa dormitorului.

Se strîmbă la el și îi ordonă :

— Treci înapoi în pat.

— Mark s-a și sculat și mănîncă fulgi de ovăz, o anunță el.

— Banii mei sînt tot atît de buni ca și ai familiei Green, spunea vocea din telefon.

Își imagină masa din bucătărie plină de fulgi de ovăz, zahăr și lapte.

— Înțelesesem că Marcia e foarte talentată, continuă vocea.

Kurt se întoarse spre ea :

— Doamne Dumnezeule, au și început ?

Sandy îi făcu cu ochiul şi se răsuci pe spate cu picioarele în aer. Vocea de la telefon continua să vorbească.

— Aveţi picioare foarte frumoase, doamnă, îi şopti Kurt în ureche.

Îl împinse cu umărul.

— Mă gîndesc să o retrag, spuse doamna Hayes.

— Dacă aşa credeţi...

— Mamă ! o strigă Kim.

— Mănîncă !

Se auzi un ţăcănit şi în sfîrşit doamna Hayes tăcu.

Kurt fuma o ţigară. O clipă, simţi că-l urăşte.

— De ce le suporţi ? o întrebă el.

— Tu de ce-i suporţi pe toţi idioţii cu care ai de-a face la serviciu ?

— Bine, doamnă, ai cîştigat. Încerci să mai dormi, sau renunţi şi te scoli ?

— E prea tîrziu. Mai bine mă duc la bucătărie. Vrei ouă ?

— Da.

— Trebuie să merg la coafor în dimineaţa asta, zise Sandy aruncîndu-şi picioarele peste marginea patului şi culegînd papucii cu vîrfurile degetelor.

— Să nu cumva să te vopseşti !

— De ce-o fi trebuind să fiu eu singura femeie din oraş care încărunţeşte ?

— Pentru că eşti bătrînă de cînd lumea. N-auzi cum scîrţîi cînd faci gimnastică ?

Sandy îi puse un picior pe stomac şi împinse uşor pînă îl dădu jos din pat.

— Îmi pare bine că avem băieţi, spuse ea. Nu trebuie să-mi fac probleme cu buclele lor blonde sau dacă au vreun rol în recital.

Kurt se ridică de pe podea şi îi răspunse ameninţător :

— Da, dar or să se însoare cu fete.

— Vai de capul meu !

Meredith şi Syd Green s-au sculat şi ei devreme. Aveau un magazin de pantofi pe Strada Mare şi trebuiau să termine inventarul de sfîrşit de an. Plecară în oraş împreună. Pe Syd îl durea capul. Se culcase tîrziu şi băuse prea mult şi-i părea grozav de rău că acceptaseră invitaţia lui Frank Plowden la cină. Dar Meredith fusese încîntată şi în ultimul timp nu prea era mulţumită de viaţa lor mondenă. Desigur că ştia de ce îi invitase doctorul Frank Plowden. Frank făcea pe dracu-n patru ca să-i convingă pe toţi să se poarte drăguţ cu Layne. Asta nu pentru că Layne n-ar fi fost o persoană agreabilă. Dimpotrivă. Totuşi, era o uzurpatoare, a doua lui nevastă, care luase locul Marthei — Martha cea sfîntă pe care toţi din Druid City o considerau cea mai jignită dintre femei. Syd o plăcea pe Martha, dar la urma urmei, cînd un mariaj nu reuşeşte, oricine cu puţin bun simţ îşi poate da seama că motivele sînt multiple. Layne Christian nu era singurul motiv. Oricum, femeile erau nebune. Cînd e vorba despre ele, totul se nu-

meşte D-R-A-G-O-S-T-E. Cînd e vorba însă de alta, nu mai rămîne decît porcăria de sex.

— Ce-i cu tine ? îl întrebă Meredith.

— Sînt mahmur, dacă răspunsul te mulţumeşte.

— N-am observat să te fi plîns cînd Layne Plowden îţi tot dădea să bei aseară.

— Tu ai vrut să mergem, aşa că nu o lua de la capăt cu cearta.

— Daa, bietul Syd a trebuit să se distreze împotriva voinţei lui.

— Haide, Meredith, ştii al dracului de bine că nu-mi plac băuturile scumpe pe care le bem în case ca cea a lui Plowden.

Fără să o vadă, ştia că îl priveşte fix. Aşteptă.

— În orice caz, e mult mai bine decît să bei porcăria aia de Manischewitz cu părinţii tăi.

— Oi, vei, ce puritană !

Layne Plowden se sculă tîrziu, aşa cum făcea dealtfel adeseori. La zece îşi aminti că avea oră la coafor. Se trezi din moţăială ca să aprindă o ţigară şi să vadă dacă îi trecuse mahmureala. Se deşteptase pe la patru dimineaţa, cu o teribilă durere de cap şi cu gura amară, înghiţise două pahare cu apă şi trei aspirine şi se culcase la loc, uitîndu-se la cerul ce părea a se lumina doar pentru o clipă.

Privi perna de lîngă ea, întrebîndu-se cînd o fi plecat Frank la serviciu. Apăsă pe buton, sperînd că Madge mai avea cafea fierbinte. Îşi trecu mîna prin buclele-i blonde. Durerea trecuse şi îi mulţumi lui Dumnezeu pentru această favoare. Nu-şi dădea seama de ce o fi băut atît de mult în seara trecută. În special cu măgarul ăla de Syd Green. Poate pentru că îi era recunoscătoare că nu pomenise de Martha nici măcar o dată. Era ceva. Of, Doamne, de ce-or fi toate femeile din oraşul ăsta prietene din universitate cu Martha ?

Simţi că îi revine durerea de cap la gîndul că trebuie să-i dea telefon lui Joan Friday pentru legitimaţia de membră la noul club. Niciodată nu i-a plăcut să vorbească cu Joan, şi acum mai puţin ca oricînd.

Madge intră cu cafeaua. Layne bău o ceaşcă, privind-o cum îi scoate din dulap noul ei taior alb. Apoi ridică din umeri şi puse mîna pe telefon.

I-a răspuns Dylan. Auzise că era acasă pentru că fusese eliminat de la Princeton, dar nu era sigură. Vocea lui era politicoasă şi adormită. Apoi veni Joan cu o voce la fel de politicoasă, dar complet trează.

— Bună dimineaţa, draga mea, spuse Joan abia pronunţînd ultimele două cuvinte. Ai vorbit cu Frank despre club ?

— Îmi pare rău, Joan. Aseară a fost la noi familia Green, şi pur şi simplu n-am vrut să aduc vorba despre asta în prezenţa lor.

— Da, da, înţeleg.

— Hmm, făcu Layne.

— Vreau să spun, nu ştiu ce are de gînd comitetul să facă. La urma urmei, Meredith e membră a asociaţiei Delta şi, în fond, unul

dintre scopurile principale ale noului club este... cum să spun, să adune oameni cît mai simpatici. Iar Syd este simpatic, şi zicînd asta oftă. Uneori e groaznic de greu să înţelegi de ce prietenii tăi se căsătoresc cu cine se căsătoresc.

— Nu-i aşa ?

În salonul de coafură de lîngă universitate era cald şi un aer înăbuşitor. Mirosea a şampon, soluţie de permanent şi cafea. Edyth Innes tocmai pregătise un ibric pentru clientele care veneau mai tîrziu. Avea trei fete care lucrau cu ea acum, aşa că anul acesta găsea deseori timp să bea şi ea o cafea. Asta se întîmpla mai rar decît ar fi fost normal, pentru că foarte multe cliente insistau să le servească ea personal. Nu era o cosmeticiană prea bună, dar faptul că era proprietara salonului îi adusese acest renume. Mai era un motiv la care nu voia să se gîndească decît rareori, în zile ca cea de azi, cînd era sătulă de iarnă şi de lunga aşteptare a primăverii. O mare parte din femeile al căror păr îl răsucea săptămînal pe bigudiuri fuseseră colege cu ea la colegiu şi făcuseră parte din aceeaşi asociaţie pe vremea cînd toate voiau să se mărite cu un doctor-avocat-şef-de-trib-indian. Şi nici una nu ştia că ea găsise un soţ mult mai bun decît maimuţoii pe care puseseră ele mîna. Nici nu puteai să le ceri să înţeleagă acest lucru. Le era milă de Edyth Innes că avea un salon de coafură şi că nu era membră a clubului din oraş. Şi, oricît de mîndră s-ar fi simţit ea de

Miley şi de casa lor confortabilă, ele tot o priveau de sus. Se aşezau în salonul ei şi în cabina de cosmetică şi se bucurau cînd ea le servea. Aşa era lumea şi n-aveai ce-i face.

Dimineaţa urma să vină Sandy şi asta nu era rău, pentru că era cea mai drăguţă dintre ele şi singura care venea regulat lunea. Cele mai multe femei voiau să-şi sfîrşească săptămîna proaspăt coafate, nu să o înceapă. Vinerea era ziua cea mai aglomerată. Îşi turnă o ceaşcă de cafea şi frunzări agenda. După Sandy urma doamna Frank Plowden. Asta era cel mai bun aranjament. Încerca să nu fixeze aceeaşi oră pentru persoane care n-ar fi vrut să se întîlnească, sau să fie văzute cu părul pe bigudiuri, ud sau pe jumătate vopsit. Din această cauză, vinerea era inaccesibilă celei de a doua doamne Plowden. Atunci venea prima doamnă Plowden. Edyth avea coşmare la gîndul că ar putea încurca lucrurile şi că Martha şi Layne Plowden s-ar putea întîlni, aşteptîndu-şi rîndul la cască. O dată s-a nimerit ca soţia lui Oscar Ridley să se afle într-o parte a salonului la coafat, în timp ce amanta lui era în cealaltă parte, la cosmetică. Încă o mai apuca durerea de cap cînd îşi amintea. Asta pentru că, nu se ştie de ce, femeile nu-şi pot ţine gura într-un salon de coafură. Era mai rău aici decît la psihiatru. Ce dracu le făcea să spună totul unei femei pe care de-abia o cunoşteau, sau oricui se nimerea acolo în timp ce îşi coafau sau vopseau părul ? Spuneau prietenelor lor de acolo lucruri pe care n-ar fi îndrăznit să le

mărturisească la o petrecere, sau în intimitatea propriei lor bucătării. Bine că nu avea de gînd să scrie o carte.

Își aprinse o țigară, dar o puse imediat în scrumieră cînd auzi vocea lui Sandy Mackintosh. Aceasta intră în cămăruța din fund, unde era ibricul de cafea. Arăta vioaie, veselă și emoționată.

— Edyth, spuse ea, ce dracu se petrece la căminul Delta ?

Edyth simți un mic fior de teamă. Miley nu mai era ager ca pe vremuri și muncea ca un sclav. Dar Sandy nu părea alarmată, ci doar curioasă.

— Ce vrei să spui ?

Sandy ridică din umeri.

— Am venit pe jos de la studio și, cînd am trecut pe acolo, Miley cobora ca un bolid de pe schelă. Apoi a alergat spre drogherie. Toată echipa lăsase lucrul și stăteau la bîrfă ca niște femei. Cînd am trecut pe lîngă cabina de telefon, l-am văzut pe Miley vorbind ca un apucat. Credeam că-ți telefonează ție.

Edyth dădu din cap :

— Să fie cineva rănit ?

— Nu, nu cred. Mi s-a părut că unii rîdeau și alții erau speriați. Dar, în orice caz, nu părea să fie un accident.

Edyth ridică din umeri.

— Probabil că au descoperit că demolarea casei îl va costa pe Oscar cu șaizeci și șapte de cenți mai mult decît socotise. Hai să începem.

Trecură în cabina din față și Sandy își desfăcu părul înfoindu-l cu miinile. Era un păr frumos, încă bogat și strălucitor, doar cu cîteva fire albe în față.

— Nu-l vopsim puțin ? întrebă Edyth automat.

— Nu.

— El n-o să vadă diferența.

Sandy își contemplă în oglindă părul roșu, ochii verzi și fața ascuțită :

— Ba da, numără fiecare fir alb.

Se aplecă spre oglindă, examinîndu-se atent :

— Poate se face o șuviță albă ; ar fi drăguț.

Edyth o spălă pe cap, îi puse părul pe bigudiuri și, tocmai cînd era gata să intre sub cască, apăru Layne Plowden, extrem de elegantă și parfumată. Edyth se uită la taiorul alb simplu și se întrebă ce anume îl făcea să arate atît de elegant.

— Bună, Edyth. Hello, Sandy.

Scoase din buzunar o tabacheră de argint și își aprinse țigara cu o brichetă tot de argint. Se așeză pe taburetul de lîngă fereastră, picior peste picior.

— Ce se întîmplă pe stradă ?

— Cum adică ? întrebă Edyth.

— Sînt o grămadă de mașini jos, lîngă căminul Delta, polițiștii universității și însuși domnul Ridley. Miley e teafăr, adăugă ea repede. L-am văzut vorbind cu Oscar, și, Doamne, ce-i mai turuia gura. Sînt curioasă ca o pisică, dar nu puteam sta la stop toată dimineața.

Claxonau ca nebunii în spatele meu, după ce s-a făcut verde.

— Nu vreau să intru sub cască, zise Sandy. Mi-e teamă să nu pierd ceva.

— N-ai să pierzi nimic, îi răspunse Edyth. Uite-o pe B.J. Ea trebuie să știe ce s-a întîmplat.

B.J. venea repede dinspre drogheria din colț. Doi dintre copii se tîrau în spatele ei, iar ea se oprea din cînd în cînd ca să le spună peste umăr :

— Duceți-vă înapoi și mîncați-vă sandvișurile. Mă întorc într-o clipă.

Ei însă continuau să meargă după ea.

B.J. intră pe ușă ca o furtună, se întoarse și le dădu o palmă la fund, apoi scoase din buzunar un pumn de mărunțiș :

— Mergeți și cumpărați-vă gumă de mestecat. Mă întorc într-o clipă.

Copiii o luară la fugă înapoi spre drogherie. B.J. îi urmări un moment, intră în salon și închise ușa.

— Hello, Edyth. Ați auzit ? Sandy, pentru Dumnezeu, de ce te coafezi lunea ? Hello, Layne, pari cam dărîmată.

Una dintre coafeze, care așeza o elevă de liceu sub cască, chicoti. Edyth se încruntă la ea.

— Nu te uita la mine, drăguțo, zise B.J. Am fost cu copiii pînă la dracu-n praznic și știu că arăt groaznic, și zicînd asta, începu să rîdă. Vai, fetelor, de-ați fi putut vedea ce mutre au... De ani de zile nu m-am distrat așa de

bine. Oscar Ridley arată ca și cum ar fi înghițit otravă. Dar cel mai grozav e dragul și iubitul nostru rector, E. K. Edwards. Merită să-i vezi fața. Ultima dată cînd a fost la noi, ne-a bătut pe toți la cap cu „Noi curente în gîndirea cadrelor universitare". Ar trebui să vedeți ce gîndește acum.

— B.J., spuse Sandy, dacă n-ai de gînd să ne spui despre ce dracu vorbești, îți bag chiar acum capul sub robinet.

B.J. rînji și răspunse cu un aer încrezut :

— Deci n-ați auzit încă. Dă-mi o cafea, Edyth.

— Îți dau pe dracu !

— Atunci îmi iau singură.

Se duse spre camera din spate.

— B.J., vino-ncoace, o chemă Sandy.

În clipa asta Mary Alice își băgă capul pe ușă.

— E-adevărat ?

B.J. țîșni din cămăruță, vărsînd cafeaua pe drum :

— Să nu îndrăznești să le spui. Eu am venit prima.

— Pentru nimic în lume nu te-aș lipsi de plăcerea asta, rîse Mary Alice.

— O.K. Oi fi eu egoistă, dar nu sînt crudă. Au găsit un copil în pereții căminului Delta.

Se făcu o liniște de mormînt, iar zumzăitul căștilor se auzi parcă mai tare. Eleva de liceu scoase capul.

— Ce-ați spus ? întrebă ea.

— Bine, dar e imposibil, vorbi Sandy. Un copil ? Ce dracu tot zici tu acolo, B.J. ? Cred că ai încurcat lucrurile.

Layne Plowden zîmbi uşor şi îşi aprinse încă o ţigară.

— Nu vrea să spună că e viu, nu-i aşa, B.J. ?

— Bineînţeles. Doar n-am spus asta. E un schelet. Oase.

— Oase ? întrebă eleva.

— Era în gura de aerisire, completă Mary Alice. Cea din baia din spate, de deasupra bucătăriei.

Layne Plowden se ridică. Zîmbi din nou şi întrebă dulce :

— Nu-i aşa că toate făceaţi parte din asociaţia Delta ? Doamne, ce plictiseală era pe vremea mea în căminul Kappa.

Toate se întoarseră şi o priviră fix.

— Desigur, poate din cauza ajutorului de război, zise B.J. în cele din urmă.

— Poate, dar orice ar fi fost, nu prea era multă bunăstare.

— Las-o dracului, Layne, spuse Sandy.

Edyth se aşeză pe scaunul de la casă :

— Au cumva posibilitatea de a afla de cît timp e acolo ?

Se priviră una pe alta.

— Nu cred că poate cineva să precizeze... nu-i aşa ? spuse Mary Alice.

Edyth întrebă gînditoare :

— Unde zici că era ?

— În gura de aerisire din baia de deasupra bucătăriei..., răspunse Mary Alice oprindu-se cu o privire inexpresivă.

— Gura a fost închisă, nu-i aşa ? întrebă B.J.

Sandy suspină :

— Îhî. Au deschis-o cînd au montat baia şi au închis-o la loc, şi zicînd asta zîmbi fără pic de veselie. Au închis-o după ce au terminat baia... în vara aceea.

— Ce vară ? întrebă Mary Alice. Aa !

— Da, spuse Sandy. În vara aceea a anului o mie nouă sute patruzeci şi patru.

Eleva şi coafezele ascultau cu mare atenţie. Edyth le făcu semn să continue treaba.

— Ei, fir-ar să fie, spuse B.J. şi se uită în jur ridicînd din umeri.

Telefonul sună, iar Edyth îl ridică automat.

— Cred că am să mă bag sub cască, anunţă Sandy.

— Mă duc să-mi caut maimuţoii, spuse B.J.

— Plec, poate vine vreun client, zise şi Mary Alice.

— Salonul de coafură, spuse Edyth în telefon. Nu, Joan, nu l-am văzut încă pe Miley. Da, cred că da. Hmm. S-ar putea să te iau astăzi după-masă. Da, tratamentul cosmetic e relaxant.

— Mă duc în cabină şi te aştept, Edyth, spuse Layne şi se simţi pentru prima dată cu adevărat bine.

Îl chemară pe doctorul Frank Plowden, pentru că biroul lui era cel mai aproape şi pentru

că ştia să-şi ţină gura. Cel puţin la asta s-a gîndit E. K. Edwards cînd l-au adus pe şantier şi i-au arătat ce-au găsit.

— Mai bine l-am chema pe Frank Plowden. E un om de treabă, spusese Edwards.

De fapt s-a gîndit la el pentru că de Anul Nou petrecuse de minune în casa lui şi nimeni, nici măcar doamna Plowden, nu găsise de cuviinţă să se poarte ca şi cum un rector de universitate n-ar trebui să bea şampanie pe săturate, sau să danseze cu cele mai frumoase femei din oraş. Mai mult decît atît, E.K. admira grozav casa lui Frank. Se gîndea că, dacă va avansa vreodată într-un institut mai mare şi va putea părăsi clădirea antebelică cu instalaţii dubioase în care locuia acum, aşa ceva îşi va cumpăra.

— Da, le spuse el lui Oscar Ridley şi poliţiştilor universităţii, să chemăm un om de nădejde ; şi îl chemară pe Frank.

Frank tocmai terminase de vorbit cu o pacientă din salonul de obstetrică, despre care era convins că nu va putea naşte pe cale naturală, şi se simţea nemulţumit. Ura revistele pentru femei. Îi dăduseră mai multă durere de cap decît orice altceva de cînd era doctor. Spre exemplu, proasta asta nu putea în nici un caz să nască un copil, dar citise într-un articol că trebuie neapărat să treacă printr-un eveniment atît de minunat. Da, într-adevăr, şi şi-l putea imagina pe soţul ei aşteptînd nerăbdător în faţa sălii de naştere. Dar cum să-i spui unui editor de revistă că unele femei

puteau naşte şi altele nu ? Pe urmă mai erau şi bolile acelea rare, ciudate, sau micile schimbări ce interveneau în organismul omenesc. Frank ştia întotdeauna cînd apărea un astfel de articol într-o nenorocită de revistă, pentru că sala de aşteptare era năpădită de oameni care aveau exact aceleaşi simptome. Ce să mai vorbim de noile cure de slăbire cu efect miraculos ! Să ferească Dumnezeu !

Deschise o revistă medicală, mulţumind cerului că marele public nu avea acces la publicaţii de genul ăsta. Era un articol nou referitor la acidul dezoxiribonucleic, pe care se străduia de o săptămînă să-l citească. Îndoi revista şi încercă să-l termine. Ca de obicei, de îndată ce începu să citească îşi aminti că Martha obişnuia să facă acest lucru cu voce tare, în timp ce el se bărbierea, mînca sau bea un whisky. Asta nu însemna cîtuşi de puţin că ea îi lipsea ; din contră, îl irita. Layne era exact ceea ce avea el nevoie. O soţie, nu o mamă. După ce tai în cele din urmă cordonul ombilical, nu prea mai duci lipsa unei mame. Telefonul sună. O auzi pe domnişoara Collins răspunzînd şi apoi aparatul lui bîzîi. Oftă şi ridică receptorul.

Ascultă în linişte şi spuse :

— Doamne Dumnezeule !

Apoi se ridică şi coborî la maşină. Nu luă limuzina. Simţea că nu ar fi prezentat încredere. La serviciu mergea într-un Pontiac negru, elegant, iar maşina sport o lăsase lui Layne. Ea mai avea o Kharmann Ghia mică,

dar nu prea o folosea. Se întrebă dacă n-ar fi cazul s-o schimbe cu o mașină sport, poate cu un Sunbeam alb. Trecu pe lîngă clădirile de lîngă universitate, gîndindu-se cum i-ar sta ei în așa ceva.

E. K. îl întîmpină la curbă. Părea tulburat. Părul lui, în general neted, era răvășit și i se putea vedea cuta de sub bărbie. De obicei nu o puteai observa, pentru că ținea capul sus.

— Bună, Frank, nu prea cred că-ți arde să ai treabă cu mine astăzi, îl salută el, dîndu-i mîna automat.

— Nu, răspunse Frank, strîngîndu-i-o tot atît de automat. Nu cred.

— Nu prea știu ce-ai putea face cu chestia asta, și E. K. arătă spre o bucată de pînză întinsă pe pămînt. Dar cred că legea numește asta cadavru.

— Ai dreptate.

Frank trecu pe lîngă E.K., dădu pînza la o parte și se uită la grămada de oscioare. Dacă n-ar fi existat craniul, ai fi zis că erau ale unui cîine sau ale unei pisici, și Frank tare ar fi vrut ca cel ce le-a găsit să fi crezut la fel, să le fi aruncat la gunoi și să fi uitat de ele.

Privi rămășițele căminului Delta, amintindu-și de serile în care o lua pe Martha de aici și, fără motiv, îi reveni foarte vie în minte imaginea unui anunț mare și caraghios, pe care îl puneau pe ușă în timpul examenelor, cu cuvintele : „Casa e închisă“ și cu două desene : un băiat trăgîndu-se de păr și o fată rupînd o carte. Zise :

— O să avem ceva necazuri.

— Ba n-o să avem deloc, îi răspunse Oscar Ridley din spate.

Oscar era un om musculos și îndesat, cu păr roșcat și ochi albaștri pătrunzători, în spatele unor ochelari rotunzi. Radia o energie care îi făcea pe oameni să nu se simtă bine în prezența lui. Părea că țopăie pe picioarele-i rotunde. Frank se gîndi că părea veșnic gata să servească o minge de tenis peste plasă. Le și servi una :

— Unica perioadă cînd blestematul ăsta a putut fi pus acolo a fost vara cînd am construit baia. Mi-am notat eu anul undeva, doctore...

Doctorul Edwards se uită tulburat în jur. Peste tot erau o mulțime de mașini parcate, iar o grămadă de studenți se plimbau sau pur și simplu stăteau și se uitau. Muncitorii ședeau și fumau. Polițiștii universității plecaseră să-l cheme pe șerif.

— Nu prea cred că putem ține secret, spuse el.

— Asta în nici un caz, E.K., rîse Frank.

— Ei, ce-a fost a fost. Și, crede-mă, s-au întîmplat lucruri grave.

— Și-apoi, fac pariu că nu ziua în amiaza mare ca acum.

— Cam așa ceva.

Miley Innes se îndreptă spre ei. Arăta prăfuit, murdar și obosit. Luă o țigară de după ureche și o aprinse, apărînd flacăra cu mîinile murdare, cu unghii rupte și negre.

— Uneori nici nu merită să..., începu el.
— Dumneata eşti cel care l-a găsit ? îl întrebă doctorul Edwards.
Miley dădu din cap :
— Ce păcat că n-am băgat buldozerul peste zidul ăsta.
— Ziceai că-ţi trebuie în altă parte, îi răspunse Oscar. Aşa mi-ai spus vineri, că poţi să te descurci singur cu colţul ăla.
— M-am şi descurcat, şi Miley dădu din cap spre E.K. Îmi pare rău, doctore, mai bine l-aş fi lăsat acolo.
E. K. Edwards ar fi dat orice să se fi dus la colegiul acela nou din Florida. Încercă să zîmbească cît mai frumos, dar îşi dădu singur seama că nu poate.
— Hum, da, făcu el.
— Toată treaba asta mi se pare al dracului de ireală, zise Miley. Cum de a putut ascunde cineva un copil ? Cum de n-au observat ceilalţi nimic ?
— Ei, făcu Oscar, plin de sine.
— Fir-ar să fie, sper că ai un răspuns la asta, Oscar, spuse Miley. Zici că ştii data ; acum spune-ne şi motivele. Poate că ai şi numele, ca să nu băgăm prea multă lume în ciorba asta.
— Nu, Miley, răspunse Oscar, dar cred că ştiu motivul. Construcţia băii s-a făcut într-o vară cînd nu erau toate fetele în cămin. Nu era decît o aripă deschisă şi mai rămăseseră cîteva pe timpul vacanţei mari. Multe se puteau face pe ascuns într-o astfel de perioadă.

— Adu-mi aminte să te angajez ca detectiv particular, cînd o să am nevoie de aşa ceva, Oscar, îi spuse Miley.
Frank se uită la E.K. :
— Cred că dumneata o să ai nevoie de unul. Şi de un avocat, şi de cîţiva oameni buni de gură pe deasupra. De ce nu-l angajezi pe Oscar ?
E.K. îi zîmbi :
— E foarte amuzant ce spui, Frank !
— Da, m-am distrat de minune toată dimineaţa.
E.K. le zîmbi tuturor, ascunzîndu-şi destul de bine proasta dispoziţie. Mintea lui bine antrenată evaluase situaţia de îndată ce a fost anunţat la telefon. Sperase totuşi ca lucrurile să nu stea chiar aşa de rău, dar acum ştia că speranţa îi fusese în van. Adevărul era că asociaţia Delta fusese întotdeauna locală — de aceea o şi reconstruiau ; dealtfel, primiseră bani de la foştii membri. Iar Druid City nu era un oraş mare — dimpotrivă, se micşora văzînd cu ochii.
Maşina şerifului opri la parcare. Şeriful şi ajutoarele lui traversară molozul mergînd pe vîrfuri, aproape ca pisicile. E.K. le arătă oasele. Spre marea lui uşurare, acceptară să le ia de acolo. Tocmai începuse să se întrebe dacă exista cumva vreo posibilitate să-i ţină pe studenţi dincolo de trotuar şi, deşi ştia că nu există nici una, continua totuşi să-şi facă iluzii. Venise la Druid City pentru că asta însemna un pas înainte, o şcoală mai mare şi bani mai

mulți. Făcuse treabă bună aici. Grozav ar fi avut chef să înjure. Șeriful vorbea politicos cu el, cu Miley, cu Oscar. Apoi spuse că vor ține legătura, îl rugă pe Frank Plowden să vină cu ei și plecă.

— Se pare că e ora mesei, Miley, spuse Oscar. Am pierdut o oră și cred că sindicatul o să pretindă să plătim oamenii. Cînd crezi că poți termina ?

— Poate pe joi, răspunse Miley.

Oscar dădu din cap :

— Cred că n-o să se mai întîmple nimic care să te țină de la lucru.

Se întoarse, porni spre mașină, apoi se opri, privi înapoi peste umăr spre Miley :

— Era în vara anului 1944, spuse el amabil.

— Da ? făcu Miley.

— Are vreo importanță, domnule... Innes ? întrebă E.K.

— Nu, nu foarte mare ; soția mea era acolo în vara aceea.

E.K. se albi la față. Deci, a început.

— Cred că aș face mai bine să merg acasă și să mă uit prin registre.

— De unde sînteți, domnule Edwards ?

— Din Vestul Mijlociu.

— Dintr-un oraș mare sau mic ?

— Mic, răspunse E.K. scurt. Oraș mic, domnule Innes.

— Nu vă invidiez, doctore Edwards.

E.K. se întrebă dacă nu cumva Miley s-ar oferi să-l împuște ca pe un cal cu un picior rupt. Răspunse :

— Mă bucur că te-am cunoscut, dădu mîna brusc și se îndreptă spre casă.

O luă pe o alee care lega cele două șiruri de cămine și se ciocni cu Dylan Friday, care venea din sens opus. Dylan avea în picioare pantofi de pînză, iar peste pantalonii negri și o cămașă albastru deschis, purta o haină de ploaie albă.

— Bună dimineața, Dylan, spuse E.K. Ai reușit să te înscrii ?

— Da. Se pare că voi urma aici tot semestrul.

— Asta-i foarte bine.

Edwards își continuă drumul pe alee, gîndindu-se cu nostalgie la Dylan Friday și la necazurile lui. Chiar în dimineața aceea, Dylan reprezentase cea mai mare problemă pe care o avea de rezolvat.

Intră în casă prin bucătărie, spre surprinderea bucătăresei, și pătrunse în holul mare și răcoros. Se uită cu neplăcere la curba făcută de scara interioară și se îndreptă spre telefonul de pe măsuța aurită. O chemă pe menajera căminului Delta, care se afla în casa folosită temporar de asociație.

— Da, domnule doctor Edwards, noi păstrăm toate fișele atît aici cît și în birourile districtului. Le putem găsi imediat. Cred însă că doamna Friday ar putea să știe pe dinafară. Ea este președinta comitetului absolvenților din oraș.

— Eu vreau fișele, spuse doctorul Edwards amabil.

— Le veți avea în cel mult o oră, în biroul dumneavoastră.

Tonul vocii ei rămăsese același.

Edwards închise telefonul și se duse să mănînce.

E.K. Edwards avea patruzeci și nouă de ani. Nu reușea încă să creadă acest lucru, deși i-l arăta clar certificatul de naștere. Omul din oglindă îi spunea în fiecare dimineață că nu părea atît de bătrîn. Părul îi era încă negru, ochii strălucitori, ținuta dreaptă, iar obrajii aproape netezi. Soția lui avea tot patruzeci și nouă de ani, dar din nefericire îi arăta — sau cel puțin așa i se părea lui. O privi peste masă. Deși era coafată și fardată impecabil, se vedea că e bătrînă. Gîndul că și el arăta la fel îl supăra foarte tare. De, timpul trece și nu poți să faci nimic ca să-l oprești. În zile ca asta, avea senzația că își irosise afurisita de viață. Fusese student, apoi asistent, prorector, rector al unei universități mici, iar acum al uneia din Sud. Se pare însă că, după ziua de azi, ăsta era sfîrșitul.

— Ai necazuri ? îl întrebă soția lui.

— O, Doamne, n-ai auzit încă ?

— Nu. Am fost în centru toată dimineața. S-a întîmplat ceva la universitate ? Sper că nimic asemănător cu ce a fost la Southeastern.

— Mai rău, răspunse el cu amărăciune.

— Te ții de glume ?

— Tare aș vrea s-o pot face, și privi bătăios spre salata de creveți. De data asta n-are nici o legătură cu homosexualitatea.

— Of, și cînd te gîndești că tocmai am fost invitați să ne înscriem ca membri ai noului club, zise ea.

— Nu văd ce legătură are cu ceea ce s-a întîmplat azi.

— Bine, dar vorbeai ca și cum ai avea de gînd să ne mutăm de-aici.

El rîse scurt :

— Draga mea, mi-e teamă că nu vom mai pleca niciodată.

— Da ?

— Nu ești deloc curioasă să afli despre ce e vorba ?

— Ba da, desigur, Ed, răspunse ea continuînd să mănînce. Cred însă că, spunîndu-mi, nu ajuți cu nimic.

Își aminti că ea era o gazdă foarte bună.

— Tocmai au găsit scheletul unui copil în vechiul cămin Delta, o anunță el.

Expresia ei se schimbă. O văzu întîi surprinsă, șocată și apoi vicleană.

— Ei bine, spuse ea în cele din urmă punînd furculița jos, asta ar putea afecta o mulțime de lume din Druid City, nu-i așa ?

El își împături cu grijă șervețelul și îl puse lîngă farfuria de care nici nu se atinsese :

— Cred că ai lua locul întîi la un concurs de insinuări. Vezi să-ți pui o rochie neagră la festivitatea de premiere. Ți-ar veni bine.

— Nu fi sarcastic.

Soneria sună înainte ca el să aibă timp să se gîndească la cel mai bun răspuns.

O fată blondă îmbrăcată în fustă albă și bluză albastră îi înmînă un plic :

— Vi l-a trimis doamna Wills de la căminul Delta, spuse ea.

Era o fată drăguță. Îi zîmbi și răspunse :

— Mulțumesc.

— A zis să cer o chitanță.

— Bine. Intră și așteaptă-mă aici.

Ea rămase în hol, stînd cu șoldul scos puțin în afară. Lui Edwards i se păru că poziția ei este oarecum insolentă. Încercă să o ignore, dar îi strică plăcerea de a se mai uita la ea, așa că se grăbi să intre în birou și să scrie chitanța. I-o dădu și se uită apoi după ea cum iese pe ușă.

Înapoindu-se în birou, deschise plicul și se uită la hîrtii. Prima era o listă de nume de studente și angajați ai căminului Delta în anii 1941—45 inclusiv, a doua cuprindea studentele asociației înscrise în colegiu pe anul 1944, a treia, lista fetelor care locuiseră la cămin în timpul sesiunii de vară și a vacanței mari. Era mult mai scurtă decît celelalte. O citi plin de uimire. Nici un nume nu-i era cunoscut. Își dădu apoi seama că trebuie să fi fost numele dinainte de căsătorie.

Edyth Perkins	Druid City, Alabama
Joan Holmes	Newcastle, Alabama
Mary Alice Burns	Druid City, Alabama
B.J. (Barbara Jean) Lowe	Mobile, Alabama
	Druid City, Alabama
Sandra MacPherson	Druid City, Alabama
Martha Lovett	Druid City, Alabama
Meredith Smith	

Dedesubt era notat cu grijă de către doamna Wills : *Toate aceste fete trăiesc în Druid City.* Îi venea să-i dea una-n cap. Mai erau două nume pe listă :

Kathryn Hodges, Newcastle.
Dolores Powell, Memphis.

Acolo locuiește acum.
Acum locuiește în Sarasota, Florida.

Dumnezeu să vă aibă în pază, Kat și Dolores, se gîndi E.K. Sper că una dintre voi este neagră de păcate. Se duse la ușă și o chemă pe nevastă-sa :

— Cine sînt astea ? o întrebă înmînîndu-i lista.

Ea citi cu mare atenție, murmurînd la intervale strategice : „Doamne Dumnezeule !“

— Cine sînt ? întrebă el. N-am avut timp să le descopăr pe toate.

Ea îl privi și oftă :

— Ei bine, dragul meu, iat-o pe Joan Friday. O cunoști, desigur. Apoi Martha Plowden, prima soție a lui Frank. Asta e fata care are magazinul de confecții, apoi profesoara de balet, și domnișoara Smith care s-a măritat

cu un evreu. Au un magazin de pantofi. Şi, nu sînt prea sigură, dar cred că Edyth Perkins e doamna Innes care conduce salonul de coafură.

— Da, într-adevăr, răspunse E.K. Am auzit de ea. Cerule, e cea mai afurisită adunătură posibilă.

— Pe cea mai importantă am lăsat-o la urmă, dragul meu, spuse Jean Edwards ; încercă să pară plină de simpatie, dar el putu să simtă maliţia din voce : B. J. Finch. E şi ea aici. Nu-i drăguţ ?

— Mă întreb dacă tranchilizantele astea nenorocite au vreun efect, spuse E.K.

Dylan Friday îl urmări pe doctorul Edwards depărtîndu-se pe alee. E bun de legat, se gîndi el vesel. Nu-l prea iubea pe E.K. Edwards. Devreme dimineaţa avusese o întîlnire foarte neplăcută cu el. Edwards îl informase că se putea înscrie la universitate, dar el ştia prea bine că ăsta era ultimul lucru pe care îl dorea Edwards. Dylan îi închină un gînd tatălui său, care fusese şef de catedră în drăguţa de universitate din Druid City. Asta, plus faptul că era un om amabil şi îndrăgit de toată lumea, putea să-i facă pe ceilalţi să-l primească în universitate. Acum era student în anul întîi la ştiinţe umanistice. cursurile începeau de-abia peste două săptămîni, iar Miranda îl aştepta. Princeton exista pe undeva, ca şi Camelot[1], dar Dylan era aici, acum, iar Miranda îl aştepta.

[1] Castelul legendarului rege Arthur.

Trecu pe lîngă primul rînd de case, dincolo de clădirea demolată a căminului Delta. Soarele ardea şi se gîndi să-şi scoată haina, dar asta ar fi stricat efectul pe care l-a creat cu atîta grijă azi dimineaţă cînd s-a îmbrăcat. Rămase cu haina pe el, preferînd să nu se simtă bine, mai degrabă decît să nu arate bine. Trebuia să fie încîntat de Dylan Friday. Nimeni altcineva nu era. S-ar putea să fie Miranda în curînd, dar e cert că încă nu era. Reuşea să nu-i pese prea mult de asta, păstrîndu-şi senzaţia de proaspăt cîştigător al cupei Ivy. Urma ca ea să chiulească de la laborator în după-amiaza asta şi să meargă să bea bere cu el la Chuck's Place. Era un mod plăcut de a-ţi petrece o după-masă de primăvară.

Miranda îl aştepta la masa din fundul cofetăriei, citind o carte. Se îndreptă tiptil spre ea şi i se uită peste umăr. Camus. Zîmbi. Îi vorbise despre Camus aproape toată seara trecută. Mamă, ce ciudată seară fusese — un student la psihologie, un scriitor dintr-un an mai mare, un idiot cu o chitară, el şi Miranda. Au băut vin de California şi au ajuns în cele din urmă acasă la un profesor de psihologie. Îşi amintea cum a intrat ţanţoş, cu o sticlă într-un buzunar şi un pahar în celălalt, cum s-a aşezat pe un scaun de bar şi a discutat despre Camus cu individul ăla şi cu nevastă-sa, o tipă drăguţă cu picioare frumoase, care bea tot timpul bere din sticlă şi părea bine dispusă. Ea şi Miranda s-au înţeles de minune. De fapt, Miranda se înţelegea bine cu toată lumea... cu

excepţia mamei lui, şi asta nu din cauza Mirandei. Totul venea de la faptul că tatăl Mirandei nu avea mai mult de şase clase, deși era cel mai bun fermier din ţinut, şi că mama lui Dylan era o frumuseţe a Sudului măritată cu un şef de catedră.

— Ce înseamnă o frumuseţe a Sudului ? o întrebă Dylan.

Miranda nici măcar nu ridică privirea.

— Ceva ce-ţi ia ochii şi minţile.

Te iubesc, Miranda, gîndi Dylan, fără să o spună cu voce tare. Îi era teamă ca nu cumva ea să răspundă : *Ştiu, Dylan.*

Se aşeză şi spuse :

— Cum e *Căderea ?*

Ochii castanii ai Mirandei se ridicară spre el :

— Ca de obicei, răspunse ea. Ai de gînd să vinzi mere ?

— Eşti caustică astăzi, iubita mea, spuse el. Îşi putea permite să-i spună aşa. În definitiv, poţi spune „iubita mea“ aproape oricui.

Cu mulţi ani în urmă, tatăl său îi spusese „iubita mea“ lui Joan Holmes, dar el înţelegea prin acest cuvînt cu totul altceva decît noua generaţie care îl folosea la întîmplare. Pentru el însemna acelaşi lucru ca pentru Romeo : „frumuseţe prea bogată pentru noi, prea dragă pămîntului“, ori, la fel cu Abelard, ar fi murit prin sau pentru el, sau ca Robert Browning ar fi putut s-o vindece prin el de toate relele lumii şi s-o ducă undeva unde soarele străluceşte veşnic. N-a ştiut niciodată că ea habar n-avea despre ce-i vorbea. De fapt,

nu asta conta. Bill Friday îşi ţinea dragostea cuibărită adînc în inimă, numai și numai cu ajutorul poeziei engleze. Era în stare să-i privească faţa frumoasă şi să-şi închipuie că în spatele ei se află tot ceea ce-şi dorise.

Dylan însă era făcut din cu totul alt aluat. Încercase şi el o astfel de experienţă romantică, dar descoperise că în spatele unei feţişoare frumoase nu se ascundea nimic. Ea era o studentă la institutul Vassar, și n-o cunoscuse niciodată cu adevărat. Era doar o faţă pe un ring de dans. Îi scrisese poezii şi scrisori şi nu fusese uşor să înţeleagă că ea nu pricepea nimic din ce-i spunea.

Cu Miranda se cunoştea de mic copil, deoarece ferma tatălui ei se termina lîngă lacul pe marginea căruia Bill Friday construise casa pentru fata visurilor sale. Miranda nu era frumoasă, sau cel puţin nu în sensul în care Dylan înţelegea frumuseţea, adică cu trăsături regulate colorate în alb şi roz, aşa că nu-şi imaginase niciodată că şi-ar putea lega visele de ea. Nici măcar n-a încercat. Ea ar fi ştiut imediat despre ce-i vorba. Miranda era o fată deşteaptă — dar el nu credea că inteligența și sentimentul pot merge alături. Totul s-a petrecut după ce Dylan a înţeles că el şi Princeton n-aveau nimic comun și, întorcîndu-se acasă, a văzut-o pe mama lui pentru prima dată cu adevărat. Dar acolo era Miranda, aceeași Miranda. Şi dacă ea îi va spune : Ştiu ce vrei să zici cînd îmi spui „iubita mea“ ?

Ea însă îi răspunse :

— Am un mesaj pentru tine de la prietenul tău, studentul la psihologie. Se duce la Chuck şi te roagă să aduci şahul. Cred că vrea să spună că viaţa *merită* să fie trăită, în caz că vrei să joci.

— Am pierdut cutia cu piesele de şah.

— Nu contează, îl linişti Miranda. O să facem rost de prăjituri şi bere.

Pînă la ora unu Joan Friday primise trei telefoane în legătură cu scandalul de la căminul Delta. Primul era de la administratoarea căminului ADPi, vecin cu Delta. Aceasta o chemă atît de repede, încît Joan îşi imagină că tocmai se uita pe fereastră cînd s-a descoperit totul. Al doilea era de la B.J. Finch, care telefona de la drogherie, al treilea de la administratoarea căminului Delta, care a sunat-o imediat după ce a vorbit cu E.K. Edwards.

Într-adevăr, *fusese* o zi bună, se gîndi Joan. Soarele strălucea pe parchetul lustruit al casei, bucătăreasa făcea curry, un trandafir de februarie înflorise la uşa din faţă, Dylan era acasă şi se înscrisese la universitate. Îi veni în minte un cuvînt nepotrivit pentru o doamnă, dar nu-l folosi nici măcar în gînd. Se duse în dormitor şi se fardă încet, cu grijă şi atenţie. Într-o lumină nu prea crudă, încă mai arăta ca frumoasa din visurile lui Bill Friday, dar pentru a se farda nu folosea niciodată o astfel de lumină. Deasupra toaletei avea un tub fluorescent, strălucitor şi folosea o oglindă de machiaj care mărea. N-avea nici un rost să se mintă. Mai ales că trecuse de asemenea vanităţi. Tot ceea ce dorea acum era să fie graţioasă şi atrăgătoare, o mamă frumoasă pentru Dylan. Iar asta o putea face fără mare efort. A fost supărător momentul cînd i-au apărut primele riduri, „prima neglijenţă frumoasă" cum ar fi numit-o Bill. Acum nu o mai deranjau, din cauză că, pentru ea, *bărbaţii* erau un mod neesenţial şi prostesc de a-ţi petrece timpul, dar se pare că cea mai mare parte dintre femei nu au ajuns destul de mature ca să înţeleagă acest lucru. Bărbaţii nu contau deloc. Ce păcat că societatea era astfel construită încît era imposibil să trăieşti fără ei.

Îşi termină machiajul şi îşi unse mîinile cu cremă, masîndu-le metodic timp de zece minute. Ce noroc că-şi pusese o rochie frumoasă. Probabil că fusese o presimţire. Stinse lumina de la oglindă şi traversă camera spre biroul franţuzesc, demodat. Scoase o agendă îmbrăcată în piele albă şi un stilou alb şi se aşeză cu ochii aţintiţi asupra foii din faţă. Era cazul să înceapă să-şi rînduiască gîndurile, pentru că trebuia în orice caz să se ocupe de treaba asta.

Orice fată din oraş care făcuse parte din asociaţie putea să o cheme la telefon dintr-un minut în altul. Trebuia să ia o atitudine, să ştie ce avea de spus.

Scrise : *Clarissa ne gătea în vara aceea. Unde o fi lucrînd acuma?* Apoi privi hîrtia goală. Doamne, cît ar fi vrut ca Bill să fie lîngă ea. Nu pentru că el ar fi putut face ceva, ci pentru că ar fi luat totul în glumă.

Scrise cuvintele : *B.J. se întîlnea cu jucătorul de tenis.* Se uită fix la ele. Se întrebă de ce îi veniseră în cap atît de repede. Probabil pentru că toate erau îndrăgostite de el. Oare cum îl chema ? Un nume din acelea răsunătoare, ca al unui erou de televiziune. Nu. Clark. Da, asta era, Clark Davidson. Îl notă şi, privindu-l, rîse. Nu era deloc un nume de erou T.V. Ştia. Poate Clark Kent. Şi Bill care n-a crezut niciodată că aş avea simţul umorului, gîndi ea. Trase o linie sub nume şi îşi aminti că Miley era departe, peste ocean, iar Edyth îi fusese îngrozitor de credincioasă. Cu excepţia soldatului din regimentul 4F din Eutaw, pentru care avusese un fel de complex matern. Notă : *Edyth, soldatul din Eutaw. Meredith, cîţiva prieteni. Mary Alice, loialul Lew. Sandy ? Martha, drăguţul de doctor.* Se uită la listă şi adăugă : *Kat Hodges, Homer ; Dolores Powell, stătea acasă. Eu, îl aveam deja pe Bill.*

Era o listă stupidă, dar îi organizase gîndurile. O privi cu grijă, apoi o rupse şi o aruncă la coş. Se duse la bucătărie şi o întrebă pe Cora dacă Dylan va veni acasă pentru prînz.

— Nu, doamnă, răspunse Cora. A zis că nu vine.

— Atunci n-am să mănînc decît o salată. Păstrează curry-ul pentru cină. Acum mă duc la coafor şi, dacă Dylan vine acasă înaintea mea, spune-i să se îmbrace decent pentru cină. S-ar putea să avem musafiri.

— Da, doamnă.

— Cora ?

— Da, doamnă.

— Unde lucrează Clarissa acum ?

Cora oftă. Puse jos lingura cu care mesteca curry-ul şi îşi încrucişă braţele la piept.

— Hum, făcu ea cobind.

— Cora, încetează, zise Joan. Spune-mi unde e, te rog.

— Clarissa a avut necazuri, domnişoară Johan Băiatul ei a fost amestecat într-o bătaie cu cuţite, cît despre fiică-sa, nu-i mare lucru de capul ei. Acum nu are slujbă fixă. Lucrează cu ziua ici şi colo.

— Unde anume, Cora ?

— La doamna Edwards cînd are nevoie de o servitoare în plus. Uneori la domnişoara Sandy.

— Mestecă curry-ul. Eu mănînc în sufragerie.

Aşternu o faţă de masă albastră şi puse tacîmurile de argint. Avea nevoie de aşa ceva. Apoi îşi luă pălăria neagră şi mănuşile albe şi porni cu maşina spre salonul de cosmetică şi coafură.

Tensiunea nervoasă dispăru sub apăsarea relaxantă a mîinilor lui Edyth. Închise ochii şi o lăsă să vorbească. Cît timp Edyth vorbea, nu era nevoie să gîndească.

— Îţi mai aminteşti de vara aceea, Joan ? spuse Edyth. Era o vară stranie. Asemenea lucruri crezi că pot exista numai în imaginaţie. Sau poate faptul că eram tinere le făcea să fie atît de deosebite. Priveşti în urmă, şi îţi aminteşti tot felul de detalii stupide, deoarece s-au întîmplat atîtea lucruri ieşite din comun.

E ca într-o carte ştiinţifico-fantastică. Ceva, undeva nu este în regulă şi toate coincidenţele pot acţiona. Aşa era şi în vara aceea.

— Era război pe atunci, spuse Joan.

— Nu asta vreau să spun.

— Ştiu, dar locurile comune sînt uneori reconfortante, răspunse Joan.

— Bill avea obiceiul să vină să te vadă cîteva minute, exact cînd se suna stingerea. Asta ni se părea foarte romantic.

— Nu avea voie să facă curte studentelor, spuse Joan, şi de aceea venea aşa de tîrziu.

— Nu, venea pentru că era Bill.

Joan nu-i răspunse şi Edyth îşi continuă treaba în tăcere timp de un minut. Apoi continuă :

— Îţi aminteşti de jucătorul de tenis al lui B.J. ?

Joan rîse :

— Clark Kent.

— Ce-ai spus ?

— Nimic.

— Doamne, bine mai arăta ! continuă Edyth. Pînă şi eu îl consideram arătos, iar mie nu mi-au plăcut niciodată bărbaţii frumoşi. Uneori însă este cîte unul care îţi sare în ochi atît e de superb. Sînt şi femei frumoase în genul ăsta. Frumuseţea le e de ajuns. Asemenea oameni îşi justifică existenţa prin însuşi faptul că ceilalţi cască gura la ei.

— Nu-mi amintesc să fi fost chiar atît de frumos, spuse Joan şi se ridică. Cred că ajunge cu masajul.

Îşi privi faţa de aproape.

— Mă simt oricum mai bine. Cred că era sexy, dar nu cunoşteam noi cuvîntul ăsta pe atunci.

— Se poate, spuse Edyth. Semăna mult cu actorul Paul Newman.

Joan rîse din nou.

— Vezi, spuse ea, eu îmi amintesc că era frumos ca Robert Mitchum. De fapt, cred că nu era frumos deloc.

— Am impresia că povestea asta ţi-a dat simţul umorului.

Ca să vezi, gîndi Joan. Nici ea nu crede că am avut aşa ceva.

— Nu-i nimic caraghios în asta, continuă Joan. Rîsul e un mod de a fluiera în întuneric.

— Te linişteşte ?

— Edyth, cum îl chema pe soldatul ăla din regimentul 4F ?

— Cred că trebuie să-ţi mai pun nişte cremă în jurul ochilor, spuse Edyth.

— *Miranda, hai să cinăm la mine acasă, spuse Dylan.*

Ea îşi înclină paharul de bere şi îl privi peste marginea lui.

— Ţţţ, dragul meu.

— De ce nu ? Doar ai venit de cîteva ori.

— Sînt destul de mare ca să fiu invitată formal. N-ai observat încă ?

— Taci şi bea-ţi berea.

— Bine.

Miranda bău pînă la fund şi zîmbi.

— Ce-ar fi să ieşim din oraş şi să ne uităm la pomi ? zise Dylan.

— Trebuie să plec ? întrebă Wes Melton. Luă o sticlă de bere, o deschise cu grijă şi o împinse apoi deoparte.

— Cred că nu, răspunse Dylan.

— Să mai luăm o bere. Pe urmă trebuie să mă duc acasă şi să învăţ la filozofie, zise Miranda.

— E o încercare inutilă, spuse Wes. Vino la noi, la secţia de psihologie. Explicăm acelaşi lucru, dar mai ştiinţific.

— Şi îi luaţi jumătate din frumuseţe, completă Miranda.

— Ei, fetiţo, dacă vrei ceva frumos, cred că ai cam greşit universul.

Miranda rîse :

— Hai la ţară să vedem cum înmuguresc copacii. E un lucru în care cred.

— In care credem cu toţii, spuse Wes. Trebuie să credem, pentru că sîntem prea legaţi de el. Diferenţa e în semnificaţia pe care i-o dăm.

— Pentru mine înseamnă ceva, pentru tine altceva, spuse Miranda. E foarte simplu.

Wes rîse.

— Şi Dylan ? Nu prea e lămurit ce semnificaţie are pentru el. Cum îl introducem în universurile noastre diferite ?

— O, scopul lui Dylan e să ne lase să ne certăm, spuse Miranda. Şi eu sînt convinsă, şi tu eşti convins. Lui doar îi vorbim.

— Iar eu nici măcar nu vă ascult, spuse Dylan. Mă chinui să fac semn cuiva să ne mai aducă nişte bere.

Nu-i asculta. Privea faţa Mirandei în timp ce vorbea.

— Cred că nu mai vreau bere, spuse Miranda. Hai să ne uităm la copaci.

Îşi adună cărţile şi se ridică.

— Vă binecuvîntez, copii, zise Wes. Eu rămîn să mă îmbăt şi pentru voi.

Ieşiră în strada luminată, clipind din ochii orbiţi de soare.

— Chiar vrei să mergem la ţară ? o întrebă Dylan.

— Da, de ce nu ? Copacii cred că înmuguresc cu adevărat.

— Bine.

Se urcă în Fordul lui Dylan şi o luară de-a lungul şoselei, trecînd pe lîngă şcoală. Miranda stătea tăcută, privind apusul soarelui.

— Aş da orice să aflu ce gîndeşti, spuse Dylan.

— Nu merită.

La jumătatea drumului spre lac, Dylan coti pe un drum lateral şi opri maşina. Miranda zîmbi şi se lăsă luată în braţe. El nu stătu prea mult pe gînduri, ci o strînse foarte tare în braţe, ca şi cum ar fi putut pleca brusc de lîngă el. După un timp, o sărută. Gura ei era moale şi mirosea vag a bere. Ţinea ochii deschişi şi îl privea. Buzele îi erau întredeschise.

El se depărtă :

— Miranda, o întrebă încet, de ce ?

— O, Dylan, răspunse Miranda, citeşte capitolul 101 din biblie.

Cînd Joan ajunse acasă de la coafor, se îndreptă spre telefon şi le chemă pe toate. Pe Martha o invită la cină, pentru că era singura care nu-şi aducea bărbatul cu ea. Pe celelalte le chemă la prînz a doua zi. Asta e tot ce pot să fac, se gîndi ea. Intră în dormitorul alb ca să-şi facă siesta.

Martha Plowden puse receptorul jos şi privi în jurul ei. Era o cameră însorită, înghesuită şi prăfuită. Doar biroul ei era curat şi ordonat. Îşi terminase treaba pe ziua de azi. Luase interviuri unui reprezentant al noului program împotriva sărăciei, unui expert în problemele grădiniţelor de copii, unui tînăr care omorîse două fete într-un accident de automobil. Articolele erau deja bătute la maşină, aveau titluri şi numere de înregistrare. Nu mai găsea nimic de făcut. Era ora cinci. Trebuia să meargă acasă. Cel puţin ieşea astă-seară, chiar dacă undeva unde n-ar fi vrut să meargă, pentru motive la care nu voia să se gîndească. Avea timp să facă un duş, să se îmbrace şi să pornească spre Joan Friday. Se ridică fără chef, îşi puse haina şi mănuşile şi ieşi pe palier. Era gol. Aşteptă liftul şi coborî la parter. Ieşi din clădire, mirată de liniştea din jur. Mai tîrziu, auzi iarăşi presele. Era curios. La început, cînd venise la lucru aici, o înnebuneau aproape, apoi nu le-a mai auzit, iar acum le auzea din nou. Nu se întrebă ce înseamnă asta, nu-i plăcea să-şi pună întrebări în legătură cu astfel de lucruri. Asta era obiceiul lui Frank — să se întrebe, să discute, să analizeze. Nu ajungea niciodată la vreun rezultat. Dacă este ceva important, tot afli la un moment dat. Dacă nu, nici n-are vreun rost să-ţi faci griji. Se îndreptă spre locul de parcare şi o porni cu maşina înspre blocul din colţul universităţii. Numărul treptelor o dădu gata, ca întotdeauna. Pur şi simplu nu mai avea chef să le urce. Urcă totuşi, scoase cheia şi descuie uşa, apoi intră în camera de zi, pustie şi ordonată, şi dădu drumul la aerul condiţionat.

În bucătărie îşi pregăti o băutură uşoară. O aşeză pe bufet şi puse cu grijă sticla, mixerul şi sifonul la loc. Apoi duse paharul în camera de zi, se aşeză şi începu să bea. Nu-şi dădea seama dacă asta îi ridica moralul sau nu. Descoperi că nu-şi dezbrăcase pardesiul, aşa că se ridică, îl scoase şi îl puse în dulap. „Poate că ar trebui să-mi iau o pisică", zise ea cu voce tare, apoi închise gura strîngînd buzele, pentru că n-avea de gînd să înceapă să vorbească singură. Intră în dormitor şi îşi scoase hainele.

Pe uşa spre baie era o oglindă mare, şi Martha se privi cu ochi critic timp de cîteva minute. Nu mai avea un corp chiar tînăr. Niciodată nu fusese foarte frumos. Era încă destul de bine, totuşi. Mulţumitor de ferm şi mulţumitor de subţire, dacă te gîndeşti că nu mai era foarte tînără. Se duse în baie, dădu drumul la apă şi intră sub duş. După cîteva

clipe simţi cum începe să se relaxeze şi aşteptă întrebarea. Apărea în fiecare zi la ora asta, ca şi cum ar fi fost ascunsă undeva şi avea nevoie de linişte şi de apă caldă ca să iasă la iveală. Cu ce am greşit oare ? — asta era întrebarea. Şi nu putea da niciodată un răspuns.

Nu semăna nici cu zgomotul preselor la care nu avusese de asemenea vreun răspuns. Dacă ar fi avut, l-ar fi dat pînă acum. Nici subconştientul nu o putea ajuta.

Ieşi de sub duş. În dormitor, îşi îmbrăcă cu grijă lenjeria curată şi rochia nouă, evitînd să se mai uite în oglindă. Se fardă, se pieptănă şi puse două puncte de parfum în spatele urechilor. Prin minte îi trecu un gînd indecent. Era o imagine grăitoare. Se întrebă unde se parfuma Layne. I se făcu puţin scîrbă de ea însăşi. Nu avea des astfel de gînduri, dar cînd se întîmpla, avea senzaţia că se agăţau de ea. Încercă să se gîndească la altceva, şi se fixă asupra telefonului lui Joan Friday. Nici asta nu-i prea convenea, dar tot era mai bine decît gîndul dinainte.

Vocea lui Joan făcea ca totul să sune ca o conversaţie de salon :

— Ai auzit ce s-a întîmplat la universitate astăzi ? întrebase ea.

— Da, răspunsese Martha. E caraghios, nu-i aşa ? Tineretul din ziua de astăzi...

Vocea lui Joan devenise dulce :

— Bineînţeles că astfel de lucruri n-ar trebui să ne privească pe noi, dar ceea ce e ciudat

e că era în gura de aerisire. Ştii, aceea pe care au închis-o cînd au mai construit o baie.

Asta ar trebui să-mi spună ceva, se gîndise Martha. Dar nu ştia ce anume. O lămurise Joan.

— Draga mea, nu-ţi aminteşti cînd au montat baia ? În vara cînd ne-am hotărît să rămînem la cămin, deşi de fapt trebuia să-l închidă.

— Da, într-adevăr.

Martha îşi amintea de vara aceea. Nici nu putea să nu-şi amintească. Fusese vara lui Frank. Fir-ar să fie blestemată, blestemată, blestemată ! Cu ce-o fi greşit oare ?

Îl cunoscuse în toamna precedentă, în cel mai stupid mod cu putinţă. Într-o luni seara, el îşi pierduse notiţele la anatomie undeva prin curte şi tocmai le căuta cu o lanternă, cînd ea a ieşit din bibliotecă după două ore de învăţat. El îi puse lumina direct în ochi.

— Îmi pare rău, spuse el. Nu ştiam că mai e cineva pe aici.

— Ce faci ? îl întrebă ea, fără prea mult interes, pentru că văzuse că avea de-a face cu unul din băieţii aceia frumoşi pe care nu-i prea băga în seamă.

— Se pare că am pierdut ceva, răspunse el, şi zîmbi.

Nu vreau să cred, îşi spuse Martha, amintindu-şi de acel zîmbet cu o strîngere de inimă. Nu vreau să cred că m-am îndrăgostit de un zîmbet.

Poate că aşa a fost, poate că nu. În orice caz, i-a găsit notiţele. Erau la vedere lîngă monumentul eroilor Confederaţiei. Aşa că s-au dus la Hanul Universităţii. Iar în vara următoare...

Se ridică din faţa oglinzii şi îşi făcu patul, ca să-l aibă gata pregătit cînd se va întoarce. Întotdeauna făcea patul dinainte. Se întrebă dacă Layne — sau nu, mai bine nu. Umplu cana cu apă şi o puse pe noptieră, apoi stinse luminile din dormitor. Se duse în camera de zi, îşi luă haina din dulap şi se îmbrăcă. Stinse luminile şi încuie cu grijă uşa înainte de a coborî scările.

Casa familiei Friday putea fi văzută printre pomi cu toate luminile aprinse, chiar şi în grădină. Martha încetini viteza maşinii şi admiră priveliştea. Pini, groşi şi înalţi, duceau pînă la casă, iar în spatele ei întunericul ascundea, după cum ştia ea, o pantă ce cobora spre apă. Era linişte aici, intim şi frumos. Şi mai era şi trist. Parcă maşina şi sună la uşa din spate. Toată lumea intra prin bucătărie, care era pe jumătate salon.

Joan răspunse la sonerie. Purta o rochie roz şi arăta proaspătă şi drăguţă. Fără să vrea, Martha îi zîmbi. Frumuseţea o impresiona. Cel puţin, asemenea frumuseţe.

— Bună, spuse ea.

— Bună, o îngînă Joan. O să vorbim după cină, vrei ? Dylan a adus pe cineva la masă.

Dylan şi Miranda şedeau în faţa focului din bucătărie. El se ridică şi o salută pe Martha, prezentîndu-i-o pe Miranda. Martha se uită la

fată. Ceva în ea îi amintea de Layne. Nu-şi dădea seama ce. Fata avea părul lung şi drept, iar faţa îi era făcută numai din unghiuri. Layne era blondă, cu păr buclat, şi părea construită din rotunjimi. Dar poate că nu era ; poate că avea şi ea unghiuri. Martha respiră adînc şi spuse ceva politicos.

Dylan stătea lîngă bar.

— Cu ce te otrăveşti, Martha ? Tot cu Martini ?

— Doamne, nu, Dylan ! exclamă Martha. Îţi aminteşti bine, dar de mult timp am trecut la votcă cu sirop.

— De portocale ?

— De grapefruit, dacă ai cumva.

— S-a făcut, spuse Dylan. Tu, mamă ?

— Puţin Bourbon, dragul meu, cu multă gheaţă.

Dylan prepară băuturile şi le servi.

— Cînd te întorci la şcoală ? îl întrebă Martha politicos.

— Nu mă mai întorc. O să urmez aici anul ăsta.

— Asta-i bine. Nu te bucuri, Joan ?

— Ba da.

Răspunsul era scurt şi Martha nu mai insistă. Se aşeză pe o pernă şi sorbi din băutură. În spatele lor Cora fredona ceva în timp ce încălzea cina.

Dylan îi zîmbi mamei lui :

— Teribilă povestea de azi, nu ?

Joan îi făcu semn din cap. El rîse :

— Aş, pe dracu. Tot oraşul o să vorbească despre asta mîine. Ceea ce e caraghios e că am fost în centru şi n-am auzit nimic pînă m-am întors acasă, astă-seară.

— Of, Dylan, spuse Joan. Eşti îngrozitor.

— Asta-i tot ce ştiţi să ne spuneţi nouă, generaţiei tinere. Şi cînd colo, uite ce-aţi fost voi în stare să faceţi !

— Termină, Dylan, spuse Miranda. Iar o necăjeşti pe mama.

— Ai dreptate, e un obicei pe care l-am luat de la tata.

Joan zîmbi, deşi era supărată :

— Ştiu. Uneori eşti exact ca el. Nici unul n-a crezut vreodată că aş putea avea şi eu simţul umorului.

Martha răspunse înţepată :

— Asta e una dintre prostiile care mă enervează foarte tare la oameni. Toată lumea pare să aibă simţul umorului şi te acuză pe tine că nu-l ai, cînd vor să te scoată din sărite.

— Unii au mai mult şi alţii mai puţin, nu-i aşa ? întrebă Miranda.

— Nu ştiu exact, răspunse Martha. Cert e că toţi îl avem.

— Nici eu nu ştiu ce să zic, continuă Joan. Uneori Dylan şi Bill erau în stare să vorbească nişte tîmpenii, pe care eu nu le consider deloc amuzante, şi să facă un haz grozav.

— Poate că se prosteau.

— Martha, cred că e cazul să-ţi dau un Martini, spuse Joan.

Martha rîse :

— Iartă-mă. Ai dreptate, aş vrea unul.

— Ce-ar fi să vă grăbiţi cu băutul, zise Cora. Cina e aproape gata.

— Of, Cora, nu ne tiraniza ! Toţi avem de gînd să mai bem cîte un pahar. Ne mai dai unul, Dylan ? întrebă Joan.

Dylan adună paharele goale.

— Vrea cineva un amontillado ? întrebă el şi izbucni în rîs odată cu Miranda.

— Îl vezi, spuse Joan.

— Mamă, sînt convins că ne înţelegi, dar nu vrei să admiţi asta, din cine ştie ce motiv întortocheat şi pur feminin.

— Amontillado e un vin, spuse Joan.

— E adus în butoaie, continuă Miranda.

— Pe tine cine te-a îmbuteliat ? întrebă Dylan.

— Nimeni, răspunse Miranda. Nici măcar nu m-am copt, darămite să mai fiu şi uscată în vie.

— Ehei, eu, bătrînul viticultor, spuse Dylan.

— N-aveţi de gînd să încetaţi ? se enervă Joan.

Martha îşi termină băutura dintr-o înghiţitură şi puse paharul jos.

— Se referă la Poe, o lămuri ea. Şi nici măcar nu e amuzant.

— Martha, spuse Dylan, astea sînt chestii pe care le-am depăşit demult.

— Nu fi obraznic, Dylan, chiar dacă o cunoşti pe Martha de cînd te-ai născut, spuse Joan.

— Nu e obraznic, îi luă Martha apărarea. Eu sînt prost dispusă. Am fost cam surescitată azi la birou. Şi-acum, a mai apărut şi povestea asta...

— Haideţi la masă, îi chemă Joan.

Of, Doamne, se gîndi Martha. Tare proastă mai sînt. Ei n-au cum să ştie că ultima dată, în ziua aceea îngrozitoare, Frank a ieşit trîntind uşa şi apoi s-a întors şi mi-a aruncat în faţă : „N-ai nici un pic de simţ al umorului !“ Cum ar putea ei înţelege toate astea...

Joan gîndea : Fata asta e tot atît de rea ca Dylan şi Bill. Ce ciudat pentru o fată, şi mai ales pentru una drăguţă. Cel puţin, mie mi se pare drăguţă. Nu în sensul obişnuit al cuvîntului, dar totuşi drăguţă. Sper că şi Dylan o găseşte *numai* drăguţă. Asta nu m-ar deranja prea mult. Doamne, Dumnezeule ! Fata lui Lee Benson !

Miranda se gîndea : Isuse, cît de mult pot să-l iubesc !

Iar în mintea lui Dylan cîntau cuvintele : Iubita mea, iubita mea.

După cină, Dylan şi Miranda se duseră la subsol ca să asculte muzică. Cora spălă vasele şi, după ce puse lemne pe foc, plecă acasă.

— Hai să mai bem un Martini, propuse Joan. Pari obosită.

— Nu, mulţumesc. Prefer coniac.

Joan luă paharele şi turnă dintr-una din ultimele sticle de Curvoisier ale lui Bill. Simţea că Martha avea nevoie de aşa ceva. Se

aşeză într-un fotoliu şi îşi îndoi picioarele sub ea :

— Îmi pare rău că Dylan a fost sarcastic astă-seară. De obicei nu e aşa.

— Ştii foarte bine că Dylan e un băiat admirabil, Joan. Nu mă deranjează nimic din ceea ce mi-a spus. Mă simt însă îngrozitor.

— Îmi pare rău, draga mea. Poate ar fi mai bine să stăm de vorbă mîine.

— Nu. Dacă eşti hotărîtă să vorbim despre asta, hai să-i dăm drumul.

Joan se uită în paharul cu coniac.

— De fapt, nu se întîmplă nimic dacă nu vorbim.

— Nu.

— Deci... şi Joan ridică din umeri.

— Ce-am putea spune oare ? întrebă Martha.

— Ai vreo părere ?

— În legătură cu cine ar fi putut să o facă ? Nu.

— Ca să spun drept, nici nu cred că vreau să ştiu. Poate că a făcut-o cineva din afară. Numai că eu nu cred asta, şi nici tu n-o crezi, şi nici ceilalţi, şi Joan oftă. E ca în *Beau Geste*. Cineva a făcut-o şi stă liniştită, în timp ce toată lumea va crede că e una dintre noi şi vor alege pe careva, oricare, şi vom fi acuzate toate. Nu-i frumos.

— Probabil că s-a întîmplat în vara aceea, spuse Martha.

— Edyth îmi spunea astăzi că la vremea aceea totul era cu susul în jos.

— Se poate. Probabil că asta a produs tot răul.
— Răul în ce ? întrebă Joan.
— În tot, răspunse Martha.
Joan chicoti.
— Ceea ce-i groaznic e că toate ne îngrășaserăm în vara aceea. Îți amintești ? Clarissa era al naibii de fericită că trebuia să gătească pentru atît de puține persoane, așa că ne îndopa de zor. Făcea lucruri nemaipomenite din rațiile noastre de alimente. Pesemne că de la bursa neagră. Iar noi mîncam ca niște purcei. Oricare și-ar fi putut acoperi burta cu o jachetă sau ceva.
— B.J. n-ar fi putut, spuse Martha. Ea umbla întotdeauna în costum de tenis.
— Da, dar e așa de înaltă, încît la ea nu se vede niciodată cînd e însărcinată. Știi doar. Ai văzut-o de multe ori în starea asta. Nimeni nu e sigur de nimic pînă cînd J.D. o tîrăște la spital.
— Ai dreptate, recunoscu Martha. Cum îl chema pe jucătorul ăla de tenis ?
— Clark Davidson. Cum arăta ?
— Ca Tony Perkins.
— Doamne, Dumnezeule ! făcu Joan.
Layne și Frank Plowden mîncau tort de ciocolată în bucătărie. Layne era îmbrăcată într-o cămașă de noapte scurtă, iar Frank avea o cămașă sport și pantaloni kaki. Îi plăcea să poarte cămăși ca asta și să stea în bucătărie cu Layne. Îl făcea să se simtă mai puțin respectabil și mult mai tînăr. Tortul de ciocolată avea același efect. În ultimii cinsprezece ani nu-și mai permisese să mănînce asemenea prăjituri.
Layne își ștersese fardul și îl privea cu buze palide pe care plutea urma unui zîmbet.
— Ce crezi că o să facă legea acum ? întrebă ea, lingînd glazura de pe degete.
— Doamne, ce atrăgătoare ești !
— Nu, nu sînt. Dar dacă așa crezi tu, sînt.
— Hai să bem o cafea.
— Da, dar nu Ness.
— Nu Ness.
— Bine.
Layne se ridică și se duse spre bufet. El o privi, mirîndu-se că cineva la vîrsta ei putea avea picioare așa de frumoase.
— Hai, spune-mi. Ce părere ai ?
— Despre ce ?
— Of, Frank !
— Nu știu. E o situație spinoasă. Afurisitele alea de oase există. S-ar putea să fi fost un infanticid, știi doar.
— Frank, doar nu crezi că au de gînd să aresteze pe cineva pentru o faptă petrecută cu atîta timp în urmă ?
— Nu, ceea ce vor să facă e să uite că așa ceva s-a întîmplat vreodată. Dar după cum știm amîndoi, draga mea, asta nu se poate întotdeauna.
— Îți pare bine că nu se poate ?
— Da.
— Splendid, și deodată îl sărută. Sînt groaznică.

— Nu, nu eşti.
— Ba da. Totul mi se pare amuzant. Şi asta e oribil. Ştiu ce zic. Ştiu că va distruge viaţa cuiva. Dar undeva, într-un colţişor din inima mea, îmi vine să rîd.
— De fapt, asta nu ne priveşte direct.
— Nu ?
— Nu, poţi să fii sigură.
— Eşti foarte drăguţ, dragul meu, dar nu crezi că toţi cei care sînt amestecaţi în povestea asta şed acasă, liniştindu-se unul pe altul, aşa cum facem noi acum ?
— S-ar putea. Eu însă nu te mint. N-am făcut-o niciodată şi nu o voi face acum. Nu ne priveşte pe noi.
— Pe Martha ai minţit-o. Al dracului de mult timp ai minţit-o. În fiecare zi, clipă de clipă.
— Încetează.
— Iartă-mă.
Mult timp n-au mai spus nici unul nimic. Apoi Layne se ridică şi turnă cafeaua.
— Hai, domnule doctor, spuse ea încet. Bea-ţi cafeaua. Îţi promit că nu te va ţine treaz la noapte.
— Te iubesc, îi spuse doctorul Frank Plowden celei de a doua soţii.
— Da, spuse ea. Ştiu.
Copilul plîngea din nou. Shari Cross Adams traversă dormitorul şi îl privi. Stătea întins pe spate, cu mînuţele lîngă cap, în poziţia în care le ţinea cînd era somnoros. Pumnii mici erau încleştaţi, faţa era boţită şi strîmbată de furie. Ea îi zîmbi şi îi pipăi fundul. Era uscat. Îl întoarse pe burtă şi îi mîngîie spatele. Treptat urletele se potoliră, înlocuite de scîncete mici. Apoi copilul se linişti complet.
— Mulţumesc lui Dumnezeu pentru daruri mici, spuse Bill Adams de la biroul din celălalt capăt al camerei.
— Şşt, făcu Shari. De ce nu studiezi în camera de zi ?
— Şi de acolo îl aud la fel de bine.
— Ai nevoie de ceva ? şopti Shari.
El dădu din cap şi spuse :
— Pot să aştept pînă vine maică-ta.
— S-ar putea să nu vină astă-seară. Părea foarte ocupată cînd am vorbit cu ea adineaori, răspunse Shari.
— Ai luat banii ?
— Da.
— Bine. Mi-a dat şi mie bătrînul cinci dolari astăzi. Împreună cu ai tăi, ar trebui să ne ajungă ca să ne plătim taxele.
— Nu pot să înţeleg cum de se adună atîţia bani de plătit la sfîrşitul lunii.
— Ultima cheltuială la magazinul universal n-a prea îmbunătăţit situaţia.
— A trebuit doar să cumpăr lucruri pentru copil.
— Puteai să cumperi de la Penney.
— Of, Bill. Ştii foarte bine că vrei să avem lucruri frumoase.
— Ai chemat familia Dow la cină sîmbătă ?
— Da, ai ceva împotrivă ?

— Nu, dar cu ce ai de gînd să-i hrăneşti ?
— O să cumpărăm pizza. Lor le place.
— Da. Dealtfel, cred că acasă se îndoapă numai cu friptură.
— Bill, tu nu vrei să locuim nici cu părinții tăi nici cu ai mei, nu-i aşa ? întrebă Shari.
— Nu. Al naibii să fiu dacă vreau ! Chiar dacă mama ta ne-ar găti friptură în fiecare seară, iar duminica de două ori. E fată bună, ca şi maică-mea, dealtfel. Doar că eu nu-s de acord cu locuitul împreună.
— Familia Dow nu cheltuie nici un ban. spuse Shari.
— Da, dar îi costă.
Shari înveli copilul îmbrăcat în albastru într-o pătură tot albastră şi se îndreptă în vîrful picioarelor spre Bill. Îl sărută pe obraz şi intră în camera de zi. Deşi i se părea cam goală, era o încăpere drăguță. Erau acolo o canapea, una cu adevărat bună, televizorul, cea mai bună marcă, după cum o asigurase vînzătorul, şi un scaun foarte frumos. Se cuvenea să fie frumos, avînd în vedere că o costase o sută cincizeci de dolari, şi nu era nici măcar mare. Mai era o măsuță pentru cafea, cu scrumierele primite la nuntă, şi o grămadă de pernițe colorate. Asta era tot. Nu reuşiseră încă să-şi cumpere un covor. Poate de Crăciun. Luă o cîrpă şi şterse praful pentru a treia oară în ziua aceea. Apoi se aşeză pe canapea şi se uită în jur la camera ei, la inelul ei cu diamant, şi la noua ei fustă albastră de tweed. Era pe deplin şi estetic fericită.

Mary Alice şi Lew veniră la ora opt. Le deschise uşa şi îi sărută pe obraz.
— Doarme ? întrebă Mary Alice.
Shari dădu din cap.
— Bill studiază, dar o să ia cafeaua cu noi. Ai avut o zi grea, mamă ?
— Groaznică, răspunse Mary Alice, scurt. Se aşeză şi îşi scoase pantofii.
— Mă duc să fac cafeaua, spuse Shari.
Se duse în bucătărie. Mary Alice oftă, se ridică şi merse după ea. Scoase zece dolari din poşetă şi îi vîrî sub zaharniță.
— Poftim, draga mea. N-am putut veni mai repede. Prăvălia a devenit o casă de nebuni. Sue şi cu mine de-abia am reuşit să despachetăm primul transport de lenjerie.
— Munceşti prea mult, spuse Shari. De ce n-o pui pe fata pe care ai angajat-o să facă o parte din treabă ?
— Pentru că atunci n-aş mai găsi nimic.
— Ați mîncat ceva astă-seară ? întrebă Shari.
— Da, tata m-a dus la restaurantul Morrison. Mîncarea a fost hrănitoare, dar nu ieşită din comun. Un lucru e bun, însă. Cred că primăvara viitoare putem începe lucrările la casă. Asta, dacă totul merge bine.
— Vai, mamă, dar e formidabil ! O meriți pe deplin.
— Ştii, astă-seară nu sînt foarte convinsă că o mai doresc.
Shari se întoarse şi o privi.
— Ce s-a întîmplat ?

— Nimic. Am obosit. Îmi amintesc de vremea cînd tatăl tău şi cu mine ne-am căsătorit. Zilele acelea nu mai au nici o însemnătate pentru mine.

— Şi ce legătură are asta cu casa? Ţi-o doreşti doar de ani de zile.

— Da, într-adevăr. Pe vremea aceea nu mi-ar fi păsat dacă aş fi locuit într-o pivniţă, cît timp era Lew cu mine.

Shari se încruntă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dacă-ţi doreşti ceva nu înseamnă că nu-i mai iubeşti pe ceilalţi, spuse ea îngrijorată. Asta face parte din joc, să te căsătoreşti, să trăieşti împreună în casa ta cu lucrurile tale şi...

— Ţi-am spus doar, am obosit.

Mary Alice urmări cu privirea cafeaua care trecea prin sita filtrului. Îşi amintea cum aştepta să fiarbă cafeaua atunci, în primul ei an cu Lew. Îşi amintea de cafeaua pe care o beau la restaurantul institutului, cînd se întîlneau la micul dejun, înainte de a se căsători. Blestemata asta de poveste care s-a întîmplat astăzi. O face să-şi amintească tot felul de lucruri pe care le uitase complet.

În vara aceea aveau obiceiul să şadă în jurul mesei din bucătărie şi să o tachineze pe Clarissa în legătură cu bursa neagră. Aveau întotdeauna cafea, iar ea nu le spunea niciodată de unde reuşea să o obţină. Duminica obişnuiau să coboare la masă tîrziu şi toate mîncau îmbrăcate în capot, cu excepţia lui B.J. care la ora aceea se întorcea de la tenis, roşie şi plină de energie, după ce jucase două seturi. „Of, Doamne“, zicea ea, „omul ăsta e mult mai bun decît mine. E de necrezut cum poate fi în toate colţurile terenului în acelaşi timp.“ „Hmm“, făcea Clarissa. Ea credea că toţi bărbaţii sînt aduşi pe pămînt numai ca să le nenorocească pe femei. În timpul micului dejun obişnuia să le ţină discursuri pe această temă.

„Nici unul nu merită nici măcar să te oboseşti să-l trimiţi în iad“, zicea ea. „Ştiu eu că n-aveţi nevoie de sfatul meu, dar mai bine m-aţi asculta şi i-aţi da dracului. La început vorbesc frumos şi vă iau cu draga mea, şi p'ormă ori vă lasă ori vă fac să-i îngrijiţi cît trăiţi. Şi nu ştiu, zău, ce-i mai bine, că nici de ales între astea două rele nu vă lasă, aşa că te alegi numai cu ponosu'! Slavă Domnului că sînt mai toţi plecaţi în război şi nu prea are cine să vă ia minţile p-aici.“

Era o vară fierbinte, îngrozitor de fierbinte. Şi nu era nici aer condiţionat. În ziua de azi, cînd îl ai, nici nu-l mai bagi în seamă, deşi ar trebui, numai la gîndul zilelor cînd stăteai de-ţi curgea transpiraţia pe spate şi părul ud ţi se lipea la ceafă. Era cumplit. Făceau atîtea duşuri, încît ea şi Meredith aveau răni pe picioare. Crezuseră că era cancer sau lepră, dar doctorul de la infirmerie le-a spus că era pur şi simplu din cauză că făceau prea multe duşuri. S-au limitat apoi la unul pe zi şi rănile au dispărut. Îşi dădu seama că încerca să-şi amintească pe cine

văzuse la duş în vara aceea, dar nu putea. Nu mergeau îmbrăcate la baie, dar se înfăşurau într-un prosop cînd traversau holul. Simţi că i se face rău.

— E gata cafeaua ? întrebă ea.

— Aproape, răspunse Shari. Vrei o aspirină ? Sau poate vrei să bei ceva. Uite vişinată şi votcă.

— Nu, mulţumesc.

— Ştiu că ar trebui să ţin nişte whisky pentru tine, dar noi nu bem, aşa că...

— Nu vorbi prostii. N-am nevoie de nici o băutură, iar dacă aş avea, m-aş duce acasă şi aş bea.

Lew îi adusese primul whisky din viaţa ei. Nu prea se găsea aşa ceva în timp de război. Se miră de unde l-o fi luat. Ce ciudat că nu l-a întrebat niciodată.

Era într-o seară de sîmbătă şi Lew venise cu maşina din tabără, drum de o sută de mile. Putea să-l vadă şi acum stînd în uşă cu caschetа pusă strîmb, ţinînd în mînă sticla învelită într-o pungă de hîrtie maro. Adusese în casă restul de whisky rămas după plecarea lui, şi Sandy preparase o băutură cu apă şi cu lămîie obţinută cu greu de la Clarissa. Sandy le spusese că prima dată a băut whisky în Newcastle. I-l cumpărase un muncitor de la căile ferate.

— Şi ce făceai tu cu un muncitor de la căile ferate ? întrebase Mary Alice.

— Îl iubeam, dar nu aveam curaj.

— Curaj pentru ce ?

— Curaj să-l iubesc cu adevărat. Îl doream şi nu o făceam, pentru că *era* de la căile ferate. Şi totuşi ăsta era motivul pentru care îl iubeam.

Martha întrebase :

— Ce tot vorbeşti tu acolo, Sandy ?

Iar Joan completase :

— Vrea să spună că era un om simplu şi că îl iubea, dar că avea bunul-simţ să nu meargă mai departe decît atît.

Sandy spusese :

— Doamne, sînt o proastă şi aşa am să fiu toată viaţa.

— Mamă, o strigă Shari. E gata cafeaua.

— Mulţumesc.

Mary Alice luă ceaşca şi se întoarse în camera de zi. Lew citea o revistă.

— De unde aveai sticla aceea de whisky ? îl întrebă ea.

— Am cîştigat-o la zaruri, răspunse Lew fără să ridice capul.

— De unde ştii despre ce sticlă vorbesc ?

— Ei, draga mea, parcă a mai existat vreo altă sticlă în afară de aia.

— *Vrei să bei ceva după cină ? întrebă Syd Green.*

Meredith puse jos lucrul de mînă.

— Cam ce-mi oferi ?

— Bere.

— Nu.

— Ţi-aş putea da ceva mai elegant. Aş putea face un cocteil.

— Nu, mulţumesc.

— Bine.
Se ridică și se duse în bucătărie, unde deschise o sticlă de bere pe care o aduse în cameră. Meredith îl privi.
— Nu, spuse el, nu beau din pahar.
Ea ridică din umeri și îl întrebă :
— La ce oră au zis că vin ?
— Pe la opt.
— Speram să culc copiii pînă atunci.
— Știi bine că or să le aducă ceva.
— Da, bineînțeles.
— E ceva la televizor ?
— Nimic ca să merite să-l deschizi.
El se duse totuși și se uită în programul T.V. Nu era nimic de văzut, dar îi dădu totuși drumul. Se așeză să-și bea berea și se amuză ascultînd zgomotul făcut de aparat.
Meredith se apucă să croșeteze pînă ce se auzi soneria de la ușă. Atunci se ridică și se duse să deschidă domnului și doamnei Green. Copiii ieșiră ca niște furtuni din camerele lor, de îndată ce auziră clopoțelul. Candace purta blugii pe care îi muiase special în apă sărată și despre care Meredith spusese că n-o să-i mai poată îmbrăca niciodată. Syd junior era în pijama și halat. Cadourile apărură și Meredith se întoarse la lucrul ei de mînă.
Doamna Green era o femeie scundă și îndesată, cu o față plăcută, prietenoasă. Soțul ei era subțire, scund și musculos. El era, după cum credea Meredith, cel mai fericit om pe care-l cunoscuse vreodată. Se îmbrăca

foarte bine și cu mult gust, părul alb era atît de frumos tuns încît te făcea să vrei să încărunțești peste noapte, pantofii nu erau dintre cei pe care îi vindea în prăvălie — ci italienești, de comandă. Era singurul om din cîți cunoscuse Meredith care arăta la fel de bine și în slip și în costum de seară. Anul acesta cumpărase o mașină Aston Martin — un Aston Martin obișnuit. Pe Meredith o uluia însă faptul că era cea mai frumoasă mașină pe care o văzuse vreodată.
Cadourile au fost împărțite — un disc nou pentru Candace, o carte pentru Syd. Meredith se ridică și închise televizorul, pentru că nu-l mai puteau auzi din cauza țipetelor lor.
— Puteți rămîne o jumătate de oră, le spuse ea copiilor. Apoi, la culcare. Vrem și noi, cei mari, să mai schimbăm o vorbă.
— Așa zici mereu, răspunse Syd Jr.
— N-am ce face.
— Lasă-i, că sînt copii drăguți, spuse doamna Green.
— Sînt groaznic de răzgîiați, continuă domnul Green. Dar, de, ce să-i faci ? Noi i-am alintat, nu ? și îi făcu lui Meredith cu ochiul.
— De ce nu ne dai ceva de băut, Syd ? întrebă ea.
— Ce v-ar place ?
— Eu nu beau, mulțumesc, răspunse doamna Green.
— Tu ce bei ? îl întrebă domnul Green pe Syd.

— Bere, răspunse Meredith. Eu vreau whisky.

— Şi eu tot aşa, draga mea, spuse domnul Green.

Syd Jr. se aşezase lîngă doamna Green. O privea cu ochi căprui, serioşi. Candace alerga prin cameră, făcînd un zgomot infernal.

— O să răstorni ceva, îi spuse Meredith.

— Las-o în pace, Meredith, spuse doamna Green. E aşa de drăguţă !

Meredith ridică din umeri. Se sculă şi se duse spre uşa bucătăriei :

— Prea mult whisky, îi şopti ea lui Syd.

Socrul ei se aplecase peste chiuvetă, uitîndu-se la cîrciumăresele din glastre.

— Au nevoie de un nou îngrăşămînt, îi spuse el. O să-ţi trimit eu puţin. Cum a mers treaba la prăvălie astăzi ? Eu n-am mai reuşit să ajung acolo. Mama mi-a dat o mie de lucruri de făcut. Mîine, însă, o să muncesc pînă la miezul nopţii ca să terminăm inventarul.

Era al naibii de sigură că aşa va face. Nu putea să-i găsească absolut nici un cusur lui Irving P. Green. Oare de ce o fi enervînd-o aşa de rău ? Se înţelegea mult mai bine cu soacra ei, deşi nu aveau nimic comun.

— A fost o zi infernală. Cumpărătorilor nu le pasă cîtuşi de puţin că ai inventar şi vin tot timpul.

— În sănătatea ta, dragă, spuse Irving.

Ridică paharul, iar Meredith ciocni cu el şi bău, recunoscătoare.

Reuşiră să culce copiii pe la ora nouă. Meredith închise uşile şi se întoarse în camera de zi. Discuţia era în toi.

— Ce părere aveţi ? întrebă doamna Green. S-o fi întîmplat cu adevărat acum douăzeci de ani, sau o fi vreo ispravă a noii generaţii ?

— S-a întîmplat mai demult, răspunse Meredith cu hotărîre. Toată lumea o ştie.

— De unde ? se miră doamna Green.

Meredith se uită la Syd. El nu ridică ochii spre ea. Discuţia asta nefericită o mai avuseseră în maşină pe cînd veneau spre casă. Ea îi spusese : „S-a întîmplat în vara aceea.“ Iar Syd răspunsese scurt : „Rahat“.

— Ştiu, pentru că gura de aerisire a fost deschisă pentru foarte scurt timp, mamă, în vara în care Syd şi cu mine ne-am logodit.

Meredith se ridică şi îşi mai turnă un whisky.

Domnul Green se duse după ea în bucătărie :

— Mie nu-mi mai dai unul ?

Meredith tresări, vărsînd whisky-ul pe masă :

— Desigur.

Luă un pahar şi îi turnă de băut fără să-l privească.

— Ce s-a întîmplat, Meredith ? întrebă el.

— Nimic.

— Hai, spune-mi. Sînt eu bătrîn, dar văd încă destul de bine.

— Nimic, sînt cam obosită, asta-i tot.

— N-ai vrea să faci o plimbare cu maşina mea cea nouă ? o întrebă Irving. Ţi-ar face foarte bine

Una dintre cele mai mari dorinţe ale lui Meredith era să conducă blestemata aia de maşină, dar n-ar fi făcut-o pentru nimic în lume.

— Nu, mulţumesc, tată. Altă dată, poate.

— Ai vreo idee cine ar fi putut fi autorul unei asemenea fapte ? întrebă el.

— Nici una.

— Ce păcat că l-au găsit, şi Irving sorbi o înghiţitură. Mai bine nu-l vedea nimeni. Doamne, după douăzeci de ani...

— Soarta, făcu Meredith.

— A cui ?

— A tuturora.

Se întoarse înapoi în camera de zi.

— Meredith, o întrebă doamna Green, nu-i aşa că erau o mulţime de fete în cămin ?

— Nu, şi zicînd asta, se strîmbă. Din nefericire, nu erau. Eram numai cîteva. De fapt, cea mai mare parte dintre ele sîntem acum aici, în Druid City. Toate sîntem invitate la Joan Friday la masă, mîine. Nu ştiu exact pentru ce. Ca să ne uităm una la alta şi să ne suspectăm, cred.

Doamna Green plescăi din limbă şi spuse :

— E destul de trist.

— Mai degrabă a fost trist, spuse Syd. Acum e grotesc.

— Nu cred că ai ales chiar cuvîntul potrivit, fiule, spuse Irving.

— Şi totuşi, aşa este.

— Pe dracu ! Atunci şi un trandafir e tot aşa, dacă-l priveşti în felul acesta.

— Asta ai furat-o de undeva.

— Toate vorbele mele de duh sînt furate, răspunse Irving. N-oi fi avînd eu umor, dar am citit în schimb destul de mult.

Meredith nu se putu abţine să nu rîdă. Nu de Irving, ci de expresia feţei lui Syd.

— Hai să schimbăm subiectul, propuse ea.

— Să vorbim despre copii, spuse doamna Green.

— Bine.

— *Ce caută peticul ăsta rotund de muşama pe chiuvetă ? întrebă Kurt Mackintosh.*

— Scuză-mă. E o bucăţică dintr-un costum.

Sandy îşi vîrî capul pe uşă, înşfăcă peticul şi plecă. Kurt o auzi aruncînd salteaua pentru gimnastică pe podea.

— Cum a fost astăzi ? întrebă el, acoperind zgomotul făcut de apa care curgea.

— Bine.

Sandy se trînti pe podea.

— Dărîmi mobila.

— Îmi menţin silueta.

— Chiar ai de gînd să mergi la cucoana aia mîine ?

— Nu te aud.

El opri apa.

— Te duci la Joan la masă ?

— Dragul meu, n-aş vrea să lipsesc pentru nimic în lume.

— Şi ce-o să faceţi acolo, mă rog ? Să vă jucaţi de-a adevărul ? Să trageţi la sorţi ? Să curăţaţi cartofi ?

— Nu ştiu. Tocmai de aceea n-am de gînd să lipsesc. Vreau să aud ce are fiecare de spus.

— Ar trebui să dați toată vina pe război. Asta ține în orice ocazie. Puteți spune : „Era în vreme de război“, apoi zîmbiți, dați din cap una către alta şi uitați totul.

— Da, desigur.

Kurt intră în dormitor :

— Sandy, cred că nici una dintre voi nu-şi dă seama ce înseamnă cu adevărat blestemata asta de poveste, spuse el şi se aşeză pe marginea patului.

Sandy îl privi, şezînd pe podea, apoi se ridică şi se chinui să bage salteaua înapoi în dulap.

— Ba da, ne dăm seama. Tocmai de aceea trebuie să continuăm să glumim, zise Sandy şi se aşeză lîngă el. Vrei să-mi dai o țigară ?

Kurt zîmbi şi îi întinse pachetul. Ea luă cu plăcere una şi o învîrti mult timp între degete :

— N-am mai fumat de aproape doi ani, spuse ea aprinzînd țigara.

Kurt îi urmărea expresia feței, dilatarea nărilor, gura lacomă. Ea oftă şi expiră fumul.

— Ce gust are ?

Ea îl privi fix şi răspunse scurt :

— Bun.

— E-n regulă.

— Nu începe din nou, te rog.

— Dar n-am spus nimic. Te las în pace. E numai şi numai treaba ta. În fond, ce drept am să spun ceva ?

— Da, dar *mă priveşti*.

— Nu-i adevărat.

— Crezi că n-am nici un pic de voință.

Mai trase un fum.

— Tu ai spus-o, nu eu.

— Bine, *cred* că nu am voință. Doream numai să o gust, să văd cum mai e.

— Şi ?

Sandy oftă :

— Ți-am spus doar. Are un gust foarte bun!

Kurt rîse.

— Termină, spuse ea, vreau să mă gîndesc. Toată seara am încercat să-mi amintesc ce s-a întîmplat în vara aceea. E curios că singurele lucruri de care-mi aduc aminte sînt căldura infernală şi caraghiosul de jucător de tenis cu care B. J. Finch era prietenă.

— Jucător de tenis ?

— Îhî. Arăta ca Lee Marvin.

— Se cam învîrtea în jurul căminului, nu-i aşa ?

— Nu. Nu asta voiam să spun. Semăna cu Lee Marvin tînăr.

— Aha.

— De ce spui „Aha“ ?

— Cum ? N-am spus decît „Aha“. Tot timpul îmi găseşti nod în papură.

— Ha !

Sandy termină țigara pînă la filtru şi o stinse parcă împotriva voinței ei.

— Mai era şi Lawson.

— Lawson ?

— Da, băiatul ăla vesel. M-am întîlnit cu el de cîteva ori. La urma urmei, era vreme de război, după cum ai spus chiar tu.
— Cel care ți-a pictat tablourile ?
— Da, bineînțeles. Cam cîți prieteni crezi tu că am avut ?
— Știu eu ? Poate un harem.
— Foarte nostim !
— *B. J. spuse J. D., termină cu fîțîitul prin cameră și stai puțin de vorbă cu mine.*
— Bine.
B. J. se așeză pe șezlong și se uită la J. D.
— Hai să vedem dacă ghicești ce face E. K. Edwards în momentul ăsta, și începu să rîdă.
— B. J., nu-i nimic de rîs.
— Ba da, dragul meu. Știi și tu că e. Se chinuie atît de tare, săracul. Îngrozitor ce mult îl interesează opinia publică, despre care are de fapt o părere cu totul personală. Mă dă pur și simplu gata. Ți-e foame ?
— Nu. Pentru Dumnezeu, doar am mîncat enorm la cină.
— Mie mi-e foame. Hai în bucătărie să luăm o gustare.
— Bine.
Coborî scările și o urmă în bucătărie. Ea scoase din frigider puiul și laptele, le puse pe masă și spuse :
— Grozav !
— B. J., povestește-mi și mie. Ce se petrecea acolo, în cămin, în vara aceea.

— Cerule, ce nu era acolo în vara aceea ! Pretutindeni erau muncitori care ciocăneau și trînteau și totul mirosea a vopsea. Era cald ca în iad și toate transpiram din plin și ne îngrășam, pentru că toată ziua nu făceam altceva decît să mîncăm. Da, toate, nu numai eu. Administratoarea era o bătrînă proastă care nu știa pe ce lume trăiește. Nici măcar bridge nu știa să joace. Vrei o aripă ?
I-o aruncă, și el o prinse și mușcă din ea ca să-i facă plăcere.
— Pe vremea aia jucam tenis în fiecare zi.
— Îți dai seama ce vorbește acum toată lumea din oraș ?
— Da, bineînțeles. Nu sînt chiar proastă. Nu s-au mai distrat așa de bine de cînd a căzut Ingrid Bergman în vulcan. În fond, acum e mult mai bine, pentru că e vorba de oameni pe care îi cunosc și au o listă întreagă din care să aleagă.
— B. J., ești și tu pe listă.
— Știu. Dar nu prea am ce face, nu-i așa ? Am fost și eu acolo în vara aceea, ca și celelalte.
Își termină laptele și puse ce mai rămăsese din pui înapoi în frigider.
— În sfîrșit, m-am săturat, spuse ea.
— Am impresia că treaba asta nu te deranjează deloc, nu-i așa ?
Ea oftă și se rezemă de spetează. Se întinse apoi peste masă și îi luă mîna :
— Sigur că mă deranjează, spuse ea cu o voce surprinzător de joasă, dar n-are rost să

mă agit frîngîndu-mi mîinile. M-am convins de asta cu mulți ani în urmă. Nu e genul meu. Încearcă să-ți închipui ce-ar gîndi oamenii dacă B. J. ar fi timidă, nervoasă sau chiar numai agitată. N-aş ajunge nicăieri cu aşa ceva, dragul meu. Mi-am dat seama de asta încă de pe vremea cînd aveam paisprezece ani şi purtam rochii scurte.

— Totul s-ar fi putut aranja, dacă idioții ăştia nu se apucau să bată toba în dreapta şi-n stînga.

— Dar n-au făcut aşa ceva. Ghinionul a fost că era o mulțime de lume pe acolo. Pun prinsoare că bătrînul E. K. face pe dracu în patru ca să muşamalizeze totul.

— Ai dreptate, rîse J. D. E mai bine să rîzi.

— Asta în orice caz. Arăt îngrozitor cînd plîng.

— *Miley, întrebă Edyth Innes, cu ce să mă îmbrac pentru vizita la Joan Friday ?*

— Are vreo importanță ?

— Nu, probabil că n-are, dar vreau totuşi să arăt bine.

— O să fiți aşa de ocupate să vă întrebați care dintre voi a făcut-o acum douăzeci de ani, încît nici n-o să vedeți cum arătați. Of, Doamne, mai bine dărîmam zidul ăla cu buldozerul !

— Da. N-ați făcut nimănui nici un bine. Din contră, numai rău. Te-ai aştepta ca într-o astfel de ocazie oamenii să se unească şi să țină mai mult unii la alții, dar nu e niciodată aşa, Miley. Niciodată. Precis că în clipa asta

te întrebi ce-oi fi făcut eu în timp ce tu îi fentai pe japonezi.

— Pe dracu, Edyth !

— Sînt sigură de asta. Mi-aş putea bate gura o noapte întreagă ca să te conving, şi tot ai avea dubii. Căsătoria noastră a fost una dintre cele mai bune şi mai unite, şi totuşi te îndoieşti. Aşa se întîmplă întotdeauna. Simt că îmi vine să urlu.

— Bine, dar nu te-am acuzat de nimic.

— Nu, nu încă. Dar asta nu înseamnă că nu te îndoieşti de mine.

— Hai să mergem la culcare. Încui eu uşile.

— Bine.

Edyth puse ceştile de cafea în chiuvetă. Privi o clipă bucătăria. Miley făcuse singur toată partea de tîmplărie. Altfel, i-ar fi costat o avere. Arăta foarte frumos. Simți o durere sîcîitoare în spate. O avea întotdeauna cînd stătea prea mult în picioare. Luă două aspirine şi le înghiți cu puțină apă de la robinet. Apoi rămase acolo, privind fix spre chiuvetă. După un timp, vărsă restul de apă din pahar, stinse luminile şi urcă scările spre dormitor.

Sandy se deşteptă la trei dimineața. Zăcea întinsă, pe jumătate trează, pe jumătate visînd, şi nu reuşea să-şi amintească nici visul, nici de ce s-a trezit. Simțea miros de gardenii. Era atît de puternic, încît întinse mîna ca să atingă... ceva. Atunci înțelese că nu erau gardenii acolo şi se trezi complet. Era mirosul lacului de pe mobilă. Ce caraghios ! Îl folosea

pentru că mirosea la fel ca gardeniile din vara aceea. Îi spusese și lui Kurt despre asta, odată, și el i-a răspuns că era un nou truc descoperit de fabricant. Lacul ăsta de mobilă îi amintea fiecărei gospodine de o vară anumită. Era un gînd periculos.

Ar fi dorit să plouă. Atunci ar fi putut să închidă ochii și să adoarmă imediat în zgomotul picăturilor. Dar nu ploua. Era liniște, odaia era rece și ea era complet trează. Auzea lîngă ea respirația regulată a lui Kurt, dar nici asta nu o îndemna la somn. N-o să mă apuc acum să răsucesc perna sau mai știu eu ce, își spuse hotărîtă. O să stau liniștită și o să recit poezii. Asta mă ajută întotdeauna. Închise ochii, apoi îi deschise iar. Ce-oi fi vrut să spun cu asta ? se întrebă ea. Doar n-am avut niciodată insomnii. Niciodată — cu o singură excepție.

Aha, deci de asta sînt trează. Mai bine m-aș scula. Se ridică încet din pat, își puse capotul și papucii și bîjbîi, căutînd drumul spre bucătărie. Frigiderul era în funcțiune, și zumzetul lui se auzea puternic în liniștea din jur. Ferestrele erau negre. Încercă să privească afară, dar bezna era deplină. Luna apusese și nu se vedea nici o stea.

Sandy MacPherson reușise la optsprezece ani să-și dea seama cam cum e lumea asta. Nu-i prea plăcea în toate manifestările ei, dar o înțelegea. Era extrem de frumoasă și nemaipomenit de urîtă, dar tot ce aveai de făcut era să mergi înainte și să crezi într-un

viitor inefabil, care te așteaptă undeva, și atunci totul era în regulă... Așa își spunea Sandy cînd mergea la școală dimineața, cu cărțile sub braț, cu pantofii de balet într-un sac mare și negru atîrnat de încheietura mîinii, mirosind a săpun și a dimineață, așteptînd un tren — oricare, probabil cel care mergea departe, foarte departe. Era un univers anapoda, dar puteai să-l organizezi. Ea o făcea zilnic, cu exerciții de balet și cu cărți.

Școala fusese pînă atunci pentru ea cel mai frumos loc de pe pămînt. Acolo erau cameni cu care puteai vorbi și locuri unde te puteai duce. Erau lucruri la care te puteai uita, pe care le puteai gusta și atinge. Se înscrise în cercul de teatru. Pe vremea aceea credea că va putea deveni actriță. Pictă o grămadă de decoruri și schimbă o grămadă de locuințe, făcu figurație într-un film. Joan Holmes, colega ei de cămin, avea un rol mare. Asta pentru că Joan era frumoasă. Nu știa să joace dar arăta minunat, iar oamenii din fundul sălii, care nu puteau auzi ce zice, veneau mai în față ca s-o vadă mai bine. Acolo l-a întîlnit pe Lawson. Venise la probe într-o miercuri ploioasă, cînd ea purta o rochie roșie de catifea.

— Rochia asta e ca un rubin, spuse el.

Ea ridică ochi de pe cursurile pe care le citea pentru examenul de a doua zi. Dumnezeule, gîndi, cum poate fi așa de frumos !

Arăta ca David al lui Michelangelo și ea își dădu seama că era un om vesel. Nu se putea să

fii bărbat, să ai o asemenea față și să nu fii vesel. A avut cineva, undeva, grijă de asta.

— Cine are părul roșu n-ar trebui să se îmbrace în roșu, spuse ea.

— Ai zis o prostie. Ești proastă, sau glumești ?

— Mă apăr.

— Bine.

O conduse pînă la College Inn și, la picioarele scării care ducea spre arcadă, ea alunecă și căzu într-o băltoacă. Cu atît mai rău pentru catifeaua roșie. Intrară așa, pentru că se suna și ar fi întîrziat dacă s-ar fi dus acasă să se schimbe. Din rochie îi picura apă pe podea. Era foarte caraghios. În seara următoare a dus-o la un film de artă. Va trebui să-mi amintesc totul acum, se gîndi Sandy, pentru că altfel nu voi fi în stare să adorm, iar mîine la opt am cursuri.

A fost minunat, ca-n cărțile cu povești, pentru că se iubeau și fiecare credea despre celălalt că e frumos. Totul era atît de grotesc de ireal, încît devenea și mai frumos. Petreceau ore întregi la College Inn făcînd jocuri de cuvinte, și mai mult timp plimbîndu-se pe străzi, pe sub pomi, și încă și mai mult timp la el în cameră, unde citeau poezii și el îi făcea sute de portrete. Se țineau de mînă și ascultau Ravel pe un patefon portativ. Făcuseră din atingerea mîinilor o artă subtilă. Gîndindu-se acum la asta, își dădu seama că nimic de atunci încolo nu i s-a mai părut atît de senzual — și îi veni să plîngă.

Cu timpul îi cunoscu pe toți prietenii lui și învăță să fie veselă și amuzantă. Apoi o duse în familia lui, care ar fi vrut grozav ca ei să se căsătorească. Iar în cele din urmă, el a dus-o la o petrecere unde toată lumea bea Martini și a lăsat-o să vadă cum toată distracția degenerează, astfel încît a fost obligată să plece.

— Deci așa este, îi spuse el în seara următoare.

Ea ședea într-un scaun de răchită, fumînd o țigară pusă într-un port-țigaret lung de aur, purtînd cerceii de jad pe care îi cumpărase el de la New Orleans, încercînd să pară foarte sofisticată și în fond simțind că-i vine să urle.

— E o viață murdară și josnică, în care nu găsești nimic vesel, de parcă ești la închisoare.

— Da, înțeleg, dragă, răspunse ea. Nu avea nimic altceva de spus.

— Vreau să te doresc, înțelegi ? îi spuse el. Nu mă înțelegi acum, dar cîndva, după ce vei fi dorită de bărbați care nu vor simți nimic pentru tine, vei înțelege ce vreau să spun. *Vreau* să te doresc. Nu cred că-ți dai seama ce imens compliment ți-am făcut.

Despărțirea lor dură mult timp, pentru că amîndoi erau sentimentali și romantici. S-au certat în mod ridicol de două ori, apoi au existat perioade de liniște chinuitoare care au învățat-o un singur lucru. Au făcut-o să fie tot restul vieții mult mai înțelegătoare cu oamenii care au probleme.

I-a făcut și o statuie — o statuie frumoasă a unei Sandy pe care n-a văzut-o niciodată dez-

brăcată, dar care arăta exact ca Sandy goală. Atît de multă imaginație avea. Și probabil că, undeva în vreun pod, un frumos nud al lui Sandy MacPherson la optsprezece ani zace acoperit de praf, iar acum, amintindu-și de nopțile acelea cînd nu putea să doarmă, se gîndi că ar fi trebuit s-o sculpteze dînd cu tifla.

Gardeniile au apărut după aceea. Era în timpul verii, cînd totul se terminase, iar Sandy ajunsese la concluzia că viața nu era frumoasă. Căldura devenise înăbușitoare, iar casa mirosea a terebentină, la fel cu atelierul lui Lawson cînd se duceau acolo seara ca s-o picteze. Îi trimetea flori din cînd în cînd, tot așa cum din cînd în cînd beau cîte o cafea împreună și se distrau foarte bine. În fond, amîndoi aveau foarte mult haz.

Sandy Mackintosh, mamă a doi copii, profesoară de balet, soția lui Kurt, cu cîteva fire de păr alb în cap, începu brusc să rîdă. Pentru că de mult timp nu se mai gîndise la asta și pentru că era sigură, acum cînd i se făcuse somn, că probabil nici nu se va mai gîndi vreodată.

Avea oră cu începătorii la opt. Erau zece fetițe între patru și opt ani. Toate o adorau. În dimineața asta le iubea și ea. Toate erau blonde, lucru care o uimea de ani de zile. Oare de ce își închipuiau mamele că numai blondele drăgălașe aveau nevoie de lecții de balet ? Adevărul e că nici una nu avea nevoie de așa ceva.

Le alinie la bară și observă că toate se așezaseră greșit la primele poziții chinuitoare, în afară de micuța Wilfred. Întotdeauna exista cel puțin un copil în fiecare clasă care dansa cu

aceeași ușurință cu care zîmbea, umbla sau alerga. Pentru un asemenea copil — uneori erau chiar doi — merita să-ți dai toată osteneala.

Putea să vadă cum soarele luminos așternea reflexe aurii peste iarba îngălbenită, pe care stăteau întinși doi liceeni cu mîinile sub cap și fără cămăși, ca să aibă impresia că se bronzează în razele firave de sfîrșit de iarnă. Un trandafir roșu înflorea în fața garajului apartamentului de alături. Lîngă alee erau șase tulpini de piciorul cocoșului. Aici, în camera încăpătoare cu dușumeaua lustruită, soarele bătea în oglinzi și transforma firele de praf în ceva tangibil. Fetițele ridicau piciorușele și brațele lor subțiri, și priveau pieziș spre soare.

Viața e foarte frumoasă, se gîndi Sandy. Chiar și astăzi. Nu se întoarce niciodată împotriva ta. Cred că asta s-a întîmplat noaptea trecută. Aveam nevoie să-mi amintesc totul. Viața nu e ca oamenii. Te uluiește cu frumusețea ei, dar nu ți-o ia înapoi, nu devine meschină și josnică și nici nu încetează de a mai fi ceea ce este. Nu te poate trăda dîndu-ți mai puțin decît te aștepți. Este tot atît de imensă și minunată cum ți-o închipuiai cînd aveai cinci ani și făceai piruete în razele soarelui, pe piciorușele tale prea subțiri. Trebuie să mi-o spun mereu, s-o spun cu voce tare, pentru că dacă n-aș face asta în zilele mele bune, cum aș mai putea trece oare prin cele proaste ?

— Doamnă Mackintosh, doamnă Mackintosh.

— Ce s-a întîmplat, draga mea ?

— E bine așa ?

Trudy Helms îi zîmbea cu brațele ridicate ca o pasăre în zbor.

Se îndreptă spre ea şi îi ridică puţin braţele, îndreptîndu-i piciorul. Trudy era delicioasă. Mama fetiţei era o ţaţă infectă şi poate că Trudy, care îi semăna perfect, va fi la fel, dar acum era sinceră, patetică şi drăgălaşă. Şi asta, după părerea lui Sandy, era important. Oamenii trebuie luaţi aşa cum sînt la un moment dat şi, dacă se degradează cu timpul, asta nu înseamnă că e cazul să uităm zilele cînd erau minunaţi. Ele nu dispar. Au existat. Poate mai există încă. Frumuseţea nu e doar un înveliş exterior.

— Vă iubesc, doamnă Mackintosh, spuse Trudy.

— Şi eu te iubesc, Trudy. Uite, ţine braţele aşa.

— Nu ştiu să stau foarte bine. N-o să arăt niciodată la fel de drăguţă ca Wilfred.

— Fă cum poţi mai bine, Trudy. Stai la fel de bine ca toate celelalte şi asta contează.

La unu fără un sfert cînd ajunse la Joan, era o singură maşină pe alee, vechitura lui B. J., care arăta ciudat de goală fără încărcătura obişnuită de copii. B. J. era la bucătărie lîngă bufet, mîncînd ţelină.

— Bună, Sandy. Joan nu-i încă gata. N-am ştiut dacă era cazul sau nu să mă îmbrac elegant, aşa că mi-am pus o rochie de jerseu. Nu ştiu ce m-aş face fără rochiile astea de jerseu.

— Probabil că le-ai inventa, spuse Sandy.

— Doriţi cumva nişte suc de roşii cît aşteptaţi ? întrebă Cora.

— Să fiu a naibii dacă nu vreau, spuse B.J. Dă-mi să-l amestec eu. Am impresia că, în cele din urmă, ăsta e un dineu oficial, cu băuturi şi tot tacîmul. Mă simt ca în timpul campaniei electorale. Toată lumea din oraş dădea dineuri, ceaiuri şi partide de bridge. Era chiar amuzant.

— B. J., spuse Sandy, fac pariu că tu şi J. D. l-aţi votat pe Nixon.

— El da. Eu nu. Eu l-am votat pe bătrînul Barry.

— De ce ?

— Nici nu-ţi închipui de ce, sînt sigură. Pentru că nenorocita de nevastă-sa e o neisprăvită.

— Pe cuvîntul meu că părerile tale politice mă fac praf !

B. J. se duse la bufet şi amestecă votcă cu suc de roşii pentru amîndouă.

— Îţi aduci aminte de vremea cînd tatăl lui J. D. mă chema ca să mă verifice ? Bietul J.D. — era cît p-aci să-l lovească damblaua. Era sigur că n-am s-o scot la capăt. Papà — ştii, grangurele cu fabrică de hîrtie şi alte prostii din astea — ne-a adunat în salon unde am băut *lapsang souchong* sau aşa ceva, din ceşti fine de porţelan. Ascunsese toate scrumierele, neştiind că eu nu fumez. Şi era teribil de plin de sine... Hai, bea-ţi acum votca.

Joan intră în bucătărie.

— Bună, fetelor. Ghiciţi cine a sunat adineauri la telefon ?

— Casa Albă, răspunse B. J. Am fost declaraţi zonă sinistrată.

Joan zîmbi.

— Nu chiar, dar pe aproape. Era mult-stimatul nostru rector E. K. Edwards.

— Să-ţi torn ceva de băut, spuse B. J.

— Nu ştiu exact ce voia să-mi comunice. Haideţi dincolo.

— Hmm, făcu Cora.

O urmară pe Joan în camera din faţă, de unde aveau o privelişte magnifică a lacului, dar atmosfera nu mai era aceeaşi.

— Doctorul Edwards spunea că are impresia că poliţia ne va ajuta. Nu-i aşa că sună ameninţător ?

— Fir-ar să fie. Se uită prea mult la televizor. Ştiaţi că e ascuns într-un cazan ?

— Ce ? întrebă Joan.

— Televizorul, bineînţeles.

Sandy chicoti.

— Familia Plowden îl ţine după un tablou abstract.

— Oare de ce nu l-or fi lăsînd la vedere ? Ar putea zice că e artă pop, spuse B.J.

— E cineva la uşă, anunţă Joan. Cred că e Martha. Aşa că...

B. J. ridică din umeri. Se plecă spre Sandy şi îi şopti :

— Ştiai că Layne Plowden are şi bideu în baie ?

— Totdeauna m-a frapat tapetul. E plin de femei goale cu pere şi rodii în locurile strategice.

— Bună ziua la toată lumea, spuse Martha din uşă.

— Bună, Martha, răspunse B. J. Ai venit pentru un reportaj ?

Martha se strîmbă :

— Dă-l încolo de ziar, nu-mi mai aminti de el. Niciodată n-am fost atît de fericită să plec şi să mă uit la pomi şi la păsări.

— Arăţi bine, spuse Sandy. Îţi prieşte plimbarea.

— Ba arăt ca o vrăjitoare, ăsta-i adevărul. Toată săptămîna am încercat să trec pe la Edyth, dar n-am reuşit. Am pierdut ora reţinută vineri din cauza unui carnaval la club.

— Aranjamentul lui Carrie Evans, spuse B. J. Doamne Dumnezeule, femei bătrîne în costume minuscule de baie. Nu înghit nici una, nici alta, şi zicînd asta, se bătu cu palma peste şold. Mai bine aşa decît sfrijit. Cineva mi-a spus că anul trecut la Nassau, Carrie purta bikini. Aş da desertul pe un an să o văd fîţîindu-se pe plajă în aşa ceva.

— Poate că aşa ai putea purta şi tu bikini, spuse Joan.

B. J. rîse :

— Oi fi eu proastă, dar nebună nu-s.

— Vine cineva, anunţă Sandy.

— E Edyth. Uite-o şi pe Meredith. Parcă-şi dă sufletul.

— Se gîndeşte probabil la maşina lui socru-său, spuse B. J. E nebună după maşini. Un an întreg a umblat cu o rablă îngrozitoare, numai pentru că el avea unul dintre cele mai frumoase modele de automobil din lume.

— Atunci de ce au numai un Chevrolet ? întrebă Martha. Doar își pot permite mai mult.
— Cred că e un fel de penitență, răspunse Joan. Ceva gen coji de nucă și cenușă-n cap.
— Pot să beau și eu ceva ? întrebă Martha.
— Cere-i Corei pînă le deschid eu ușa.
Martha se ridică și se îndreptă spre bucătărie. Sandy și B.J. se uitară una la alta.
— Cum crezi că-i merge ? întrebă B.J.
Sandy ridică din umeri.
— Parcă poți să știi ? Întotdeauna a fost cam ascunsă.
— Doamne, îți mai aduci aminte de perioada cînd Frank s-a încurcat cu fata aia care zbura cu avionul ?
— Te-am auzit, spuse Martha.
Stătea în ușă, balansîndu-și paharul cu votcă și suc de roșii.
— Toate ne amintim de povestea asta, draga mea, spuse B.J. Ce tămbălău a mai fost !
— Tot ce-mi amintesc e că el a avut rău de avion, răspunse Martha scurt. Bună, Edyth, bună, Meredith. Bine ați venit.
— Sîntem toate ? întrebă Joan. Nu, lipsește Mary Alice. I-am spus Corei să ne aducă băuturile.
Se așezară picior peste picior, sorbind din băutură și uitîndu-se una la alta.
— Ce-ar fi să luăm cîte un creion și o hîrtie, să scriem ceea ce gîndim și să citim apoi cu voce tare ? întrebă B.J.
— Nu cred că tu ai nevoie să apelezi la așa ceva, B.J., spuse Meredith.

— Nu, nu sînt deloc inhibată. Și mai îmi e și foame. Mary Alice ar face bine să vină mai repede.
— Probabil că stă cu copilul, spuse Martha. Shari lasă totul în seama ei.
— Cred că a venit, anunță Joan. Apropo, avem salată. Sper că nu vă e prea foame. Mie nu îmi este.
Se duse la ușă și îi deschise lui Mary Alice.
— Scuzați-mă. Am avut clienți pînă-n ultimul minut. De ce n-ați început să mîncați ?
— Nu cred că ne arde de mîncare, spuse Joan.
— Capul sus, doar n-o fi dracul chiar așa de negru, o îmbărbătă Mary Alice.
Trecură toate în sufrageria însorită și se așezară la o masă acoperită cu cristal.
— Mă gîndeam să le chem pe Kat și pe Dolores astă-seară, anunță Joan.
— E ca și cum ai striga în deșert, după părerea mea, spuse Mary Alice.
Joan ridică din umeri. Spuse cu un zîmbet în colțul gurii :
— Vă amintiți ce conferințe ne ținea Clarissa despre bărbați ? Cred că avea oarecum dreptate.
— Doamne, am uitat complet de asta, spuse B.J. După părerea ei, Clark era un băiat drăguț.
— Era, într-adevăr, întări Sandy.
— Ce vrei să spui cu asta ? întrebă B.J.
— Exact ce spunea Clarissa. Un tip care trece prin viață numai cu ajutorul frumuseții și farmecului, și nimic altceva.

— Mi-ar trebui şi mie aşa ceva, spuse Martha.

— De ce ne gîndim toate numai la el ? se miră Edyth.

Urmă o scurtă tăcere.

— Eu ştiu de ce, spuse Sandy.

— Hai spune, o îndemnă Mary Alice.

— Nu sînt sigură că vreau să vă spun, răspunse Sandy.

Toate se uitară la ea.

— Atunci am să vă spun eu, zise Martha. Pentru că toate ne-am întrebat care dintre noi ar putea fi, dar nici una n-am recunoaşte că numai la asta ne e gîndul. Şi nenorocitul ăla de jucător de tenis a apărut în mintea tuturora, pentru simplul motiv că toate îl consideram un făt-frumos, un don-juan şi mai ştiu eu ce.

— Să fiu a naibii dacă mi-am dat seama de asta, spuse B.J.

— Of, Doamne, B.J., făcu Edyth.

— Asta-i adevărul. Toate aveaţi călcîiele aprinse după cineva. Nici nu mi-a trăsnit prin cap că l-aţi văzut vreodată pe Clark Heck. Mi-ar fi părut rău să ştiu ce era în capul vostru.

O undă de melancolie îi trecu o clipă peste faţă, înlocuită repede de un zîmbet.

— Ce păcat ! adăugă ea.

— B.J., spuse Sandy, de fapt Clark era ca cineva pe care-l întîlneşti în tren. Înţelegi ce vreau să spun ?

— Vag.

— Uite. Sînt oameni pe care îi iubim, oameni care ne plac, oameni pe care îi urîm şi oameni de care nu ne apropiem. Dar toţi fac parte cumva din viaţa noastră. Clark aparţine unei alte categorii. Aceea despre care ne permitem uneori să credem orice. Ei nu există cu adevărat. Sînt ca o stea de cinema sau — cum să-ţi spun — ca un om pe care îl întîlneşti în tren. Nu contează pentru noi. Înţelegi ?

— Mie mi-a prins bine la antrenamente, spuse B.J.

— Atunci, pentru tine a contat, continuă Sandy. Mă refeream la noi, celelalte.

— E cumplită viaţa asta, spuse Meredith dintr-odată.

— Of, draga mea. Nu pune iar aceeaşi placă, o rugă Joan.

— Bine, Joan, e doar petrecerea ta, răspunse Meredith. Ce crezi că ar trebui să facem acuma ?

— Nu prea ştiu. N-aş vrea însă ca vreuna dintre noi să apese pe butonul pe care scrie „panică", după cum ar zice Dylan.

Toate şase întrebară despre Dylan.

— E bine, răspunse Joan. Hai să nu mai schimbăm iar subiectul.

— În fond, n-ar fi prea multe de spus, continuă Mary Alice. Doar dacă cineva simte că ar vrea să facă mărturisiri complete, lucru de care mă cam îndoiesc. Asta-i păcatul generaţiei noastre. Toate puştoaicele astea care dau buzna în magazinul meu ca să-şi cumpere

toalete pentru vacanța în Florida ar cădea una în brațele alteia și ar mărturisi tot. Noi însă nu sîntem așa, și o știm. Știți ce-i spunea o puștoaică alteia în cabina de probă acum cîteva zile ? Că de trei luni încearcă să-și piardă fecioria. Generația noastră nu știa cum să și-o păstreze, ăsta-i adevărul. Trebuie să recunoașteți că nu ne schimbăm, deși îmbătrînim.

Sandy rîse :

— Cine, eu ? Nici gînd de așa ceva.

Edyth își împături șervetul și îl puse lîngă farfurie.

— Știi, Joan, tu și Martha sînteți cele mai norocoase în toată afacerea asta.

— De ce ? întrebă Joan.

— N-aveți bărbați, răspunse Edyth crispată.

— Da, înțeleg.

— Poți să știi ? făcu Martha.

— Ba da, așa e, întări Meredith.

— Eu sînt bunică, zise Mary Alice.

Toate se uitară la ea.

— Da, așa e. E ridicol, dar ăsta e adevărul. Sînt prea bătrînă ca să fac față poveștii ăsteia.

— Parcă noi nu sîntem. Dar n-avem ce să-i facem, răspunse Joan.

— Fir-ar a dracului, așa gîndim toate, izbucni Sandy. Treci prin situații despre care ești sigură că ar putea să te distrugă la șaisprezece ani, la douăzeci, la treizeci, și apoi oftezi ușurată și zici, Doamne, *s-a terminat,* de acum înainte pot să îmbătrînesc, să mi se ducă frumusețea și veselia dar, odată cu ele, se duce și blestemata asta de durere. Am reușit ! Sînt matură. Și brusc, un nenorocit începe totul din nou.

— Miley n-a avut intenția asta, spuse Edyth.

Rîseră toate și Sandy zise :

— O, Edyth. Știm foarte bine că nimeni n-a avut asemenea gînduri. De-aia zice Meredith că viața e cumplită.

— Tare aș vrea să fiu hindusă, spuse Meredith. Aș putea spune : E karma, deci am numai o parte de vină și, dacă mă străduiesc, data viitoare va fi mai bine.

— E o religie care îți oferă multă alinare, spuse Sandy.

— Parcă ai fi Bill, comentă Joan.

— Vezi, te gîndești la Bill. Iată-ne înapoi de unde am pornit, observă Sandy. B. J., tu taci. Ce s-a întîmplat ?

— Nu știu. Mi-e puțin greață.

— Poate ești iarăși însărcinată, spuse Martha.

— Mușcă-ți limba !

— Cred că e cazul să mă întorc la ziar, anunță Martha.

— Da, toate trebuie să mergem la treburile noastre, zise Mary Alice. Și n-am lămurit nimic.

— Poate că a fost totuși Dolores Powell, își dădu Joan cu părerea. Era așa de bleagă, încît ar fi fost o pradă ușoară.

— Era ea bleagă, dar s-a măritat cu un milionar. Știați asta ? întrebă Martha.

— Ei, fir-ar să fie. Nu mai știm ce s-a întîmplat cu ea, răspunse Meredith.

— Am văzut-o anul trecut în Florida. Are un yacht de cincisprezece metri lungime și o casă de-ți ia ochii, iar rochiile sînt desenate special pentru ea. Nu mai pare deloc bleagă.

— Trebuie să fie destul de bătrînă, spuse Joan.

— Parcă noi nu sîntem, îi aminti Meredith.

Meredith porni mașina înapoi spre magazin, dar la jumătatea drumului se răzgîndi. Traversă orașul și ieși prin capătul celălalt. Nu prea aveai ce vedea în partea asta a Druid City-ului ; cîteva clădiri foarte drăguțe, o favoare din partea lui Oscar Ridley, o uzină de cauciuc și îngrozitor de multe stații de benzină. Conduse mai departe și în cele din urmă ieși în cîmp ; nu erau decît pomi și un drum șerpuit care ducea spre granița ținutului, unde obișnuiau să meargă să cumpere bere, pentru că în Druid City nu se vindea pe atunci băutură. Încetini la curbă și se întrebă : Unde dracu m-oi fi ducînd ?

Nicăieri, așa că merse mai departe, amintindu-și de vremea cînd veneau pe drumul ăsta, ore întregi de mers cu mașina ca să bea bere, tot ce vorbeau, luptele de pe scaunul din spate, toată dragostea și momentele de luciditate cînd pur și simplu se identificau cu universul. *Bill Friday care le citea dintr-o carte verde groasă, volumul trei de literatură : ...* ȘI MALȚUL FACE MULT MAI MULT DECÎT MILTON PENTRU A MOTIVA CĂILE DOMNULUI,

Și ce-i cu asta ? se gîndi ea. Îl iubeam pe Syd și l-am luat, deși totul ne era împotrivă. Ne avem unul pe altul, avem copiii, casa, banii și munca. Atunci, ce era cu nemulțumirea asta care o rodea și care o făcea irascibilă și imposibilă, care îl jignea pe Syd și o făcea apoi să sufere pentru că l-a supărat ? Ce era felul ăsta ridicol al ei de a nu profita de afecțiunea și generozitatea lui Irving ? Ei n-au vrut ca Syd să se însoare cu o creștină, dar cînd au cedat, au cedat complet și fără rezerve, și ea știa asta. Le aparținea în special după ce a născut băiatul.

Își dădu seama că mergea cu viteză prea mare și încetini. Mă gîndesc la un lucru de negîndit. Asta să fie oare ? Am vreo prejudecată pe care n-am curajul să o recunosc ? Sînt vreo neisprăvită din alea care spun : „Cîțiva dintre cei mai buni prieteni ai mei sînt..." Nu. Nu era asta, și o știa prea bine. Pur și simplu nu era asta. Atunci, poate că era doar o tîmpenie, de felul celor pe care le găsești în melodramele de prost gust. Gospodină între două vîrste, plictisită de viață. Unde o să ajung ? Ce-o să se întîmple cu mine ? Și ce s-o fi întîmplat cu mine — cu Meredith Smith cea care avea păr frumos și își mînca unghiile, care lupta împotriva prejudecăților, nedreptății și ticăloșiilor ? Ce s-o fi întîmplat cu ea ?

Pe Syd i-l prezentase Al Weisberg. Al era coleg cu ea și avea ca prietenă tot o creștină. Asta îl făcea mai tolerant. O analiza mereu,

pentru că îl fascina întotdeauna cu obiceiul ei de a avea o mulțime de flirturi și de a nu iubi pe nimeni. Considera că asta nu e normal. De fapt, pentru el nimic nu era normal. Și nu avea oare dreptate ? Nici chiar acum n-ar fi în stare să susțină o discuție în contradictoriu cu el. Își găsise ea o dragoste, un fel de dragoste, un băiat drăguț care aproape că voia să se însoare cu ea, dar n-a făcut-o, așa că l-a părăsit. A aruncat pînă și parfumul care îi plăcea lui așa de mult. În fond, nici nu-l iubise cu adevărat. Ar fi dorit să-l iubească, dar asta era cu totul altceva. Oricum, nici acum nu putea să sufere mirosul parfumului ăluia. Ceea ce dovedește că Al avea probabil perfectă dreptate că nimic nu e normal pe lumea asta.

Plouase de două săptămîni. Ploua mult în Druid City. Era chiar o poveste veche, cu un fost student căruia îi fusese promisă o sută de dolari din partea unei emisiuni de radio, dacă putea numi un oraș din Statele Unite unde ploua în momentul acela. Puteau să verifice întrebînd la telefon. Nici măcar n-a ezitat. A spus Druid City, Alabama. După ce au verificat, au fost nevoiți să-i dea suta de bătrîne. „Se zice că plouă îngrozitor", au spus. Așa că ploua încet, mărunt și neîntrerupt, o ploaie cenușie care transforma lumea într-o mocirlă. Meredith ședea la College Inn, atît de abătută încît nici măcar nu-și scosese fulgarinul și se simțea udă, cu nasul înfundat și deprimată. Oh, îngrozitor de deprimată. Și

iată-l pe Al, mișcîndu-se hotărît, așa cum se mișca el și prin viață, cu cărțile împachetate îngrijit într-un plastic, părînd singura ființă uscată rămasă în univers. I-a adus o ceașcă de cafea și i-a trîntit-o cu zgomot în față.

— Ce s-a întîmplat cu tine, Meredith ?

— Am aruncat sticla de parfum „Cîntecul Indiei" care valora 10 dolari.

— Cred că asta te-a liniștit sufletește.

— Nu.

— Ba da.

Ea ridică din umeri și sorbi din cafea frigîndu-și limba.

— Fir-ar a dracului să fie, izbucni ea.

Al o privi și spuse în cele din urmă :

— Meredith, tocmai am descoperit secretul vieții. Știu exact care este.

— Of, Isuse, n-ai putea să mă cruți astăzi ?

— Nu. Tu mi l-ai dat. Te văd șezînd aici în haina ta udă, pe o zi ploioasă și cu limba friptă, aruncîndu-ți toate podoabele feminității, iar eu știu ce vrei și știu ce vrem fiecare, și așa descopăr mecanismul lumii întregi.

— Notează-ți să nu uiți.

— Nu vrei să fii prima persoană care aude Teoria lui Weisberg ?

— Nu vreau să mă deosebesc cu nimic de ceilalți, nici chiar pentru o asemenea onoare. Vreau să dispar.

— Bun, spuse Al. Îmi susții teoria punct cu punct. Ești gata ?

— Am impresia că n-am de ales.

— Se numeşte Evadarea din Realitate. Asta-i tot. Gîndeşte-te bine şi, dacă poţi găsi un singur gest al tău sau al altora care să nu se potrivească acestei teorii, îţi cumpăr ceva de băut.

— Cumpără-mi oricum. Mi-e frig.

— Ai pielea de găină din cauza marii mele puteri de pătrundere. Gîndeşte-te bine. E adevărat.

Al aşteptă o clipă şi apoi întrebă :

— Ai găsit ceva cu care să mă combaţi ?

— Nu.

— Nici nu vei găsi.

Meredith se dădu bătută şi îşi scoase fulgarinul, pentru că el reuşea întotdeauna să o facă să vorbească.

— Dragostea ?

— Evadarea din realitatea de a nu fi îndrăgostit.

Îl privi fix şi spuse :

— E îngrozitor. Totul se potriveşte.

— Ţi-am spus doar.

— Bani — evadarea din sărăcie. Sex — evadarea din neplăcerile vieţii. Cărţile — asta-i cea mai bună. Băutură, mîncare, zgomot, conversaţie. E teribil, Al.

— Ţi-am spus. Acum nu mai e cazul să-ţi faci probleme cu privire la un gest sau altul. Ştii. Aşa că, bucură-te. Ai aruncat parfumul pentru că voiai să fugi de realitatea de a mirosi în felul acela. Aşa că, drăguţă, doctorul Weisberg are de gînd să se transforme în

soartă şi să-ţi ofere o evadare cu adevărat bună.

— Nu, te rog !

— Se numeşte Syd şi este iubitul meu coleg de cameră, membru al aceleiaşi asociaţii ; ai să-l placi foarte mult şi ai să-ţi cumperi un alt parfum.

Deci tratamentul se numea Syd ; şi s-a dovedit a avea eficacitatea prezisă de Al. Era un tratament care îi plăcea.

Al stătea împreună cu Syd într-o casă veche, ciudată, în marginea terenului universităţii. Casa era aproape prăbuşită şi o bătrînă dementă, care era proprietăreasa o închiria toată, cu excepţia unei singure camere. Nebuna nu folosea niciodată uşa, ci intra şi ieşea pe fereastră, iar de cele mai multe ori uita să plătească lumina aşa că, brusc, toate becurile din casă se stingeau. Era însă o casă ieftină, cu camere mari şi nimănui nu-i păsa nici cît negru sub unghie de cine intra sau ieşea şi de cît timp stătea acolo. Cîtă vreme a fost la universitate, Meredith mergea deseori acolo, pentru că mereu avea cîte o cunoştinţă care locuia în vreuna din camere. Odată, la o petrecere din casa asta, a văzut cum s-a produs un divorţ chiar sub ochii ei.

Evelyn şi Burke. Oare ce s-o fi întîmplat cu ei ? Evelyn arăta ca o tînără eroină de roman, cu păr lung şi blond, o fată gînditoare şi un trup mic şi subţire, care reuşea totuşi să fie atrăgător. Burke era brunet, mic şi îndesat şi teribil de masculin. Şedeau pe duşu-

mea în fața căminului și priveau în foc, iar Meredith se gîndea că n-a mai văzut niciodată o pereche care să pară atît de fericită și de potrivită. Și-apoi, frumoasa aia de Irene Nu—mai—știu—cum a ieșit din bucătărie, cu un cocteil de mentă pe care s-a chinuit o oră să-l pregătească, și a întrebat :

— Cine vrea să guste ?

Burke s-a uitat la ea și a răspuns :

— Eu.

Momentul acela a rămas întipărit pe veci în mintea lui Meredith. Irene a ridicat paharul. Era argintiu, aburit și menta mirosea ca o cameră răcoroasă pe timp de vară. Burke a luat o înghițitură, s-a uitat la Irene și a spus „mulțumesc". Iar ea a răspuns „da". Atunci Evelyn s-a ridicat brusc de pe podea de parcă înnebunise. Irene s-a întors ca să ofere altcuiva de băut iar Burke privea din nou în foc, cînd Evelyn a început să țipe la el arătînd ca o Furie, în timp ce lacrimi mari îi curgeau pe obraz :

— Ți-am spus eu. Ți-am spus. Nu e nimic așa cum ziceai că va fi. O dorești. Te-am văzut doar. Să te ia dracu. Te-am văzut.

Iar Burke i-a răspuns :

— Draga mea, dar nu-i așa. Ce Dumnezeu te-a apucat ?

Toți ceilalți împietriseră și se uitau la ei fără să scoată o vorbă. Știau că ăsta era sfîrșitul unei povești ca în basme. N-au mai rămas căsătoriți nici măcar o lună. Asta nu pentru că s-ar fi întîmplat ceva între Burke

și Irene. N-a fost nimic clar. Evelyn pur și simplu n-a mai crezut în nimic. Meredith se întrebă dacă va mai fi învățat să creadă din nou în ceva.

Incetinind mașina, văzu că trecuse de granița ținutului. Mai merse puțin și întoarse, pornind înapoi. Sandy avea dreptate. Istoria asta îi deschisese cele mai ascunse tainițe ale sufletului. Nu se mai gîndise de ani de zile la povestea lui Burke și Evelyn.

Atunci de ce m-oi fi gîndind acum ? se întrebă ea. Pentru că am început să mă gîndesc la Syd și la mine și poate că asta-i tot. O licoare fermecată... Tristan și Isolda. Dar și începutul ar trebui să fie vrăjit. Sau poate că atunci cînd începe o vrajă, alta trebuie să moară. Faceți ceva, oameni buni, și salvați-o pe Scufița Roșie ! Doamne, am început să plîng. Acceleră și văzu șfichiuind pe lîngă ferestre peisajul, același de atunci și poate cel de mîine, șiruri de pomi și ogoare de bumbac și de porumb. Încetini totuși la curbă. Nici măcar nu terminaseră inventarul la magazin.

Miranda și Dylan stătea ca vrăjiți pe malul lacului. Era răcoare, așa că dăduseră drumul la calorifer, iar respirațiile lor și fumul de țigară aburiseră geamurile mașinii. Erau într-o lume a lor, departe de cea adevărată și, fiind copii moderni, nu le păsa că această lume era făcută din crom, oțel și piele și că ea costa mai mulți bani decît aveau amîndoi la un loc, că putea să-i omoare într-o clipă pe șosea, sau că era nevoie de o anumită cantitate de

benzină ca să pornească. *Şi barca ei, ca un tron strălucitor...*

— Miranda, chiar ai oră la două ?

— Am şi nu pot să chiulesc din nou.

— Mi-e dat să am o iubită conştiincioasă.

— Sînt iubita ta, Dylan ?

— Da.

— Şi cam ce înseamnă asta ?

— Nu ştiu.

Să nu-l bruschez, îşi zise Miranda. Dacă îl bruschez, nu obţin decît o privire vagă şi buze pecetluite de parcă ar spune : Ce am eu cu tine ? Să nu faci asta, Miranda. Fă-l să zîmbească.

Îl sărută pe gît.

— Asta e un loc cu pielea dulce. Grozav de dulce. Şi-acum, o să mă pieptăn, o să merg la ora de filozofie şi o să spun că trăim într-un univers teleologic. Adică, un loc unde-ţi place să te săruţi. Cam asta ar vrea să însemne.

Îl împinse deoparte, se pieptănă, îşi îndreptă hainele şi-şi aprinse o ţigară.

— Sus şi la drum, dragul meu. Excelsior.

Dylan o privi. Zîmbi. Răsuci cheia de contact şi o duse la cursuri.

E. K. Edwards folosea toate vrăjile care îi stăteau la dispoziţie. Îi vrăjise pe membrii comitetului, pe decani, pe preşedintele comisiei absolvenţilor, poliţia şi pe reporteri, pe gospodine şi pe şefii de secţie. Nu era cazul să o includă şi pe nevastă-sa, care şedea la masă în faţa lui.

— Deci ? întrebă ea.

— Nu ştiu încă. Toată lumea ar vrea să nu se mai vorbească nimic. Să uite tot ce s-a întîmplat. Însă nimeni nu ştie cum s-ar putea realiza asta.

— Am văzut noi lucruri şi mai rele. Povestea aia cu teroarea. Isuse !

— Da, dar familia tînărului ne-a fost de mare ajutor.

— Asta din cauză că tatăl lui aparţinea asociaţiei ăleia. Mi-e şi groază să mă gîndesc ce s-ar fi întîmplat altfel.

— Atunci a fost un accident. Sînt foarte sigur că aşa a fost, spuse E. K. De data asta nu e.

— Oh, da, a fost un accident...

— Nu fi brutală.

— Brutală ? Doamne, dacă mă gîndesc la tot ceea ce am auzit şi am văzut de cînd sînt o amabilă nevastă de rector, asta mi se pare dezgustător de normal. Am să-ţi spun doar un singur lucru. Acum şi eu cred că trebuie să muşamalizăm totul. Ce rost are să faci un iad din viaţa cuiva, care a şi trecut prin iad şi poate a şi uitat. Da, aşa e. Nu mai ridica din sprîncene, E. K. Poate a şi uitat. Aşa sînt oamenii, uită. Se şterge totul din memorie. Asta se numeşte supravieţuire. Şi se întîmplă adeseori.

— Şi ce propui ?

— În primul rînd, trebuie să ţinem seama că anul viitor vor fi alegerile în care preastimatul nostru şerif e foarte interesat. Apoi, să ne gîndim la banii investiţi în asociaţia

Delta. Iar în al treilea rînd, mai e şi Oscar Ridley. Sînt sigură, dealtfel, că te-ai gîndit şi tu la toate.

— Ce-i cu Oscar ?

— Ed, Oscar e singurul om care a făcut vîlvă în jurul poveştii ăsteia. De ce o fi făcut-o, numai el ştie ; dar dacă n-ar fi fost el, nici un poliţist n-ar fi fost interesat să cerceteze viaţa fiecărei fete care a stat la căminul ăla.

— Care crezi că e preţul lui Oscar ?

— Vai, Ed, pentru numele lui Dumnezeu !

— Doar n-o să recurgă la mită.

— Mă gîndeam la terenul de dincolo de rîu.

Martha intră în redacţie printr-o uşă laterală şi regăsi sunetul preselor aşteptînd-o. Urcă la etaj. Era o notiţă pe birou, şi asta o bucură. Trebuia să meargă în două locuri în după-amiaza aceea. Îşi notă adresele fără să se mai dezbrace şi coborî înapoi la maşină.

Era un soare strălucitor, iar ea mergea de-a lungul Străzii Mari, uitîndu-se la oameni — bătrîni, tineri, copii. Toţi se duceau undeva. Ca şi ea. Se ducea să-i ia un interviu lui Walden P. Kranmer, noul cetăţean al oraşului. Locuia în Clover Lane, aşa că Martha trebui să treacă prin faţa casei celei noi pe care Frank o construise pentru Layne. N-o văzuse niciodată pînă acum. Şi nici n-a vrut s-o vadă. Acum însă voia. Coti pe Warrior Shores. Ştia exact care e casa. I se povestise despre fiecare scîndură şi cărămidă din ea. Era la capătul

străzii. Arăta exact aşa cum se aştepta, planuri şi unghiuri şi pereţi drepţi şi netezi, totul fiind ascuns undeva înăuntru. N-ar fi trebuit să mai rămîn în oraş, se gîndi ea. Dar unde să mă fi dus ? Mi-au mai oferit şi slujba asta. În faţa casei erau două maşini, limuzina lui Frank şi o Kharmann Ghia. În curte creşteau azalee. Pe uşă, inscripţia îngrijită de bronz anunţa : doctorul Frank Plowden. Porni mai departe.

Pe Layne o cunoscuseră la una dintre uriaşele petreceri pe care le dădea Joan Friday în fiecare an, de Crăciun. Sala clubului fusese decorată cu plante tropicale şi cu sute de stele roşii strălucitoare. Întîrziaseră, deoarece Frank avusese un pacient în ultima clipă şi nici nu se gîndeau să stea prea mult, pentru că era lună plină şi Frank zicea că toate femeile în luna a noua vor naşte atunci. Sala era aglomerată, zgomotoasă şi plină de fum. Toţi băuseră cel puţin cîte două pahare. Ea i-a spus : „Du-te şi adu ceva de băut, mă simt îngrozitor de trează."

Frank porni spre bar iar Joan veni spre ea şi îi spuse : „Sărbători fericite, draga mea, cunoşti pe toată lumea — o, ba nu, nu o ştii pe Layne. E o invitată a familiei Bernham." O aduse, o blondă cu un corp splendid, cu o elegantă rochie neagră. Ţinea un pahar într-o mînă şi o ţigară în cealaltă. Îi zîmbi Marthei şi asta îi plăcu. Apoi veni şi Frank cu băuturile, iar ea îi spuse : „Frank, uite-o pe Layne Christian. A venit în vizită la familia Bern-

ham." Frank spuse: „Bună" și în momentul acela, chiar atunci, în mijlocul fumului îngrozitor, al zgomotului și al vorbăriei de oameni beți, Martha avu una din acele clarviziuni pe care le avea uneori. Își spuse: *Frank se va îndrăgosti de femeia asta.* Era atît de ridicol, încît zise aproape cu glas tare: „Prostii." Se uită la Frank: tocmai sorbea din Martini. Se uită la Layne: era clar că privea în jur, neștiind cum să plece. Sînt o proastă, își zise Martha. N-ar trebui să mai muncesc așa de mult. Asta își spunea întotdeauna cînd începea să aibă gînduri prostești, iar Frank rîdea de ea. Layne plecă și nu o mai văzură în timpul petrecerii.

Pe drumul spre casă, ea spuse:

— Nu-i așa că-i drăguță?

— Cine? întrebă Frank. A, noua invitată.

— Da.

— Nervii ei sînt prea la suprafață.

— Nu mi s-a părut. Am impresia că e foarte echilibrată.

— Nu asta voiam să spun.

I-au trebuit trei ani lui Frank ca să înțeleagă exact ce voia să spună.

„Oare cu ce am greșit?" se întrebă Martha cu glas tare. Era pentru prima dată că își punea această întrebare în plină zi în timp ce lucra.

Mai trecuse ea prin necazuri asemănătoare. Fusese blestemata aia de fată cu avionul, despre care vorbeau B. J. și Sandy astăzi. Era aproape să-l piardă atunci. Apoi a mai

fost infirmiera aceea, pe vremea cînd era intern. O dată a bănuit-o chiar pe Sandy. Asta după ce s-au căsătorit și toți dădeau petreceri unde el și Sandy dansau întotdeauna împreună; poate pentru că Sandy dansa grozav. Oricum, chiar dacă a fost ceva, a manevrat ea bine totul. Însă Layne... Poate pentru că Layne era chintesența tuturor celorlalte, a fetei cu avionul, a infirmierei, a lui Sandy și a ei înseși. Nu că ar fi semănat cu vreuna din ele. Pur și simplu Layne avea cîte ceva din fiecare și Martha știa asta. Poate că n-a greșit cu nimic. Poate că într-adevăr nu mai avea ce să facă.

Totuși, ceva ar fi trebuit să facă. Soții altor femei aveau aventuri, dar nu le părăseau. Nu e sigur că i-ar fi putut opri să se îndrăgostească unul de altul, dar fără îndoială că ar fi putut împiedica poate catastrofa. Oricine după douăzeci de ani de căsnicie trebuia să fie în stare.

Fata cu avionul se numea Dixie. Doamne, aproape că a uitat-o. Era mică și subțire, cu părul încîlcit și ochi mari, cenușii. Nu aparținea nici unei asociații studențești. Dormea într-unul din vechile dormitoare și era, lucru de necrezut, studentă la politehnică. Purta fuste de tweed și jachete de piele cu epoleți. Împreună cu alții cîțiva, cumpărase avionul ca să plimbe oamenii pentru bani. Dixie pilota drăcia aia. Taică-său, care era pilot pe un avion ce arunca insecticide, o învățase de cînd avea opt ani.

Pe vremea aceea, totul fusese stabilit între Martha și Frank. El urma să termine medicina, să intre intern la Newcastle și apoi aveau să se căsătorească. Nu avea de gînd să-i fie povară ca nevastă. El locuia într-un apartament în spatele stadionului, iar ea obișnuia să meargă acolo după-masa și să-i bată notițele la mașină. Seara îl ajuta la învățat. Sîmbăta ieșeau împreună.

Era într-o marți după-masă. N-a uitat niciodată ziua aceea, din cauza a ceea ce a spus B.J. seara, cînd s-au întors toate acasă. Se plimbase, așa cum făcea întotdeauna după ore, bucurîndu-se de clipele acelea, de aerul amurgului și de mirosul ierbii. Ocoli vechea casă de cărămidă în care locuia proprietarul și traversă curtea spre intrare. De obicei, era liniște la ora aceea pentru că, așteptînd-o, Frank se odihnea întotdeauna. Astăzi, însă, auzi zgomot încă înainte de a urca treptele. Era mare veselie, ca și cum ar fi fost o petrecere. Urcă și privi prin geamul de la ușă. Camera era plină de oameni, fum de țigară și discuții. Intră.

— Bună, scumpo, spuse Frank. Avem oaspeți.

Era îmbrăcat în pantaloni kaki și într-o cămașă albă sport, iar în mînă avea un pahar de vin. Îi prezentă musafirii. Martha îi cunoștea aproape pe toți din vedere, întrucît veneau pe la College Inn, dar nimeni nu făcea parte din grupul lor. Era evreul pe care îl văzuse cu Meredith — Al și nu mai știu cum. Apoi un australian despre care se spunea

că ar fi un geniu și care arăta ca Mortimer Snerd. Mai erau și doi studenți la medicină care munceau din greu ca să termine facultatea. Martha presupuse că ei avuseseră ideea acestei petreceri. Dintre ei, una era o fată, Jo Griffith, care voia să devină doctoriță și să meargă înapoi acasă, undeva, în statul Mississippi, ca să vindece negri. Urma apoi o fată, colegă de balet cu Sandy. Lîngă ea stătea Dixie Smith. O salutară cu toții și continuară discuția întreruptă.

— Vrei să bei ceva, draga mea ? o întrebă Frank.

— Trebuie să-ți bat notițele la mașină.

— Dă-le încolo. Uită și tu de ele o dată.

— O să-ți pară rău mîine. Mai bine mă duc și mă apuc de treabă.

— Nu prea am notițe bune pe ziua de azi.

— Spune-mi de cînd durează petrecerea asta ? îl întrebă ea.

— O, nu de *foarte* mult timp, răspunse el, țîfnos. Am fost și la ore.

Martha ridică din umeri, se duse în dormitor unde era mașina de scris și începu să lucreze. Frank intră după ea și puse un pahar de vin pe masă. Martha îl bău, dar termină ce avea de făcut. Apoi se întoarse în camera de zi. Toți ajunseseră într-o asemenea stare, încît țipau unul la altul și nimeni nu era de acord cu celălalt. Martha se simțea complet trează, departe de toți ceilalți, și era furioasă pe Frank. Nu i-o arătă însă. Zîmbi și strigă la fel ca ceilalți și îi servi cu ce mai rămăsese

din vin. Apoi Dixie prăji nişte ouă şi toţi mîncară, murdărind toate farfuriile. Martha era acum atît de furioasă încît aproape că îi veni să le lase aşa, însă pînă la urmă le spălă, făcu curat în cameră şi bău restul de Bourbon din sticlă. Frank dormea tun pe canapea, aşa că fu nevoită să plece acasă singură, enervată la culme.

Intră în cămin şi, urcînd scările, o văzu pe B. J. care stătea lîngă telefonul din hol.

— Doamne, Martha, dar eşti beată, spuse B. J.

— Da, sînt.

— Ce-o să mai urmeze oare ? Ce-o să mai urmeze ? Dumnezeule, ce noapte ! Şi e marţi. Pur şi simplu nu înţeleg. E marţi şi parcă am fi în cele trei ceasuri rele.

— Dar ce s-a-ntîmplat ? întrebă Martha.

— Mai bine zi ce nu s-a întîmplat ! Edyth e jos în hol şi se dă cu capul de pereţi pentru că Miley pleacă. Mary Alice urlă că toate or să rămînem fete bătrîne. Sandy e beată turtă pentru că s-a dus la Newcastle la cinema cu nebunul ăla, care a lăsat-o baltă ca să meargă la o petrecere, aşa că a trebuit să se întoarcă cu autobuzul. Şi-acum, ai venit şi tu. Fir-ar să fie, e abia marţi, dar nu mai înţeleg nimic.

Şi tot în ziua aia a intrat Dixie în viaţa lui Frank. Martha n-a ştiut niciodată de cît timp erau ei împreună, înainte de sîmbăta cînd el a plecat cu ea la Memphis, iar Marthei i-a spus fără menajamente : „Plec cu Dixie la Memphis pentru weekend", stînd în mijlocul apartamentului şi privind-o cu un amestec de bravadă, vinovăţie şi prostie pură.

— Bine, a răspuns ea. Du-te la Memphis, dar eu nu voi mai fi aici cînd te întorci.

— Dar unde vei fi ?

— Cine ştie. O să mă mai gîndesc.

— Zilele astea îmi expiră scutirea dată de facultatea de medicină, aşa că o să trebuiască să plec la război.

— Nu fi idiot, a spus ea şi a ieşit din cameră.

S-a dus într-adevăr la Memphis, dar sîmbătă seara era înapoi. L-a adus Dixie, care i-a dat apoi Marthei un telefon să vină şi să facă ceva cu el. Îi fusese rău tot drumul în avion, apoi în camera de hotel şi iarăşi la întoarcere. Era încă bolnav cînd Martha a intrat în apartament ; era verde la faţă. Martha însă n-a rîs de el. Nici măcar nu i-a zis : „Ţi-am spus eu ?" L-a luat de mînă şi i-a sprijinit capul, apoi i-a pregătit lapte cu biscuiţi.

— Cred că ar trebui să te angajezi la infanterie şi să nu-i laşi să te recruteze pentru aviaţie sau marină, a fost tot ce şi-a permis să-i spună.

Domnul Walden P. Kranmer locuia într-o casă nouă pe o stradă nouă. Era mic de statură, gras şi vesel şi venise la Druid City ca director al uzinei de cauciuc. Zicea că-i place aici. Martha se întoarse la redacţie şi întocmi un reportaj.

Joan Friday păstrase toate hîrtiile lui Bill. La moartea lui rămăseseră înghesuite în cutii și sertare, ori acoperind biroul și mesele din cameră. Ea nu le-a lăsat așa, dar nici nu le-a aruncat. I-a spus doar Corei să aducă nişte cutii mari din pod şi să pună totul înăuntru, grămadă. Jurnale vechi, fişe de examen, bucățele de hîrtie cu însemnări neclare, poezii scrise de el sau de Dylan, chitanțe, rețete, nume de prieteni. N-a citit nici una dintre ele. Cărțile le-a pus înapoi pe raft. Cutiile au fost aranjate cu grijă în dulapurile din perete din fostul birou al lui Bill. Cel puțin o dată pe an își spunea că ar fi cazul să facă ceva cu hîrtiile alea. Dar nu făcea niciodată nimic.

Astăzi se gîndi din nou la ele. Ideea îi trecu prin minte în timp ce stătea în sufragerie şi se uita la masa încă plină de mîncare. Îşi zise : trebuie să fac ceva cu hîrtiile alea ale lui Bill, mai ales că acum, Dylan fiind acasă, are cine să mă ajute.

— Pot să strîng masa, domnişoară Joan ? întrebă Cora.

— Desigur, Cora.

Se duse la fereastră şi privi pomii şi lacul. La început, după ce s-au căsătorit, aveau o mică barcă cu pînze. Nu prea era vînt pe lac pentru ea, aşa că fiecare expediție era un chin, iar pentru Bill însemna multă muncă şi încă şi mai multe înjurături, însă la întoarcere se simțeau bronzați, zvelți și sănătoşi, iar prima duşcă de băutură avea gust de

nectar. Barca era încă la locul ei, însă pînza se rupsese iar putregaiul se întinsese peste tot.

Bill locuise în una dintre puținele case construite în Druid City înainte de război. Era la capătul a ceea ce se numea acum Strada Mare, o clădire înaltă ca o fantomă, peste care năvăliseră stațiile de benzină. Avea însă o verandă de jur împrejur, umbrită de pomi, iar pe balcon erau balansoare. Aparținea familiei Carlton, care amenajase apartamente în aripa din spate. Bill locuia într-unul din ele. Toți studenții îi ştiau adresa, pentru că obişnuiau să meargă la el după ora de literatură ca să stea de vorbă. Bill se învîrtea prin cameră, iar ei îl urmăreau cu privirea. Vorbea cu o voce crispată şi monotonă şi toți ştiau că scrie poezii, pentru că o parte dintre ele îi fuseseră publicate în reviste trimestriale, pe care se duceau să le caute la bibliotecă. Purta costume maro îngrozitor de vechi, iar la vestă avea un lanț de ceas ; obișnuia să se întoarcă brusc cu spatele la fereastră şi să spună : „Ce părere ai, domnişoară Holmes, oare ce dracu o fi vrut Elaine să facă cu scutul tipului ?“ sau : „Știai că atunci cînd Swinburne i-a spus că ea e rațiunea întregii lui poezii, ea a rîs, domnișoară MacPherson ? Și ea avea părul roșu ; cred că azi ar fi considerată frumoasă ca o actriță de cinema. Era aproape să moară de rîs. Pentru că, vedeți, el nu arăta prea grozav. aer plutea un miros dulce. Își amintea asta, Ce s-ar fi întîmplat dacă ar fi fost vreun făt-frumos ? N-aş mai fi avut subiect de

seminar pentru mîine dimineață. Sînteți liberi."

Într-o vineri s-au dus toate acolo — ea și Sandy și Mary Alice și B.J. B.J. era rudă cu familia Carlton. Între mama ei și doamna Carlton era o legătură de rudenie groaznic de încurcată. Pe vremea aceea, Philip Carlton era încă în armată : „Hai să mergem să-l vedem pe Philip astă-seară", a propus B.J. „E în permisie." Au luat autobuzul pînă în centru și apoi au urcat Strada Mare. Era ora opt și în aer plutea un miros dulce. Își amintea asta, dar nu și ce fel de miros era. Erau îmbrăcate cu fuste, bluze și mocasini, iar Sandy dansa în față, rîzînd.

Erau lumini la ferestre, dar veranda era în întuneric. Merseră pe cărarea uscată, începînd să se simtă puțin prost de ceea ce făceau. Se auzea zgomot de balansoare frecate de podele și de voci bărbătești, iar fumul de tutun se amesteca cu celălalt miros pe care ea nu-l putea defini.

— Dumnezeule, o delegație, spuse cineva.

Philip Carlton le ieși în întîmpinare, o sărută pe B.J. și le făcu celorlalte cu ochiul, spunînd :

— Ce-am făcut oare să merit o asemenea cinste ?

Vocea de pe verandă spuse :

— Nici nu îndrăznim să le oferim ceva de băut. E împotriva legii.

Philip propuse :

— Ce-ar fi să le dăm niște vin de soc ?

Iar Bill răspunse :

— E-n regulă. Hai să-i zicem vin de soc. Îl torn eu dintr-o sticlă veche.

Se duseră pe verandă și se așezară pe balustrade și pe brațele balansoarelor, iar Philip intră în casă și le aduse pahare și o cană cu apă, în timp ce Bill turna dintr-o sticlă ce stătea jos între balansoarul lui și al lui Philip.

Nu prea aveau ce să-și spună, așa că sorbiră cu grijă din whisky-ul amestecat cu apă și zîmbiră inutil în întuneric. Philip le tachina, iar Bill vorbea despre frumoasele Sudului.

— Oare de ce s-o fi gîndit Dumnezeu să mă facă profesor, Philip ? întrebă el. Uneori cred că a făcut o greșeală teribilă. Dar poate că pe vremea aia nu s-o fi gîndit că va fi război și că voi fi obligat să predau unor fete așa de frumoase. Mai bine aș fi avut un post la o școală de băieți, undeva în nordul înghețat. E epicurianism pur faptul că predau literatură unor frumuseți ale Sudului într-un ținut care miroase noaptea a flori.

Philip le-a condus acasă pe jos tot drumul pînă la universitate, cale de două mile. Trecură prin locuri luminate de lună și rîseră mult, iar Bill rămăsese pe verandă în balansoarul lui, bînd restul de whisky cu apă și, fără îndoială, depănînd gînduri de dinainte de război.

Joan se întoarse de la fereastră și intră în camera care fusese biroul lui Bill. Arăta foarte ordonată, așa cum rămăsese dealtfel de la

moartea lui. Mirosea a lac, a piele și a trandafiri, deoarece pusese primii trandafiri culeși anul acesta în vasul de argint de pe birou. Mirosul din noaptea aceea era de glicină. Îl simți dintr-o dată în nas, nu ca pe o amintire, ci ca o nostalgie, suficient de puternică pentru ca să acopere parfumul trandafirilor și să o facă să se simtă de optsprezece ani.

Se îndreptă spre dulapurile închise și scoase o cutie din față. Era grea, dar o tîrî pe podea, se așeză pe un scaun și se uită la ea. Ridică apoi capacul și luă prima hîrtie. Era un caiet semnat Joan Holmes, iar înăuntru, printre alte lucruri scria : „Lancelot a fost într-adevăr un inocent." Alături Bill notase cu creionul roșu „Ești chiar așa de sigură de fapte, domnișoară Holmes ?"

Puse caietul înapoi în cutie și se ridică. „Cred că ar fi bine să merg să stau de vorbă cu Clarissa", spuse cu glas tare. „E și asta ceva, în orice caz."

B.J. se opri la magazinul de la marginea orașului și cumpără ciocolată pentru toți copiii. Își cumpără și ei una. Porni apoi spre casă, conducînd încet, preocupată încă de ceea ce aflase la prînz. Deci toate îl plăcuseră pe Clark al ei. Asta o făcea să se simtă bine, dar într-un mod ciudat, ca și cum un lucru i-ar fi scăpat tot timpul și n-ar fi văzut ceea ce era clar ca lumina zilei. La urma urmei, orice femeie ar trebui să-și dea seama cînd alta îi dorește iubitul. E ceva ce ține de instinct și nu de rațiune. Ea însă îl considerase întotdeauna pe

Clark un simplu atlet, pe cînd fetele țînteau la ceva mai sus. Ce naiba, doar Sandy umbla numai cu tot felul de tipi ciudați, Joan s-a măritat cu un profesor universitar, iar Miley și Lew nu erau deloc atletici. Asta nu însemna că Clark ar fi fost un atlet de genul unui jucător de fotbal sau handbal, sau al unui alergător. Doamne, dar ce pasă pe spate avea ! B.J. nu avea o bună memorie vizuală și nici nu ținea minte lucruri trecute sau fără importanță din viața ei. Dintr-o dată însă, conducînd mașina, avu în fața ochilor o imagine clară a lui Clark Davidson în șort și cămașă albă, cu picioarele bronzate și brațele ridicate pentru serviciu. Își dădu seama că trebuie să fi fost un băiat frumos, deși nu se gîndise niciodată la asta. Frumusețea nu prea avea nici o legătură cu caracterul, după părerea ei.

Obișnuiau să meargă pe teren în zori, cînd nu era nimeni acolo. Totul mirosea a proaspăt, iar gazonul era elastic sub picioare. Jucau două seturi și se simțeau obosiți și transpirați, dar în formă. Apoi se duceau în pădurea Grant din spatele vechilor clădiri și făceau dragoste. Părea într-un fel o continuare — foloseau tot ce aveau mai de preț în ei pentru un scop bun — tenis sau dragoste — și se pricepeau bine la amîndouă. Îl iubise, dar știuse încă de pe atunci că nu era ceva de durată, care să ducă la căsătorie sau copii. E ciudată senzația pe care o ai la vîrsta aceea, că ai multe posibilități de alegere, așa că poți să faci orice, să simți orice — pentru că oricum

e bine. Apoi vine o zi cînd nu mai e chiar așa. Ai ales o dată, apoi încă o dată, apoi ai avut din ce în ce mai puține posibilități de alegere, pînă cînd îți dai seama că nu mai e nici una. Asta în cazul cînd nu vrei să te rupi de oamenii din jurul tău și să rămîi conservator. Se gîndi la Frank Plowden. El o făcuse. Ce naiba, asta a fost numai pentru că nu a prea avut de unde alege în cursul vieții. Iar cînd s-a ivit ocazia a ales irevocabil, însă mult prea repede. „Doamne, B.J.", își spuse ea, „ai început să gîndești ca un boxer de categorie grea. Cred că e din cauza blestematului ăluia de schelet din zid."

Intră pe aleea din fața casei ei și încetini cînd îi văzu pe Jim și Timmy alergînd ca s-o întîmpine. Timmy avea zece ani și era foarte serios. Uneori îi era teamă că îl prefera celorlalți, deși nu voia să nedreptățească pe nici unul. Copiii ei erau unici, minunați așa cum erau, și incredibil de diferiți. Totdeauna se mira de faptul că aceleași surse genetice puteau produce de fiecare dată ceva cu totul și cu totul unic. Timmy se îndreptă spre mașină, tîrîndu-l pe Jim după el. Jim era cel mai mic și nimeni nu-i va putea rezista, nici ea nici ceilalți. Îi vrăjea pe străini și chiar pe cei cărora nu le plăceau copiii. Acum trăgea după el o cutie cu fundul în sus. Fața îi era mînjită cu gem și zîmbea. Timmy ducea cu grijă în ambele mîini o ghilotină din plastic. B.J. opri motorul.

— Uite, mamă, nu-i așa că-i drăguță ? întrebă Timmy lăsînd capul într-o parte și strîmbîndu-se la ea, așteptînd să vadă dacă a prins poanta ; dacă nu, i-ar fi spus : „Te-ai prins ?"

Ea îi imită gestul și zise :

— E greu de spus. Cînd ai ascuțit-o ultima dată ?

Băiatul izbucni în rîs. Jim bătu în ușa mașinii.

— Mamă, dă-mi drumul înăuntru. Vreau să duci tu asta.

— Unde să o duc ? întrebă B.J., uitîndu-se la cutie.

— În garaj, răspunse el dîndu-și importanță. Eu am obosit să o tot car.

— Hai, hopa sus, îl îndemnă B.J. întinzînd mîna ca să-i deschidă ușa. Ajută-l, Timmy. Dă-mi să țin eu ghilotina.

— Să nu cumva s-o scapi.

— O să-ncerc.

Duse mașina și cutia lui Jim la garaj. Timmy rămăsese la ușă ca s-o aștepte.

— Ne-ai adus ceva ? întrebă Jim.

— Bineînțeles, doar vă aduc întotdeauna.

Se ținură după ea pînă la ușa din spate. Fetele erau în bucătărie, lipind ceva pe masă.

— Dumnezeule, ce-nseamnă asta ? o întrebă B.J. pe servitoare.

— Liza are de făcut una din afurisitele ei de teme pentru acasă. Ceilalți au ajutat-o și mi-au dat bucătăria peste cap.

— Se vede. Veniți să vă dau ceva, copii.

Le împărți ciocolata și, ținînd ultimul baton în mînă, întrebă :

— Unde e Bill ?

— Citește, răspunse Liza.

— Care dintre voi îi duce și lui ciocolata ? Nu, nu tu Liza, că precis muști din ea. Timmy.

Îi dădu batonul și se uită spre grămada de hîrtie, lipici, vopsele și ziare de pe masă.

— Asta ce mai e ?

— Industria statelor din vestul mijlociu, răspunse Liza. În imagini și cuvinte.

— Bine, dar asta e revista mea cea nouă.

— Te rog, mamă...

— Nimic ! și se repezi spre ea s-o frunzărească. Văd că n-ați luat decît o povestire și un articol. Tot e bine.

Se duse în cameră și opri televizorul la care nu se uita nimeni, culese doi pantofi și trei șosete disparate și urcă la etaj. Dormitorul îi părea anormal de curat și liniștit, deși sertarul de la masa de toaletă, de unde luaseră foarfeca de unghii, era deschis. Își dădu seama că trusa de cusut trebuie să fie într-o dezordine cumplită. Închise ușa, se duse la fereastră și privi afară. Gazonul era încă veștejit, dar de-a lungul aleii și în jurul terenului de joacă înfloriseră brîndușele. Și ea avusese tufișuri de trandafir sălbatic în curte. Mai avea încă în nări mirosul lor dulce, aromat și copleșitor, și vedea parcă și acum florile purpurii ca niște bucle. Iar cînd mestecai o crenguță, simțeai un gust de... de ce oare ? Să fi fost mentă ? Ceva amețitor, bun și încîntător. „Sînt atîtea lucruri minunate", își zise ea. „Atît de multe. De toate felurile. Aș vrea ca puștii mei să crească mari și să înțeleagă asta."

Ușa se deschise. Recunoscu pașii de pe covor fără să întoarcă capul.

— Te rog să bați la ușă altă dată, Mary.

— Iartă-mă, mamă. A venit cineva și vrea să te vadă.

— Cine, draga mea ?

— Tanti Sandy.

Mary semăna la păr și ochi cu J.D., iar la corp și mișcări cu B.J. Vocea liniștită și hotărîtă nu semăna cu a nici unuia.

— Spune-i că vin imediat.

B.J. se uită în oglindă, își îndreptă bluza, dădu din umeri și coborî scările.

Sandy era în camera lui Timmy și îi admira aeromodelele. B.J. își băgă capul pe ușă și întrebă :

— Vă rog, domnule, îmi dați voie să stau de vorbă cu prietena mea ?

— Voia să le vadă pe cele mai noi, spuse Timmy.

— Sînt convinsă. Haide, Sandy. Cred că e destul de cald ca să putem sta pe terasă, dacă punem scaunele la soare. Bei cafea ?

— Da.

Trecură prin bucătărie și B.J. smulse ibricul din priză cînd ajunse în dreptul lui.

— Într-o zi o să scoateți priza din zid, dacă mai trageți așa de ea, spuse Sue.

— Aş, răspunse B.J. Mai curînd o înfig pînă iese pe partea cealaltă. Vrei să aduci tu ceştile, te rog ?

Traseră scaunele pe porţiunea însorită a terasei şi se aşezară.

— Ei, n-ai de gînd să mă întrebi de ce am venit ? întrebă Sandy.

— Cîtuşi de puţin. Prefer să cred că ai vrut doar să mă vezi.

— Şi asta. M-am dus înapoi la studioul ăla nenorocit şi mi-am dat seama că nu aveam chef de lucru. Aşa că am chemat-o pe sora lui Kurt să repete în locul meu. Apoi m-am gîndit că aş vrea să o văd pe B.J., să mai stau de vorbă cu ea, pentru că numai ea mă poate înveseli.

— Ai nevoie de aşa ceva ?

— Nu, nu chiar. Dar e o zi frumoasă. De ce s-o stric mergînd înapoi să mă schimb şi să predau ore ?

— Te îngrijorează povestea asta ?

— Da, oarecum.

— Pe toate ne îngrijorează. N-am fi întregi la cap dacă am sta liniştite. Dar să fiu a naibii dacă putem schimba ceva făcîndu-ne griji.

— Ştiu şi eu, spuse Sandy oprindu-se şi aşteptînd ca Sue să mute masa şi să pună ceştile pe ea. Nu e vorba de descoperirea în sine, ci de senzaţia ciudată că o să ne facă la toate mult rău, sub multe forme.

— Poate că e mai bine aşa. Prea merge totul pe un singur făgaş neschimbat şi bine

cunoscut. Tocmai mă gîndeam cînd veneam spre casă că nu mai avem nici o posibilitate de alegere, nici o şansă. S-ar putea ca asta să ne mai scuture şi... of, nu mai ştiu ce să zic.

— Asta nu-i genul tău, B.J. Dacă am cunoscut vreodată pe cineva care se scoală dimineaţa plin de optimism şi încredere, apoi aia eşti tu.

— Da, dar înţelegi ce vreau să spun, nu ?

— Mmda, spuse Sandy sorbind din cafea. Cred că ştiu. Spune-mi, B.J., tu ai fost îndrăgostită de tipul ăla cu tenisul ?

— A... da... Aşa cum se întîmplă la vîrsta aia. Eşti îndrăgostit de dragoste şi de ideea de a iubi un anumit tip de om.

— Ca muncitorul meu de la căile ferate.

— Poate. Nu mi-ai spus niciodată nimic despre asta.

— Nu prea erau multe de spus. Ne întîlneam şi mergeam la cele mai minunate restaurante din Newcastle, unde îmi cumpăra cele mai minunate mîncăruri cînd lua chenzina. Să-ţi faci de cap, ăsta era principiul celor de la căile ferate. Să bei, să mănînci şi să trăieşti din plin, să dansezi pînă la trei dimineaţa, apoi să te îmbeţi turtă şi să mergi acasă pe şapte cărări, să dormi tun pînă la prînz şi să o iei iar de la capăt. Venea apoi să mă ia de la vărul meu şi mergeam la iarbă verde, să luăm masa şi să bem din nou. O adevărată tortură. Doamne, cînd mă gîndesc...

— Nu, spuse B.J. Cu mine n-a fost aşa. Asta voiai să ştii ?

— Of, B.J. N-am încercat să te trag de limbă. Crede-mă. Doar n-o să ne apucăm să ne spionăm una pe alta.

— Așa vrea Joan. Grozav i-ar place să dezgroape tot felul de murdării și ar considera că are dreptul să acuze pe oricine poate.

— Nu cred. Pur și simplu nu-și dă seama. Nu înțelege ce a însemnat viața pentru ceilalți. Pentru ea totul a fost foarte ușor. Era așa de drăguță.

— Ha, ha, rîse B.J. Acum m-ai înveselit *tu* pe mine. Ai văzut vreodată ce mutră face cînd i se vorbește de prietena lui Dylan ?

— Dar ce are cu ea ? Cu biata fată ?

— Cred că este ceea ce Liza a mea ar numi o tipă mișto.

Sandy zîmbi :

— E drăguță ?

— Nu. Dar în cîțiva ani o să fie frumoasă.

— Aha.

— Pe lîngă asta, taică-său e fermier sau ceva tot atît de dezagreabil pentru biata Joan. Îți mai aduci aminte cum încerca s-o convingă pe Edyth să nu se mărite cu Miley ?

— Da, uitasem de asta. Edyth însă ne-a ținut piept la toate de data aia, nu-i așa ? A lăsat-o pe Joan să zică orice despre Bob Allen. Dar, mamă, ce-a mai pus-o la punct cînd a fost vorba de Miley ! Cred că a fost prima dată în viața mea că am crezut cu adevărat în acest lucru atît de solid. Vreau să spun, în dragostea profundă care durează pînă la adînci bătrînețe. După cîte îmi amintesc, ne-a spus cam așa : „Un bărbat este o raritate pe pămînt și e egalat în raritate numai de o femeie. Nu sînt mulți nici dintr-un fel, nici din altul. Iar eu am găsit un bărbat." Cerule ! Pe vremea aceea nu prea eram de partea ei, dar ne-a dat gata. Ne-a dat gata pe toate. Îmi amintesc că timp de cinci minute nimeni n-a scos vreo vorbă.

— Nici chiar Martha, completă B.J.

Sandy se uită la ea.

— Nu, nici chiar Martha. Cum ți se pare ?

— Singură. Tu n-ai fi ?

— Oare de ce dracu nu pleacă din Druid City ? E și ăsta un fel de nebunie.

— Toți prietenii ei sînt aici. Cred că e de părere că *ei* ar trebui să plece.

— Bine, dar el își are pacienții aici. Nu știu dacă de altceva îi pasă, însă are pacienții aici.

— Credeam că îți plăcea Frank.

— Da... și nu. De fapt, îmi plăceau amîndoi mai mult decît ar fi fost cazul, pentru că vedeam că acolo e ceva... cum să spun... predestinat parcă sună pretențios. Poți spune orice în fond, acum cînd totul e consumat.

— Bine, dar toată lumea credea că mariajul lor era perfect, spuse B.J.

— Păi, exact așa a și fost.

— Bineînțeles. Ce părere ai despre *ea ?*

— N-o cunosc. N-o cunosc cu adevărat. Dar parcă o cunoaște vreuna dintre noi ? Vreau să spun numai — și poți să crezi ce vrei despre

mine — că el nu mai vrea nimic de acum înainte.

— Nici nu cred că a vrut vreodată ceva.

— Ba da.

— Ei, uite că ne-am apucat de bîrfit, rîse B.J. Ce caraghios !

— Îhî. Mai facem bucățele pe cineva ?

— Nu mai am pe nimeni gata pregătit. Poate, dacă mă mai gîndesc puțin.

— Ar trebui să cunoşti nişte mame ale elevelor mele. Te-ar scoate din încurcătură.

— Bine, dar şi eu sînt una dintre ele.

— Da, tu şi Meredith — şi slavă Domnului că măcar voi mă lăsați în pace !

— Oare ce s-o fi întîmplat cu Meredith ?

— Habar n-am. A îmbătrînit, poate.

— Asta se întîmplă cu toată lumea. Cu ea e altceva.

— La naiba, B.J., totdeauna e altceva. Aşa-i soarta. Viața e formată dintr-un şir de întîmplări afurisite, ştii doar foarte bine.

— Da, dar de data asta e una bună, ascultă-mă pe mine.

— Mda, făcu Sandy. E destul de bună. Dar putea să fie şi mai rău.

— Cum adică ?

— Da, s-ar fi putut să se descopere totul acum douăzeci de ani.

Mary Alice scoase de sub tejghea planurile casei, le întinse lîngă maşina de înregistrat şi începu să le privească. La ora trei avea întîlnire cu Oscar Ridley. Se gîndise să renunțe, dar nu putea să nu-şi dea seama că

ar fi fost mai rău aşa, decît dacă se ducea şi stătea de vorbă cu el. Lew pleca de la serviciu ca să vină şi el, şi asta era ceva. Nu-i surîdea deloc ideea de a-l vedea pe Oscar fără Lew.

— Ce plan frumos, spuse Sue.

Mary Alice ridică ochii spre ea.

— De cincisprezece ani îmi doresc casa asta. Şi-acum, s-a dus totul baltă.

— De ce ?

— Nu ştiu. Pur şi simplu, nu o mai vreau. Cînd am primit planurile definitive, eram în stare să stau ore întregi uitîndu-mă la ele şi imaginîndu-mi cum voi şedea pe terasă la soare. Mă uitam la bucățica asta de hîrtie, şi ziceam : aici e frumosul meu dormitor, cel mai spațios din lume, cu toată mobila în perete. Acum nu mai înseamnă decît o încrucişare de linii pe hîrtie.

— Din cauza poveştii cu copilul ?

— Nu ştiu. Cred că tot timpul era aşa, şi mă păcăleam cu bună ştiință. Apoi s-au întîmplat toate astea şi am putut recunoaşte adevărul.

Sue ridică din umeri :

— N-o mai construi. Economiseşte banii şi fă o călătorie în Europa.

— De ce ?

— Pentru că există.

— Da. E adevărat. Dar Lew a fost în Europa, iar eu n-am nici un chef să o văd. În altă parte însă m-aş duce. În Marea Caraibilor, poate. Am fost acolo o dată, pentru un

weekend, cînd Lew a cîştigat o călătorie la un concurs şi mi-a plăcut. Am avut o cameră cu un balcon mic şi curte dedesubt. Mirosea a banane — sau poate mi se părea numai. Soarele strălucea tot timpul, cu excepţia unei ore după-amiaza cînd ploua cu găleata, după care apărea din nou şi usca fiecare picătură de apă.

— Unde era asta ? În Jamaica ?

— Da. Am stat o zi în Port Antonio şi una în Montego Bay. Asta înainte de a se deschide Ocho Rios. La Port Antonio nu era niciodată nimeni la bar, pentru că se terminase sezonul, aşa că stăteam cu directorul care era englez şi beam tot felul de romuri şi ascultam o bandă cu calypso-uri. Era a lui Errol Flynn.

— Ce, banda ?

— Nu, hotelul. După-masă beam ceai.

— Construieşte-ţi casa în jurul unei curţi.

Mary Alice rîse.

— Îmi închipui ce mutră ar face Oscar dacă i-aş propune aşa ceva.

— Bine, dar în fond nu-i vorba de casa ta ?

Oscar Ridley se lăsă pe spate în fotoliu şi privi în jur. Îi plăcea ce vedea. Clădirea era nouă ; fusese ridicată de-abia anul trecut, în colţul făcut de Strada Mare cu Strada Elberta. Existase odată o casă veche pe locul acela, dar el aşteptase ca bătrîna proprietăreasă să moară şi apoi o cumpărase pe te miri ce de la fiul ei, care nu locuia în oraş. Biroul avea mobilă gri, puţină şi foarte potrivită. Pe jos era un covor gri deschis, iar pe pereţi picturi abstracte pe care le comandase lui Ken Brinkley de la Departamentul Artelor. Toate erau vesele şi luminoase, cu mult galben şi roşu. Arătau al naibii de bine. Erau bune şi în afaceri. Oamenii se uitau la ele şi îşi dădeau seama că Oscar Ridley nu era un constructor de duzină. Muncise mult şi din greu ca să creeze o asemenea imagine despre sine, iar picturile reprezentau culmea străduinţei lui. Uneori era în stare să şadă şi să se uite la ele timp de cinci minute întregi. Ele şi havanele scurte, de cea mai bună calitate, îi spuneau că totul era în regulă în lumea lui Oscar Ridley.

Domnişoara Benson apăru în uşa biroului. Oscar avea două secretare, una de faţadă şi alta care făcea treabă cu adevărat. Treaba o făcea domnişoara Benson. Avea şaizeci de ani şi era cea mai bună stenodactilografă din regiune. Mai demult lucrase la tribunal. Îşi merita din plin cei o sută şi cincizeci de dolari cu care o plătea pe săptămînă. Cealaltă secretară era domnişoara Wilson. Fusese stewardesă pînă cînd ajunsese la treizeci şi doi de ani. Nu se pricepea la nimic, dar avea ochii mari albaştri, pe care îi fixa asupra oricui intra în birou şi era atît de proastă, încît convingea sută la sută pe oricine că Oscar Ridley trebuie să fie cel puţin la fel de prost ca ea. Mai avea încă un trup frumos, deşi Oscar o suspecta că poartă corset. Dar valoarea ei nu consta numai în frumuseţe. Oscar văzuse o

mulțime de oameni șireți în multe privințe care credeau că-l pot duce de nas, numai pentru că domnișoara Wilson îi convinsese că nu era capabil nici măcar să-și angajeze o secretară ca lumea. O plătea cu șaptezeci și cinci de dolari pe săptămînă. Îi merita din plin. Domnișoara Wilson stătea în biroul din față, iar domnișoara Benson în cel din spate. Din ușa acestuia din urmă îi făcu ea semn lui Oscar.

— E.K. Edwards la telefon.

— Dă-mi legătura.

Oscar ridică receptorul, îl așeză pe sugativă și tăie cu grijă vîrful unei havane, pe care o aprinse. Se lăsă pe spate și luă iar telefonul în mînă.

— Ce pot face pentru dumneata, doctore ?

— Oscar, răspunse E.K., doamna Edwars și cu mine ne-am gîndit să te invităm cu soția într-o seară la noi, cît de curînd. Știu că ești ocupat, dar nici chiar așa. Am făcut atîtea afaceri bune anul ăsta și nu ne-am gîndit niciodată să le dăm soțiilor noastre ocazia să se cunoască. Nu crezi că ar fi o idee bună să ne întîlnim ?

— Îhî, făcu Oscar.

— Bine, deci am s-o pun pe doamna Edwards s-o sune pe doamna Ridley și să aranjeze ceva cît de repede.

— Foarte bine, doctore. Ce-ar fi să le scoatem undeva, ca să nu se mai obosească să prepare în casă ?

— Perfect, răspunse E.K. Am putea merge la club.

— La clubul facultății ?

— Păi... știi bine că acolo nu putem bea. E drept că mîncarea e bună, dar poate că ar fi mai bine clubul regional.

— În regulă. Să le lăsăm pe doamne să fixeze detaliile.

— Bine. Știu că e cam devreme, dar ce-ai zice să ne întîlnim astă-seară ?

— Ar trebui s-o întrebi pe doamna Ridley. Nu știu să fi aranjat ceva, dar uneori lucrurile astea îmi scapă. Roag-o pe soția dumitale s-o sune.

Oscar, cu telefonul încă în mînă, formă un număr la celălalt aparat. Betty îi răspunse imediat.

— Vezi c-o să te sune doamna E.K. Edwards, ca să ne invite astă-seară. Spune-i că mergem.

— Da ? Unde ?

— La clubul regional, cred, să luăm cina. Nu aveai nimic aranjat pentru seara asta, nu-i așa ? Anulează orice altceva.

— Nu, n-aveam nici un program.

— Perfect, draga mea. Vezi cum răspunzi, fii amabilă și arată-te surprinsă.

— Are vreo legătură cu încurcătura aia de la universitate ?

— Stăm noi de vorbă cînd vin acasă. Și, uitîndu-se la ceas, adăugă : Asta o să se întîmple destul de repede. Trebuie să mai stau de vorbă cu Lew Cross și apoi vin direct acasă.

— Nu-i și Mary Alice amestecată ?

— După cîte știu eu, *nimeni* nu e amestecat, ține bine minte lucrul ăsta.

— Bine, dragul meu. O să-mi pun rochia neagră.

— Splendid. Cred că e cazul să închid, ca să poată vorbi și nevasta rectorului cu tine. La revedere.

Închise telefonul, stinse havana și se uită timp de șaizeci de secunde la pictura din fața lui. Era o chestie ca un rinichi într-un colț al tabloului care-ți dădea coșmare, dar la urma urmei toți avem niște trăsnăi care ne obsedează. Cel puțin așa zic psihiatrii. Se ridică și se duse pînă la ușa domnișoarei Benson, ca s-o anunțe unde-l putea găsi în restul după-amiezii. Apoi ieși prin ușa din față. Domnișoara Wilson se uită cu o privire goală, ca de obicei. Îi spuse la revedere. Uneori avea coșmare și din cauza ei.

Se urcă în noua sa mașină, marca Imperial, și se îndreptă spre universitate, evaluînd terenurile pe lîngă care trecea. Druid City mai avea încă un drum lung de străbătut. Prea multe clădiri vechi ocupau terenuri de mare valoare comercială, prea multe cartiere de locuințe care nu-și definiseră încă stilul, prea multe case prăpădite care mai existau datorită chiriei luate de la studenții săraci. Cu periferia era cu totul altă treabă. Acolo lucrurile mergeau bine. Cea mai mare parte din terenul situat între oraș și fabrica de cauciuc era acoperit treptat de clădiri cu apartamente nu prea scumpe, iar de cealaltă parte a universității, casele ce se vindeau cu preț destul de mare luau treptat locul rarelor vile particulare care fuseseră construite încă înainte de al doilea război mondial. Nenorocitul ăla de lac de acolo îl supăra încă și acum. Bill Friday împrejmuise terenul în așa fel, încît îl făcuse de nefolosit pe veci pentru orice constructor. Încercă să-l uite, așa cum trebuia dealtfel să facă întotdeauna, și se concentră asupra terenului dintre universitate și rîu. Se puteau clădi acolo cel puțin patru blocuri. Așa că, de unde credea că e inutilizabil, iată că din clipă în clipă i se părea tot mai bun. Oscar se gîndi la E. K. Edwards și zîmbi.

Opri în fața magazinului lui Mary Alice și intră. Ca întotdeauna cînd era vorba de un loc unde se făceau afaceri, îl evaluă dintr-o privire. Îi plăcea ; era ceva ordonat și bine condus. Mary Alice era nu numai frumoasă, ci și isteață. A început cu un capital foarte mic și ceva bani de la B. J. Finch, și a făcut din locul ăsta o întreprindere înfloritoare. Asta îi aminti de soția lui, Betty. Reușite femei, amîndouă. Putea să parieze pe orice că nu era ușor să faci afaceri cu Mary Alice. Îl prefera pe Lew, însă ea era tot atît de interesată în construcția casei ca și el, așa că trebuia să se resemneze.

— Bună. Văd că te uiți la planuri. O să fie o casă strașnică, după părerea mea. E concepută tot atît de bine ca de un arhitect din Newcastle. Între noi fie vorba, draga mea, am scos-o bine la capăt.

— Bună, Oscar, răspunse Mary Alice. Lew tocmai a pornit încoace. Vrei să bei o cafea pînă vine ?

— Sigur, cu plăcere. Ce mai faci, Sue ?

— Cam obosită, Oscar. Şi tu ?

— Bine, şi Oscar se aşează pe scaunul adus de Sue. Cum merg treburile ?

— Se pare că destul de bine, dacă te pun pe tine să-mi faci o casă, răspunse Mary Alice. Oscar rîse.

— Haide, haide, Mary Alice. Ştii bine că fac afaceri cinstite.

— Dar i-ai furat pe Plowdeni ca-n codru, Oscar. Chiar voiam să ţi-o spun.

Oscar începuse să se amuze :

— Ba nicidecum. Micuţa doamnă voia o mulţime de lucruri pe care i le-am procurat. Ştii cum e cu a doua nevastă.

— Eu nu sînt aşa ceva.

— Nu. Nu. Slavă Domnului. Îmi amintesc de ziua cînd te-ai căsătorit cu Lew. Mi se pare aproape imposibil ca Shari să fie aşa de mare, încît să aibă familia ei.

Doar n-o fi avînd de gînd să înceapă şi ăsta, se gîndi Mary Alice. Unde dracu umblă Lew ? Dar Oscar trecu repede peste subiectul „familie" şi zilele de demult. Ştia să fie discret cu un client.

— Se zice că o să avem în curînd un arhitect chiar aici în oraş. Un tip tînăr din vest — idei noi, sînge nou. S-ar putea să fie bine pentru noi toţi.

— O să lucreze cu tine, Oscar ?

— Altfel cum, draga mea ?

— Vreau să spun, o să lucreze cu tine pe faţă ?

Oscar rîse.

— Mary Alice, cred că ai de gînd să mă jupoi la casa asta.

— O să-mi dau toată silinţa, răspunse Mary Alice.

Edyth stătea la fereastra salonului de coafură, privindu-l pe Oscar cum iese din maşină şi intră la Mary Alice.

— Cred că în sfîrşit au de gînd să înceapă casa în primăvară, spuse ea cu voce tare către oricine o putea auzi. Au făcut şi aşa destul tărăboi vorbind despre ea.

— Cine ? întrebă una dintre fete în spatele ei.

— Lew şi Mary Alice. Îl văd pe Oscar mergînd într-acolo. El nu se duce nicăieri dacă nu e vorba de afaceri.

— Oare de ce-or fi vrînd să construiască o casă aşa de mare, acum cînd Shari s-a mutat de la ei ? întrebă Glennis.

— De ce vrea fiecare ? răspunse Edyth. Nu ştiu de ce, dar toţi fac la fel. Trăiesc ani de zile într-o casă plină de copii, fără să aibă destule dormitoare sau cămări, fiind nevoiţi să stea mai mult în bucătărie. Apoi, cînd toţi copiii pleacă, îşi construiesc o casă imensă şi stau şi se uită la ea.

— Copiii sînt tare dezordonaţi, spuse Glennis.

— Da, răspunse Edyth, aşa cred.

N-ar trebui să am vocea asta, se gîndi ea. Sună ca şi cum mi-ar fi milă de mine. Puştoaica asta de Glennis îşi zice probabil : Ia te uită, baba se mai gîndeşte la copii. Glennis are nouă fraţi şi n-a avut niciodată o cameră a ei, sau

destule haine şi destui bani. Îşi închipuie, pesemne, că trebuie să fiu puţin ţicnită. Poate că şi sînt. Am avut norocul de a-l avea pe Miley lîngă mine, şi asta-i cam tot ce-şi poate dori o femeie pe lumea asta. N-are nici un rost să-mi pierd vremea jelindu-mă că n-am copii. Cred că e din cauza poveştii ăsteia de la căminul Delta. Mă resemnasem de mult. Ştiu bine doar că e de ajuns să mă uit în jur la copiii unor prieteni de-ai mei, ca să mă simt fericită şi nu nenorocită. De exemplu, Janice a Marthei. Cu ce i-a fost de folos cînd totul s-a dus dracului ? S-a dat de partea lui Layne, de îndată ce a descoperit din ce parte bate vîntul, mult înainte ca ceilalţi să-şi dea seama. Cînd e vorba de bani... Isuse Christoase !

— Doamnă Innes, o strigă Glennis.

Se întoarse de la fereastră.

— Ce este, Glennis ?

— Cine urmează acum ?

— Miranda Benson.

— A mai fost vreodată la noi ?

— Nu. Cel puţin nu-mi amintesc. Dar ştii cine e, nu-i aşa ? Fata domnului Lee Benson.

— Da. E studentă.

— Îhî. E prietena lui Dylan Friday.

— Drăguţ băiat, spuse Glennis.

— Cine, Dylan ? Credeam că e prea anemic ca să fie pe gustul tău, draga mea.

— Are figură de poet.

Edith rîse :

— Chiar şi este, după cîte am înţeles. În orice caz, cel ce l-a zămislit era.

— Poftim ?

— Ei, e o figură de stil.

Miranda mergea de-a lungul străzii însorite. Nu reuşise deloc să fie atentă la curs astăzi. Asta o plictisea, pentru că i se întîmpla din ce în ce mai des în ultimul timp să stea în clasă cu gîndul la Dylan, avîndu-l prezent în minte şi simţuri, Dylan alungînd cuvintele profesorului, lumea din jur şi împiedicînd-o să lucreze.

O lume pierdută, îşi spuse Miranda — deşi ştia că nu e adevărat. Lumea exista, şi oamenii îşi vedeau de ale lor, iar dacă ea rasolea cursurile rămîneau rasolite — chiar dacă iubea şi-şi pierdea minţile din cauza asta.

Nu mergea niciodată la un salon de cosmetică şi coafură, cu excepţia ocaziilor speciale — de exemplu la un bal. Astăzi însă voia să fie frumoasă. Înainte nu se prea gîndea la asta, dar acum se dorea frumoasă. Frumoasă pentru Dylan, pentru că el credea în aşa ceva. Îşi dădu seama că zîmbeşte. Asta era o noutate. Pur şi simplu mergea pe stradă şi zîmbea fără nici un motiv. Uneori plîngea tot aşa. Îi curgeau lacrimile fără nici un motiv. Hei, Miranda, îşi spuse, ţi-ai pierdut de tot minţile.

Astă-seară avea de gînd să-şi dea la cusut o rochie nouă. Avea materialul, o stofă moale de lînă roz, culoarea îngheţatei şi a unor anumiţi trandafiri. O să-i spună să-i penseze mult corsajul ca să arate mai mult ca... o tînără fată. Apoi va trebui să se gîndească să-şi cumpere o pereche de pantofi noi. Nu prea avea bani pentru aşa ceva, dar îi trebuiau la rochia

cea nouă. Picioarele erau partea ei cea mai frumoasă.

Trecu pe lîngă un om și îi zîmbi, văzu apoi un cățel și îi zîmbi și lui. Am ajuns ca ultima ducesă a ducelui, își zise. Doamne, deci e adevărat. Tot ce se spune în cărți. M-am îndrăgostit.

Intră în salonul de coafură și simți miros de aburi și fixativ care îi plăcu.

— Bună, Miranda, o salută Edyth Innes.

— Bună ziua, doamnă Innes. Ce zi frumoasă. Edith îi zîmbi și Miranda îi întoarse zîmbetul.

— Faceți ceva deosebit din părul meu.

— O petrecere ?

— Nu. Pur și simplu o zi în care aș vrea ca toți să fie drăguți cu mine.

— După părerea mea, e perfect așa cum e.

— Credeți ?

Miranda se uită în oglindă. Părul ei era lung, drept și bine periat, asta era tot.

— Nu puteți să-i faceți nimic special, doamnă Innes ? Ceva care să mă facă să arăt formidabil ?

— Arăți și așa formidabil, draga mea, îi răspunse Edyth.

Marți seara veni cu o briză dinspre sud, așa că în loc să se răcorească, orașul se încălzi. De-a lungul străzilor, oamenii se duceau acasă cu haina pe braț și cu geamul de la mașină coborît, ca să simtă miresmele amurgului. Plutea însă și un alt miros în aer. Era o miasmă veche cu iz de pucioasă. Se numea scandal. Oamenii se căutau ca să stea de vorbă, pentru că nimic nu există cu adevărat cît timp nu-i spunem pe

nume, dar asta e o lecție pe care animalul ce se numește om nu poate sau nu vrea să o învețe. *Se zice că Miley Innes l-a găsit și că Edyth era una dintre cele ce au stat la cămin în vara aceea. Cică Martha Plowden era și ea acolo. Asta te face să te întrebi dacă nu cumva e o pedeapsă pentru Frank. Am auzit că Sandy MacPherson umbla cu toți din universitate. Se zice că Joan Holmes se încurcase de atunci cu Bill Friday, care preda acolo. Unii spun că Lew Cross era în armată și habar n-avea de ce era în stare Mary Alice. B. J. Finch rămîne însărcinată ori de cîte ori J. D. își dă jos pantalonii. Așa că i se putea întîmpla și înainte.*

— *Mamă, spuse Shari la telefon, ziua de azi a fost un iad.*

— Da, de ce ? întrebă Mary Alice. Ce s-a mai întîmplat ?

— E vorba de tine, mamă. A trebuit să te apăr. Nu-i așa că e ridicol ?

— E o prostie.

— Crede-mă, mamă, tot felul de cunoștințe vin în vizită și îmi pun cele mai ridicole întrebări, cu o voce inocentă și un zîmbet compătimitor. N-aș fi crezut că poate să se întindă așa repede.

— Shari, toată ziua mi-au intrat în magazin fel de fel de oameni și n-au cumpărat nimic. Îmi zîmbesc doar compătimitor. Așa că vezi-ți de bărbat, de copil și de casă și lasă-mă să mă ocup eu de asta. Zîmbetele sînt pentru mine, fata mea.

— Dar, mamă...

— Noapte bună, Shari.

Şi Mary Alice puse receptorul în furcă.

— *Asta-i al şaselea telefon pe ziua de azi*, spuse Sandy după ce termină convorbirea.

— Şi pentru ce zic că te cheamă ? întrebă Kurt.

— Ei, planuri de recital, costume, cînd să-mi trimită banii — orice le trece prin minte. Ar trebui să le auzi rînjetul.

— Îl poţi auzi la telefon ?

— Da, îl pot auzi.

— Doamne !

— Da, într-adevăr.

— Vrei să ieşim undeva astă-seară ?

— Isuse, nici gînd.

— Vrei să bei ceva ?

— Da, asta da.

Ieşind din magazin, Meredith văzu Aston Martin-ul la colţ. Irving nu venea niciodată cu el la lucru. Se întoarse şi se uită prin geamul de la vitrină. Era acolo, şi verifica bonierele fără să ridice ochii.

— Syd, spuse ea, ce-i cu maşina cea nouă aici ?

— Tata a adus-o ca să mergi tu acasă cu ea.

— E nebun.

— Nu, vrea doar să fie drăguţ cu tine.

— Are impresia că am nevoie de aşa ceva ? întrebă Meredith cu o voce plină de toată ura pe care o avea în ea.

— Toţi avem nevoie, răspunse Syd. Fă-i plăcerea şi mergi acasă cu ea astă-seară.

Îi întinse cheile care îi atîrnau pe deget. Meredith le luă şi se îndreptă spre colţ. Stătu un timp şi se uită la maşină. Apoi închise ochii, puse mîna pe clanţa portierei şi o deschise.

Martha plecă de la redacţie direct la cinema. Nu era nimeni la casă, aşa că se îndreptă spre cubul de sticlă şi împinse banii prin gemuleţ, uitîndu-se la fata dinăuntru.

Fata o privi la rîndul ei, zîmbindu-i uşor. Doamne, se gîndi Martha o clipă, ştie. Dar se gîndea de atîta vreme că toţi ştiu ce s-a întîmplat între ea şi Frank, încît aproape că era în stare să-şi bată joc de ea însăşi. Luă restul şi biletul şi intră ca să se aşeze în întuneric şi să urmărească feţele animate de pe ecran.

J. D. ieşi din maşină şi intră în casă pe uşa laterală.

— B. J. strigă el, unde dracu eşti ?

— Sus.

Urcă scările, cîte două o dată, uitînd că doctorul îi recomandase ultima dată să nu mai facă aşa ceva. Încetini şi intră în dormitor. B. J. şedea în faţa oglinzii şi se farda.

— Grăbeşte-te, spuse ea. Au spus şase şi jumătate.

— Cine au spus ?

— Carltonii. Ne-au invitat acum o lună să luăm astăzi masa la ei. Ai uitat să controlezi în agendă ?

— Doar n-oi fi vrînd să mergem la ei acum ! Blestemata asta de poveste circulă în toată fabrica. Era o linişte de mormînt astăzi după-masă cînd m-am dus în secţia de ambalaj.

— Bine, dar ce vrei să facem ?

— Cheamă-i la telefon şi scuză-te că nu putem merge.

— Vai, J. D., asta chiar c-ar fi nostim !

— Ce dracu ? Doar n-are rost să te prefaci că nu s-a întîmplat nimic, cînd toată lumea ştie că da.

— Cu noi nu s-a întîmplat nimic. Vrei să-i faci să creadă că mă baţi sau ceva în genul ăsta ?

— Ca să fiu sincer, mă doare-n cot de ce cred ei.

— Atunci du-te şi îmbracă-ţi costumul.

Edith aşeză ultima clientă sub cască. Te rog să nu-mi spui nimic, gîndi ea. Te rog să nu-mi spui absolut nimic. În afară de Miranda, toată lumea care a venit azi în prăvălie a avut ceva de spus.

— Nu vreau să mai aud nimic, zise ea cu voce tare.

De sub cască apăru un cap :

— Ai spus ceva, Edyth ?

— Am întrebat dacă vrei tot ojă albă.

— Nu, cea bej, te rog.

Trase măsuţa şi scaunul de manichiură şi aşeză un castron cu apă lîngă mîna acoperită cu diamante din faţa ei. Miley, zise ea în gînd, te iubesc. Oare de ce, dintr-o dată, nu mai sînt sigură că mă înţelegi ?

Joan porni din cartierul negrilor cu cea mai mare viteză. Voia să ajungă acasă înainte de a se însera. Văzu copii pe podul din faţă şi încetini în speranţa că se vor risipi înainte de a ajunge ea acolo. Porţile caselor pe lîngă care

trecea erau pline de oameni ce se bucurau de primele amurguri cu adevărat plăcute ale anului. Erau bătrîni în balansoare, cu capete albite, înnobilate de lumina care murea ; femei obosite, şezînd pe trepte şi pe prag cu mîinile încrucişate şi umerii relaxaţi pentru prima dată în ziua aceea ; fete tinere obişnuite, cu fuste strîmte, ochi strălucitori, plini de mirare, provocare şi speranţă ; copii care se jucau şi strigau. Nu vedeai nicăieri bărbaţi tineri şi băieţi. Plecaseră la bărbier, la agenţiile de pariuri sau la cafeneaua de pe Eighth Street. Copiii de pe pod se dădură la o parte, făcîndu-i loc să treacă.

Cartierul din care tocmai ieşise era singura parte a Druid City-ului rezervată legal pentru negri. Spre deosebire de cele mai multe oraşe din Sud, Druid City nu îi restrînsese pe negri într-un singur loc. Cu mult timp în urmă, oamenii care construiseră casele mari de pe străzile umbroase îngăduiseră negrilor aflaţi în slujba lor să locuiască pe aleile din spate, care le aparţineau. De mult însă casele astea nu mai adăpostesc nici pe sclavi, nici pe stăpînii lor. La cincizeci de metri în spatele uneia dintre cele mai frumoase străzi din Druid City, există însă o străduţă cu colibe dărăpănate şi mizere în care locuiesc negri. Deşi părea ciudat, cartierul din care tocmai ieşise era cel mai frumos sector pentru negri — din tot oraşul. Casele erau văruite, în curţi aveau iarbă şi în grădini flori, iar oamenii erau mîndri. Era aşezat lîngă o şcoală, un magazin bun şi o cafenea.

Clarissa avea nalbe, iar casa îi era vopsită într-un verde vesel. Joan ceru indicaţii de la directorul şcolii, pe care îl cunoştea de la una dintre adunările mixte de comitet, pe care le avusese asociaţia anul trecut la Newcastle.

— Puteţi lăsa maşina aici, dacă vreţi, doamnă Friday, spuse el. E la două case distanţă. Nu ştiu însă dacă Clarissa s-a întors. Uneori lucrează pînă tîrziu, alteori vine devreme.

I-a mulţumit şi s-a dus pe jos cei cîţiva metri pînă la casă, urmată de două fetiţe în rochiţe roz, cu codiţe şi cu cele mai curate feţe pe care le văzuse ea la vreo fiinţă omenească sub doisprezece ani.

În faţa uşii erau un leagăn şi un ghiveci cu limba soacrei. Cele două fetiţe se opriră pe cărare în spatele ei.

— E acasă, zise una dintre ele.

Apoi se întoarseră şi o rupseră la fugă, chicotind. Joan bătu la uşă.

Cîteva clipe nu se auzi nici un zgomot, apoi un scaun scîrţîi uşor, ca şi cum s-ar fi ridicat cineva de pe el şi se auziră paşi. Urmă un lung moment de linişte, timp în care ea se simţi observată din interior. Apoi din nou paşi, mai grăbiţi de data asta, îndreptîndu-se direct spre uşă şi, în sfîrşit, Clarissa deschise uşa şi o îmbrăţişă.

— Isuse, domnişoara Joan, ce mai e şi asta ?

— Bună, Clarissa. A trecut ceva timp de cînd nu ne-am văzut.

— Nu te-ai schimbat deloc. Ai rămas tot cea mai frumoasă fată pe care am văzut-o vreodată. Ai cumva nevoie de ajutor ? N-o mai ţii pe Cora ?

— Ba da, Cora e încă la noi. Voiam să-ţi vorbesc. Despre... ceva.

Clarissa se dădu la o parte.

— Poftim înăuntru, draga mea. Nu e cine ştie ce, dar e curat.

Joan intră. Camera de zi era mică dar curată, cea mai curată cameră din cîte văzuse Joan vreodată. La fereastră erau perdele care arătau ca şi cum ar fi fost chiar atunci apretate ; era apoi o canapea, pe care o recunoscu ca fiind din fosta casă a lui Sandy, şi un pian vechi din căminul Delta. Mai erau două scaune de lemn, o masă rahitică cu picioarele încrucişate, cu o grămadă de reviste pe ea, un lampadar cu abajur roz încreţit şi un rastel pentru umbrele. Se aşeză pe canapea, iar Clarissa se aplecă spre ea.

— Stai jos, Clarissa, nu mai sta în picioare lîngă mine.

— Bine, răspunse Clarissa şi se aşeză pe marginea unui scaun.

Joan avea impresia că nu se schimbase deloc — era aceeaşi femeie voinică, cu pielea neagră şi pomeţi proeminenţi, buze groase şi nas subţire. Părul îi era puţin cărunt, dar pieptănat la fel de strîns în jurul capului. Se îngrăşase foarte puţin.

— Arăţi bine, Clarissa, îi spuse ea.

— Da, aşa se pare.

Buzele i se strînseră imperceptibil şi Joan înţelese că n-avea rost să continue pe tema asta.

— Ai auzit ce s-a întîmplat.

— Da.

Of, fir-ar să fie, gîndi Joan. O să se supere pe mine.

— Asta ne priveşte pe toate, ştii bine, continuă ea cu o voce dulce.

Scoase o ţigară şi o aprinse. Clarissa îi evită privirea.

— Nu, domnişoară Joan, nu cred că vor face ceva cu adevărat.

Joan scutură nervoasă scrumul.

— Ştii cine a făcut-o, Clarissa ? întrebă ea cu hotărîre.

— Nu, domnişoară.

— Şi chiar dacă ai şti, nu mi-ai spune, nu-i aşa ?

Clarissa răspunse încet, uitîndu-se fix la ea :

— Nu-i treaba mea. Nu-mi aduc aminte de nimic. Toate eraţi fetele mele. Şi mai sînteţi încă.

Joan ridică din umeri.

— Era vesel pe vremea aceea, nu-i aşa ? spuse ea pe un ton diferit.

Clarissa îi zîmbi :

— Îţi aminteşti ce vă tot spuneam eu ? Despre bărbaţi. Nu-ţi fă griji, domnişoară Joan. Nimic nu e chiar aşa de grav pe cît pare. Nici măcar nu ştiu dacă asta e spre binele nostru sau nu. Îmi pare că oamenii pot trece prin orice, şi se opri o clipă, apoi adăugă : Chiar dacă nu merită.

Joan o privi, dar faţa nemişcată nu-i spuse nimic.

— Ai nevoie de ceva, Clarissa ?

— Dacă am nevoie ? Nu, fata mea. Am terminat cu asta. Uneori vreau cîte ceva, alteori îmi doresc, dar nevoie n-am niciodată de nimic. Nevoia duce la cerşit, iar eu nu cred c-o să fac vreodată aşa ceva.

Joan o privi fix, dar nu descoperi nici urmă de obrăznicie sau aroganţă pe faţa ei. Se simţi totuşi pusă la locul ei. Se ridică.

— Îmi pare rău că te-am deranjat. Să mă chemi oricînd ai nevoie de ceva.

— Da, domnişoară Joan.

O conduse pe Joan pînă la uşă şi i-o deschise.

— Ce-ţi mai face băiatul ? o întrebă cînd Joan ajunse pe trepte.

— Dylan e bine, răspunse Joan, şi adăugă fără să-şi dea seama : Are o prietenă.

— Asta-i bine. Am zis şi eu multe pe vremuri, dar în fond aşa e bine, nu crezi ?

— Da, cred că da, răspunse Joan.

Aruncă ţigara într-un tufiş, merse de-a lungul trotuarului şi intră în maşină.

Automobilul lui Dylan era pe alee cînd ajunse acasă, dar pe el nu-l găsi. Intră în sufragerie şi, uitîndu-se pe fereastră, văzu că uşile de la baraca unde ţineau barca erau deschise. Stătu mult timp nemişcată, privind pereţii cenuşii ai clădirii. Apoi ieşi şi coborî treptele spre debarcader. Scîndurile se mişcau sub picioare, îmbătrînite şi putrede. Erau însă argintii şi, într-un fel, frumoase. Auzi vocea lui Dylan şi a Mirandei. Sunau foarte tinere şi foarte fericite. Se opri lîngă uşa barăcii şi strigă :

— Dylan ?

El scoase capul şi spuse :

— Bună, mamă. Ne uitam la barca asta veche. Mă întreb dacă n-am putea găsi nişte pînze noi s-o punem în funcţie.

Joan se îndreptă spre el şi se uită înăuntru. Miranda şedea pe bancheta de lîngă peretele barăcii. Purta blugi şi o bluză albă, cam de trei ori mai mare decît măsura ei. Pantofii erau rupţi şi murdari şi atîrnau chiar deasupra apei. Părul avea sclipiri de argint în lumina tîrzie.

Barca era coborîtă pe cabluri, dar nu atingea apa.

— Bine că n-ai pus-o pe apă, spuse Joan. Nu mai e bună de nimic. Singurul lucru la care am putea-o folosi ar fi o înmormîntare de vikingi. Am putea s-o umplem cu flori şi s-o trimitem spre mijlocul lacului. Nici aşa n-ar ajunge prea departe.

Dylan o privi mirat.

— Ia te uită. Ce lucruri ciudate spui, mamă !

— Nu-i nimic ciudat în asta. Voiam să-ţi atrag atenţia că barca e putredă.

— Bună ziua, doamnă Friday, spuse Miranda.

— Bună ziua, Miranda.

Ezită o clipă uitîndu-se la barcă. Apoi simţi brusc nevoia să plîngă.

— Bine, spuse ea cu vioiciune, cînd terminaţi, veniţi în casă.

— Ce nume avea, doamnă Friday ? întrebă Miranda. Nu se mai poate citi.

— „Doamna din Shalott". Era o glumă a noastră.

Joan se întoarse pe cărare şi intră în casă. Cora fiind liberă, trebui să se uite în frigider să

vadă ce-i lăsase pentru cină. Era o caserolă, aşa că scoase foiţa de aluminiu şi o băgă în cuptor. Cafeaua era pusă în percolator, aşa că îl umplu cu apă şi îl băgă în priză. Apoi, stînd în mijlocul bucătăriei, spuse cu voce tare : „Sînt singură. Sînt aşa de singură că nu ştiu ce să mă fac."

Mult timp avusese impresia că Bill îşi bătea joc de ea în timpul orelor. Îi spunea lucruri deosebit de drăguţe care îi amuzau pe ceilalţi, iar pe ea o făceau să se simtă prost. Încercase de atîtea ori să ţină minte ce spunea el despre fiecare poem, dar îi era imposibil. Unele îi plăceau, altele o plictiseau, dar nici unul nu era pentru ea ceea ce erau pentru Bill — un fel de împărtăşanie. De aceea o şi tachina atît de mult cu poezia „Doamna din Shalott" de Tennyson. „Îţi ţeşi pînza într-o oglindă, dar mă întreb dacă te vei sătura vreodată de umbre", îi spunea el.

M-am săturat de umbre, gîndi ea, urmărindu-le pe podeaua bucătăriei. I se făcu frig şi se duse în dormitor să-şi ia un jerseu. Rămase puţin acolo, apoi ceru o convorbire cu Dolores Powell Hanson din Sarasota, Florida.

— Dolores, spuse ea cînd vocea cunoscută se auzi la celălalt capăt al firului, aici e Joan Friday. Nu, nu vreau nici o donaţie. Vreau să-ţi vorbesc despre ceva ce s-a întîmplat aici. Da, mă simt bine. Da. Da. Îi cunosc. Nu ştiam că stau acolo. Ce-au făcut cu barca ? *Ea* a făcut ? Dar el unde era ? Aha ! Aha ! Da, draga mea, sînt sigură că e o companie plăcută. Anul ăsta, poate... Ascultă-mă. E important ce-ţi spun. Au

dărîmat căminul. Ştii care, căminul Delta. Da, ştiu că ai donat bani pentru cel nou. Da. Au găsit ceva în zid. Nu. Nu bani. Un schelet. Da. Ca într-un roman poliţist. Da, draga mea, eu însă nu citesc. Sînt sigură că sînt cărţi interesante. Te rog, ascultă-mă. Era scheletul unui copil. Ce ? Da. Pare o glumă. Fii atentă. Era în gura de aerisire şi se pare că s-a întîmplat în vara cînd eram noi acolo. Da, cele cîteva care eram. Cine ? Nu, nu. Amesteci lucrurile. *Ea* n-a aparţinut niciodată asociaţiei noastre. Da, poate că ar fi vrut, dar n-a făcut parte. Da. Îţi dai deci seama ce înseamnă asta. Nu. E prea tîrziu ca să trecem totul sub tăcere. Faci prinsoare că ce ? Cine ? Vai, Dolores, cel care arăta ca *cine ?* Ca Humphrey Bogart ? Da, rîd. Ştiu că nu e de rîs. Îmi dau seama că nu e. Ai dreptate, Dolores, probabil că sînt isterică.

Închise telefonul şi rămase lîngă el rîzînd încet. Nu mai avea putere s-o cheme pe Kat Hodges, aşa că se duse înapoi în bucătărie. Îi auzi pe Dylan şi pe Miranda întorcîndu-se de la debarcader ; se duse şi mişcă buşteanul din foc. Cei doi intrară cu obrajii roşii şi rîzînd.

— Mai ai nevoie de lemne ? întrebă Dylan.

— Ştiu şi eu ? Mi se pare frig aici.

— E cald ca într-un furnal. Pesemne că ai răcit.

Îi luă vătraiul din mînă şi scormoni focul.

— Ai văzut că aveam dreptate cu barca ?

— Da. Mi-e teamă că nu mai e bună de nimic, răspunse Dylan.

— Oricum, tot nu era niciodată destul vînt pe lac pentru ea.

— E o barcă frumoasă, spuse Miranda.

— Da, răspunse Joan. A fost.

Casa Carlton arată la fel ca întotdeauna, gîndi B. J. ieşind din maşină, înainte ca J. D. să aibă timp să-i deschidă uşa. Era aproape singură pe Strada Mare şi doar biserica de vizavi o făcea să nu fie complet înconjurată de magazine. În spatele ei, vechea casă Mayard fusese vîndută unei şcoli de cosmetică, dar fuseseră suficient de inteligenţi ca să o lase aşa cum era, pînă şi cu pomii din curte, ceea ce o făcea să nu arate prea rău. Erau însă staţii de benzină mult prea aproape, iar alături se afla o agenţie de închiriat maşini. Casei Carlton nu-i păsa însă de nimic. Stătea acolo — mare, albă, cu verandă şi stejari în jur, exact ca atunci cînd B. J. avea cinci ani şi venea aici cu mama şi cu bunica ei şi se juca cu Philip în grădina din spate. Zdrobeau boabele de pe crengile tufişurilor şi rupeau ramuri de salcie ca să-şi facă săbii. Mai avea încă şi acum o cicatrice pe deget. O dată Philip o lovise cu o crosă de crochet în ochi. Doamne, ce i se mai învineţise ochiul ! O lovise din greşeală, dar durerea fusese groaznică.

— Vii ? o întrebă J. D.

— Îhî. Tocmai îmi aminteam cum mă jucam aici cînd eram copil.

— Nu pricep cum le-o fi plăcînd lui Philip şi Cassie să locuiască aici.

— Da ? Mie-mi place grozav.

— Şi mie, dar e la fel ca New York-ul. N-aş vrea să...

— Da, dragul meu.

Carltonii îi aşteptau în salonul cu tavan înalt. Cassie era îmbrăcată într-un costum de interior din catifea neagră — tunică şi pantaloni.

— Eşti teribilă, îi spuse B. J. Eu arăt ca o vacă în pantaloni, iar tu, care eşti de aceeaşi vîrstă cu mine, arăţi ca Mata Hari.

— Nu-i adevărat, răspunse Cassie. Întreabă-l pe Philip. Tot timpul se plînge de proporţiile pe care le-am luat.

Philip le aduse paharele şi o mîngîie pe spate, spunîndu-i :

— Ei, nici chiar aşa, draga mea.

— Cine mai vine ? întrebă B. J. Doar nu te-ai gătit aşa numai pentru noi.

Cassie ridică din umeri :

— Plowdenii. Iartă-mă, dar am aranjat petrecerea asta mai demult.

— Ştiu. Ce naiba, doar n-o să hibernăm cu toţii.

— Ce-ar fi să discutăm înainte de a veni ei ? întrebă Cassie. Întotdeauna întîrzie.

— Erau punctuali pe vremuri. Adică, atunci cînd unul din ei era altcineva.

— Fir-ar să fie de treabă, spuse Cassie. Mereu mă faceţi să mă simt prost. Martha şi cu mine n-am fost niciodată prietene bune. De-abia o cunosc. Iar Frank este doctorul nostru de ani de zile. Doar n-o să-mi schimb mereu doctorii, pentru că ei îşi schimbă nevestele. Ca să fiu cinstită, sînt şi o cinică înrăită, şi nu prea mă

mai pot schimba. Doar n-a împuşcat-o pe Martha, îi plăteşte pensie alimentară, şi mai mult decît atît, mie *îmi place* Layne.

— Of, hai să nu mai vorbim despre asta. E un subiect neplăcut. Sînt curioasă să văd ce spune Frank despre scandalul nostru.

— N-o să spună nimic, zise J. D. O ştii şi tu foarte bine.

— Aşteaptă pînă bea patru pahare de Martini, spuse B. J.

— Ei, cine-i acum cinic ? întrebă Cassie.

— Nu sînt cinică, pur şi simplu ştiu ce efect are băutura asupra lui.

— Ei, ia spune, B. J., ce părere ai despre toată întîmplarea ? o întrebă Cassie.

— Doamne, dar ce directă întrebare. Nu ştiu. Şi ăsta-i purul adevăr. Tare aş mai vrea să putem uita totul. Ce simplă ar fi viaţa dacă am găsi mijlocul de a face ca unele lucruri să dispară.

— Haide, B. J., spuse Philip, nu eşti tu omul ăla. Ştii foarte bine că mai degrabă lupţi, decît să te dai la o parte.

— Toţi îmbătrînim.

— Nu prea, fu de părere Philip. Îţi mai aduci aminte de iubitul meu bunic. A murit la nouăzeci şi şase de ani, rîzînd fără să se dea bătut. Am de gînd să-l întrec. Şi, ridicîndu-se, spuse : Hai mai bine să vă mai torn un pahar. E prea devreme şi sîntem prea treji ca să facem filozofie.

— Ca să fiu sinceră, aş mai bea ceva. De vorbit, însă, am să vorbesc, beată sau trează. E momentul.

— Fac pariu că toată lumea din oraş vorbeşte în clipa asta, spuse Cassie.

— Mi-a venit în minte o imagine grotescă, spuse Philip. Îi şi văd parcă pe toţi din oraş mişcîndu-şi limbile în gurile căscate, taca-taca, taca-taca.

— Da, făcu B. J. Vorbind şi despre mine, printre altele.

— B. J., întrebă Cassie, ce crezi că o să iasă din asta ?

— Dracu ştie. Un lucru e sigur, şi anume că mulţi ne vom aminti o grămadă de chestii pe care le credeam de mult uitate.

— Îi aud pe Plowdeni.

Cassie se ridică şi se duse spre uşă.

Layne purta o rochie galbenă subţire şi simplă, care le făcu pe Cassie şi pe B. J. să arate şi să se simtă cu zece kilograme mai grase. Frank părea obosit. Intrară şi apoi se aşezară toţi, uitîndu-se unii la alţii. Layne se strîmbă uşor. B. J. se uită la ea şi amîndouă începură să rîdă. Rîseră şi ceilalţi.

— Ce prostie, spuse Cassie. Ori de cîte ori se adună mai mulţi oameni la un loc, tac şi se simt îngrozitor de prost, pînă ce unul reuşeşte să deschidă discuţia.

— Da, dar tu şi cu Layne sînteţi în avantaj astă-seară, spuse B. J. Aici eu sînt singura care aparţin teribilului grup al celor şapte. Pînă acuma mai era întotdeauna cineva.

Philip turnă de băut şi spuse :

— Da, dar nici unul dintre noi, bărbaţii, nu e exclus. Toţi eram aici, într-un fel sau altul.

— Într-adevăr, făcu B. J. Nici măcar al doilea război mondial nu v-a ţinut tot timpul departe de casă.

— Da, şi cînd veneam, umblam ca motanii pe acoperişuri, spuse J. D.

— Nu-mi aduc bine aminte în care vară a fost, spuse Philip. O fi fost în anul cînd bietul Bill s-a îndrăgostit de Joan.

— Mda, răspunse B. J. Dar tu de cine erai îndrăgostit ?

— De multe, de orice fată care mă voia. În anul acela n-a existat mai nimic pe lume în afară de fete, whisky şi ziua în care am fost trimis peste ocean.

— În prima linie, completă J. D.

— Da, într-adevăr, întări Philip. Bum, bum.

— Ne-aţi luat-o înainte, aşa că mai vreau să beau, spuse Layne.

— Eu am băut un pahar înainte de a pleca de acasă, aşa că am trişat, îi anunţă Frank.

— Tu, un membru de vază al asociaţiei medicilor ? spuse B. J. Vai, Frank, cît de tare mă doare !

— Unde, draga mea ?

— Îmi dai o consultaţie gratuită ? Grozav. Am simţit un junghi aici.

— Poate că ţi s-a turtit nasul. Sau ai vreo durere în gît sau mai ştiu eu unde. Am avut o grămadă de asemenea cazuri. Pacienţii mei zic că e epidemie.

— Măi, dar tare deştept eşti în ultima vreme !

— Ţi-am spus doar că am luat un pahar acasă, înainte de a pleca.

— Mai ia unul. Mai dă-ne la toţi ceva de băut, Philip. Presimt că astă-seară o să cinăm tîrziu, spuse Cassie.

— Se răceşte mîncarea, cumva ? întrebă B. J.

— Nu. Staţi cît vreţi. E gata, dar nu se strică. B. J. ridică paharul.

— Noroc. Frank, îţi naşte cineva în noaptea asta ?

— Nu. Am avut un caz azi după-masă ; şi, după o mică pauză, adăugă : Se pare că ne întoarcem la acelaşi subiect, orice am face.

— Ce să-i faci, e o temă precumpănitoare, spuse B. J.

— Cred că n-ai băut destul, dacă mai poţi spune asta, zise Philip, şi duse paharele goale la bar. Hei, tocmai mi-am amintit de Sandy, cum dansa pe mormîntul afurisitului ăluia de scriitor.

— Ce tot *vorbeşti* acolo ? întrebă Cassie.

— Era în vara aia, sau cu o vară înainte. Eram acasă în permisie, iar Bill Friday avea apartamentul din spate. Toate puştoaicele de la cursul lui erau îndrăgostite de el ; veneau la mine, ca să aibă ocazia de a-l vedea în afara orelor de curs.

— Philip, nu-i adevărat ce spui, zise B. J.

— Ba da, aşa a fost. Nu mi s-a mai dat niciodată atîta atenţie ca atunci. El avea prestigiul unui om mai în vîrstă şi al unui mare poet. Uneori, era o îngrămădeală grozavă aici.

— Noi n-am venit decît o dată sau de două ori, spuse B. J.

— Da, iar atunci v-am condus şi ne-am oprit la cimitirul de lîngă universitate. Era o lună înnebunitoare şi Sandy ne-a spus că trebuie să se ducă la mormîntul lui Weldon Benson. Zicea că trece mereu pe acolo. S-a îndreptat spre mormînt şi a dansat un charleston pe lespede. N-am s-o uit niciodată.

— Obişnuiam să şedem aici şi să bem vin. J. D., nu-ţi aminteşti că erai şi tu o dată ? îl întrebă B. J.

— Da, şi mă simţeam al dracului de prost. Voi, fetele, parcă eraţi toate căpiate.

— Asta sună de parcă ar fi din Tennessee Williams, scris de Scott Fitzgerald, spuse Cassie.

— Sau din Carson McCullers, scris de Kat Porter, completă Layne.

— Ia te uită, aici erai ? se miră Philip. Mă întrebam dacă n-ai plecat.

— Nu, sînt aici.

— Fii mulţumită că nu erai *acolo*, spuse B. J.

— Nu cred că iese cu adevărat ceva din asta, spuse Frank brusc. E. K. Edwards o să tragă toate sforile cu putinţă ca să muşamalizeze cazul, o ştim cu toţii. Nimeni n-are nevoie de un asemenea scandal.

— Dar îl avem, spuse B. J.

— Da, răspunse Frank, se pare că îl avem. Layne ridică din sprîncene.

— N-aş vrea să par cinică, dar oare merită să facem atîta tămbălău ?

— Merită ceva pe lumea asta ? întrebă B. J.

Layne o privi în ochi :

— Da, draga mea, spuse ea în șoaptă. Uneori merită.

— Hai să mîncăm ceva, propuse Cassie.

Clubul din Druid City era dincolo de cartierul negrilor. De pe terenul de golf puteai arunca mingea direct într-una din curțile de peste drum și ți-o aducea un băiețel, căruia îi dădeai un bănuț. Apoi el se ducea acasă și se așeza pe trepte uitîndu-se la copiii care înotau în bazin. Era o clădire veche cu coloane, iar locul de parcare devenise prea mic. Existau patru terenuri de tenis și un bazin care fusese mărit cu doi ani în urmă. Aveau aici un magazin, un restaurant excelent și un bar mic și foarte drăguț. Jos erau două săli pentru jucat cărți și un alt bar, deschis ziua, numit „A 19-a lovitură". Sala principală era suficient de mare ca să găzduiască jumătate din oraș, în serile cînd se dansa. Era o clădire veche și cu reputație și avea o vedere frumoasă către grădinile verzi dinspre rîu. Acum, însă, lupta pentru supraviețuire. Noul club care se ridicase îi răpea membrii, încet, unul cîte unul, chiar mai înainte ca echipa lui Oscar Ridley să înfigă lopata în pămînt.

Cu mulți ani în urmă, Oscar cumpărase fîșia de teren dintre școală și șosea. Încetul cu încetul a reușit să-i convingă și pe alții să investească ceva bani acolo. Acum terenurile valorau de zece ori mai mult decît la început, și singurii bani pe care trebuia să-i cheltuiască erau pentru un expert care să vină și să traseze loturile

cu care îi tenta pe ceilalți. Oscar se uită la coloanele vechiului club și oftă. Îi plăcea clădirea. Avea stil, tradiție și distincție. Clubului celui nou o să-i lipsească toate astea. Se întrebă dacă va putea face în așa fel încît să fie membru în amîndouă, fără să jignească pe cineva. Mereu era ceva la care să te gîndești și ceva care să faci, dar asta făcea viața pe atît de grea pe cît de interesantă. Se uită la soția lui și îi zîmbi aprobator. Arăta tot atît de bine ca și doamna Edwards — grațioasă, elegantă, calmă. Îi făcu cu ochiul și toți patru intrară în club și se așezară la bar.

Cît dură cocteilul și cina, discutară despre nimicuri plăcute. Apoi, cînd doamnele se retraseră ca să se pudreze înainte de cafea, E. K. privi spre Oscar și îi spuse :

— Ei bine, Oscar, spune-mi, te mai interesează terenul acela dintre căminul studenților căsătoriți și rîu ?

— Cine a zis că m-a interesat vreodată ?

— Lasă asta acum.

E. K. îi întinse o țigară de foi, și Oscar o luă, o mirosi și îi tăie capătul înainte de a o aprinde. Apoi spuse :

— Auzisem că nu e de vînzare.

— Da, dar există un articol de lege ciudat. Dacă școala are vreun interes, poate să cadă la învoială cu oricine, cred. Trebuie să-l mai citesc o dată, împreună cu avocatul școlii și cu consiliul de conducere, dar oricum îmi amintesc ceva despre o învoială

— Ştiu şi eu ? spuse Oscar. Sînt foarte prins zilele astea cu clubul cel nou. Am primit aprobarea planurilor definitive ale unei case pentru familia Cross. O să fie o frumuseţe.

— Bravo, zise E. K., şi îşi aprinse ţigara. Mai e încă mult de lucru şi la universitate.

— Da, dar trebuie să cumpărăm nenorocitele alea de case. Nu se ştie niciodată.

— Bine, dar le ai aproape pe toate.

— E adevărat, le-am luat pe un preţ destul de scăzut. Şi nici n-am avut nevoie de un arhitect. Pentru terenurile de lîngă rîu va fi nevoie însă de unul.

E. K. îşi mai turnă cafea din cafetiera de argint şi spuse brusc :

— Oscar, e adevărat ce ai spus, că eşti absolut sigur că gura de aerisire de la căminul Delta a fost închisă în vara aceea ?

— N-am fost niciodată sigur de ceva în viaţă, răspunse Oscar Ridley.

Edyth hotărî să pregătească friptură cu sos de ceapă pentru cină, ştiind că era mîncarea preferată a lui Miley. Scoase carnea din frigider, o puse pe masă şi se uită la ea. Costase la fel de mult ca o bucată de muşchi. Asta nu putea să priceapă. Nu era o carne bună, aşa că de ce să dea atîţia bani pe ea ? Legea cererii şi a ofertei ? Nici asta nu reuşise niciodată să priceapă. Era acelaşi lucru ca şi bursa. Nu există decît în mintea oamenilor. Dacă ei n-ar mai crede în ea, ar dispare. Cînd i-a spus asta lui Miley, a început să rîdă şi i-a răspuns :

— Aşa şi este. Exact ce s-a întîmplat în 1929.

Ce exista deci în realitate şi ce exista doar în mintea oamenilor ? Gîndul ăsta i se învîrtea în minte cîte o zi întreagă. Ca şi stelele, de altfel. Oare *existau* ele cu adevărat ? Mai demult credea că universul era format din bucăţele provenite din explozia unei stele uriaşe, cum credeau astronomii că ar fi existat iniţial. În decursul timpului, noi le vedem sub diverse unghiuri şi credem că sînt stele noi. Iar bucăţica asta caraghioasă de rocă arsă, pe care ne aflăm acum, a încetat poate să existe pentru alţii de mult, de foarte mult timp.

Hai, Edyth, lasă prostiile şi taie ceapa, îşi spuse ea. Trebuie să mîncăm doar, nu ? *Ergo sum.*

O dată, ea şi Bob Allen priveau stelele de pe dealul care se află în drum spre Eutaw ; ea a spus : „Mă fac să mă simt mică şi insignifiantă". La care el a răspuns : „Ce ciudat, ori de cîte ori mă uit la ele în felul acesta, mă fac să simt că aş fi în stare să întind mîna şi să le culeg pe toate." Era o diferenţă datorată poate punctului de vedere masculin şi feminin. Ţii pe cineva de mînă, iar cu cealaltă culegi toate stelele. Sau, dimpotrivă, ţinînd pe cineva de mînă, te simţi parte din univers şi deci insignifiant în propriul şi micul tău eu.

Bob Allen n-a cules toate stelele. Sau, mai ştii, poate că da. Ultimul lucru pe care-l ştia despre el era că se afla într-un spital de boli nervoase din sudul Alabamei. Poate că le-a cules pe toate şi noi n-am aflat încă. Ca acei oameni primitivi care îndepărtează elefanţii pocnind

din degete. Cu siguranță că nu erau elefanți în jur. Poate că dacă Bob Allen n-ar mai crede în stele, ele n-ar mai exista.

Tăie ceapa și o înăbuși în unt. Bătu carnea și presără pe ea piper și sare și apoi o împănă cu usturoi. Începu s-o taie bucăți și s-o așeze în tigaie — și se tăie la deget. Stătu nemișcată, privindu-și fix locul tăiat, urmărind sîngele curgînd înainte de a se coagula ; își apăsă apoi rana și încercă să oprească sîngele. Se tăiase exact la buricul degetului arătător. Acum o durea, așa că luă tigaia de pe plită, se duse în dormitor și se bandajă.

Precis că acum o să mă mai tai de două ori. Întotdeauna reușesc să fac așa ceva de trei ori la rînd. Pesemne că soarta mă protejează dîndu-mi lovituri mici, ca să mă ferească de cele mari. Sînt predispusă la accidente, dar nu grave. Nu-mi rup oasele, nu-mi zdrobesc mașina și nici nu cad pe scări. Doar tăieturi mici, lovituri, zgîrieturi sau vînătăi, trucuri mărunte ca să îndepărtez elefanții. Dar să nu mă gîndesc la elefanți. Deci : există un copil în zid. Există toate femeile acestea pe care le cunoști. Și astăzi sînt tot aici cu tine, ca întotdeauna, dar nu cliente în magazin, ci fete cu care ai mers la școală. Era atît de fierbinte vara aceea și atît de multe stele pe cer...

Trebuia să-și închipuie, doar îl cunoscuse pe Bob Allen prin Sandy și prin nenorocitul ăla de Lawson. Frumosul Lawson. Rahat. Se întrebă ce-o mai fi cu el. Își aminti că auzise la un moment dat că era la New York... bine-

înțeles. Sandy a cunoscut întotdeauna oameni ciudați, nu neapărat în sens rău, totuși ciudați. Toți făcuseră parte din echipa de teatru în anul acela. Și Sandy și Lawson și Joan și Bob. Se întîlneau la cafeneaua aceea care ținea deschis toată noaptea și care acum e spălătorie. Hotărau să stea pînă tîrziu, vrînd să facă repetiții, dar plecau la cafenea să bea cafea și să mănînce gogoșile acelea minunate, pe care în ziua de azi nu mai știe nimeni să le facă. Bob era în regimentul 4 F, deoarece avusese un reumatism în copilărie care îi afectase inima destul de serios. Era înalt și subțire, cu ochii albaștri ca cerul și nasul drept și avea buze subțiri și mîini frumoase. Miley era în sudul Pacificului. Îi scria tot timpul, dar uneori se simțea foarte singură și voia să stea de vorbă cu cineva. Și uite că s-a întîmplat și altceva, fir-ar să fie. Pur și simplu s-a întîmplat. Doar nu trăiești planificînd ce să faci și spunîndu-ți : o să fac așa, o să simt asta și o să vreau asta și asta. Bineînțeles că nu, orice ar crede unul și altul. Se întîmplă, și gata. Doamne, ai milă de noi toți. Ce, parcă Miley a planificat să găsească niște oase într-un zid ? Sau al doilea război mondial a fost prevăzut de cineva ca plan de perspectivă ? Oare oul cere să fie fecundat ? Poate că da. Dar ce poate face oare în privința asta mintea noastră care e — vezi Doamne — atît de civilizată și de logică ? Ce poți face împotriva soartei ? Îi veni să rîdă. E mai puternică decît noi toți. Dar de ce apelăm toți la locuri comune ? Pentru că e odihnitor, așa cum spune Joan ? Nu. Pentru că sînt adevărate. Pentru că nu trăim

într-o lume logică şi raţională. Dacă n-ar fi aşa, nu ne-am tăia la deget ca să ţinem elefanţii la distanţă.

Se întoarse în bucătărie şi puse iar tigaia pe plită, şi turnă sosul de roşii peste carne. Se uită la ceas, scoase sticla şi paharele şi privi afară pe fereastră. Maşina lui Miley nu sosise încă.

Se aşeză la masa din bucătărie şi rămase cu ochii pe zaharniţă, dorind să n-o mai doară degetul ; după un timp îşi dădu seama că e mai bine că o doare. Îi amintea că e muritoare, şi era bine că se gîndea la asta. Dacă ne-am aminti toţi acest lucru, am fi mai buni unii faţă de alţii şi faţă de noi înşine. Ne-am trăi mai mult viaţa. Simţi mirosul după-amiezii aceleia, cînd Bob Allen a încercat s-o omoare şi să-şi pună şi lui capăt zilelor în timp ce se întorceau de la Eutaw. Cît de ascuţite îi fuseseră simţurile după aceea. Cît de vie, de vie, de vie se simţise timp de o săptămînă, pînă ce nervii şi simţurile au început să uite şi şocul de a fi fost atît de aproape de moarte s-a atenuat şi a început să trăiască iar ca toată lumea. Auzise mulţi oameni spunînd că acelaşi efect îl are religia sau o şedinţă bună la un psihiatru. Se îndoia însă că vreuna s-ar putea compara cu senzaţia de a fi foarte aproape de moarte şi de a scăpa în ultimul moment. De fapt, fusese salvată. Salvată pentru Miley şi pentru viaţa de după război şi pentru astăzi. Aşa că, bucură-te de ziua de azi, Edyth. Bucură-te de friptura de pe plită, de casa ta şi de întunericul care se lasă afară. Ai fost salvată pentru el. Bucură-te. Nu-l lăsa pe Miley să te

enerveze şi să te facă meschină şi urîcioasă cînd vine acasă. Numără-ţi noroacele — un alt loc comun foarte bun. Şi diseară vei putea număra stelele. Sînt acolo. Nimeni n-a reuşit să le culeagă.

În timp ce se întorceau de la Carltoni, Frank Plowden încercă să alunge din minte imaginea lui Sandy pe o lespede de mormînt. Era acolo, dansînd printre aburii de votcă. Nu era Sandy cea pe care o cunoştea de atîta timp. Sandy care dansa pe lespedea de mormînt nu existase pentru el ; pe vremea aceea fusese mult prea preocupat de sine, ca să existe altceva în afara lui. Pînă şi Martha. Martha existase, dar numai ca ajutor al lui Frank Plowden, viitor medic. Ceea ce era foarte bine. Exact ceea ce voise ea de la el şi ceea ce şi obţinuse. Se uită din nou, şi fata de pe mormînt era Layne, bineînţeles. Layne dansînd acolo, în lumina lunii. Întinse mîna şi o mîngîie pe şold.

— Te iubesc, Layne.

— Şi eu te iubesc, dragul meu, dar fii te rog atent la drum. Eşti puţin ameţit.

— Da, ştiu.

Condusul în noapte, ameţit, după cum spusese Layne în mod delicat, îl făcu să se gîndească la toate nopţile cînd mergea cu maşina prin întuneric de ici-colo, de la o casă la alta, de acum pînă mai tîrziu, de la miezul nopţii pînă în zori. Nu fuseseră prea multe. N-avusese timp. N-a avut niciodată destul timp. La şcoală fuseseră cărţile şi laboratoarele, apoi cursurile, multe lucruri de memorat, orele de microscop, notiţele.

Le neglijase numai cînd fusese cu Dixie. Îşi putea permite, pentru că Martha le scria pentru el, le păstra în ordine şi îi ţinea capul cînd îi era rău. Cînd a fost intern nu cunoscuse decît munca, o ţigară fumată uneori în hol, apoi Christine lipită de el în lift şi în cabinet, sau în camera lui cînd colegul era de gardă. Putea s-o facă pentru că Martha muncea şi ţinea casa aşteptînd ca doctorul să se întoarcă iar la ea.

Apoi, iată, diploma pusă pe perete, şi pacienţii care veneau, şi casa pe care şi-au cumpărat-o cînd a început să aibă bani mulţi, şi zilele care treceau. Apoi a început să se ameţească sîmbăta seara, iar Sandy îi apărea coborîtă dintr-un tablou de Botticelli. Dansează cu mine, Sandy. Oare unde a dispărut ? S-a detaşat de ea rîzînd, şi Janice a crescut şi era o mică neruşinată, deşi era propria lui fiică, iar Martha a continuat să ţină socotelile în casă.

Apoi, cînd a avut patruzeci de ani, a primit un cadou de Crăciun. Layne traversînd o cameră aglomerată. A încercat — timp de trei ani — să se detaşeze şi de ea tot rîzînd. Nu era însă uşor să alungi glumind imaginea din visele tale de la şaisprezece ani. Cea care, deşi voalată puţin de ani, îţi apare la fel de proaspătă şi de imaculată cînd o întîlneşti mai tîrziu pe drumul vieţii. Primăvara, sculptura de la prora acelei vechi, vechi corăbii a destinului. Doamne, cît îi era de frică ! Nu-l mai apăra nimic. Nici chiar Martha. Nici chiar ea, pentru că venea de demult, din vremea cînd Martha nu exista încă.

Nu conta că Ei au aşteptat atîta ca să i-o trimită ; acum era aici, şi nu avea de gînd să o alunge.

Mizezi pe negru şi iată că mereu iese roşu, aşa că înveţi să joci cu prudenţă. Te obişnuieşti să investeşti cît mai puţin. Înveţi că dacă Ei vor să cîştige totul, ţie nu-ţi mai rămîne nimic. Apoi, într-o zi, Ei te fac să-ţi dai seama că te-ai minţit tot timpul. Că de data asta ştii că va ieşi roşu. Nu-ţi mai rămîne decît să mizezi totul pe o singură şansă. E clar ca bună ziua acum ; Ei nu mai vor să te lase să mizezi pe sume mici. Dacă vrei să cîştigi, trebuie să pui tot ce ai în blestematul ăla de careu. Dar dacă nu eşti în stare să faci asta ? Nu cumva eşti un laş prin naştere şi educaţie ? Vrei, poate, să mai păstrezi ceva pentru tine. Vrei să trişezi puţin, pentru că aşa ai făcut întotdeauna. Iar asta durează timp de trei ani îngrozitori.

— De ce m-ai aşteptat ? întrebă el.

— N-aveam de ales, răspunse Layne.

— Nu-i adevărat, draga mea. Întotdeauna poţi să alegi.

— E mai adevărat, dragul meu, decît ai să înţelegi vreodată.

Îşi puse capul pe umărul lui, iar el o îmbrăţişă. Era o lună minunată care îi aştepta de multă vreme.

După ce acceptă şi porni cu maşina spre casă, Meredith îşi dădu seama că era cucerită de ea. I se părea că zboară sau că merge cu barca, dar senzaţia de acum era şi mai plăcută ; pentru că după părerea ei, maşinile erau frumoase. Ar fi dat tot ce avea pentru un Stutz Bearcat. Îi spu-

sese odată un vînzător că mai rămăseseră numai cinci asemenea mașini în întreaga lume și costau atît de mult, încît nici cei mai serioși colecționari nu puteau să le cumpere. Cu atît mai rău pentru Stutz. Se mulțumea și cu un Aston Martin. O astfel de mașină putea cuceri Marele Premiu și inima lui Meredith Green. Să te ia naiba, Irving, gîndi ea schimbînd vitezele și auzind sunetul mătăsos al angrenajelor. N-o să mă cumpere nimeni cu un automobil. După cină însă mașina era acolo, în fața casei.

— Ce-ar fi să mă învîrt puțin în jurul blocului, spuse ea.

Syd rîse :

— Du-te pînă la Eutaw, draga mea. Plimbă-te puțin. Stau eu cu copiii, pentru că știu că vrei să mergi singură.

— M-am îndrăgostit de un automobil, spuse ea cu voce tare, potrivind cheia în contact. Pur și simplu sînt îndrăgostită de el.

Ori de cîte ori spunem așa ceva, începem să rîdem, gîndi ea. Asta este însă adevărul. Dragostea înseamnă o emoție pe care o simți în tine și obiectul asupra căruia o fixezi n-are nici o legătură cu ea. Te îndrăgostești pentru că ceva din el ți-a captivat sufletul. Nenorocirea e cînd obiectul respectiv e o ființă umană. Asta pentru că și ea are un suflet, pe care uneori îl cucerești, alteori nu. Unui automobil, însă, nu-i pasă. Poți să-l iubești cît vrei. Bineînțeles că, întocmai ca un om, prezintă un pericol potențial. Poate să te omoare, tot așa cum pot și oamenii. Un singur lucru este însă sigur — el n-o să te iubească. Și asta este poate o ușurare. Plîngem din cauza unei iubiri neîmpărtășite, dar tocmai ea ne face să ne păstrăm dragostea numai pentru noi. Ne bucurăm de ea și de tristețea ei. Nimeni nu ne-o va distruge, pentru că nimănui nu-i pasă. Dar ia să-i pese cuiva, că imediat ne apucăm să aruncăm sticle de parfum, să luptăm cu religia iudaică, să facem copii și Dumnezeu mai știe ce altceva. Toți cer cîte ceva de la tine și insistă să capete. Să-l ia naiba pe Irving. Dar binecuvîntat să-i fie automobilul.

Ieși în șosea și apăsă pe accelerator. Nu mai existau decît Meredith și viteza, noaptea acolo, afară, și ea aici, înăuntru — iar lumea și celelalte vor fi mîine. Prima ei întîlnire cu Syd a fost împreună cu Al Weisberg și Jo Griffith. S-au dus în apartamentul din casa aia veche și caraghioasă, au fiert crenvurști și au băut bere. Syd era slab pe vremea aceea și avea ochii mari în spatele ochelarilor. Cei mai frumoși ochi pe care-i văzuse vreodată. Mai toți miopii au ochi frumoși, dar nu-i vezi decît cînd își scot ochelarii. Ai lui Syd erau frumoși și în spatele lentilelor. Albaștri, cu gene lungi, negre și întoarse, adînci și amăgitori ca o fîntînă. Comparația i-a venit în minte mult mai tîrziu, după ce a observat cum i se dilatau pupilele la vederea ei.

Începutul a fost toamna, cu focul arzînd în cămin, exact ca în seara cînd au fost acolo Evelyn și Burke. Acum însă nu era nimeni în afară de ei doi. Al și Jo plecaseră undeva, iar bătrîna

doamnă dispăruse în sanctuarul ei sacru. Fusese un meci de fotbal în ziua aceea, dar ei nu s au dus. Era un snobism al lor să nu urmărească sporturile care se jucau cu mingea. Stătuseră acasă, ascultaseră radioul şi se îmbătaseră toţi patru, Al şi Jo, Syd şi Meredith, prefăcîndu-se că studiază, în realitate şezînd în camera friguroasă, bînd şi glumind — mai ales glumind. O fată însă nu poate s-o ducă mult aşa — să rîdă tot timpul. Aşa că Al şi Jo au plecat undeva şi ei au aprins focul în dormitor, pentru că acolo era singura sobă bună, pentru că dormitorul era lîngă bucătărie şi pentru că... Ea era îmbrăcată cu un pulover albastru. De ce şi-o fi amintind asta ? Pentru că se asorta cu ochii lui ? S-au aşezat în faţa căminului şi ea a întrebat :

— Spune-mi, sînt iubita ta ?

Iar el i-a răspuns :

— Da, eşti iubita mea.

Atunci, ea a întins mîna şi i-a scos ochelarii.

Într-adevăr, a fost un tratament bun. Era pentru prima dată că se dezbrăca complet. Îşi amintea şi acum răcoarea cearşafurilor şi căldura corpului lui, puterea cu care o strîngea în braţe şi cum, la un moment dat, corpul ei i-a spus, asta-i dragostea, şi brusc nu s-a mai gîndit la nimic. Dacă, aşa cum spunea Al, totul nu era decît evadare din realitate, fără îndoială că ăsta era cel mai bun mod de a o face. Da, cu adevărat. După aceea însă, cînd flăcările se oglindeau pe podea şi te rezemai de el în timp ce-ţi lua mîna ca să-ţi sărute palma, gîndeai : asta-i

cea mai pură realitate. Şi aşa şi era. Trebuia să fie adevărat.

Totul ar fi fost în regulă, dacă n-ar fi devenit iubita lui. Aşa au intrat direct în gura lupului. Atîta timp cît Syd Green voia să se aiurească cu o creştină, nimănui nu-i păsa. De fapt, dacă părinţii lui ar fi ştiut, le-ar fi părut chiar bine, întrucît asta l-ar fi ţinut preocupat cît timp Irving căuta fata potrivită ; una dintr-o familie bună, evreiască, nici prea habotnică, nici prea liberă în concepţii. Syd o voia însă pe ea, aşa că o invită la o petrecere dată de comunitate. El îi scrisese numele pe lista oaspeţilor, Meredith Smith, printre Stein şi Berg şi Green cei grijulii. Ar fi putut fi şi ea o Smith grijulie, dar toţi ştiau care era adevărul. Aşa că preşedintele comunităţi, Howard Gold, hotărî să-l cheme pe Irving.

Chiar şi astăzi, totul îi apărea ca o nebunie. Fusese crescută într-o casă lipsită de prejudecăţi. Nu cunoscuse această noţiune pînă cînd toată lumea a început să vorbească despre Germania. Chiar şi atunci a avut nevoie de explicaţii. Singurii evrei pe care îi cunoştea aveau o băcănie, mergeau la biserica methodistă şi aparţineau clubului de bridge al mamei ei. Aşa că, mult mai tîrziu, a înţeles că evreii erau diferiţi. Aşa cum şi ei, cînd au dat peste ea, au descoperit că e diferită.

Syd a sunat-o la miezul nopţii la telefonul din hol. A ieşit în pijama şi a aşteptat să-i audă vocea mîngîietoare.

— Bună, dragul meu.

— Meredith, răspunse el.

Şi, în timp ce-şi simţea picioarele îngheţate pe duşumeaua de ciment, gîndi : Doamne, ce s-o fi întîmplat, Syd plînge. Spuse cu voce tare :

— Ce-i cu tine ?

— N-o să ne mai vedem, răspunse el, fără alte comentarii.

Şi tot ce putu ea să spună, clănţănind din dinţi şi simţind o durere surdă în piept, în timp ce vechile îndoieli se ridicau otrăvind-o, fu :

— Bine, dar sînt iubita ta.

— Da, draga mea, eşti iubita mea şi te ador. N-am să te mai văd însă niciodată.

— Dar nu poţi face asta.

Plîngea înnebunită. În afară de durere, simţea în ea o furie de care nu se ştia capabilă, furie împotriva acestei lumi care îţi dădea cu o mînă şi aştepta ca să te prinzi bine, înainte de a-ţi smulge cu cealaltă.

— Nu poţi face asta, repetă ea.

— Trebuie. Te rog, Meredith, nu face să-mi fie şi mai greu. Şi aşa am ajuns la limită. Nu înrăutăţi lucrurile.

— Cum ar putea fi mai rele decît sînt ? Îmi spui că mă părăseşti, fără să explici măcar de ce, şi tot tu zici să nu înrăutăţesc situaţia. Ce dracu s-a întîmplat cu tine ?

— Sînt un laş, Meredith. Nu merit să mă iubeşti. Pentru tine e mai bine aşa.

— De ce-mi dai telefon la ora asta, cînd ştii bine că nu mai pot ieşi din casă ? Nu-i cinstit. Nu-i corect. Ar trebui să ne vedem. Asemenea

lucruri nu se spun la telefon... şi deodată o străfulgeră un gînd : E cumva vorba de altă fată ?

El rîse. Vocea mai amintea că plînsese, totuşi acum rîdea.

— Doamne, Meredith, ce părere ai despre mine ?

— Mi-ai spus adineaori că nu meriţi să te iubesc. Din asta cam aşa ceva am înţeles.

— Nu, iubito. Nu-i vorba de altă fată. Tu eşti unica. Şi vei fi întotdeauna. Acum, închide telefonul, du-te la culcare şi uită-mă.

— Eşti complet nebun.

— Noapte bună şi somn uşor, şi-i închise telefonul.

Meredith stătu nemişcată un timp ce i se păru egal cu o veşnicie, pînă ce se hotărî să-l sune. Pesemne că am să dau peste vaca aia de babă, care nici măcar n-o să ştie cu cine vreau să vorbesc, pentru că e prea nebună ca să cunoască numele chiriaşilor ei. Îi răspunse Al, aşa că îşi dădu repede seama că stătea chiar lîngă telefon.

— Haide, Meredith, nu începe să faci crize, spuse el vesel.

— Dacă aş putea ieşi de aici, aş veni să vă omor pe amîndoi.

— Calmează-te, draga mea. N-am de gînd să-l chem pe Syd la telefon. Convorbirea cu tine aproape l-a distrus. Nu-i în stare să vorbească şi n-aţi realiza nimic, decît să vă torturaţi unul pe altul. O să stai de vorbă cu nenea Al.

— Spune-mi, ce se petrece acolo ?

— Acum nimic, dar adineaori s-au întîmplat multe. Îți explic eu totul la micul dejun, și fii sigură că am să mă port ca un gentleman.

— Termină, Al, nu suport glume la ora asta.

— Da, dar nu mai plîngi. Ascultă. Syd te iubește. Tu îl iubești.

În clipa aceea înțelese exact ce voia el să zică. Nu numai cuvintele, ci tot ce era în spatele lor, toate gîndurile nerostite. Nu știa ce să răspundă. În secunda următoare își dădu seama că dragostea era cel mai imposibil și mai inimaginabil dintre lucruri.

— Mai gîndește-te la asta, Meredith, Smith, spuse Al. Gîndește-te bine și mîine dimineață stăm de vorbă, și închise telefonul.

Urma să-l întîlnească la micul dejun, undeva nu departe de cămin. Era o gălăgie teribilă, din cauza numărului mare de oameni care își dăduseră întîlnire acolo. Meredith se așeză într-un loc ferit, uitîndu-se la anunțurile atîrnate pe pereți : SIFON, COCA-COLA, CRENVURȘTI, PASTĂ DE DINȚI, ASPIRINE, KLEENEX, CLEI. Clei, gîndi ea. De ce clei ? O fi avînd vreo legătură cu războiul ? La altceva nu se putu gîndi.

Al intră pe ușă cu cărțile în mînă, grăbit ca întotdeauna.

— 'Mneața, Meredith. Am sosit. Mă simt într-un fel responsabil, și foarte obosit din cauza unui coleg de cameră care m-a ținut treaz toată noaptea. Cum ai dormit, draga mea ?

— N-am dormit.

— Cu tine sîntem trei, deci, care n-am dormit. Vrei să știi ce s-a întîmplat ?

— Nu. Bineînțeles că nu. Am venit aici numai și numai pentru că îmi place să iau micul dejun cu niște tîmpiți.

— Termină. Comandă ceva și stăm de vorbă. Te-ai mai gîndit ?

— Da.

— Bine. L-ai întîlnit vreodată pe Irving ?

— Nu.

— Atunci ai pierdut mult. E un gentleman suav și inteligent. Și foarte, foarte convingător. Trebuie să-l fi auzit aseară.

— Credeam că e la Miami.

— Era. Prietenul nostru Gold l-a chemat la telefon și l-a informat că Syd vrea să te ducă la petrecerea comunității. A luat avionul și a venit.

— Avionul ?

— Da. Pesemne că a împărțit lovituri în dreapta și-n stînga ca să se poată urca într-un avion. Și-a ratat concediul, asta-i sigur.

— Și toate astea pentru că Syd avea de gînd să mă ia la petrecere ?

— Da.

— Bine, dar n-are nici un sens.

— Ba are chiar foarte mult. De aceea te mai întreb o dată, îl iubești pe Syd ?

— Îl iubesc.

— Vreau să spun, destul ca să faci orice — nu numai ca să primești flori, sau să te culci cu el, sau să ai o căsuță cu trandafiri. Destul ca să te duci pînă în iad și înapoi ca să-l cauți ?

— Înțeleg ce vrei să spui.

— Să te angajezi total, asta vreau să spun. Complet, Meredith. Fără tot felul de însă, dar şi poate. Fără nici o reținere.

— Da.

— Îl iubeşti destul ca să consideri că merită să te duci în iad pentru el, chiar dacă n-ar fi mari şanse să-l găseşti acolo ? Nu-mi răspunde repede. Mai gîndeşte-te. E destul ca să-ți ajungă toată viața, în caz că familia ta şi familia lui n-ar vrea să te mai vadă ? Atît de mult, Meredith ?

— De ce-mi vorbeşti aşa de serios, Al ? Nu-i genul tău.

— Nu e, dar de data asta e vorba de ceva important. Dacă spui da, te ajut. Vă ajut pe amîndoi. Dacă nu, o lăsăm baltă şi nu-l mai vezi niciodată.

— Ştiu şi eu ? Cred că da. Dar nu sînt sigură. Cum aş putea fi ? Multe se schimbă în viață. Nimic nu e simplu. Nu ştiu exact ce să răspund.

Al o privi intens :

— Vrei să încerci ?

— Da.

— Bine. Poate că ai dreptate. Poate că nimeni nu poate fi foarte sigur. Dacă am putea, totul ar fi mult mai simplu. A fost foarte chinuit aseară. Te rog, aminteşte-ți de lucrul ăsta şi fii blîndă. Nu-l brusca. L-au bruscat destul aseară. Irving a adus toate argumentele, începînd de la profeți şi pînă la venirea lui Mesia, de-ai fi crezut că singura preocupare a lui Syd era să-i hulească. A apelat la tot ce a fost în

viața lui Syd de cînd era mic şi pînă acum. E greu să rezişti la aşa ceva, Meredith. Aşa că, să nu-l acuzi prea tare.

— Nici nu l-am acuzat vreodată. Nu cer de la oameni o angajare totală. Ți-am spus doar. Nu cred că e posibil.

— Nici eu. Cel puțin pentru mine n-a fost posibil. Mărturisesc însă că mi-ar place să văd aşa ceva. Poate că aş vrea şi eu să văd cum triumfă dragostea adevărată. Nu-i aşa c-ar fi o glumă bună pentru Al Weisberg cel sceptic ? Ce dracu ! Scoală-te şi hai să mergem.

— Bine, dar n-am mîncat încă.

— Ți-e foame ?

— Nu. Dar unde mergem ?

— Acasă. Poți să foloseşti artileria grea, acum.

Meredith ajunsese cam la douăzeci de mile de casă. Încetini şi întoarse, pornind înapoi. E o maşină frumoasă, Irving, spuse ea cu voce tare. Mulțumesc. Conduse încet, savurînd frumusețea nopții.

Ieşind de la cinema, Martha văzu că se făcuse noapte. Avu senzația aceea ciudată pe care o avea întotdeauna cînd era mică şi intra într-o încăpere întunecoasă venind de la lumină, de data asta însă provocată de ieşirea în întunericul stelelor şi al neonului. Rămase nehotărîtă lîngă casa de bilete, iar strălucirea supărătoare a becurilor o făcu să se simtă vulnerabilă şi teribil de singură. În fața casei de bilete era o coadă lungă, pînă la blocul următor. Avu senzația că nici unul dintre oamenii care stăteau acolo nu

era real. Erau roboți care așteptau să plătească, pentru a vedea alți roboți jucînd pe o pînză în fața lor. Apoi vor ieși și ei la lumină și vor merge acasă, la culcare. Împreună sau singuri, nu conta. Vor dormi și poate vor visa și fără îndoială că se vor trezi să facă față unei zile noi.

Nu-i plăcuse filmul. Era unul din filmele acelea străine, în care fiecare făcea ce voia și toți se credeau amuzanți. Nu era amuzant deloc. Cel puțin nu pentru ea. N-am simțul umorului, gîndi cu amărăciune. Nu-i adevărat. Unele lucruri sînt amuzante, altele nu. N-am putut niciodată să-i explic asta lui Frank. Se îndepărtă de cinema și se sui în mașină. Dragostea fizică n-are nici un haz, gîndi ea. Toți producătorii de film străini au impresia că are. Toată lumea e de aceeași părere. Toată lumea în afară de mine.

Dădu drumul la motor și porni spre casă. Scările erau lungi și apartamentul în întuneric ; intră, își făcu un sandviș cu brînză și își sfîrși cina singuratică cu o sticlă de Coca-Cola. Deschise televizorul, dar îl închise dîndu-și seama că de fapt n-avea nici un chef să vadă programul. Avea o revistă nouă pe care o frunzări, uitîndu-se la fotografii și la reclamele cele mai exagerate. „Nu-i deloc amuzant să pui un copil într-un zid", spuse ea. „Nu-i deloc amuzant, fir-ar să fie. Nici măcar Frank n-ar găsi nimic vesel în asta. Sau mai știi ?" Se îngrozi, pentru că de fapt nu știa.

Se ridică și-și turnă ceva de băut. Din nou vorbise cu voce tare, deși jurase să n-o mai facă. Bău și încercă să se gîndească la lucruri pe care simțea nevoia să le spună cu voce tare. Se gîndi la Frank și la amorul fizic și la faptul că sexul avea mai mare importanță pentru Frank decît pentru ea, deși ea îl lua mult mai în serios, și tocmai asta nu reușea să înțeleagă. Voi să spună cu voce tare : nu înțeleg, dar se opri. Își aminti de prima lor îmbrățișare, încercînd să-i vadă pe Martha și pe Frank cei de atunci și să înțeleagă cu ce-a greșit.

Mai fusese îndrăgostită și înainte de Frank. Era adevărat. Dar și el mai fusese. Numai că pentru ea *însemnase* ceva. Dar nu ieșise nimic. El fusese o natură prea pătimașă, geloasă și rigidă, făcînd-o mereu să stea în defensivă și să fie mai mult nenorocită decît fericită, așa că, în momentul în care o provocă atît de tare încît îl pălmui, înțelese că nu era omul potrivit pentru ea. Așa că o rupse cu el. Auzise mereu pe celelalte fete plîngîndu-se de bărbații din viața lor, care le jigneau și le înșelau ; ei însă nu i se întîmplase așa ceva. Ea era cea care părăsise. O făcuse destul de ușor, după ceva mai mult de o lună. Și n-a mai vrut niciodată să se întoarcă înapoi ; nici măcar nu i-a dat prin cap așa ceva. Se terminase. Frank era cu totul altfel. Păstrase fel de fel de amintiri romantice despre fata aceea din orașul lui natal care era prea copilăroasă și complet nepotrivită pentru el. Se certau și se împăcau, însă în fond între ei nu era altceva decît scandal și enervare. Nici măcar asta nu reușise să-l convingă că nu se potriveau.

Credea că această copilărească înfruntare a personalității lor avea ceva important în ea. Aşa că Martha a cedat şi s-a culcat cu el. Trebuia să-i arate diferența, să-i arate că dragostea fizică era o expresie a iubirii, că iubirea adevărată durează veşnic. Pe atunci ştia că vor fi împreună toată viața, Frank şi Martha şi facultatea de medicină şi viitorul.

Spuse apoi cu voce tare : „A fost pentru binele lui. Era cam terchea-berchea." Bău paharul pînă la fund şi spuse : „Aşa e şi acum. N-am cîştigat absolut nimic. E ca pe vremea cînd era cu nenorocita aia de fată din brațele căreia l-am scos. N-am reuşit să fac nimic din el. Şi nici măcar nu-mi mai aparține. Pur şi simplu nu-mi aparține. Sau poate că n-a fost niciodată al meu."

Se ridică şi-şi mai turnă ceva de băut. Totuşi, îi aparținuse. La început l-a lăsat să creadă că a cucerit-o. Fusese destul de sfioasă cînd s-a dus acasă la el. Totul a mers foarte bine, chiar dacă Frank nu prea avea experiență, în ciuda aventurii cu fata din oraşul lui natal. În orice caz, fusese destul de bine ca să-l facă să o uite pe *cealaltă* — deşi mai tîrziu a apărut Dixie — şi mai ştiu eu care altă fîță. Se pare că devin aspră, gîndi ea. Ce naiba. Chiar şi eu trebuie să fiu aspră uneori. Eu, Martha. Da, dar de fapt acum nu mai am cui să-i țin socoteala.

Oare o fi făcut ea bine că i-a ținut casa cu mînă de fier ? Îndoiala o speria mai mult decît orice gînd din seara aceea. Fusese totdeauna sigură — chiar în clipele cele mai grele — că era bine ce-a făcut. Frank n-ar fi izbutit niciodată să termine facultatea fără ea, şi mai mult ca sigur că n-ar fi rămas intern. Fusese o vreme cînd voia să se stabilească în oraşul lui natal, şi ea a insistat să cerşească, să împrumute, sau chiar să fure ca să cumpere cabinetul de aici al bătrînului doctor Lewis ; apoi perioada cînd el era convins că nimic nu merită osteneala, iar ea a stăruit ca amîndoi să se lase de băut şi de vizite pînă ce-şi revin. Şi fără îndoială că avusese dreptate. Frank era un doctor bun şi de valoare, chiar dacă nu mai era al ei.

Îşi aminti de o după-amiază de toamnă. Se dusese la club ca să-l întîlnească pe Frank după antrenament. Traversa holul spre bar. Soarele aşternea dungi pe podea, iar holul părea gol şi ciudat. Se simțea fericită, aşa cum era întotdeauna cînd în aer plutea mirosul primelor frunze arse de toamnă. Se opri în fața uşii şi auzi înăuntru, în liniştea după-amiezii, vocea lui Sandy — clară, deşi joasă, pronunțînd amuzată cuvintele. Era clar că răspundea afirmației cuiva :

— Ştii, Martha e ca Dumnezeu şi ca îngerii păzitori. Nu sînt însă sigură că eu cred în ea.

Intră în bar şi o văzu pe Sandy vorbind cu Meredith Green. Nu părea deloc jenată. Îi zîmbi şi îi spuse :

— Bună, Martha. Ce zici ce frumoasă zi e azi ? Stai să facem un chef cînd vin băieții.

Aşa au şi făcut.

Brusc, Martha nu mai putu suporta liniştea din apartament. Se îndreptă spre telefon şi o

chemă pe Sandy. Era convinsă că e bine ce face, întrucît niciodată nu acționa sub impulsul momentului.

— Ce mai faci, Sandy ?

— Mă uit la cel mai prost program pe care l-am văzut vreodată la televizor. Și tu ?

— Eu... mă gîndeam că... dacă nu ești prea ocupată... mi-ar place să trec pe la tine.

— Splendid, hai să bem ceva.

— Da, dar n-aș vrea să...

— Of, taci din gură, țipă Sandy. Toate sîntem îngrozitor de nervoase și asta o știi și tu foarte bine. Hai, vino-ncoace. Monștrii cei mici sînt în pat, Kurt e cufundat în lectură, iar mie-mi face mare plăcere să te văd. Ajungi în cincisprezece minute ?

— Da, cred că ajung.

Tot drumul spre Sandy se certă pe sine însăși. Ce, am început să cerșesc companie ? Nu, fără discuție că nu. Sau poate vreau să o întreb ce-a vrut să zică atunci — că sînt ca Dumnezeu și ca îngerii păzitori ; acum cînd Frank a devenit ateu. Vezi că ești o caraghioasă, Martha, gîndi ea. Îngrozitor de caraghioasă.

Sandy puse receptorul în furcă.

— *Care dintre ele era ? întrebă Kurt.*

— Martha.

— Vine-ncoace ?

— Îhî. Te duci în dormitor, sau stai aici cu noi ?

— Mă duc. Dacă o să fiu prea curios să aflu despre ce vorbiți, pot să mă întorc sub pretextul că vreau să beau ceva.

Sandy se strîmbă la el.

— Ai putea să asculți pe gaura cheii. Numai că în ziua de azi ușile nu mai au chei. Nu-i grozav ?

— Au dispărut și astea, ca acadelele de cinci cenți și ca scîndura de uscat vase de pe chiuvetă.

— Și ca Dumnezeu și îngerii păzitori, spuse Sandy.

— Ce zici ?

— Nimic, mă gîndeam.

— Vrei să faci un joc de cuvinte !

Sandy chicoti :

— Poate.

— Atunci am plecat.

Sandy se îndreptă spre scaunul lui și îl sărută pe creștet.

— Distrează-te, îi spuse ea.

— Sandy ?

— Da, dragul meu.

— Mă iubești ?

— Da. Răspunsul te mulțumește ?

O luă ușor de spate și o trase spre el. Îi sărută obrajii, apoi o împinse înapoi și se ridică spunînd :

— Cred că da.

Sandy se uită o clipă în urma lui, apoi se încruntă, oftă, luă sticla și paharele și goli scrumierele. „Bărbații", zise ea încet, și zîmbi. Pronunțase cuvîntul cu tonul de demult al Clarissei.

Își aminti de o dimineață, devreme, cu un soare care de-abia răsărea anunțînd căldura de peste zi. Se sculase din pat pentru că era mult

prea cald ca să doarmă. Vara aceea începuse încă din februarie. Nu fusese deloc primăvară. Vremea se încălzise şi rămăsese aşa tot timpul, cu excepţia cîtorva zile de Paşti. Cearşafurile păreau foi de cort încinse. Făcu un duş şi coborî la bucătărie, îmbrăcată numai în şort. Clarissa tocmai punea cafeaua pe plită. Bucătăria era goală, curată şi răcoroasă şi, pentru prima dată de luni de zile, avu brusc o senzaţie plăcută. Clarissa o privi şi spuse :

— Hm. Ce-i cu tine astăzi ? Te învîrţi ca o curcă beată.

N-a mai avut răbdare să aştepte pînă fierbea apa în ibric, aşa că a primit ceaşca de cafea rece, s-a aşezat uitîndu-se în ea şi a spus :

— Clarissa, ce-i cu bărbaţii ?

— Nu mă face să vorbesc iar despre asta. Trebuie să pregătesc micul dejun.

— Haide, spune-mi. Ce *vor* ei, de fapt ?

— Încearcă să-ţi închipui şi singură, ca să nu-mi mai dai bătaie de cap.

— Vorbesc serios, Clarissa. Femeile vor dragoste şi siguranţă în dragoste. Aşa sînt ele făcute. Cu bărbaţii e altceva. Ei spun doar că vor asta, dar în fond nu au nevoie de aşa ceva. Sînt în stare să te urască îngrozitor pentru că îi iubeşti.

Clarissa o privi, zîmbi şi dădu din cap :

— Eşti prea tînără ca să vorbeşti în felul ăsta, copila mea.

— Asta-i adevărul, deşi nu-mi place deloc.

— Ce s-a întîmplat, fetiţo ? Te necăjeşte băiatul ăla drăguţ cu care eşti prietenă ?

— Nu, nu el. Nici măcar el, şi nu mă necăjeşte în felul în care te gîndeşti tu. Dar nici nu există altul. Sînt sigură însă că va veni şi clipa cînd va exista unul, şi atunci aş vrea să ştiu ce să fac.

— Doamne, copilule !

Clarissa îşi turnă o ceaşcă de cafea şi, rezemîndu-se de chiuvetă ca să o soarbă, continuă :

— Nici n-ai să ştii vreodată.

— Bine, dar ar trebui să fim în stare să aflăm, spuse Sandy cu încăpăţînare. Viaţa e minunată. De ce-o fi trebuind să o mînjim tot timpul ?

— Nici asta n-o s-o afli.

— Clarissa, de ce nu vrei să mă ajuţi ?

— Draga mea, treaba asta n-o ştie nimeni.

— Cîndva, zise Sandy gînditoare, cîndva, mai tîrziu, mult prea tîrziu, ştii ce-ai greşit. Nu sînt însă convinsă că ai fi acţionat altfel dacă ai fi ştiut la timp. Şi pariez că data următoare faci exact aceleaşi greşeli. Aşa sîntem făcute. Asta-i de fapt ceea ce nu le place lor. Ei vor să fii mereu altcineva. Iar ceea ce e groaznic, e că nici măcar nu ştiu bine cine.

— Să-ţi dau nişte cafea proaspătă, drăguţa mea, spuse Clarissa. N-ai să rezolvi problema în dimineaţa asta.

Sandy se ridică, răsturnînd aproape cana :

— Ştii ce ? Bărbaţii pur şi simplu nu înţeleg cum sînt femeile. Ne cred altfel decît sîntem.

— Credeam că vrei să găseşti ceva nou. Asta e probabil unul dintre cele mai cunoscute lucruri din univers.

— Dar, Clarissa, unele femei, unele fete pretind că sînt altceva decît sînt în realitate. Să le ia naiba, asta nu-i cinstit din partea lor.

— Doamne, să nu începi să-mi vorbeşti despre ce e cinstit. Ştii doar destul de bine cum stau lucrurile.

Clopoţelul de la uşă sună, iar Sandy se duse să deschidă ; o privi pe Martha în timp ce intra şi gîndi : Nu, Martha, nici tu nu crezi că ceea ce ţi-a oferit viaţa e cinstit. Dar parcă poţi să ştii ? Poate că este exact ceea ce ţi se cuvenea şi aici e toată grozăvia.

— Ştii, spuse Martha scuzîndu-se, am fost la un film italian tîmpit şi pur şi simplu n-am mai putut sta acasă.

— Sigur că n-ai putut, după ce ai văzut un film italian, spuse Sandy încercînd să zîmbească, dar Martha se crispă. Scuză-mă, te rog, continuă Sandy.

— Doar n-o să staţi să vă măsuraţi veşnic cuvintele în prezenţa mea, zise Martha.

— Ştiu, şi nici n-o facem. Am fost cam dură.

Martha se aşeză pe singurul scaun drept din cameră, picior peste picior.

— Vrei să bei ceva ?

— Da, cred că aş bea ceva. Orice.

— Îţi place whisky ? De ce nu-mi spui clar ?

— N-are nici o importanţă.

Sandy o privi cum stătea ţeapănă pe marginea scaunului, oftă, îi amestecă whisky-ul cu apă şi se aşeză în faţa ei pe canapea.

Martha sorbi din băutură. În cele din urmă ridică ochii, îi întîlni pe ai lui Sandy şi zîmbi nesigur.

— Spune-mi ceva, Sandy. Odată ai spus o vorbă despre mine, care mă înnebuneşte pînă în ziua de azi.

— Da ?

— Ai spus că eu eram ca Dumnezeu şi ca îngerii păzitori. Ai zis-o într-o zi cînd eram la club.

Sandy rîse uşurată.

— Doamne, aveai o asemenea expresie pe faţă, că nu ştiam exact ce naiba oi fi spus sau oi fi făcut.

— Ce-ai vrut să zici cu asta, Sandy ? Spune-mi exact.

— Of, Martha, îmi ceri un răspuns precis şi nu sînt sigură că pot da vreo explicaţie. Într-adevăr, n-a fost frumos din partea mea să spun asta, dar nici n-am avut vreo intenţie rea. Cel puţin nu am vrut să am. I-am spus-o lui Meredith Green şi ştii bine doar că amîndouă te iubim.

— Da, ştiu că i-ai spus-o lui Meredith Green. Te-am auzit.

— Doamne, cred că am mare nevoie de o ţigară.

Se duse în bucătărie, luă din dulap un pachet al lui Kurt, îl deschise şi scoase o ţigară. Se întoarse în cameră şi spuse, trăgînd fumul cu sete :

— Încerc să mă gîndesc despre ce era vorba.

— Era toamnă.

Sandy îi aruncă o privire rapidă :

— Da, aşa era. Toamna e anotimpul pe care-l iubesc cel mai mult pe lume. Poate că asta era. Mă gîndeam ce înseamnă toamna pentru mine, ce a însemnat şi va însemna întotdeauna. Ştii... Frunzele de toamnă...

— Şi ce legătură are asta ?

— Diferenţa dintre mine şi tine. Eu sînt o proastă sentimentală. Asta-i adevărul. Nu uit niciodată nimic, iar evenimentele mă impresionează încă mult timp după ce au trecut şi sînt definitiv uitate de alţii. În privinţa asta nu prea sînt în toate minţile. Tu nu eşti aşa. Poate că acum te simţi singură şi ţi-e dor de Frank, dar fac pariu pe noua mea rochie albă că eu — da, eu — sînt mult mai sentimentală cînd mă gîndesc la el decît tine. La asta mă refeream cînd spuneam că nu sînt sigură dacă cred sau nu în tine. N-am reuşit niciodată să aflu dacă tu eşti aşa cum spui sau nu. Asta-i tot.

Martha se încruntă.

— De ce eşti tu sentimentală cînd te gîndeşti la Frank ?

Sandy rîse :

— Ia te uită la ea. Orice femeie normală m-ar fi întrebat asta după tot ce am spus, dar nu mă aşteptam să o faci şi tu. Vezi, de fapt n-ar fi trebuit să mă întrebi. Astă-seară eşti ciudată din cauza întîmplării ăsteia nenorocite. În mod normal n-ai fi venit la mine la ora asta şi nu mi-ai fi vorbit de Frank. Nu-i aşa ?

— Cred că nu.

— Am bănuit, văzîndu-te cum te crispezi pe scaun. Aşa eşti tu. Nu ceri un whisky, deşi tare ai mai vrea să bei unul, şi te încrunţi cînd vezi că fumez... să ştii că e o ţigară grozavă. Vrei şi tu una ?

Martha refuză scuturînd din cap :

— Ce voiai să spui despre Frank ?

Sandy rîse :

— Bine faci. Mi-a plăcut şi mie pe vremuri, oh, ceva neînsemnat şi pentru foarte scurt timp.

— Vorbeşti serios ? întrebă Martha.

Sandy rîse din nou.

— Vezi ? Nici măcar nu eşti surprinsă.

— Da, de fapt Frank este teribil de atrăgător.

Sandy rîse din toată inima, cu capul aruncat pe spate.

— Aici voiam să ajung. Chiar *nu* te interesează ce s-a întîmplat ?

— Te cunosc destul de bine, răspunse Martha calm, ca să-mi dau seama că n-a fost nimic între voi.

— Nu, într-adevăr n-a fost.

Martha ridică din umeri.

— Cred că aş bea ceva. Tu nu bei ?

— Pînă acuma n-am băut, dar am să-mi torn şi mie. E o zi cu totul deosebită astăzi. Încep să te înţeleg mai bine acum decît în cei douăzeci de ani de cînd te cunosc.

Turnă în pahare şi le puse pe masă.

— Nu sînt însă sigură dacă am sau nu încredere în tine, adăugă ea.

Martha zîmbi.

— Eu am încredere în tine, Sandy. Eşti o fată drăguţă, cinstită şi bună.

— De ce ? Pentru că ţi-am mărturisit că mi-a plăcut fostul tău bărbat ?

— Nu. Pentru că eşti prietena mea, zise Martha încet.

— Dă-o naibii de treabă, Martha. Ţi-am spus doar că sînt o proastă sentimentală. De ce vrei să mă faci să plîng ?

— Nu asta vreau. Mi-ai fost dragă întotdeauna. Îţi mai aduci aminte de povestea aia dintre Frank şi Dixie Nu-mai-ştiu-cum ? Toţi ziceau că e amuzant, numai tu n-ai găsit nimic de rîs în asta.

— Şi eu eram necăjită pe vremea aia, Martha. Puteam să înţeleg pe oricine care era în aceeaşi situaţie.

— Nu-i ăsta motivul. Aşa eşti tu. Eşti alături de un om la supărare. Cred că asta înţelegi tu prin cuvîntul sentimental. După părerea mea e o trăsătură de caracter frumoasă.

— Mulţumesc.

— N-ai pentru ce.

Îşi zîmbiră şi apoi rămaseră un timp tăcute.

— Spune-mi, zise Sandy în cele din urmă, nu-i aşa că B. J. a fost nostimă cînd ne-a spus că habar n-avea că prietenul ei era — cum ai spus despre Frank — teribil de atrăgător ?

— Da, într-adevăr. Dar ăsta e felul ei. În fond, fiecare dintre noi ne purtăm uneori nefiresc.

— *Touché*. Eu cînd m-am purtat aşa ?

Martha zîmbi :

— Poate în noaptea cînd ai dansat în picioarele goale pe mormîntul lui Weldon Benson, la lumina lunii.

— Atunci nu eram nefirească, Martha. Era cel mai firesc mod de comportare cu putinţă. Tot ce-mi doresc e ca după ce voi fi la doi metri sub pămînt, să se găsească cineva care să aibă starea mea de spirit de atunci şi să danseze pe mormîntul meu, în lumina lunii. Poate că în felul ăsta nu mi-ar păsa prea mult că mormîntul e un loc atît de retras şi de liniştit. Ştii, grozav mi-ar place să mă îngroape în cimitirul cel vechi. Ar fi o garanţie că poate, într-o zi, vreo studentă ar putea să-mi îndeplinească dorinţa.

— Da, e un cimitir frumos.

— Într-adevăr, e unul dintre cele mai frumoase locuri din oraş. Mă înspăimîntă însă faptul că e atît de aproape de universitate. Parcă îl văd pe drăguţul de E. K. Edwards făcînd fel de fel de calcule cum să mute morţii şi să ia terenul pentru dormitoare — el sau Oscar Ridley. Se pare că dacă ăştia doi se asociază vreodată, sîntem pierduţi de-a binelea.

— Bine, doar n-o să poată muta pe toată lumea. Sînt mormintele celor mai bune familii din oraş. Mai sînt şi monumente şi cavouri foarte frumoase. N-o să poată, nu-i aşa ?

— O să facă totul în numele progresului. Şi ce oază de linişte e ; deşi e plasat lîngă şoseaua aia groaznică, aproape de universitate şi de stadion. Îşi generează însă propria lui pace. Şi e atît de vechi, încît pietrele sînt tocite de vreme şi între crăpături a crescut iarba. Să-i ia

dracu. Or să pună mîna și pe el. În curînd toată țara asta n-o să mai fie decît un imens loc de parcare și șantier de construcții.

— Nu fi cinică.

— Bine, spuse Sandy. O să am încredere în tine — și în Dumnezeu și în îngerii păzitori — și în viitorul ierbii și al pomilor. Așa e bine ?

Ea și cu Lawson obișnuiau să treacă după orele de curs prin cimitir și să citească numele de pe pietrele de mormînt. Unele erau vechi și acoperite de mușchi, iar literele de-abia se mai vedeau, marmura rămînînd doar o amintire cenușie și aspră la pipăit. Altele erau mai noi, nici una însă nu părea proaspătă. Toate se încadrau atît de bine în peisaj, încît florile ocazionale lăsate de cineva în vaze sau ghivece păreau intruse, ca și cum morții ar fi spus : „N-avem nevoie de flori. Trebuia să le fi adus mai demult, dar n-ați făcut-o. Lăsați-ne în pacea pămîntului și a cerului."

Noaptea, locul era complet diferit. Poate că nu era întotdeauna luminat de lună, dar Sandy și-l amintea numai așa. În mijlocul cimitirului era un monument înalt, gri, construit în formă de chioșc, cu scaune înăuntru. Obișnuiau să se așeze acolo, ea și Lawson, și Bob Allen cu Edyth, prietena lui, și să bea vin la lumina lunii. Bob era încă de pe atunci puțin cam într-o ureche. Vorbeau despre nebuni, nevrotici și psihopați, așa cum vorbesc toți ; Bob Allen avea însă într-adevăr mintea bolnavă, chiar dacă discuta mai puțin despre asta și se purta cel mai normal dintre toți. Era iremediabil pierdut, și

ea o știa. Niciodată n-ar fi îndrăznit să-l contrazică cît de puțin. Era ceva în ochii lui, o sclipire iute și rea — chiar dacă oamenii nu cred în rău. Dar ea văzuse răul acolo, în ochii lui Bob Allen. Poate că de aceea nici n-a fost prea surprinsă cînd el a încercat s-o omoare pe Edyth, pe cînd se întorceau de la Eutaw. Nici n-ar mai fi putut-o surprinde, după ce îl văzuse șezînd acolo, pe piatra de mormînt în lumina lunii.

La început nu știuse că Weldon Benson era înmormîntat acolo. Bob Allen a fost acela care i-a dus la mormîntul lui. Era la marginea cimitirului, cu o lespede simplă de marmură pe care stăteau scrise numele, și datele nașterii și morții, și faptul că fusese profesor și scriitor, fără să se facă cea mai mică aluzie la poezia lui. cea care te făcea să plîngi și apoi să rîzi de tine însuți și de propriile-ți lacrimi, sau la mintea aceea fenomenală care văzuse ridicolul în toată splendoarea lui sălbatică și îl redase în cuvinte nemuritoare și care acum zăcea liniștită sub stele, alături de toți ceilalți. Așa că începuse să danseze un charleston pe mormîntul lui. Își închipuise că i-ar fi făcut plăcere s-o vadă. Ce păcat că nu mai putea scrie un poem despre asta. Ar fi ieșit ceva minunat.

Sandy mai știa și altceva despre cimitir, ceva ce nu-i putea spune Marthei. Nici măcar acum, deoarece exista ceva rău în asta, poate nu chiar rău ci numai amoral, ceva ce amintea de ritualuri dionisiace și de băi de sînge și de lucruri care se întîmplau la începuturile rasei umane

și care au lăsat urme vagi în regiunile talamice ale minții omenești.

Într-o după-amiază, se întorcea spre casă de la ora de coregrafie împreună cu Carolyn Kent, și mergeau agale în lumina amurgului, legănîndu-și pantofii de dans. Carolyn o întrebă :

— Ai voie să ieși astă-seară ?

— Nu, dar pot să telefonez.

— Perfect, știu un loc unde se dă o petrecere grozavă.

Se opriră la un telefon public și Sandy o rugă pe B.J. să anunțe că va întîrzia în seara aceea. Petrecerea era la Al Weisberg, în casa aceea trăsnită în care stătea împreună cu Syd Green. Se opriră pe alee, rîzînd la vederea bătrînei doamne care tocmai dispărea prin fereastră. Apoi Syd coborî treptele și se opri să vorbească cu ele. Senzațiile după-amiezii aceleia îi reveniră cu o forță aproape senzuală. Era mirosul pavajului și al ierbii și al propriului ei parfum și — curios — al pielii lui Syd. Mirosea a curat și a săpun ; le întrebă :

— N-ați văzut-o pe Meredith ?

Ea răspunse :

— Bănuiesc că stă la căminul Delta și îl așteaptă pe unu' pe care-l cheamă Green.

Syd pur și simplu radia de fericire. Sandy își aminti expresia feței lui, pentru că era pentru prima dată că înțelegea că un băiat poate iubi o fată cu aceeași intensitate cu care o fată iubește un băiat și că dragostea îl umple de fericire din creștet pînă-n tălpi, dîndu-i o senzație de gol în stomac și de plenitudine sufletească, astfel încît înțelegeai că viața merită să fie trăită. Ochii lui aveau strălucirea copiilor cînd vorbesc despre Moș Crăciun. Îi venea să-l sărute și să-i spună : „Mulțumesc, mulțumesc, mulțumesc, Syd. Dragostea poate deci să existe cu adevărat."

Syd porni în jos pe cărare, iar ea și Carolyn urcară treptele de lemn putred și traversară veranda, intrînd în holul întunecos și prăfuit. Se opriră acolo în întuneric și strigară pînă ce Al ieși din dormitorul de lîngă bucătărie și spuse : „Poftiți înăuntru să vă dau ceva bun de băut."

Camera era plină de lume și toți păreau deosebit de frumoși în semiîntuneric. Era și Jo Griffith acolo, ordonat și plin de simț practic, șezînd pe podea cu picioarele încrucișate, de vorbă cu matematicianul australian. Părul îi era răvășit și ochelarii stăteau strîmb pe nas, iar el spunea o poveste lungă despre un negustor turc care încercase să-i vîndă sugiuc. Bob Allen era și el acolo, arătînd ca un Mefisto în lumina ultimei raze de soare ce intra pe fereastră. Pe ceilalți cinci sau șase îi știa vag de la ore sau de la College Inn. Singura surpriză a fost Frank Plowden, destul de amețit, așezat pe dușumea cu capul în poala lui Dixie Smith. Îi aruncă o privire și, cu degetul pe buze într-un gest exagerat, îi spuse : „Sssst, Sandy, nu sînt aici." „Bine Frank, nu ești aici."

Al le dădu ceva de băut și ea și Carolyn se așezară în bucătărie, împreună cu doi studenți la medicină. Afară soarele apusese, dar nimeni

nu voia să aprindă lumina, aşa că rămaseră acolo, la vechea masă acoperită cu muşama, bînd whisky botezat pe care nu se ştie de unde îl obţinuseră studenţii de la medicină. Apoi Bob Allen intră în cameră şi îi spuse în şoaptă. Exact asta făcu, îi spuse în şoaptă : „Hei, Sandy, avem o ceremonie de îndeplinit de îndată ce se face complet întuneric."

Auzindu-l, i se zbîrli părul pe ceafă. Timp de un minut crezu cu adevărat că o s-o ducă undeva unde se practică magia neagră. Se întoarse şi îl privi în semiîntuneric : „Şi unde va avea loc ritualul ?"

„Am folosit eu cuvîntul ritual ?" întrebă Bob. „Se poate să-l fi folosit. E, cred, un ritual al schimbării. Da, îmi place expresia asta. Ritual al schimbării. Ţie nu ?" Se duse spre uşa dormitorului şi spuse : „Frank, adu animalul de sacrificiu."

Toată lumea îl privea cu atenţie. Se făcu linişte şi Sandy auzi foşnind nişte hîrtii cu care umbla Frank. Intră apoi în bucătărie, cu Dixie atîrnată de braţul lui, şi puse o pungă de hîrtie în mijlocul mesei : „Ne-ar trebui puţină lumină", spuse el. „Nu multă, doar pentru asta."

Al ieşi în hol şi aprinse becul de acolo. Lumina se filtra prin uşă şi cădea doar pe masă, lăsînd restul încăperii în întuneric. „E-n regulă", spuse el. „Hai, Frank, despachetează-l. De unde l-ai şterpelit, din laborator ?"

„E drept că l-am şterpelit", răspunse Frank, „dar nu cred că locul de unde l-am luat poate fi numit laborator. Fără-ndoială că nu. Acolo

nu se fac experienţe. Sau, mai ştii ? Poate că *eu* sînt animalul de sacrificiu."

Sandy simţi o puternică nevoie de a risipi încordarea : „Ce dracu tot vorbeşti tu acolo, Frank ?" întrebă ea.

El dădu din cap fără s-o vadă şi spuse : „Acum am să vă arăt victima." Se aplecă peste umărul ei şi apucă punga, rupînd-o dintr-o singură mişcare. Rămaseră nemişcaţi, privind fix obiectul din mijlocul mesei. Sandy nu ştia exact ce să facă — să rîdă, să plîngă sau să ţipe, aşa că rămase tăcută, privind la fel de fix ca şi ceilalţi. Bineînţeles că numai ea, Bob Allen şi desigur Dixie ştiau ce reprezenta. Era un imens purcel-puşculiţă de porţelan roşu. Stătea ghemuit pe muşama şi părea îngrozitor de obscen în drăgălăşenia lui — un rît cîrn exprimînd veselie, codiţă răsucită, pete negre pe fund şi o deschizătură pe spate. Aparţinea lui Frank şi Marthei şi obişnuiau să pună în el bani pentru zilele cînd, din cauza facultăţii de medicină şi a anului de internat, orice bănuţ avea să fie preţios. Martha îl cumpărase la Newcastle şi îl adusese la şcoală cu autobuzul. De obicei stătea pe birou în apartamentul lui Frank. Toată lumea tăcea. Priveau purceluşul drăgălaş şi obscen ca şi cum ar fi fost cu adevărat un animal de sacrificiu. Sandy reuşi în cele din urmă să deschidă gura şi întrebă : „E de porţelan polonez ?"

Rîse toată lumea în afară de Frank. El încă mai privea purcelul cu intensitate. Se aplecă

apoi brusc, îl luă şi îl puse în braţele lui Dixie. „Să mergem să-l sacrificăm", spuse.

Nimeni nu-l întrebă ce voia să spună cu asta, ci ieşiră pe uşă în urma lui Frank şi Dixie. Sandy ştia oarecum unde aveau de gînd să meargă. Între casă şi cimitir era o distanţă de patru blocuri şi, din cine ştie ce motiv, o parcurseră în şir indian, Frank primul şi Dixie în spatele lui cu purcelul în braţe. Sandy întrebă : „Aveţi vreun cuţit ?" — dar nimeni nu-i dădu nici o atenţie.

Cimitirul era luminat de luna care răsărise — fireşte, lună plină. Sandy era aproape convinsă că Frank plănuise totul cu mult, cu foarte mult timp în urmă. El înaintă plin de siguranţă evitînd mormintele şi florile, şi spuse : „Am şi găsit locul potrivit."

„E plin de stafii aici", şopti Carolyn în spatele ei. Apoi Bob Allen îi puse o mînă pe gît, şi aproape că îi veni să ţipe. „Ar trebui să fie şi Edyth aici", şopti el. „Toată lumea ar trebui să fie aici. Vom vedea ceva cu totul deosebit."

Sandy încercă să-şi stăpînească frica şi se întoarse nervoasă spre el. „Şi Martha ?"

„Desigur. Ironia finală. Însă cum ea e teribil de pragmatică, s-ar putea să alunge spiritele şi să strice tot."

Sandy ar fi vrut să-i răspundă : „Eşti nebun", dar reuşi să se abţină la timp. Frank se oprise în faţa unei coloane de granit, ridicată pesemne în memoria vreunui veteran din războiul civil. „Asta se potriveşte foarte bine", spuse el. Se clătină o clipă şi Sandy gîndi :

Să-l ia dracu, e beat mort. Toţi sînt beţi. Apoi Frank o luă pe Dixie pe după umeri, păşi cu ea spre piatra funerară şi spuse : „Vreţi, vă rog, să faceţi un cerc în jurul lui Dixie ?"

Sandy mai făcu o încercare. „Exact ca yankeii ?" Nimeni însă n-o auzi. Foarte solemni, formară un cerc în jurul lui Dixie care, la semnul lui Frank, ridică purcelul deasupra capului şi îl zdrobi cu putere de monument.

Zgomotul nu a fost prea puternic, pentru că puşculiţa era de fapt de ipsos, nu din porţelan. După ce însă praful alb se ridică în aer şi bucăţelele căzură risipindu-se, răsună sunetul cristalin al arginţilor. Aveai senzaţia că va continua la nesfîrşit, în lumina albă a lunii — tot felul de monezi de diverse mărimi, în care puteai recunoaşte bani de toate valorile, chiar şi una sau două piese de cincizeci de cenţi. A ales un mormînt cu lespede, gîndi Sandy. Sînt mai mult decît sigură că a plănuit totul dinainte.

Ultima monedă se rostogoli în linişte. Apoi Bob Allen vorbi din nou. Sandy se întoarse spre el, şi de data asta avu impresia că putea chiar să-i vadă coarnele. „Acum e cazul ca cineva să le adune", spuse el. „Asta va fi adevăratul test. Dacă Frank se poate abţine, atunci s-a eliberat de diavol."

Stăteau nesigur acolo, în lumina lunii, iar Sandy se gîndi : Nici nu-mi trece prin cap să le adun. Sînt cu totul împotriva poveştii ăsteia blestemate, dar, dacă aş fi făcut-o eu, aş fi avut tăria să las banii acolo. Atunci îl văzu pe Frank

aplecîndu-se şi adunînd monedele de pe lespede.

Dixie îl urmări o clipă cu privirea, apoi dădu din umeri, spuse : „Rahat", şi se îndreptă spre poarta cimitirului.

Sandy plecă şi ea. Bob Allen îi strigă : „Ei, stai să te conduc", dar ea continua să meargă înainte. Trecînd pe lîngă Frank, în genunchi acum, îi spuse aplecîndu-se spre el : „Tu eşti blestematul de purcel."

„Ai putea să-i spui ceva mai tare, Sandy", zise Bob.

„Nu merită să mă obosesc", răspunse ea. Acum se uita la Martha şi se gîndea : Cum am putut oare să fiu atît de aspră cu el atunci, cînd vedeam bine cum arăta adunînd banii de pe piatră ? Frank îi spusese Marthei că a scăpat purcelul din mînă. N-a putut însă să-i explice unde erau banii. Cu greu poate explica cineva asemenea lucruri.

— Aş da orice să-ţi aflu gîndurile, spuse Martha.

— Nu merită nici măcar un bănuţ.

— Crezi că e fericit ?

Of, gîndi Sandy. În ce situaţie mă pune. Sandy cea cinstită trebuie să spună adevărul.

— Da, e fericit, răspunse ea şi se urî pentru asta.

— Aşa mă gîndeam şi eu, spuse Martha, fără nici o emoţie în voce, ca o simplă constatare a unui fapt. De ce crezi că e ?

Sandy se gîndi o clipă. Ştia de ce. În sfîrşit, lăsase banii acolo, la poalele monumentului,

însă ea nu avea cum să-i explice Marthei lucrul ăsta.

— Aşa se întîmplă în viaţă.

— Bine, dar există întotdeauna motive, continuă Martha.

— Nu, eu nu gîndesc aşa. Se întîmplă, atît. Uită-te la noi, toate. Ţi-o aminteşti pe Edyth cu Bob Allen care nu era în toate minţile ? Dacă ar fi fost sănătos la cap, Miley şi Edyth n-ar fi căsătoriţi acum. Sau Meredith şi Syd. Dacă ea nu s-ar fi zbătut din toate puterile, el ar fi luat o evreică cu bani şi cu o mamă care să-i spună ce să facă. Sau B.J. Ce-ar fi fost dacă ea l-ar fi luat pe jucătorul ăla de tenis, în loc să-l aştepte pe J.D., băiatul fabricantului de hîrtie Finch ? Sau eu ? Doamne, sau eu ?

— Nu e acelaşi lucru.

— Ba da, este. Există o mulţime de căi pentru fiecare. Greşeala pe care o facem toţi e să credem că nu e decît una singură. Nu cădea şi tu în ea. S-ar putea ca într-una din zilele astea să apară ceva bun şi pentru tine, aşa că nu ignora această posibilitate.

— Încerci să fii amabilă cu mine, Sandy, şi te apreciez pentru asta. Vorbeşti însă despre un tramvai numit dorinţă.

— Da. E adevărat. Nu despre asta vorbeai şi tu ?

— Nu, nu cred. Dar ai dreptate. Nu *asta* are importanţă. Se întîmplă mereu. Pînă şi ţie ţi-a plăcut Frank, dar nu ai ajuns să te căsătoreşti cu el. Ceea ce încerc eu să descopăr este cu ce am greşit ?

Acum, cînd pentru prima dată a spus cuvintele astea în fața unei alte ființe umane, se simți uluită auzindu-le. Chiar dacă erau cuvinte pe care și le spusese sie înseși luni în șir. I se părea că le vede atîrnînd în aer și le privi cu oarecare uimire.

Sandy părea și ea mirată.

— De ce ești sigură că ai greșit cu ceva ? întrebă ea. De cînd mă străduiesc să-ți spun că universul ăsta e dominat de șansă.

— Nu. Sînt convinsă că aici greșești. Îmi tot spui poveștile alea că Dumnezeu nu există — nici un fel de plan sau sens în nimic. Eu nu pot crede în asta. Nu pot să cred asta și să trăiesc în continuare.

Își termină restul de băutură și adăugă :

— Așa vorbește Janice. Mie însă nu-mi place.

— E mai bine așa decît altfel.

— Ce vrei să spui ?

Sandy oftă.

— Că toată greșeala e numai a ta. Nu asta voiai, nu-i așa ?

— Nu știu.

— Știi că trebuie să fii indulgentă cu tine însăți. Nu, n-a fost numai greșeala ta. Doar nu tu ai adus-o pe Layne aici, printr-o vrajă, nu-i așa ? A venit singură.

— De unde, de nicăieri ?

Sandy rîse.

— Bine. Acuză-te în continuare. Acuză-l pe Frank. Acuz-o pe Layne. Acuză-mă pe mine. Dacă l-aș fi luat eu, nu-l mai avea ea. Ce părere ai de asta ?

Martha rîse și ea.

— E-n regulă. A fost ceea ce se numește un complex de împrejurări.

— Ai dreptate. Ai perfectă dreptate. Acum, să nu începi să mă întrebi dacă a fost ceva predestinat sau nu, pentru că nu știu și am fost întotdeauna slabă la filozofie. Aproape că m-a trîntit la religie, pentru că nu scriam *el* cu literă mare. Bill Friday obișnuia să spună că eu cred absolut în orice și că pot și vreau să demonstrez orice aspect al unei probleme. Avea dreptate.

— Mă întreb ce-ar fi gîndit Bill despre scandalul nostru ?

Sandy privi în pahar :

— Ar fi zis că așa e viața, ceea ce e adevărat. Ar fi rîs și ar fi plîns în sinea lui și s-ar fi întrebat în ce mod ne va afecta pe toți. Apoi ar fi scris o poezie... indiferent de rezultatul cercetărilor.

— E cam crud ce-mi spui.

— Nu. Asta înseamnă să fii scriitor. Și eu credeam înainte că e crud, dar nu-i așa. Nici pe jumătate pe cît este să trăiești în mijlocul evenimentelor și să fii atît de prins de ele, încît să nici nu le vezi. Un scriitor le vede și le folosește, și procedează mai bine decît noi toți.

— Ar trebui să merg acasă, spuse Martha.

— Stai să mai bem ceva. Poți să pleci acasă oricînd.

— Nu-i chiar așa.

— Nici măcar de asta nu sînt sigură.

— *Ei, copii, cred că vreți să mergeți undeva, nu-i așa ?* spuse Joan.

Dylan se uită la ea :

— Nu, noi sîntem fericiți aici. Tu pleci undeva ?

— Nu. Mă gîndeam să mănînc ceva și apoi să mă ocup de hîrtiile tatălui tău. De mult am intenția asta.

— Să te ajutăm, zise Dylan.

— Da, desigur, completă Miranda.

— Ar fi foarte bine. Avem o friptură și o să deschid o sticlă de vin. Vreau însă să mă țin de treabă și...

— O s-o facem noi, mamă, așa că hai să bem ceva și să mîncăm friptura asta care miroase așa de bine. Apoi eu scot cutiile, tu te uiți prin ele, și Miranda poate să le sorteze în grămezi separate.

— Bine, spuse Joan. Se pare că nu mai am nici un motiv să nu mă apuc de treabă.

După cină se duseră în birou și Dylan puse prima cutie în mijlocul podelei. Joan o privi fix, oftă și scoase hîrtiile de deasupra.

— Miranda, spuse ea, hai să facem o grămadă cu caietele de examinări. Se pare că sînt groaznic de multe. Am impresia că Bill a adunat orice bucățică de hîrtie care i-a căzut în mînă.

— Fac pariu că el ar zice că nu sînt multe, spuse Dylan.

— Da, dacă faci media anilor și a numărului de cursuri pe care le-a ținut, comparativ cu numărul examenelor, nu sînt multe. Aici în

casă, însă, pare a fi un număr imens de caiete. Deci, o grămadă pentru ele, una pentru lucrări de control, alta pentru poezii — ale tale și ale lui Bill. Apoi însemnări, scrisori și altele. Ar fi cazul să începem. Nenorocirea e că de obicei te oprești și începi să citești, și-apoi sfîrșești prin a îndesa totul la loc în cutii.

— De data asta n-o să te lăsăm noi, spuse Dylan.

Joan deschise primul caiet. Era al ei, cel în care se uitase în după-amiaza aceea. Nu citi nimic, ci i-l înmînă Mirandei. Continuă să le scoată din cutie, oprindu-se doar să citească numele de pe coperți.

Miranda le așeza ordonat în stive. Deodată începu să rîdă.

— Ce s-a-ntîmplat ? întrebă Joan.

— Toate par a fi fete. Băieții nu veneau la cursurile de poezie ?

Joan zîmbi.

— Bill avea obiceiul să spună că preda mai mult băieților inteligenți decît fetelor, dar cînd *într-adevăr* găsea o fată inteligentă, era cu mult, cu foarte mult superioară băieților.

Ridică stiva de caiete. Erau cîteva ale lui Sandy, cîteva ale lui Meredith, chiar și unul al lui B.J. Unul singur era al ei.

— Vezi, eu n-am fost una dintre fetele inteligente, spuse ea.

Miranda o privi :

— Asta e caietul dumneavoastră ?

— Aparține categoriei de compuneri amuzante. De aceea l-a și păstrat.

— Vreți să le separ după acest criteriu ?

Joan îi aruncă o privire, dar fața ei părea perfect inocentă.

— Nu. Cred că am să le arunc pe toate. Bill le ținea ca să le folosească pentru o eventuală carte. Așa cred. Eu, însă, n-am ce face cu ele.

— Asta nu se cheamă plagiat ? întrebă Miranda. Sau era vorba despre o carte amuzantă ?

— Nu știu.

Vocea lui Joan avea o nuanță de exasperare. Miranda frunzărea mai departe caietele.

— N-ar fi putut face nici una, nici alta. Sînt cîteva lucruri foarte bune în compunerile lui Sandy MacPherson.

— Da. Sandy era una dintre fetele deștepte.

— Avea și haz. Deliberat însă. Face niște calambururi grozave.

— Aruncă-le.

— Da, doamnă. Și poezia ?

— Ce poezie ?

— E un caiet cu o singură poezie în el. Și e o poezie bună. Zicînd asta, se uită pe copertă : Nu e nici un nume pe ea, dar e scrisul lui Sandy.

— Să văd și eu, sări Dylan. Nu știam că a scris și versuri.

— Toți scriem la un moment dat, spuse Miranda. Chiar și eu.

— Nu mi le-ai arătat niciodată.

— Nu e genul tău de poezie. E un gen pe care l-ai numi arhaic, sentimental și de prost gust. Probabil că mi-ai spune să încerc să le public într-o revistă pentru gospodine.

— Da, da, spuse Dylan. Văd că mă acuzi că sînt prea intelectual.

— Nu. Te acuz că ești un pic prea rece.

— Eu și marii critici.

— Te cam supraestimezi.

— Ce fel de poezie a scris Sandy ? întrebă Joan.

Dylan luă caietul din mîna Mirandei, o citi și spuse :

— E bună.

— Da, și nici nu e avangardistă sau infestată de prea multă filozofie, completă Miranda.

— Ce gen de poezie e ? întrebă Joan.

— O poezie de dragoste, răspunse Dylan. E singurul fel de poezie pe care îl scriu fetele. E bună totuși. O s-o mai citesc o dată.

— Se numește „Danezul mai mic“, spuse Miranda.

— Ce vrea să zică cu asta ? întrebă Joan.

— Înseamnă că, după părerea ei, eroul liric e un fel de Hamlet de mîna a doua, răspunse Dylan.

— Aha, făcu Joan.

— „Danezul mai mic“, citi Dylan.

Se ridică și dădu citire poemului :

Odată te-am iubit ca mușchiul piatra,
Privindu-te-n mormîntul pe care tu
Ți l-ai zidit tu însuți în joc de mîță,
Pe-al Danemarcei prinț în gest urmînd.
Pînă-am văzut că sub potop de vorbe,
De vorbe și de vorbe ce rosteai,
Nimic nu era altceva, doar poză,
Și poza chiar un plagiat era.
Deși al nimfei chip verzui-cenușă
Cu părul vîlvorît amor cătînd

Prea bine-l ştiu, nu flori eu presăra-voi
Cu leneş gest, nici gura-mi n-o să cînte
De doliu cînt, porumbei simţitoare.
E-un fel de spirit răzvrătit în mine
Ce mai degrabă fluieră în sală
Decît să lase putredele mere
Grădina lui cu scîrbă să lovească.
Prea multă dramă, mult plictis aduce...
Nu spun că de-nţelegere eu n-am nevoie,
Ci dimpotrivă, cu falä aş purta-o
Ca un galon pe mînecă, podoabă
Bogată-a clipelor de fericire pline
Ce le-mpărţirăm. N-aş avea nevoie,
Ca rădăcini în secetă, de ploaie,
Să-mi dovedesc o chinuită stare.
Căința mea e nouă... iată chinul !

— N-am înţeles nimic, spuse Joan.

— Vai, mamă.

— Bine, atunci explică-mi şi mie ce înseamnă.

— E scrisă pe baza unor lucruri luate din Shakespeare, o lămuri Dylan. A făcut-o ca să-l impresioneze pe tata şi să obţină nota 10, cred. Fac pariu că a reuşit.

— Spune că ea nu e Ofelia, continuă Miranda. Pînă şi durerea e pentru ea o parte integrantă a vieţii de toate zilele şi n-are de gînd să-şi pună capăt zilelor, din dragoste. Drace, pare a fi o fată grozavă.

Joan rîse :

— E într-adevăr scrisă de Sandy. Mai mult ca sigur că ea nu s-ar fi aruncat în apă din

cauza unei dragoste nefericite. Întotdeauna au interesat-o mult prea mult propriile ei reacţii.

— De ce nu vrei să-mi arăţi poeziile tale ? o întrebă Dylan pe Miranda.

— Ţi-am mai spus-o o dată, răspunse Miranda. Sînt convinsă că n-or să-ţi placă.

— Asta a lui Sandy mi-a plăcut. Fac pariu că or să-mi placă şi ale tale.

Miranda îşi scutură capul pînă cînd părul ei lung semănă cu o cascadă :

— Am citit destul din poeziile tale, ca să-mi dau seama că nu-ţi plac cele care spun lucrurilor pe nume.

— Ştii bine că de data asta eşti nedreaptă cu mine. Nu-mi plac aiurelile despre copilaşi drăgălaşi sau ziua mamei sau floricele pe cîmpii. Asta nu înseamnă, însă, că nu apreciez poeziile care au un înţeles, ce naiba !

— Uite cîteva dintre primele tale poezii, Dylan, spuse Joan.

— Nu le scoate, pentru Dumnezeu ! După cîte îmi aduc aminte, sînt exact gen floricele pe cîmpii şi ziua mamei.

— Aiurea, nu prea s-ar zice, spuse Miranda.

— Şi de ce nu ? Toţi am fost copii mici şi am avut o mamă.

— Mda, şi trebuie să treacă multă vreme ca să te simţi acasă într-o casă, i-o întoarse Miranda.

— Tatăl tău scria poezii foarte bune, spuse Joan, şi aveau întotdeauna un sens. Nu le puteam înţelege mereu, dar aveau un sens. Cele care se află aici sînt fie poeziile nepublicate,

fie copiile celor tipărite. Cred că trebuie să ne uităm peste ele. Copiile le trimitem la bibliotecă. Nu ştiu, însă, ce să facem cu cele nepublicate încă.

— Poate că ar trebui să mai scoatem un volum, propuse Dylan.

— Nu cred că sînt destule. S-ar putea să le ceară redacţia revistei care obişnuia să le publice.

— Poate că el nu voia să le tipărească, spuse Miranda. Poate că le socotea bune de aruncat la coş.

— Am să le pun chiar acum într-un dosar, hotărî Joan. Va trebui să ne decidem, pînă la urmă. Am promis să dau scrisorile bibliotecii universităţii. E. K. îmi aminteşte de asta ori de cîte ori mă vede, aşa că de ele ar trebui să ne ocupăm întîi. Ce-ar fi să le dau şi notiţele pentru cursuri ? În felul ăsta am scăpa de mare parte dintre hîrtii. Aruncăm caietele şi dăm hîrtiile personale. Poate că vor şi lucrările trimestriale de control.

— Hei, uite-o lucrare despre Housman, care se numeşte „Omenire strălucitoare“, sări Dylan. Pariez că e tot a lui Sandy.

— Mai erau şi alte fete cu idei deosebite, spuse Joan.

— De ce, mamă dragă ?

— Pentru că profesorii universitari fac parte din aceeaşi categorie cu doctorii şi scriitorii, iar cel pe care l-am avut eu mai era şi poet pe deasupra. Aşa că multe fete îşi dădeau silinţa să scrie lucruri interesante.

— Nu fac la fel şi acuma ? întrebă Miranda.

Ba da, gîndi Joan. Aşa fac de cînd e lumea. Asta însă nu a însemnat nimic pentru Bill. S-a îndrăgostit de ea, s-au căsătorit şi nimeni n-a mai contat pentru el de atunci. Uneori o deranja gîndul ăsta. Ştia că e absurd ; ar fi trebuit să se simtă fericită, mîndră şi chiar încrezută că, pentru Bill, era singura femeie de pe pămînt. Era însă în ea ceva ce o făcea să se întrebe de ce naiba avea el un asemenea sentiment. El care era atît de deştept, în timp ce ea nu era, şi o recunoştea. Trăise lîngă el aproape douăzeci de ani, îi născuse un băiat şi îi fusese o soţie adevărată. Uneori însă se gîndea la felul cum o privise atunci, pe puntea „Doamnei din Shalott“, şi se întreba dacă nu cumva ea fusese pentru el *cu adevărat* Doamna din Shalott, şi cîtuşi de puţin Joan Holmes. În nici un caz acea Joan Holmes care jucase în cercul lor de teatru, care trebuia să fie ajutată ca să înveţe pentru examene şi care se îmbrăca în albastru pentru că nu avea curajul să poarte roşu. Acea Joan Holmes dispăruse pur şi simplu în momentul în care Bill Friday se hotărîse să se îndrăgostească de ea. De fapt, era încredinţată că nici nu existase, decît pentru cele cîteva fete care o vedeau. Martha şi Sandy, şi chiar B. J. uneori, deşi nu puteai fi prea sigură că B. J. vede cu adevărat pe cineva. Cu siguranţă că nu l-a văzut nici pe Clark Kent şi nici diferitele lucruri pe care le făcea acesta. Of, nu Clark Kent, îşi spuse ea cu scîrbă, ci Clark Davidson. Da, pentru că el o *văzuse* pe Joan Holmes cu multă claritate,

atunci, singura dată cînd fuseseră împreună. Era sigură că nimeni n-a văzut-o așa cum a văzut-o el. Ce Dumnezeu m-o fi determinat să fac asta ? se întreba ea. Nici măcar acum, după atîta timp, nu putea să găsească un răspuns.

Avea rolul principal în *Fata din vis* și îi fusese îngrozitor de greu să țină minte toate versurile. Tot actul întîi trebuia să poarte un slip și își făcuse unul special, dintr-o mătase galbenă, frumoasă, cu dantelă în față și în jurul piciorului, destul de gros ca să nu fie transparent în lumina reflectoarelor. În seara premierei fusese foarte nervoasă ; sala era plină și i se făcuse greață din cauza uleiului cu care fusese vopsită cabina aia îngrozitor de mică în care se îmbrăcau. Își pusese slipul cu fața în spate și nu își dăduse seama decît pe scenă, cînd nu mai putea face nimic. Așa că trebui să recite versurile alea interminabile, străduindu-se să se uite și la sufleur și simțindu-se grozav de prost cu toată dantela aia frumoasă în spate, în loc să o aibă în față unde îi era locul. În cele din urmă Sandy o scoase de pe scenă, o ajută să întoarcă slipul și o împinse înapoi.

Avea o durere de cap cum nu mai avusese niciodată pînă atunci și ieși pe ușa din spate, în imensul loc de parcaj de alături. Aerul proaspăt îi făcu foarte bine și îl văzu pe Clark Davidson, care stătea rezemat cu spatele de zidul clădirii. Erau numai ei doi afară, pentru că toți se duseseră în culise și îi felicitau pe actori, pregătindu-se să mergă la petrecere. In-

tenția ei fusese să ia puțin aer și apoi să se întoarcă în teatru.

— Haide, spuse el.

— Unde ?

— Cu mine.

— De ce ?

— Pentru că o dorești.

Nu dorise niciodată să meargă undeva cu Clark Davidson. Îl admira doar, ca dealtfel toate fetele din universitate. Atîta tot. Trebuia să fii orb ca să nu vezi asta. Ei nu-i plăceau jucătorii de tenis și se părea că ăsta era singurul lucru pe care știa el să-l facă. B. J. și Clark erau dezgustător de încîntați de toată povestea cu tenisul și o zbugheau spre teren de cum se crăpa de ziuă. Acum, însă, se uită la el și înțelese că voise întotdeauna să meargă cu el. Așa, pur și simplu. Ceea ce și făcu, de altfel.

Clark avea o mașină parcată în spatele clădirii și ea îl întrebă : „De unde naiba o mai ai și pe asta", iar el îi răspunse : „De la o fată pe care o cunosc." Conduse mașina spre o stație de benzină și umplu rezervorul, folosind un bon, iar ea întrebă : „Ăsta de unde-l mai ai ?" și el răspunse : „De la o altă fată pe care o cunosc." Era un tip obraznic, absolut insuportabil, și așa îl simți Joan tot timpul. N-ar fi putut însă să se oprească de a merge cu el, cum n-ar fi putut să-și întoarcă slipul pe scenă, în fața tuturor.

El nu i-a spus nici că e frumoasă, nici că o vrea sau că o iubește. De fapt, aproape că

nici nu i-a vorbit. Au ieşit din Druid Creek, au parcat maşina, şi a fost a lui. A durut-o îngrozitor, aşa cum o avertizaseră toate fetele, apoi el a zîmbit şi a zis : „Eram sigur“, iar după un timp au mai făcut o dată dragoste şi a fost parcă ceva mai bine. A treia oară a fost exact aşa cum îşi închipuise întotdeauna că va fi.

Apoi a condus-o acasă, pînă în uşă, a sărutat-o pe obraz şi a spus : „Aşa deci domnişoară Holmes. Iar mîine seară pune-ţi slipul cum trebuie.“

Cînd l-a reîntîlnit a avut grijă să nu se uite spre el. A salutat-o, dar ea nu i-a răspuns. Nu i-a mai vorbit niciodată de atunci. Şi nici el nu a mai încercat vreodată să o caute sau să se poarte ca şi cum ar fi fost ceva între ei.

El, însă, e singurul care m-a văzut aşa cum sînt cu adevărat, îşi zise Joan. Chiar dacă nu m-am mai gîndit la asta în ultimii cincisprezece ani şi nici nu am intenţia să mă gîndesc de acum înainte, pentru că e ca şi cum nu s-ar fi întîmplat. Şi, totuşi, el m-a cunoscut bine şi a înţeles că nu sînt nici pe departe „Doamna din Shalott“.

Ridică ochii spre Dylan şi Miranda. Erau absorbiţi în lectura lucrărilor de control trimestriale, iar mîinile li se atingeau pe braţul fotoliului dintre ei. Era o atingere întîmplătoare, dar părea să încarce aerul cu o electricitate generatoare de furtună. Joan oftă, adună caietele de compuneri, printre care îl văzu şi pe al ei, şi citi : „Lancelot era cu adevărat inocent.“ Fir-ar să fie de treabă, Bill, gîndi ea. Asta e purul adevăr.

Mary Alice luă cu ea planurile casei cînd se duse să stea cu copilul, cît timp Shari și Bill erau plecați. Le întinse cu grijă pe măsuță și le privi mult timp. Era o casă frumoasă. Avea tot ce-i trebuia. Ani de zile tăiase poze din reviste și le așezase cu grijă în dosare. Erau planuri de case, de camere, detalii. Fiecare reprezenta ceva cu totul deosebit şi foarte potrivit pentru casa din visele lui Mary Alice Cross. Acum o avea în față. „O urăsc din toate puterile“, zise ea cu glas tare.

Nu-i răspunse nimeni, pentru că era singură cu copilașul de trei luni adormit în pătuțul lui din dormitorul unei case închiriate. Dacă lui nu-i păsa unde doarme, de ce i-ar păsa ei ?

Cu trei ani în urmă, pe vremea cînd Oscar tocmai începuse să se ocupe de terenul clubului, cumpărase și ea un loc acolo. Era unul dintre cele mai bune, situat undeva mai în spate, avînd într-o parte pîrîiașul pe care Oscar nu reușise să-l desființeze, oricît s-a străduit. Renunțase de mult la ideea de a-și face casă în oraș. La un moment dat, vrusese să cumpere o bucată de teren de la Joan Friday ; era însă prea departe și pentru ea și pentru Lew, iar prețul cerut era mult prea mare. Dacă l-ar fi plătit, n-ar mai fi putut construi casa, iar ea avea la vremea aceea nevoie de casă. Pentru ea casa reprezenta foarte mult, reprezenta totul. Ce s-o fi întîmplat oare ? Nu putea da nici o explicație. Poate că Oscar era de vină. Mereu

se mira cum de mai puteau înflori trandafirii în jurul lui Oscar. Totuşi, nu ăsta era motivul. Cel care urma să supravegheze lucrările era Miley, iar Miley era un om bun. Miley era singurul lucru frumos din viața lui Oscar, după părerea lui Mary Alice. El era cel care nu-l lăsa pe Oscar să întindă prea mult coarda, ăsta fiind de fapt adevăratul motiv pentru care Oscar avea prestigiu în oraş, chiar dacă o recunoştea sau nu. Miley avea bun-simț. Nu semăna cu arhitecții ăia pe care unele firme îi angajau ca să facă clientela să se simtă bine. Cunoscuse ea unul în Newcastle ; artistul apă-de-ploaie, după cum îl botezase ea. Venea, şi în timp ce arhitectul principal desena planurile, căuta s-o facă fericită pe stăpîna casei. Avea o tehnică grozavă. Semăna cu tipul bun din filme, care e opus tipului rău. Îi spunea cucoanei ce artist grozav era el, şi cum or să se unească ei ca să-l împiedice pe prostul ăla de arhitect bătrîn să-i nenorocească ideile *ei* grozave. Pesemne că în curînd va fi şi Oscar obligat să angajeze un astfel de individ. Dacă e însă deştept, îl păstrează şi pe Miley. Miley era grozav pentru oamenii cu picioarele pe pămînt.

Îşi aduse aminte cum era Miley cu mulți ani în urmă, cum a plecat peste ocean şi a lăsat-o pe Edyth plîngînd în hohote, şi toate scrisorile pe care i le trimetea, şi poza lui de pe biroul lui Edyth la care ea se uita ore întregi după ce se încurcase cu Bob Allen. Edyth nu-i scrisese însă niciodată o scrisoare în care să-şi mărturisească păcatele. O admira pentru asta, deoarece toate

erau tentate să scrie astfel de scrisori. Mary Alice îşi dădu seama că nici un bărbat nu putea înțelege acest fenomen. Necesitatea de a-ți mărturisi vina : „Iubitule, iartă-mă. A existat un alt bărbat.“ Aveai senzația că te spovedeşti şi te biciuieşti în acelaşi timp. O combinație perfectă de masochism şi sadism. Şi cîți n-or fi cei care s-au întors din al doilea război mondial cu o cicatrice care doare cînd plouă ? Edyth, însă, nu l-a învinovățit niciodată pe Miley, ci a suferit în tăcere. Isuse, îşi zise Mary Alice, cînd te gîndeşti că totul va ieşi acum la iveală. Toți ne vom aminti de prea multe lucruri, şi asta într-un moment nepotrivit din viață. Ce groaznic e să primeşti o scrisoare cu mărturisirea greşelilor, la douăzeci de ani după ce au fost înfăptuite ! Mai ales cînd tu eşti cel care ai declanşat totul.

Strînse planurile casei şi se duse în bucătărie, unde începu să facă ordine. Nu se putea stăpîni. Întotdeauna se jura că n-o să pună mîna pe nimic, dar era ceva în ea care nu suporta murdăria. Spălă cele cîteva vase şi le puse la loc, apoi se uită în frigider, dar îl închise imediat. Nu, gîndi ea, n-am să mă apuc de treabă. Mi-ar lua toată seara şi sînt prea obosită. Puse totuşi o foaie de aluminiu sub arzătoare, pentru că halul în care arăta plita prezenta un pericol prea mare. Se gîndi la maşina de gătit pe care o s-o aibă, cu cuptorul ce se curăță singur, dar nici măcar asta n-o mai tenta. Cerule, ce mult mă oboseşte gătitul, îşi spuse.

Se înapoie în camera de zi. Poate că sînt doar obosită, se gîndi Mary Alice. Poate că ăsta-i singurul motiv. Toţi anii ăştia în care m-am ocupat de magazin, de Shari, ca s-o cresc şi s-o mărit, de Lew ca să-l fac fericit. Pesemne că acum, cînd totul începe să fie cum trebuie, nu-mi mai doresc altceva decît să stau jos şi să mă odihnesc. Numai că nu m-am odihnit niciodată. De ce aş face-o acum ? N-aş putea. Aş fi nenorocită dacă ar trebui să şed. Cred că asta e explicaţia. Dacă termin casa, ce altceva îmi mai rămîne de făcut ? La ce bun să mai muncesc, să fac planuri, să sper şi să visez după aceea ? N-o să mai fac altceva decît să şed şi să mă uit la ea. Şi mai am mulţi, foarte mulţi ani de trăit.

Văzu anii înşirîndu-se în faţa ochilor, muncă toată dimineaţa, cina seara, poate un alt nepot, eventual o altă vacanţă în Marea Caraibilor. „Nu e destul", spuse ea. „Nu e destul."

Îşi aminti de seara cînd Edyth venise în dormitor, după ce nebunul ăla a încercat s-o omoare. Era de un calm desăvîrşit. În lumina apusului, praful verii strălucea în aer, mişcat de o uşoară adiere de vînt. Ea şedea pe pat, iar Edyth s-a oprit în uşă, a spus „Bună", a intrat, a scos o ţigară şi a aprins-o. S-a aşezat pe pat, i-a zîmbit şi şi-a pierdut brusc controlul. Mary Alice nu mai văzuse vreodată pe cineva care să aibă o asemenea criză de nervi. Edyth a început să tremure ca şi cum ar fi fost pe punctul de a se desface în bucăţi, apoi a încercat să plîngă, dar n-a reuşit decît să deschidă

gura şi să scoată sunete mici, ciudate, de parcă n-ar mai fi putut respira, şi în tot acest timp nu se oprea din tremurat. Doamne ! Mary Alice a coborît în hol şi a adus o sticlă de Coca-Cola şi un prosop ud, şi timp de o jumătate de oră n-a făcut altceva decît să vorbească nimicuri, cu o voce calmă, mîngîietoare, pînă cînd tremurul s-a potolit şi Edyth s-a uitat în jur şi a spus : „Unde dracu mi-oi fi pus ţigara ? O să dau foc la casă."

Apoi, un timp destul de lung, Edyth a rămas *vie*. Asta îşi amintea Mary Alice cu adevărat, nu frica sau şocul de a o fi văzut atunci, ci transformarea petrecută în ea după aceea. Se trezea dis-de-dimineaţă şi încerca să le convingă pe toate să privească răsăritul soarelui ; îşi călca o rochie ca şi cum însuşi gestul de a călca era un privilegiu minunat, mînca de parcă fiecare înghiţitură era ambrozie, umbla de parcă picioarele ei făceau dragoste cu pămîntul.

Poate că din cînd în cînd n-ar strica să avem cu toţii revelaţia propriei noastre morţi, gîndi Mary Alice. Poate că atunci n-am mai avea nevoie de o casă şi n-am mai urî momentul în care ea încetează de a mai avea vreo semnificaţie pentru noi.

Ea şi Lew stătuseră căsătoriţi în secret timp de un an înainte de a-i anunţa pe ceilalţi. Pe atunci era uşor. Bărbaţii erau oricum cantonaţi în tabere, iar pentru cele cîteva permisii pe care le căpăta Lew, Mary Alice putea oricînd să pretindă că merge să-şi petreacă sfîrşitul de

săptămînă cu o prietenă. Noaptea nunții și-au petrecut-o într-un hotel din Newcastle, cu o sticlă de vin și un tort cumpărat de la cofetărie, într-o cutie albă. S-au așezat pe pat și au băut din paharele de pe policioara din baie, mîncînd prăjitura fără zahăr și chicotind ca niște fetișcane. Cel mai caraghios lucru era că nici după aceea nu le-au spus celorlalți adevărul, astfel că după ce Lew a fost lăsat la vatră, s-au mai căsătorit o dată, în cadrul unei ceremonii liniștite în salonul mamei ei. Deci, fără ca cineva să știe, ea era o femeie căsătorită de două ori. Ce prostie, zise cu voce tare. Cred că am s-o povestesc cuiva. Am să-i spun lui Shari. Ea o să găsească, bineînțeles, că e amuzant. Poate că și este.

Copilașul se trezi. Auzi scîncetele lui slabe și așteptă, știind aproape secunda cînd va începe să plîngă. Se smiorcăi o dată, apoi țipă. Se ridică și intră în dormitor, îl schimbă, îl ridică legănîndu-l cu grijă pe brațul stîng, astfel încît dreapta îi rămase liberă ca să-i poată da biberonul. Cîntîndu-i încetișor, Mary Alice luă sticla din frigider, o destupă și aruncă dopul în cratița cu apă de pe plită, trecu biberonul pe gîtul sticlei și o puse în cratiță. Gesturile atît de familiare o liniștiră. O clipă, avu impresia că o are pe Shari în brațe și că ei îi pregătește biberonul, atît de mecanic și de ordonat cu o singură mînă. Se vedea făcînd toate aceste gesturi aproape adormită, încît nici nu știa exact ce face, trezindu-se apoi mai tîrziu, mirată că Shari nu-i ceruse biberonul

de la ora două. Apa începu să fiarbă, și ea scoase sticla și încercă temperatura laptelui pe mînă. Copilașul urla de-a binelea. Se oprise o clipă cît se învîrtise ea prin bucătărie, acum însă nerăbdarea era mai puternică decît curiozitatea. Îl duse în camera de zi, se așeză și îi dădu biberonul, urmărind cum îl împinse deoparte, pînă cînd brusc îl apucă și începu să sugă.

— Poate că ăsta e singurul lucru important, băiețelul meu, îi spuse ea. Poate că cel mai bun lucru pe care-l poate face o femeie pe lumea asta e să pună un biberon într-o guriță flămîndă. Dacă-i așa, înseamnă că m-am tras pe sfoară, avînd-o numai pe Shari și o parte din tine. Uită-te la B. J. Ea are cinci și o să ajungă probabil la doisprezece. Și e fericită. Nu se poate nega că e mai fericită decît noi toate. Dar B. J. e B. J. Eu nu sînt așa. Eu am avut nevoie de prăvălie, de socotelile alea nesfîrșite și de aranjamentele pe care a trebuit să le fac ca să pot cumpăra cu șase luni înainte, ce mi se oferea cu șase luni mai tîrziu. A trebuit să plec după cumpărături la Dallas și New York.

Scoase biberonul din gura copilului, iar pe el îl rezemă pe umăr și îl ajută să rîgîie, după care îl puse la loc și îi dădu iar să sugă. Cu Shari nu reușise aproape niciodată. O bătea ușor cu palma pe spate și uneori o ținea pe genunchi, și dacă nu rîgîia, după zece minute vărsa laptele, murdărindu-se și pătînd patul și ursulețul de pluș.

— Asta e, băiețaș. Asta e. Aveam nevoie de o preocupare, nu de bani să-mi cumpăr o casă.

Copilașul continua să sugă, ținînd ochii închiși de plăcere.

— Tu n-o să ai probleme, continuă ea. Bucură-te. Mănîncă cu poftă. Crești pentru ziua de mîine. Lumea te așteaptă să-ți găsești locul în ea. Cu fetițele avem mai mult de furcă.

Băiețelul adormise cu biberonul în gură. Îl privi cum stătea complet relaxat, moale, cufundat total în somn, așa cum numai un copilaș de trei luni poate să fie. Nervii fetițelor sînt mai la suprafață. Nu dau doi bani pe ce spun doctorii. Zic că nu fac febră cînd le ies dinții ; nu-i adevărat. Pînă și eu, care n-am vocație de mamă, și tot mai știu cîte ceva. Îi schimbă scutecul, și el nici măcar nu se mișcă. Îl puse înapoi în leagăn, potrivi pătura albastră în jurul salteluței, o prinse bine și îi zîmbi.

— Ce s-o fi întîmplat cu mama ta, drăguțule ? spuse ea. De ce oare fiica mea nu simte nevoia să muncească ?

Poate că nu i-a dat încă de gust, știu și eu ? Poate oare cîștigătoarea unui concurs de frumusețe să simtă nevoia să fie și altceva decît femeie ? Să fie oare chipul pe care i l-a dat natura un sigiliu al sorții ? Nu frumusețea te distruge, ci un anumit gen de frumusețe. Acel lucru profund și ascuns care l-a făcut pe doctor să spună : „Vai ce fetiță drăguță“, în momentul cînd s-a născut Shari. Asta au spus toți și vor mai spune, tot restul vieții ei. Așa că n-a mai fost obligată să facă ceva, să gîndească

ceva sau să fie cineva. „Ce gene lungi“, spunea lumea din băcănie cînd o vedea în cărucior. „Ce drăgălașă e“, spuneau bărbații și o ridicau, aruncînd-o în sus. Ce-o fi însemnat asta ? Nu știu. Dar asta te-a adus pe tine, drăguțule. Da. Deși numai Dumnezeu știe că nu e cine știe ce ispravă. Fără îndoială că nu trebuie să fii frumoasă ca să perpetuezi specia.

Se apleca și îl săruta pe creștetul capului. Copiii sînt irezistibili. Natura ne joacă astfel de feste. Un copilaș e un lucru ciudat și grotesc. E o grămadă necontrolată de spasme, foame și nevoi. O mașinărie care trebuie hrănită. Bagi printr-un capăt și îl cureți pe celălalt. Totuși, în ochii noștri e ceva moale, drăgălaș, vulnerabil, cald și minunat. Și e așa de simplu să-i dăm de mîncare printr-o parte și să-l spălăm în cealaltă. E și asta una dintre manifestările vieții.

Cum o fi putut pune cineva un copil într-o gură de aerisire ? Cum o fi putut cineva s-o cheme pe biata doamnă Cowan, administratoarea aia arierată, și să-i spună : „Am născut un copil. Trebuie să-l îngropăm.“ Isuse ! O fi fost în stare o fată de douăzeci de ani să facă așa ceva ? Pe naiba, nici una n-avea curajul să dea ochi cu bătrîna aia nebună chiar și dacă întîrzia zece minute. S-or fi ajutat oare între ele ? Habar n-avea. Nu-și putea aminti exact cum era fiecare. Toate erau cufundate în ele însele, în dragostea lor, în speranțele, visele și fanteziile lor. O fi putut vreuna face față unui asemenea gen de realitate ? O fi putut totuși ?

Se înapoie în camera de zi și luă o revistă pe care începu s-o frunzărească, uitîndu-se la reclamele noilor produse. Bine cel puțin că am aflat ceva despre mine, își spuse ea, crispată. Știu acum că întotdeauna m-a interesat munca mea și că voi munci pînă în ultima clipă. Puse jos revista și luă iar planurile casei. Acum îi plăceau din nou. Reuși chiar să zîmbească spre micul dreptunghi care urma să fie o terasă însorită. La urma urmei, acum, cînd era sigură că n-are nevoie de casă, putea să se bucure cu adevărat de ea.

— *N-ai de gînd să duci mașina în garaj?* întrebă soția lui Oscar Ridley.

Era la jumătatea aleii și nici măcar nu se obosi să întoarcă puțin capul, vorbind cu o voce lipsită de inflexiuni.

— Trebuie să mai trec puțin pe la birou, răspunse el.

— Atunci, noapte bună.

Continuă să meargă, apoi se opri în dreptul ușii, scoase cheia din poșetă și se întoarse spre el.

— A mers totul bine astă-seară ?

— Splendid. Ca-ntotdeauna dealtfel, cînd te ocupi tu de treburile mele.

— Atunci e bine.

Introduse cheia în broască și intră, închizînd ușa în urma ei.

Oscar șezu o clipă la volan, urmărind luminile care se aprindeau la parter, apoi sus la etaj. Scoase o țigară, o aprinse și se înapoie în centru, la birou. Intră, aprinse lumina și o lăsă să ardă.

Ieși apoi din clădire și traversă orașul spre bungalow-ul drăguț de cărămidă, pe care îl construise cu trei ani în urmă pentru Thelma. Se vedea lumină, așa că scoase cheia și intră. Thelma era în bucătărie, îmbrăcată într-un capot vechi și cu părul pe bigudiuri.

— Doamne, Oscar. Nu te așteptam astă-seară.

Dispăru cîteva minute. Cînd se întoarse, avea părul pieptănat și o rochie de mătase roșie. Se așeză în fața lui.

— Ce mai e nou ? întrebă ea.

— Toate bune. Chiar foarte bune. Cred că s-ar putea să fac o afacere cu doctorul Edwards.

— Eu n-aș avea mare încredere în el, iubitule. Cred că sub conversația amabilă și zîmbetul lui dulce, se ascunde un om viclean și abil.

— Ai dreptate. Așa și e. Și exact ăsta e motivul pentru care îl țin din scurt. Se crede mare și tare și, deși e rectorul universității, nu e în stare nici măcar să rezolve un caz minor ca cel cu scheletul din zid.

— Spune, e adevărat ce mi-ai povestit, Oscar ? Că gura de aerisire a fost într-adevăr deschisă numai în vara aceea ?

— Sigur că-i adevărat. La ce bun să fi mințit ? M-ar fi prins imediat. Toate cucoanele din înalta societate erau singure acolo la cămin, în vara aceea. Îmi amintesc perfect cum se învîrteau aproape dezbrăcate, în jurul clădirii, în timp ce noi ne chinuiam să muncim cinstit.

— Oricum ar fi, tot e păcat.

— Doamne, Thelma. Dar ce nu e ?

Ea ridică din umeri, şi apoi zise :

— Nu eşti femeie, şi-mi dau seama că nu-ţi pot cere să înţelegi ceva.

— Ba înţeleg al naibii de bine, Thelma. Înţeleg că pînă la urmă o să lovească foarte tare în una din ele. Toate sînt în aceeaşi oală acum. Au bani, au soţi, au o viaţă bună. Dacă vreuna a făcut prostia asta acum douăzeci de ani, să fie sănătoasă. Sînt foarte sigur că n-au făcut-o toate, şi oricare ar fi fost, totul s-a petrecut cu foarte mult timp în urmă. La urma urmei, s-a întîmplat. Ei şi ? N-am făcut-o eu. Dacă treaba se rezolvă, am de gînd să salvez pielea cuiva. Nu pricepi ? Capăt pămîntul ăla pe care-l aştept de zece ani, E. K. Edwards iese cu prestigiul intact, femeile nu mai sînt suspectate. Dacă nu era aşa, toţi ar fi dat vina pe generaţia tînără. Ştii bine că aşa se face întotdeauna.

Thelma dădu din cap :

— Sînt fericită că nu trebuie să stau şi să mă gîndesc la asta toată noaptea.

— Thelma, ai o inimă tot atît de mare pe cît îţi e mintea.

— Se pare c-am mai auzit asta o dată.

— S-ar putea.

— Ţi-e foame ?

— Nu. Am mîncat la club. Friptură. Grozav îmi place locul ăla. Mi-a plăcut dealtfel întotdeauna. Ce păcat că se construieşte cel nou.

Thelma rîse :

— Bine, Oscar, dar tu l-ai născocit pe cel nou. Cum poţi spune aşa ceva ?

— Ba pot chiar foarte bine. Mi-a adus destui bani, doar. Ceea ce nu înseamnă că nu simt şi un fel de regret. Te porţi cu mine ca şi cum aş fi o fiinţă inumană, numai pentru că fac afaceri. Ştii însă bine că greşeşti. Am suportat cu greu să văd doborîndu-se copacii ăia de lîngă fabrica de cauciuc. Trebuiau să fie tăiaţi. Asta-i viaţa. Dacă tot trebuie să existe cineva care să scoată bani din astfel de lucruri, de ce n-aş fi eu ? Sînt primul care a sesizat că a sosit momentul să se construiască un nou club în acest oraş, asta-i tot.

— Şi cu membrii lui ce se aude ?

— E-n regulă. Pînă la sfîrşitul anului am de gînd să vînd toate loturile, aşa că jumătate din oraş o să frecventeze noul club. Ca să fiu sincer, asta m-a mirat şi pe mine. Cred că se datorează restricţiei impuse de regulament. Pur şi simplu, n-aş fi crezut că or să pună atîta preţ pe el. Cred că într-un fel m-au decepţionat.

— Bietul Oscar.

— Ce vrei să spui cu „bietul Oscar" ? Te rog să nu încerci să fii sarcastică cu mine, Thelma. Îmi ajunge Miley.

— Ce-ar fi să-mi prăjesc un ou ? N-am mîncat nimic astă-seară.

— Fă-mi şi mie un sandviş cu omletă. Simt că mi-ar prinde bine.

Thelma se ridică, puse tigaia pe plită şi spuse, stînd cu spatele spre el :

— Oscar, ce se întîmplă cu Edyth şi Miley ?

— Cum adică ?

— Ei, ştii bine ce vreau să spun. Era şi ea acolo la cămin.

— Da, dar ea n-a făcut niciodată cu adevărat parte din grupul lor.

— Asta nu schimbă lucrurile. Era acolo. Şi sînt prietenii tăi. Miley este cel mai bun prieten pe care l-ai avut vreodată, în afară de tine însuţi.

— Aşa e, Thelma. Dacă Edyth e vinovată, o să încerc s-o salvez. Ascultă aici. Înţelege că nu sînt *eu* acela care a găsit copilul în zid, ci Miley. Însuşi Miley, pentru că nu se poate abţine să nu muncească. De ani de zile îl las pe Miley să-mi supravegheze lucrările. N-are nimic altceva de făcut decît să stea deoparte, să urmărească un grup de idioţi şi să le spună ce să facă. Miley însă vrea să muncească. Vrea să se caţere sus şi să dea singur şipcile jos. N-ar pierde pentru nimic în lume ocazia de a desface un acoperiş, sau de a face cea mai grea treabă de pe şantier. Pentru el munca are însemnătatea pe care o are pentru mine banul. Viaţa fiecăruia dintre noi e legată de altceva ; toţi avem soarta noastră. De data asta, a lui Miley a acţionat. Trebuia să fi lăsat buldozerul să termine treaba. El însă, nu, a vrut s-o facă el, *bine*. S-a gîndit că, dacă s-ar urca acolo singur, ar putea să păstreze întreagă vreo bucată de lemn de cîţiva centimetri pătraţi, aşa că iată-l căţărîndu-se ca puştiul din basm pe tulpina de fasole. De data asta însă lucrurile s-au întors împotriva lui. Nu-i vina mea.

Thelma tocmai terminase de prăjit ouăle şi le punea pe pîinea unsă cu unt. Aduse apoi sandvişurile la masă şi întrebă :

— Şi ce crezi c-o să *facă* justiţia acum ?

— E foarte posibil să fie interogate cîteva persoane. Ce-ar putea face altceva ? Trebuie să acţioneze într-un fel sau altul. Toată lumea din oraş a aflat povestea, iar Gus vrea să fie reales. Sper să reuşească. A fost un şerif al naibii de bun şi a avut destule necazuri pînă acum cu Curtea Supremă, ca să nu-i mai trebuiască şi povestea asta pe cap. A trebuit să calce pe asemenea spini, încît mă mir că nu i-au găurit pînă acum tălpile : s-a descurcat totuşi fără tărăboi, fără ură şi fără prea multă publicitate naţională. Însă nu vor să se răfuiască cu el — nici unii, nici alţii — aşa că nu împing lucrurile prea departe. Asta l-ar putea distruge, totuşi. Dacă manevrează într-o direcţie, pierde voturile întregii burghezii, dacă manevrează în cealaltă direcţie, pierde restul comitatului. Are destulă bătaie de cap. Am de gînd să-l ajut şi pe el să iasă din necaz. Haide, Thelma, de ce mă invidiezi pentru milionul pe care-l am ?

— Oscar, dacă n-ai fi spus-o tu, nimeni n-ar fi ştiut că gura de aerisire a fost deschisă numai o singură vară.

— Cineva tot şi-ar fi amintit pînă la urmă. Asta încerc să-ţi explic. E ca în cazul noului club. Dacă tot s-ar fi gîndit careva la asta, cu ce te deranjează că sînt eu acela ?

— Prea se întîmplă de multe ori.

— Thelma, n-am venit aici ca să mă cert cu tine.

— Ba da, exact de asta ai venit. Pentru aşa ceva mă şi ai.

Oscar rîse :

— Mai fă-mi un sandviş cu omletă, femeie.

Ştia că are dreptate. Thelma era frumoasă şi mai mult decît bună la pat, dar în adîncul sufletului, Oscar prefera să se culce cu nevastă-sa, şi o ştia. Adesea nici măcar nu făcea dragoste cu Thelma cînd venea s-o vadă, dar întotdeauna discuta cu ea şi de cele mai multe ori se certau. Îi treceau toate gîndurile astea prin cap în timp ce o privea cum trebăluieşte pe lîngă plită. Se întrebă dacă nu cumva Thelma era întruchiparea stranie a propriei lui conştiinţe. Ideea îi apăru pretenţioasă. Nu putea să nu admită însă că ea şi Miley erau singurele persoane pe lume care s-au răstit vreodată la Oscar Ridley.

Betty nu l-a repezit niciodată ; n-a fost nevoie. I-o lua întotdeauna înainte. Îi veni în minte imaginea ei — elegantă, distantă, frumoasă şi îndrăgostită. Nu de Oscar, ci de bani, aşa cum era şi el, dealtfel. Asta îi ţinea legaţi unul de altul, dragostea comună nu a unuia faţă de celălalt, ci de acelaşi lucru din viaţa lor. Banii şi dragostea fizică, asta fusese întotdeauna ceva adevărat şi deosebit pentru ei. Dar dacă dădeai la o parte eleganţa aceea rece şi dură, ce mai rămînea oare ? O tigroaică, deşi termenul e banal, asta se dovedea a fi de fapt Betty Ridley, dacă o dezbrăcai de haine.

Şi totuşi, Oscar avea o amantă. O avea de ani de zile şi intenţiona s-o păstreze pînă la sfîrşitul vieţii, cu condiţia ca Thelma să nu transforme brusc o discuţie în contradictoriu într-o ceartă adevărată şi să plece. Nici nu voia să se gîndească la aşa ceva. Adevărul era că ar fi putut pleca oricînd. Exista chiar un bărbat care voia să se însoare cu ea. Şi cum ar fi, dacă într-o zi s-ar mărita ? Era un lucru, ca şi altele dealtfel, în limita posibilului. Asta pentru că Thelmei într-adevăr nu-i păsa nici cît negru sub unghie de bani. Era în stare să se mărite cu vreun fermier, să-i gătească trei mese pe zi şi să frece podelele tot restul vieţii. Nici măcar casa n-o dorise. A construit-o şi a trebuit s-o ameninţe că, dacă n-o primeşte, n-or să se mai vadă niciodată. Cu adevărat îngrozitor era faptul că Thelma îl iubea pe el, pe Oscar Ridley. Uneori, asta reuşea să-l înspăimînte de moarte.

— Thelma, tu ai fi putut vreodată pune un copil într-o gură de aerisire ?

Thelma se întoarse cu faţa spre el şi-l privi.

— Întrebarea ta e foarte directă, eu însă nu-ţi pot da un răspuns la fel de direct. Ca să fiu sinceră, nu cred, deşi nu sînt sigură. Dacă s-ar fi născut mort, dacă n-ar fi trăit nici un moment, nu l-aş fi simţit niciodată ca pe copilul meu ; dacă aş fi fost singură într-o lume gata să mă sfîşie, dacă bărbatul iubit mi-ar fi întors spatele şi ar fi plecat, dacă toate astea s-ar fi întîmplat, ştiu şi eu, poate că aş fi făcut-o. Apoi mai e şi faptul că eu n-am făcut niciodată parte

dintr-o asociație studențească. În mediul meu există întotdeauna cineva la care să apelezi, cineva care să nu te condamne sau să te dezaprobe și care să știe să-și țină gura. În mediul lor, însă, mai mult ca sigur că nu există așa ceva. Cel puțin nu pot fi sigure de nimeni. Știu și eu, Oscar ? Dacă ar fi fost copilul tău, bucățică din carnea ta și a mea, nu știu ce să zic...

Ai dreptate, ca de obicei, draga mea, gîndi Oscar. Domnișoara Betty ar fi putut-o face. Pentru tine ar fi fost al dracului de greu însă. Așa că, ia să vedem ce anume face dintr-o femeie o doamnă ? Atitudinea distantă ? Manierele ? Sau poate că ceea ce ne-am obișnuit cu toții să numim o doamnă nici măcar nu există. Poate că tu ești o adevărată doamnă, așa cum stai acolo în fața plitei, pregătindu-mi un sandviș cu omletă și iubindu-mă chiar dacă n-am meritat-o, n-o merit și n-o voi merita vreodată.

Își aminti de o poveste pe care obișnuia să i-o spună maică-sa cînd era mic. Era vorba despre un scandal secret, legat de una dintre cele mai vechi și mai bogate familii din oraș. Unul dintre strămoși fusese negru. La început nici nu i-a venit să creadă. Domnul Corey era un om de afaceri, serios și respectabil și, deși avea părul negru și nasul gros, lui Oscar îi apărea cu o înfățișare foarte anglo-saxonă. Iar existența doamnei Corey îl făcea și mai sceptic. Era o femeie înaltă, distantă și frumoasă, membră a clubului de lectură și a celui de grădinărit, care ducea coșuri la săraci, îngrijea

de trandafiri purtînd mănuși și o imensă pălărie de pai și care i-a dat lui Oscar Ridley o prăjitură cu ciocolată și nuci, odată, cînd s-a nimerit să treacă prin fața casei ei în momentul în care le scotea afară ca să se răcească. Ce o fi fost oare în sufletul ei, în clipa cînd a descoperit secretul ? Pentru, că femeie fiind, cu siguranță că l-a aflat. Dacă pînă și familia Ridley știa, fără-ndoială că, mai devreme sau mai tîrziu, a trebuit să afle și ea. Venise din alt oraș, din alt stat, și îl întîlnise pe domnul Corey la o petrecere. Îl cunoștea ca pe un om cu bani și prestigiu, venit dintr-un orășel oarecare. Și nici măcar n-a fost vinovată de tragedia îngrozitoare care s-a abătut asupra ei. Pînă în ziua de azi, ea era pentru Oscar întruchiparea unei doamne. Pentru că fusese o adevărată doamnă, chiar dacă purta o mască și se refugiase în tăcere și într-o atitudine țeapănă, care a însoțit-o de-a lungul unei vieți petrecute într-un oraș unde se șoptea pînă și imposibilul. Dar sub toate astea se ascundea dragostea, și Oscar înțelegea acum acest adevăr. Nimic n-ar fi putut-o ajuta să aibă timp de treizeci de ani acea seninătate aparentă pe care o afișa. Nimic altceva n-ar fi făcut-o să nască doi copii care, atunci cînd au crescut, aproape că n-au mai auzit nimic din vechile bîrfe. Doamna aceea înaltă, cu ochii chinuiți, le alungase. Pesemne că Oscar era acum singurul din oraș care își mai amintea de bîrfelile acelea, și asta numai din cauză că, pentru el, imaginea unei doamne era pentru totdeauna legată de doamna Corey.

Aşa că, poate, era nevoie de amîndouă lucrurile pentru a face o doamnă, şi poate că un om ca Oscar avea nevoie de două femei — de aspectul exterior al lui Betty şi de sufletul Thelmei. Pentru că trebuie să fim sinceri şi să recunoaştem că nu erau multe doamne Corey pe lume, şi cine naiba credea el că poate avea vreuna ?

— Oscar, nu vrei să mergi la culcare ?

— Puţin mai tîrziu, Thelma. Acum aş vrea să mai stăm de vorbă.

— Bine.

— Thelma ?

— Îmm ?

— Ştii să faci prăjitură cu nuci şi ciocolată ?

— Sigur că ştiu. Credeam că nu-ţi plac dulciurile.

— Fă-mi cîteva pentru mîine. N-am mai mîncat de cînd eram copil.

— *Miley, spuse Edyth, de ce nu stai de vorbă cu mine ?*

— Sînt obosit.

— Nu, nu-i asta. Întotdeauna eşti obosit, şi totuşi stăm de vorbă. Eşti furios.

— Nu sînt furios.

— Ba da, eşti. Ai venit acasă furios. Ţi-ai mîncat supa fără să spui un cuvînt. Şi eu sînt obosită, dar nu sînt supărată pe tine. Ce-am făcut ?

— N-ai făcut nimic. Ţi-am spus doar că nu sînt furios.

— Miley, dacă nu mai vorbim unul cu altul, sîntem pierduţi. Cum să-ţi explic oare mai bine ? Te gîndeşti mereu la blestematul ăla de copil din zid.

— Da, mă gîndesc la copilul din zid. Dar tu la ce te gîndeşti ?

— La tine.

— Mda, desigur.

— Mda, desigur. Hai s-o lăsăm baltă, Miley.

— N-avem ce lăsa baltă.

Edyth mai făcu o încercare.

— Miley, n-am pus eu copilul în gura de aerisire.

— Dar ai fi putut s-o faci.

— De ce spui asta ?

— Of, fir-ar să fie. Edyth, ştiu tot. Am ştiut întotdeauna. A existat cineva în viaţa ta, pe vremea cînd eu eram plecat, nu-i aşa ? Hai, dă-i drumul, ce rost mai are să negi ?

— Ce rost are să vorbim despre asta, acum ?

— Mi se pare că tu eşti cea care a zis că dacă nu mai vorbim unul cu altul, sîntem pierduţi.

— Bine, bine. A existat cineva. Eşti fericit ?

— Sigur, fetiţo. Sînt fericit. Îmi vine să urlu de fericire. Cîţi au fost ?

— Of, pentru numele lui Dumnezeu, Miley. Unul singur. Era nebun şi acum e la ospiciu.

— Grozave gusturi mai aveai !

— Miley, spune-mi ce dracu vrei să *fac ?*

— Nu poţi să faci nimic, nu-i aşa ? A fost greşeala ta.

— Miley, totul s-a petrecut acum douăzeci de ani. Era un băiat drăguț, dar nebun. S-a întîmplat. Mi-a părut rău. N-a existat cu adevărat nimeni în afară de tine. Pentru Dumnezeu, era cazul să știi asta pînă acum.
— Știu doar că am fost un idiot timp de douăzeci de ani.
— E ridicol ce spui.
— Nu, nu e. Dacă ai putut-o face atunci, o poți face și acum. Tot ce știu e că ai făcut-o. Iar acum ai o grămadă de ocazii acolo, la magazin, toată ziua.
— Ocazii ? Isuse, ce glumă bună ! Știi doar bine că muncesc ca o roabă. Vorbești prostii.
— Da, vorbesc. Asta și voiai, nu ?
— Vorbești, dar nu comunici.
— Asta-i din cauză că n-am beneficiat de educație universitară, iubito. Luptam, în timp ce alte persoane pe care le cunosc erau ocupate să învețe cum să comunice.
— Oh, termină, termină, termină o dată !
— N-am început eu.
— Nu ?
— Da, e adevărat că eu am găsit copilul în zid. Dar nu l-am pus eu acolo.
— Nici eu.
— Dovedește-o.
— Miley, cum aș putea oare să dovedesc ? Dacă ceea ce sînt și ceea ce am fost pentru tine timp de o viață întreagă nu reprezintă o dovadă suficientă, ce-aș mai putea face ?
— Cred că nimic.
— Dumnezeule !

— Ești necăjită pentru că te-am prins. Altfel, sînt sigur că nici măcar nu-ți pasă.
— Miley, te iubesc, te-am iubit întotdeauna. La naiba, o știi doar destul de bine.
— Ai arătat-o într-un mod cam ciudat.
— Miley, eram un copil. Eram singură și nefericită și mi-era teamă și mai știu și eu ce altceva.
— Și eu eram la fel, fetițo. Poate că n-ai să mă crezi dacă am să-ți spun că ți-am rămas credincios în tot timpul războiului ăluia blestemat și infect. Ce părere ai ? Cine crezi că era mai singur, mai nefericit și mai înfricoșat, Edyth ? Cine ?
— E-n regulă. Va să zică, tu ești un om mult mai bun decît mine. Am știut-o întotdeauna, dar m-am străduit și eu cît am putut tot timpul. Povestea aia s-a întîmplat numai atunci, a durat puțin și nu s-a mai repetat niciodată.
— Vorbești de parcă ai fi Oscar cînd încearcă să iasă dintr-o afacere necurată.
— Miley, dar ceea ce-mi spui e de neiertat.
— Bun. Deci ai înțeles ce înseamnă „de neiertat“.
— Spune-mi, Miley, ce-ai de gînd să faci ? Mă părăsești ?
— Nu știu încă. Trebuie să mă mai gîndesc. Și termină cu plînsul. Tot nu reușești să mă impresionezi.
— Nici n-am asemenea intenții. Nu plîng cu un scop anumit. Nu sînt un astfel de om. Isuse ! Oare știi tu ce fel de om sînt eu ?

— Încep să descopăr.
— Miley !
— N-are rost să mai discutăm, Edyth.
— Bine, dar ce vrei *să fac ?*
— Ţi-am mai spus. Nu ai nimic de făcut. Hai la culcare.
— Nu mi-e somn.
— Mie mi-e. Mîine trebuie să muncesc din greu. Nu ştiu exact ce rost are, dar se pare că e un obicei pe care mi l-am format.
— Te iubesc, Miley.
— Mă faci să rîd !
— *Miranda, spuse Dylan, nu-ţi plac poeziile mele ?*
— Ba-mi plac. Spuneam că ţie n-au să-ţi placă ale mele.
— La amîndoi ne-a plăcut poemul lui Sandy, nu-i aşa ?
— E grozav de inteligent, Dylan. Trebuie să fii bătut în cap să nu-ţi placă, mai ales dacă eşti în ultimii ani la literatura engleză. Asta însă nu ne schimbă cu nimic părerea despre genul nostru de poezie. Tu le consideri pe cele vechi frumoase, dar învechite. Mie-mi plac încă. Pînă şi Swinburne mă încîntă. Îmi place chiar şi Keats.
— Şi mie, Miranda.

Dylan opri maşina la marginea drumului spre casa Mirandei ; totul era scăldat în lumina lunii.

— Ceea ce vreau să spun, e că trebuie să le priveşti dintr-un anumit unghi. La vremea lor erau perfecte, astăzi însă nu.

— Să fie şi dragostea moartă, deci ? Aşa cum e Dumnezeu ? Sau ar fi fost, dacă Billy Graham n-ar fi vorbit cu el azi dimineaţă ? Oare să nu mai fi discutat nimeni cu Eros în ultima vreme ? Sau poate că Eros e numai numele unei reviste care l-a atacat pe Ralph Ginsburg ?
— Of, las-o încurcată, Miranda !
— Bine, Dylan, dar nu încerc să fac pe nebuna ; pur şi simplu vreau să ştiu. Oare Hugh Hefner ştie mai mult despre dragoste decît Byron ? Sau Helen Gurley Brown ştie mai multe decît Elizabeth Barrett Browning ? Nu ştiu şi te întreb pe tine.
— Toţi trebuie să trăim în contemporaneitate, Miranda.
— Am să-ţi spun ceva, Dylan. N-aveam de gînd, dar m-am hotărît. Te iubesc, Dylan. Te iubesc aşa cum scrie în toate cărţile. Astăseară n-am de gînd să fiu inteligentă, sclipitoare sau modernă. Tu eşti iubitul meu, în sensul cunoscut de cînd lumea.

Dylan nu răspunse nimic. Se uită la lună şi se asigură că e acolo. Aşa cum fusese de la începutul începuturilor. Doamne, Miranda, îşi zise el. Pur şi simplu nu pot să-ţi spun.

Ea îl privea în continuare, iar faţa ei era solemnă şi dragă în lumina lunii. După un timp se aplecă şi îi atinse mîna :

— E-n regulă, Dylan. Nu trebuie să spui nimic. Oricum, tot ştiu.

„Da, fir-ar să fie“, gîndi el, „sînt sigur că ştii.“

Clarissa stătea întinsă în pat privind luna. Era foarte tîrziu şi nici unul dintre copii nu se întorsese acasă, iar ea ştia că nu avea ce să le facă. Am greşit undeva, gîndi ea. Dar ce era să fac ? N-au avut tată şi, chiar dacă ar fi avut, dacă Jackson ar fi rămas aici, tot n-ar fi ajutat la ceva. A trebuit să muncesc. Şi chiar dacă n-ar fi trebuit, ar fi fost oare mai bine ? Ştia că o năpădesc iar vechile ei gînduri şi că nu le dădea niciodată de capăt. Se ridică, luă o ţigară din pachetul aproape gol, o aprinse cu un chibrit de la bucătărie şi rămase privind luna.

— Doamne, spuse ea, ne-ai dat o lume tare curioasă în care să trăim. Doamne, grea povară le-ai dat femeilor pe lume. Eu pot să dau toată vina pe pielea mea neagră, cum şi fac dealtfel uneori, dar uite că domnişoara Joan Friday vine la mine plină de griji şi înfricoşată ca una din neamul meu. Ce rost au toate astea ? Să încep să dau vina pe soarta noastră, a femeilor, albe ori negre ? Doamne, nu ştiu. Poate că nimeni, oricum ar fi, n-are prea mult noroc. Toate fetiţele mele din vara aia — drăguţe, tinere şi nevinovate ca cei doi copilaşi ai mei — stau astă-seară, în lumina lunii, înspăimîntate, neliniştite, îngrijorate şi poate că una dintre ele trece printr-un iad tot atît de înfricoşător ca al unei negrese — poate că şi mai rău, după cîte ştiu eu. Poate că nimic din ce facem nu iese pînă la urmă bine. Poate că trebuie să ajungem la punctul cînd nu mai dorim nimic. Poate că e de ajuns să învăţăm

să trăim din încercări. Şi, Doamne, ştii bine că eu mi-am luat porţia cu vîrf şi îndesat.

Se auzi un cîine lătrînd undeva afară. Ascultă, dar nu se apropia nici o maşină, nimic nu mişca pe strada pustie. Luă ceasul deşteptător ; era două şi jumătate.

— Trebuie să merg mîine s-o ajut pe domnişoara Sandy. Cred că nici unul dintre copiii ăia ai mei n-o să vină acasă în noaptea asta. Poate că ar trebui să fiu bucuroasă că nu vin. Fac numai scandal cînd vin acasă.

Îşi fumă ţigara pînă la capăt, o stinse şi se înapoie în pat.

— Bine măcar că luna luminează mai departe, orice s-ar întîmpla.

Se culcă apoi în pat şi adormi.

Sandy se trezi. Camera era luminată de lună — şi plină de mireasma gardeniilor. De data asta se ridică în capul oaselor, nemaiîncercînd să lupte împotriva ei. „La dracu“, zise ea. Kurt se agită, şi îl mîngîie uşor pe umăr înainte de a se da jos din pat. Camera era atît de luminată, încît părea ireală. Se îndreptă pe vîrfuri spre bucătărie, se duse la fereastră şi privi spre curtea din spate, inundată de o lumină nemişcată, alb-aurie. Grătarul de friptură părea un obiect extraterestru căzut pe iarba strălucitoare. „Nu însă şi stelele“, spuse Sandy. „Stelele vin altfel.“ Poezie victoriană. Da. Acum va trebui să mă gîndesc şi la asta. Puse capul pe pervazul geamului şi plînse cîteva minute. Of, Bill, ai murit de atîta timp. Nu înţeleg de ce mă mai doare încă atît de tare.

Eşti acolo, sub pămînt, de multă vreme. Dar n-am mai întîlnit pe nimeni care să-ţi semene — nici înainte, nici după tine. Şi uneori mi se pare că ai plecat de-o veşnicie.“

Stătea cu ochii fixaţi spre ea, deşi voia să nu dea impresia că o privea. Pentru că era profesor şi mai în vîrstă — o, da, mai ales asta. Mîzgălea ceva pe coperta interioară a unei cărţi verzi ; poezie, pe care urma să o ia acasă, seara. Apoi, într-o zi, se surprinse încercînd să treacă pe lîngă el cînd stătea în uşă, şi astfel braţele lor se frecară şi era ca şi cum ar fi fost atinsă de o — ce altceva ar fi putut fi la vîrsta ei ? — o stea albă şi fierbinte. Abélard şi Héloïse. O, da, aşa obişnuia să se gîndească la povestea lor. Să se gîndească şi să plîngă. Şi în noaptea aceea, pe veranda lui Philip Carlton — privindu-l, privindu-i mîinile în timp ce duceau paharul spre buze, mintea lui îi spusese destul de clar : „Iubita mea dragă. Hai să nu mergem mai departe. N-o să ajungem nicăieri.“

Ba da, Bill, spuse Sandy adresîndu-se lunii. Nu erai însă suficient de bărbat. Şi o ştiai şi tu. Ţi-era teamă de mine. Trebuia s-o iubeşti pe Joan Holmes care n-avea nimic, nimic, nimic în spatele feţei ei frumoase. Pentru că tu voiai să iubeşti numai tu, şi dacă ai fi îndrăznit să mă iubeşti pe mine, n-ai fi făcut faţă. Cîndva tot trebuia să recunoşti că eu nu eram creaţia minţii tale minunate, ci o fiinţă umană cu inteligenţă proprie. Nu Elaine, sau Doamna din Shalott, ci eu. Eu, plină de temperament,

dansînd charleston pe o lespede de mormînt în lumina lunii şi a stelelor.

— Să nu te joci cu mine, Sandy, i-a spus el.

— Nu ştiu să mă joc, dragul meu.

Nu ştiuse. Nici acum nu ştia. Tot ce voise era să-l facă s-o dorească. Şi reuşise. Apoi, ar fi dat orice să nu fi reuşit, pentru că atunci şi-a dat seama că era cu adevărat pierdută. Dacă n-ar fi forţat lucrurile, poate că tot restul vieţii ar fi putut spune : N-a fost să fie, cu tonul cu care o spusese el. Dar nu, ea a forţat tot timpul nota, l-a făcut s-o dorească, s-o iubească şi s-o aibă, înconjurînd-o de toată frumuseţea care a urmat. Şi l-a pierdut totuşi, l-a pierdut. Nu pentru că nu-i era de ajuns, ci pentru că era prea mult. Oare cum sunau vorbele alea îngrozitoare pe care i le-a spus ?

— Eşti ca un lichior fin, draga mea — puţin, într-un păhărel foarte mic, după cină. Omul trebuie să trăiască însă cu pîine.

— Să te ia dracu, cu pîinea ta cu tot, spuse Sandy înspre lună. Şi să mă ia dracu că am putut iubi un om care nu era destul de bărbat, şi pentru că-l mai iubesc încă, mort şi îngropat ca Weldon Benson. Îngropat acolo unde nu-i pot dansa pe mormînt. Da, iubitule, mormîntul e un loc în care poţi fi cu adevărat singur.

Îngenunche lîngă fereastră, simţind mulţumită asprimea podelei sub genunchi. N-aş fi scos-o la capăt fără Lawson, nu mi-aş fi revenit în nici un caz fără el. El credea în frumuseţe, sau cel puţin aşa pretindea. Spunea

că eu fac parte din ea, nu că-i sînt duşman. M-a salvat, m-a salvat pentru Kurt. Care *este* bărbat, e bărbatul *meu*, mă vrea aşa cum sînt. N-a mai rămas decît o mică părticică din mine, vulnerabilă la chemarea celor slabi — şi numai ea i-a răspuns atunci lui Frank. Şi poate că în curînd va dispare şi ea, şi voi putea privi luna fără să-mi amintesc de Bill. Şi atunci am să ştiu. Ce-ai să ştii, Sandy ? Ai să ştii c-ai murit ? C-ai murit şi te-au îngropat, şi că n-ai rămas vie decît undeva, într-o statuie prăfuită şi într-o poezie scrisă odată de un poet ? Şi în cei doi copii de dincolo, nu uita. Ei există. Aşa cum există şi Dylan. Zîmbi. Dylan e altfel. Are grijă mititica aia de Miranda să-l facă să fie altfel. Ce părere ai, Bill ? îi spuse ea lunii. Fiul tău, plămădit din pîine, n-are deloc de gînd să trăiască numai cu pîine.

PARTEA II

MIERCURI dimineaţa ploua şi Gus Thurgood, şeriful din comitatul Druid, simţindu-şi fiecare zi din cei 42 de ani pe care-i avea, şedea la biroul său şi se uita pe fereastră la Strada Mare, neagră de ploaie, lucind în ploaie, părăsită din cauza ploii.

M-am născut cînd nu trebuia, gîndi el mohorît, dar trebuie să mă ţin tare.

— Ai spus ceva, Gus ? întrebă Jimmy Lou Allbright.

— Nimic, Jimmy Lou, cred că mormăiam.

— Să-ţi mai dau nişte cafea, zise ea, practică.

Se ridică şi îi turnă cafea dintr-un ibric, pe care îl ţinea cald într-un colţ al camerei.

— Mulţumesc. Mai ia şi tu.

— Cred c-am să mai iau puţin.

O urmări în timp ce turna cafeaua şi se întorcea la masa ei. Jimmy Lou avea grijă de biroul şerifului. Era o localnică şi se întorsese aici după ce căsătoria ei, datînd din timpul celui de-al doilea război mondial, se destrămase. Venise cu cele două fetiţe, dar fără un ban în buzunar.

Nici măcar nu s-a mutat la părinții ei, ci a obținut o slujbă la magazinul universal al lui Lawrence, iar seara urma cursurile școlii de secretare. Locuia într-un apartament deasupra unui garaj și angajase o femeie care să aibă grijă de copii. Acum, la 40 de ani, avea fete mari, o casă a ei, o mașină nouă și, după cum presupunea el, o sumă frumușică la bancă. Erau fete bune, Lou și Carrie. Amîndouă făceau parte din orchestra liceului și erau eleve eminente.

În cei zece ani care trecuseră de cînd Jimmy Lou avea grijă de biroul lui, n-a auzit-o niciodată plîngîndu-se, jeluindu-se, oftînd sau certîndu-se. O femeie adevărată.

Un timp, a încercat împreună cu soția lui să-i găsească pe cineva. Era frumoasă și li se părea de neconceput să renunțe la căsătorie, pentru că făcuse o greșeală cînd mai era încă o copilă. Dar ea nu acceptase pe nimeni și, în cele din urmă, renunțaseră.

Gus bănuia că avea un prieten pe undeva, dar, dacă așa stăteau lucrurile, era cel mai discret om de pe fața pămîntului.

Totuși, nu se putea spune că se resemnase, sau dimpotrivă, că era disperată, și nici n-o văzuse aruncînd vreo ocheadă cuiva din birou. Era prietenoasă, eficientă, veselă și făcea toți banii ca secretară.

Gus se întreba ce-o fi crezînd despre beleaua asta care-i căzuse pe cap. În cele din urmă va discuta cu ea, așa cum făcea întotdeauna, de-altfel, tot așa cum pînă la urmă sfîrșea prin

a discuta totul cu soția lui. Îi plăcea să stea de vorbă, și de multă vreme își dăduse seama că o va face, chiar dacă nu era foarte discret din partea lui. Singurul și cel mai bun lucru pe care-l învățase era să nu vorbească cu cine nu trebuia.

Nici Jimmy Lou, nici Beatrice nu erau persoanele care să repete ceva din cele spuse de Gus Thurgood cînd avea chef de vorbă, și nu putea să nu admită că prezența a două femei ca ele în jurul lui era mai mult decît putea să-și dorească orice om — indiferent dacă se născuse sau nu cînd trebuia.

Dacă nu le-ar fi arătat că e bun de gură, prima dată cînd l-au pocnit cu demonstrațiile, n-ar fi putut s-o scoată la capăt. Dar a reușit. Le-a spus clar, tuturor, fie că erau albi sau negri, că — pentru numele lui Dumnezeu ! — pot să se ducă unde vor, dar că nimeni n-are voie să se bată, să arunce cu pietre, să se îmbrîncească sau să strige. Totul părea destul de simplu, dar i-au trebuit două zile să-i convingă că vorbea serios. A făcut-o fără ca vreunul dintre ajutoarele sale să lovească vreun demonstrant sau privitor. Și-a umplut închisoarea și cu unii și cu alții, și i-a ținut o zi. După aceea, cei mai mulți dintre observatori au plecat acolo de unde veniseră și marșurile au continuat în liniște. Apoi totul s-a terminat și oamenii s-au întors la casele lor. Au mai prins vreo doi negri protestatari la colegiu și vreo doi în magazinele din oraș. Și totul s-a potolit.

Aproape că începuse să creadă că o să fie linişte pînă la alegerile viitoare, deşi uneori se întreba de ce voia să se prezinte la alegerile viitoare. Beatrice şi Jimmy Lou rîdeau de el cînd îl auzeau.

— Ştii, Gus, spunea Beatrice, nu eşti tu omul care să laşi un prostănac ca Myron Benson să ocupe biroul şerifului şi să împartă oraşul ăsta în două tabere, şi-ţi dai seama de asta.

— Nu te prosti, Gus, spunea Jimmy Lou. Tu porţi o responsabilitate, chiar dacă o recunoşti sau nu.

Aşa că, fără îndoială, va candida din nou. De ce naiba o mai fi trebuit Miley să scoată un pumn de oase dintr-o gură de aerisire ?

— Jimmy Lou.

Ea se opri din bătut la maşină.

— O.K., Gus, dă-i drumul.

El rîse :

— De data asta nu-s prea multe de spus.

— Ei, lasă, aşa zici tu întotdeauna.

— Spune-mi, ce să fac ? Trebuie să luăm declaraţii. Pur şi simplu nu ştiu cum o s-o scoatem altfel la capăt.

— Declaraţiile nu ajută la nimic, spuse Jimmy Lou. Se vor face cu uşile închise în faţa judecătorului Palmer, şi să mă ia dracu dacă n-o să tăcem cu toţii. Ei, o să ne descurcăm noi cumva.

— Nu înţeleg de ce naiba o fi vrut Oscar să spună la toată lumea povestea cu gura de aerisire. Asta a declanşat tot tărăboiul.

Tot ar fi fost scandal, dar nu chiar aşa. Această precizare este cel mai afurisit lucru pe care l-am întîlnit în viaţa mea. Fără îndoială că Oscar n-o fi intenţionat să ajungă la tribunal, nu-i aşa ? Sau te pomeneşti că vrea să acuze de crimă vreo gospodină între două vîrste ?

— Nu, nu de asta-i vorba, răspunse Jimmy Lou. Îl cunoşti doar pe Oscar mult prea bine, ca să-ţi dai seama că urmăreşte ceva.

— Dar ce-ar putea fi ? Ce dracu ar putea reprezenta asta pentru el ?

— Nu ştiu, în orice caz e ceva care îi aduce un profit. Poate e un fel de şantaj. Mai ştii ?

— Nu cred că va ajunge chiar atît de departe.

— Gus, eşti un băiat tare drăguţ...

— Dar... ?

— Ai dreptate. Tot ce face Oscar sfîrşeşte prin a-i aduce un profit. Nu cred nici o clipă că intenţionează să se prezinte la tribunal. Dacă l-ar întreba cineva, ar răspunde că habar n-are despre ce naiba tot vorbesc ei acolo, că el n-a zis niciodată nimic despre gura de aerisire.

— Dar l-am auzit, spuse Gus, şi trebuie să ţin seama de asta.

— Vai, Gus, vorbeşti ca o fetişcană care are de gînd să scrie o scrisoare plină de remuşcări. Nu te obligă nimeni să ţii seama de asta. La ce-ar folosi ? Fă-te că n-ai auzit nimic. Pentru numele lui Dumnezeu, nu fă pe nebunul îndemnat de conştiinţa ta puritană.

— Jimmy Lou !

— Iartă-mă, spuse ea zîmbind timid. N-am avut de gînd să te jignesc.

— Crezi, deci, că ar trebui să luăm declarațiile, să hotărîm că a fost un ghinion, sau mai știu eu ce, și să uităm apoi totul ?

— Nimeni nu poate uita, Gus. Răul a fost făcut. Dar cred că asta ar fi cea mai bună soluție.

— Da, în cazul în care aș putea face ceva ca să nu transformăm totul într-un circ blestemat. De ce oare tot ce ating eu se transformă într-un circ blestemat ?

— Nu cred că o să se întîmple de data asta. Nici unul dintre cei implicați cu adevărat n-o să se prezinte la tribunal. Tu te-ai duce ? Nici gînd, așa că spectacolul o să se desfășoare în spatele ușilor închise, un act după celălalt.

— Bine, dar toți or să spună că procedez așa din cauza celor amestecați în povestea asta.

— E adevărat, așa or să spună, dar sînt convinsă că nimeni n-ar vrea cu adevărat s-o arestezi pe nevasta lui J. D. Finch, pe Sandy Mackintosh, pe Meredith Green sau mai știu eu pe cine.

— Văd că știi care sînt.

— Doamne, Gus, doar locuiesc în orașul ăsta de cînd m-am născut. Asociația Delta este o asociație locală, încă de cînd bătrîna doamnă Carmichael a dat bani pentru fondarea ei, cu foarte mulți ani în urmă. Bineînțeles că le știu, ca toți oamenii din orașul ăsta, dealtfel.

— Isuse !

— Maică-mea a încercat să rezolve totul încă din clipa în care a auzit ce s-a întîmplat, și asta a fost înainte de a ajunge eu acasă, luni după-masă. Cînd am intrat pe ușă, telefonul suna de zor. Știa al naibii de bine că nu va obține nimic nou de la mine, dar de fapt nici n-avea nevoie. Aflase totul pînă la ultimul amănunt. Păcat că n-ai auzit-o, Gus : „Mi-a spus doamna Cloud, de la brutăria de lîngă cămine, că au găsit un schelet de copil în zidul căminului Delta. Ascultă aici ! Cum am auzit, am chemat-o pe doamna Burke, aia de lucrează la căminul ADPi, și mi-a spus că era chiar în fața bucătăriei cînd s-a întîmplat. L-a văzut pe Miley coborînd ca un nebun scara, apoi pe Gus venind, și pe Oscar în mașina lui aia nouă. I-a auzit cînd au spus că gura de aerisire a fost deschisă o singură vară. Știi, m-am gîndit la vara aia de care am toate motivele să-mi amintesc. Atunci ți-ai luat tu cîmpii și te-ai măritat cu șmecherul ăla de soldat, care te-a lăsat cu doi copilași fără tată. Cunosc fiecare fată care a stat atunci la cămin. Asta, pentru că pe vremea aia coseam pentru ele, încercînd să-mi scot din cap gîndul la propriul meu copil, care își făcea de cap din cauza războiului. Hm ! Războiul ! Ce scuză bună v-a dat la toate ! Așa că am cusut pe ici pe colo în universitate și mai ales pentru doamna Carlton. Pe fete le vedeam mereu. I-am cusut și lui Joan Holmes — era și ea acolo. Asta mi-a adus aminte de toată povestea. I-am făcut o pelerină violet. Groaznică culoare, bine că nu

mai e la modă. Erau toate, şi ea, şi drăguţa de Sandy, şi B.J., şi Meredith Smith — de ce Dumnezeu s-o fi măritat cu Syd Green, n-am să înţeleg niciodată !“ Etc, etc. Vezi, Gus, nu poţi închide gura lumii. În orice caz, nu într-un oraş mic ca ăsta. Ţi-am povestit numai despre mama. Închipuie-ţi cîte mai sînt ca ea. Totuşi, nu cred că vei pierde pînă la urmă voturi. Oamenilor le place să vorbească, şi vorbesc cu răutate uneori, dar nu îmi imaginez că există cineva care să vrea cu adevărat să acuze o biată femeie între două vîrste, din cauza unei fapte săvîrşite cu douăzeci de ani în urmă, într-un moment de disperare. Pur şi simplu nu-mi închipui.

— Ei, care dintre noi e optimistul acum ?

— Asta aşa-i ! La prima vedere, sînt cea mai cinică persoană de pe pămînt. În realitate cred în oameni, şi zicînd asta, vocea i se muie. Martor mi-e cerul, că lumea din oraşul ăsta a fost foarte bună cu mine.

— Tu ai fost bună cu ei, Jimmy Lou. Nu e greu să nu dai într-un om care nu te-a lovit niciodată.

— Aiurea ! Timp de un an întreg am urît toată omenirea.

— Nu atît de mult pe cît s-ar părea.

— Of, taci din gură şi vezi-ţi de declaraţiile alea nenorocite. M-ai înnebunit cu atîta vorbărie.

— Tare-aş mai vrea să se oprească odată ploaia asta îngrozitoare, spuse Gus.

Clarissa scutură apa de pe pălăria veche de ploaie şi deschise uşa din spatele casei lui Sandy, cu o cheie de pe inel. Streşinile picurau deprimant în jurul ei, dar mirosul ierbii ude era dulce în răcoarea dimineţii. Agăţă fulgarinul pe uşa bucătăriei şi se duse drept la plită, uimită să găsească ibricul de cafea plin şi fierbinte. Îşi turnă o cană şi o bău, rezemată de chiuvetă. Casa era liniştită şi se miră că băieţii nu se sculaseră încă. Se duse în hol şi aruncă o privire în camere. Amîndoi dormeau încovrigaţi în paturile lor. Ascultă la uşa lui Sandy, dar nu auzi nimic. Se întoarse în bucătărie şi se apucă să facă ordine în bufet, aşa cum promisese. Poate că l-ar putea termina repede, în caz că nimeni nu voia micul dejun.

Trecuse o jumătate de oră cînd auzi tropot de picioare goale pe duşumea, şi Mark îi aruncă o privire prin uşă.

— Mama doarme încă. Tata a zis să n-o trezim.

— Vrei un ou, Mark ?

Băiatul scutură din cap.

— Papanaşi.

— Bine. Şezi cuminte şi nu-mi sta-n cale, că ţi-i fac într-o clipă.

— Şi Kim doarme încă.

— Voi, băieţii, v-aţi trezit tîrziu ?

— Nu, dar e aşa de linişte cînd mama nu se scoală.

— E un lucru neobişnuit, completă Clarissa scurt.

— Asta-i drept. Tata ne-a spus: „N-are ore pînă la unsprezece, așa că lăsați-o să doarmă."

— Zi drept, v-ați mai sculat o dată? întrebă Clarissa bănuitoare.

— Îhî. Am mîncat ouă cu tata. Și acum papanași.

— O să vă îngrășați prea tare.

Mark scutură din cap.

— Mai bine te-ai duce să-l trezești pe Kim; e timpul să mergeți la școală.

— E treaz. Se-mbracă, zise Mark și se strîmbă. Vrea să fie complet gata. Eu vreau papanași.

— Bine. Bine. Fă-mi puțin loc.

Luă castronul, pregăti aluatul și puse șase papanași în tigaie. Mark o urmărea cu satisfacție.

— Mă duc să mă îmbrac. Repede, spuse el și dispăru.

Clarissa dădu din cap și întoarse papanașii. Îi lăsase pe ai ei dormind adînc. Dumnezeu știe cînd s-au întors acasă. Ceea ce o mira însă, era s-o găsească pe Sandy Mackintosh adormită. Nu se mai întîmplase niciodată în toți acești ani de cînd lucra la ea. Sau pe vremea cînd o cunoscuse, la căminul de studente. Le dădu de mîncare băieților, îi pieptănă și îi conduse pînă la stația de autobuz. Privindu-i cum merg de-a lungul străzii, i se păru caraghios ca Sandy să aibă copii așa de mici. Sigur, ea și B.J. erau cele mai tinere din grup, totuși ai celorlalte erau mai mari, iar ai lui

B.J. erau de toate vîrstele, și pesemne vor mai fi și alții. Sandy însă s-a măritat și și-a făcut o familie mai tîrziu decît toate celelalte. O interesau prea mult alte lucruri, cred, își spuse Clarissa, în timp ce mătura de zor în cămară. Îi plăcea întotdeauna să se scoale devreme ca să privească roua și răsăritul soarelui și prostii din astea, sau să stea trează toată noaptea, ca să se uite la lună și la stele.

— Hmm, spuse ea cu voce tare, mă întreb dacă nu asta s-o fi întîmplat azi-noapte. O fi stat tîrziu în lumina lunii. Mai mult ca sigur că-i așa. Cu timpul nu-ți mai vine să stai treaz toată noaptea și să te uiți la lună și, dimineața, la răsăritul soarelui. N-ai încotro. Uneori mai trebuie să și dormi. O fi ajutat-o pesemne ploaia.

Terminase cămările și spălase podeaua, înainte ca Sandy să intre în bucătărie.

O privi acuzator și îi spuse:

— Clarissa, de ce m-ai lăsat să dorm atît de mult?

— Așa am primit ordin. Domnul Kurt le-a spus ălora mici, și ei mi-au spus mie. Ziceau că n-ai ore pînă la unșpe, așa că să te lăsăm să dormi.

— Da, dar mă simt îngrozitor de prost cînd mă scol așa de tîrziu.

Se duse spre plită și își turnă cafea.

— Vrei să mănînci ceva? întrebă Clarissa.

— Nu știu încă. Doamne, cît e ceasul?

— Nu-i decît nouă jumate.

Sandy se aşeză la masă, uitîndu-se afară cum plouă.

— Ştii ce mi-am amintit acum ?

— Nu.

— Dimineţile la cămin, cînd obişnuiam să cobor şi să stau de vorbă cu tine, înainte de a se deştepta celelalte. Tocmai ieri mă gîndeam la asta. Totul părea aşa de nou, de atrăgător şi minunat, înainte de trezirea celorlalţi.

— Nici măcar ploaia nu mi-o pot aminti, spuse Clarissa. Nu-i aşa că-i caraghios ? Trebuie să fi fost o mulţime de dimineţi ploioase, dar nu-mi aduc aminte de nici una. Parcă soarele ar fi strălucit tot timpul.

— Ba a plouat zdravăn. Ploua şi în dimineaţa aia, cînd m-ai tîrît înapoi la cămin.

— Îhî. Parcă erai o pisică înecată. Ce-aş fi putut face altceva ? Totuşi, parcă nu era în timpul verii.

— Da, ai dreptate. Era o zi rece şi ploioasă de iarnă, cu pomi negri şi fantomatici.

— Ai mîncat trei ouă atunci. Vrei să-ţi prăjesc cîteva acuma ?

— Cred că da. Trebuie să mă întăresc, înainte de a merge la ora de balet de la unsprezece.

Clarissa o privi. Avea cearcăne în jurul ochilor, iar colţurile gurii îi erau lăsate în jos.

— De ce n-o rogi pe sora lui Kurt să meargă în locul dumitale ?

— Nu pot să fac aşa ceva ?

— De ce nu ? Ştii bine că-i place.

— Nu, astăzi nu. Trebuie să mă vadă lumea.

— Aha.

— Ai auzit povestea, nu-i aşa, Clarissa ?

— Bineînţeles c-am auzit. Doamne, copilule, doar ştiu toţi în oraş.

— Şi ce crezi c-or să facă ?

— Nimic. Albii se apără între ei, exact ca şi negrii. N-or să facă nimic. Domnul Gus e om bun şi o s-o rezolve într-un fel.

— Te-au întrebat ceva despre asta, Clarissa ? Ţi-au spus ceva ?

— Cine, ăia de la tribunal ? Nici gînd, drăguţa mea. Încă se mai prefac şi zic că ce-a spus domnul Oscar Ridley nu-i adevărat. Şi aşa au să facă şi de-acu încolo. N-au încotro.

— De ce crezi c-o fi zis aşa, Clarissa ? O fi urînd pe vreuna din noi ?

— Domnul Oscar ? Nu, fetiţo. Domnul Oscar n-are timp să urască. Pune ceva la cale.

— Of, asta-i şi mai rău, nu ? Uite ce ne-a făcut la toţi. Cum a putut, fără să ne urască măcar ? Asta-i cu adevărat îngrozitor.

— Iar începi ? Aşa ai fost întotdeauna. Mereu îţi închipui ceva. Aici nu-i vorba de închipuiri, ci de fapte reale.

Sandy rîse :

— Este exact ce încercam să-i spun Marthei Plowden, aseară. Acum vrei să mă convingi tu pe mine. Se pare că întotdeauna e altfel, atunci cînd e vorba de noi.

— Da. Ne străduim să înţelegem măcar noi despre ce-i vorba. Asta fac şi eu. Aşa am făcut azi-noapte, aşteptîndu-i pe copiii ăia să vină acasă.

— Ce mai fac ?

— La fel ca mai-nainte. Obraznici şi nu cred c-or să sfîrşească bine. Am sperat şi eu că, anul trecut, cînd s-au amestecat în demonstraţiile alea, să întîlnească nişte tineri mai ca lumea. Au venit mulţi din alte părţi, dar tot degeaba. Nu le era lor capul la demonstraţii. Tot ce voiau era să facă scandal.

— Poate că nu-i chiar aşa, Clarissa. Sînt teribil de tineri. Poate c-or să se schimbe cu timpul.

— Da, doamnă.

— Mie să nu-mi spui doamnă. Eu sînt Sandy Mackintosh, ţine minte.

Umerii Clarissei se relaxară.

— Of, tare seamănă amîndoi cu Jackson. Nu prea am la ce să mă aştept din partea lor.

— Ce mai ştii de Jackson ?

— A murit într-o bătaie cu cuţite. Nimic altceva. Mi-a spus domnul Frank Plowden anul trecut. A auzit şi el de la un prieten, doctor în Newcastle. Şi-a amintit despre cine era vorba, că-i spusese pesemne domnişoara Martha.

— L-ai mai văzut după ce a plecat de la tine ?

— Da, uneori. Venea acasă. Aşa, din senin, o dată la patru sau cinci ani. Era beat şi zicea că vrea să-i vadă pe ăi mici. Rămînea cîtva timp, destul ca să mă facă să mă gîndesc din nou la el şi apoi pleca.

Sandy îi zîmbi blînd :

— Of, bărbaţii ăştia !

Clarissa îi răspunse tot cu un zîmbet :

— Aşa-i. Asta v-o spuneam mereu. E totuşi nevoie de ei. Pînă la urmă, văd că ţi-ai luat

unul bun cînd te-ai hotărît să te aşezi la casa dumitale.

— Ai dreptate. E un om deosebit. Ce se aude cu ouăle alea ?

— Dumneata m-ai făcut să vorbesc.

— Ştiu... Clarissa ?

Se întoarse de la plita lîngă care trebăluia şi răspunse :

— Ce-i ?

— Ai încetat vreodată să-l iubeşti pe Jackson ? Sau îl mai iubeşti şi acum ?

— E mort, domnişoară Sandy.

— Nici unul nu-i mort cu adevărat pentru noi.

— Iar începi. Taci şi lasă-mă să-ţi prăjesc ouăle.

Sandy merse pe jos spre studio, de-a lungul străzii spălate de ploaie, pentru că simţea nevoia să umble în ploaie, să-şi amintească ce înseamnă să te plimbi în ploaie. Tot drumul se gîndi la *Prufrock*, murmurînd fragmente din poemul lui Eliot, dîndu-şi seama că nu le înţelesese niciodată cu adevărat. Le înţelegea acum. Se opri în mijlocul trotuarului şi dădu să pornească înapoi spre casă, să ia volumul de poezii şi să-l recitească. N-o făcu însă. Continuă să meargă prin ploaia măruntă, simţind-o pe faţă şi înţelegînd că de acum înainte nu va mai trebui să-i fie niciodată frică de vocile din cealaltă cameră, de mere otrăvite sau să se îndoiască de cîntecul sirenelor. Îi cîntaseră şi ei, şi îi vor cînta mereu. O, bietul Bill, spuse ea spre pomii uzi şi spre floricelele galbene din

grădina studioului. Bietul Bill. Era pentru prima dată de douăzeci de ani că îi era cu adevărat milă de el.

Meredith Green şedea cu fiică-sa alături, în maşina parcată în faţa studioului. Sandy le făcu semn cu mîna şi ele coborîră, aşteptînd-o să descuie uşa de la intrare.

— Ce-ţi veni să mergi pe jos în mizeria asta ? o întrebă Meredith.

— Am vrut să simt mirosul ierbii.

— Hai să fumăm o ţigară, înainte de a mă duce la prăvălie.

— Bine.

Candace se duse în vestiar să se schimbe, iar Sandy şi Meredith se aşezară în cămăruţa din faţă, care servea drept birou. Sandy ridică o broşură de pe masă şi spuse :

— Ai comandat încă o pereche de pantofi ?

Meredith dădu din cap că da.

— Nu pricep de ce nu-i fac să ţină pînă la recital, continuă Sandy. Exact la vremea asta se strică, mai ales la cele mici. Îmi pare aşa de rău că trebuie să le pun să cumpere alţii noi, pentru ca apoi să-i arunce în vara următoare.

Meredith ridică din umeri.

— Eşti cam tăcută astăzi, îi spuse Sandy.

— Cred că am vorbit prea mult. Sîntem toate atît de speriate, încît nici nu mai putem vorbi. Nu ne gîndim decît la asta, toată ziua.

— Nu-i chiar aşa. Nu ne gîndim decît la ceea ce era în mintea noastră mai de mult. Ne-am întors în trecut, de parcă am călători cu o maşină a timpului.

— Ştiu. Am retrăit toată povestea mea cu Syd. Mi-am reamintit lucruri complet uitate. Ştii ce-am făcut azi dimineaţă ? Le-am scris lui Al Weisberg şi neveste-si. Nu le-am mai scris de ani de zile, cu excepţia poate a unor felicitări de Crăciun. I-am rugat să vină să ne vadă.

— O să ne distrăm grozav. Va trebui să dăm o petrecere la club.

— La care dintre cluburi ? întrebă Meredith, rînjind.

— Eu n-am de gînd să mă înscriu la cel nou.

— Nu ?

— Nu.

— O să cam fii în minoritate, nu crezi ?

Sandy îi făcu cu ochiul.

— Unii chiar asta şi vrem.

— Mda, spuse Meredith. Eu şi Sammy Davis.

Amîndouă începură să rîdă.

— Ce-i aşa de amuzant ? întrebă Candace intrînd şi părînd colţuroasă în tricoul de balet.

— Viaţa, fetiţo, îi răspunse Sandy. Du-te şi fă nişte exerciţii.

O priviră cum stătea în faţa peretelui imens acoperit cu oglinzi, cu braţele ridicate, corpul drept, căpătînd brusc foarte multă graţie.

— Nu-mi vine să cred, spuse Meredith. Merge prin casă ca un urs, lovindu-se de toate mesele, nu-i în stare să stea drept şi cade pe cea mai netedă podea. Dar cînd începe să danseze, e toată numai graţie, ritm şi frumuseţe. E un adevărat miracol.

— Se mai întîmplă uneori. Nu foarte des însă. Nu destul de des pentru a încuraja toate ma-

mele care-mi aduc odraslele lor neîndemînatice, şi totuşi se întîmplă. Ceea ce vezi tu acuma este femeia din Candace. Iese la iveală cînd dansează, asta-i tot. Poţi fi mîndră. O să fie o minune de fată.

Meredith stinse ţigara.

— Cred că-i momentul să plec. Nu-s în stare să pornesc la lucru în dimineaţa asta, şi zicînd asta, se ridică. Aseară am condus maşina aia nenorocită.

— Şi cum a fost ?

— Colosal.

— Vezi, mie-mi place să mă plimb pe ploaie, iar ţie să conduci automobilul. *De gustibus...*

— Mîine am auzit că or să ia declaraţii.

— Da ? N-am ştiut.

— Irving a auzit în centru. Aude tot ce se-ntîmplă. Cred că n-a aflat toată lumea încă.

— Poţi să ştii ? Eu cred că au aflat toţi.

— Ce tîmpenie !

— E o zi frumoasă. Bucură-te de ea.

— Parc-ai fi Irving.

— Şi ce vezi rău în asta ?

— Nici un rău, răspunse Meredith. Absolut nici unul.

Ţîrîitul telefonului îl trezi pe Frank Plowden. Se răsuci în pat, oftă şi ridică receptorul. Lîngă el, Layne se mişcă, întinse mîna spre ţigări şi brichetă şi adormi iar pe jumătate, ţinîndu-le în mînă. Se ridică apoi, aprinse o ţigară şi se întinse pe spate, privind ploaia ce bătea în fereastră. Frank sfîrşi conversaţia şi închise telefonul.

— Or să ia mîine declaraţiile, spuse el.

— Hmm.

— Sper să nu afle toată lumea. Sigur c-or să încerce să vorbească cu Holcomb de la redacţie ; să le ia dracu de ziare. Totuşi, cred că pe undeva au dreptate. Oamenii trebuie să ştie totul despre... povestea asta.

— Presupun c-o să depui şi tu mărturie, nu-i aşa ?

— Da. Ca medic. Doar eu am examinat oasele alea şi am descoperit că sînt ale unui nou născut şi alte fleacuri din astea. Aş vrea ca totul să fie cît mai scurt.

— Vrei să merg cu tine ?

— Nici gînd. Ce-ţi veni ?

— Ştiu şi eu. Ca sprijin moral. Sau, poate ca să ştie toată lumea că am mers şi eu.

— Nu văd ce rost ar avea, draga mea.

— Iubitule, sînt unii oameni în oraşul ăsta care ar putea crede, mai mult sau mai puţin întemeiat, că în gura de aerisire se ascunde mica ta greşeală.

— Dar nu-i adevărat.

— Ziceam că unii oameni ar putea crede... ştii că aşa se întimplă întotdeauna.

— Nu mi-am închipuit niciodată că ţi-ai putea face griji din cauza asta.

— Dragul meu, ştii bine că nu voiam să te jignesc.

— Da, ştiu.

Se aplecă şi o sărută pe gît, oftă, se cuibări lîngă ea şi spuse liniştit :

— Doamne, ce bine e !

— A mai fost o dată. Aseară.

— Şi ce, ai ceva împotrivă să mai fie şi acum ?

— Nu.

O luă în braţe, încă somnoroasă, sărutînd-o lung, simţind cum trupul ei cald se întoarce nerăbdător şi dornic spre el, trăind momentul culminant, ca întotdeauna dealtfel, alături de ea, ca pe ceva cu totul nou, unic şi nemaiîntîlnit în univers.

Rămaseră apoi întinşi alături, în căldura aşternutului răvăşit, ascultînd sunetul intim al ploii.

— Te iubesc, spuse Layne.

— De ce ?

— Habar n-am. Tu ştii ? Poate că pur şi simplu din cauza felului în care-ţi creşte părul pe ceafă. Sau poate din cauza aluniţei de pe umăr, sau a gropiţei ăsteia caraghioase din colţul gurii, care dă impresia că îţi vine mereu să zîmbeşti.

Frank oftă şi se depărtă de ea, ca să aprindă cîte o ţigară pentru amîndoi.

— Cred că n-ar mai trebui să fumez. Mereu le spun pacienţilor mei să se lase.

Layne luă ţigara şi îi zîmbi.

— Uite, de asta te iubesc *eu* pe tine, spuse el.

— Cum adică ?

— Pentru că n-ai spus : „Da, cred c-ar fi cazul."

— Nu-i treaba mea.

— Ştiu.

— Of, Doamne. dac-ai veni şi mi-ai spune că, după părerea ta de doctor, eşti pe punctul de a face un infarct dacă nu te laşi de fumat, bineînţeles că m-aş strădui din răsputeri să te ajut. Se pare însă că nici tu nu eşti convins, pentru că altfel te-ai lăsa singur. Nu-i aşa ?

Nu răspunse, ci îi privi părul nepieptănat. Ridică o şuviţă şi suflă prin ea.

— Singurul motiv pentru care-o spui, e ca să vezi cum mă reţin de la a-ţi da dreptate, adăugă ea.

— M-ai prins, răspunse Frank.

Îl strînse brusc şi cu putere în braţe, iar el îi simţi lacrimile alunecîndu-i pe obraji.

— Ce-i cu tine ? întrebă el, răsturnîndu-i capul pe spate şi privind-o. Tu nu plîngi niciodată.

— Ştiu. A fost aşa de perfect în dimineaţa asta. Şi dulce. Parcă ar fi durat o veşnicie. Ştii ce vreau să spun, nu ? Cred că mă sperie puţin cînd e aşa. Nici măcar acum nu pot să cred cu adevărat că sîntem unul al altuia. Întotdeauna mă gîndesc la cît de puţin a lipsit să nu fim împreună.

O privi şi o întrebă :

— De ce s-a întîmplat aşa ?

— Nu mi-ai pus niciodată întrebarea asta, spuse ea.

— Nu. Poate că mi-era teamă de răspuns. Ştiu însă că e adevărat. Renunţaserăm unul la altul, cînd s-a întîmplat ceva — cu tine, nu cu mine. Ceva ce te-a făcut să te ţii de capul meu. Nu-i aşa, doamnă Plowden ? Nu-i ăsta

purul adevăr ? Știu prea bine că vouă, femeilor, nu vă convine să recunoașteți asemenea lucruri. Nici noi, bărbații, n-ar trebui să le admitem pe față. Realitatea este însă asta, nu-i așa, draga mea ? Eu n-am avut curaj, și tu ai renunțat. Apoi, într-o zi, ceva s-a schimbat în tine și ți-ai spus : „Trebuie să-i dau eu curaj." Așa-i sau nu-i așa, spune drept ?

Layne îi zîmbi, se ridică din pat și își culese cămașa de noapte de pe podea. O puse pe umeri și se îndreptă spre baie.

— Nu-i așa, iubitule. Te-ai răzgîndit, asta-i tot. Pînă la urmă tot n-ai fi putut trăi fără mine.

Îi făcu cu ochiul, intră în baie și închise ușa.

Frank privi în urma ei, zîmbind ușor, bucurîndu-se de sunetul dușului și încercînd să și-o imagineze goală în bătaia șuvoiului puternic. La naiba, ce mai contează care din ei n-a putut trăi fără celălalt ? gîndi el. Am impresia că, într-un fel, a fost o dorință egală din partea amîndurora.

Layne stătea sub duș și amintirile o năpădeau, în timp ce privea apa șiroindu-i pe trup.

Încă din clipa cînd s-au văzut la petrecerea aia oribilă de Crăciun, a fost ceva între ei. Nu era însă ceva pe care să-l ia în seamă, pentru că pur și simplu Frank Plowden nu era genul ei. Își dăduse seama de asta încă din momentul cînd l-a văzut intrînd, cu „mămica" lîngă el. Privirea ei a lămurit-o imediat cu cine are a face. A recunoscut-o pentru că o mai văzuse la propria ei mamă, veșnic dominîndu-l pe tatăl

ei, deși el era mai înalt cu un cap. Parc-ar fi fost regina Victoria și Albert. Dar cine avea oare nevoie de un prinț consort ? De fapt, se pare că multor femei le place un asemenea bărbat. Îi venea destul de ușor să recunoască acest gen de soți, și erau cu duiumul în căsniciile din jur, după ce-l văzuse pe tatăl ei timp de o viață întreagă. Și nu numai în căsnicii. Erau multe fete cărora le plăcea să aibă astfel de prieteni în jurul lor. Ca garnitură la rochie ? Sau Ordin al Jartierei ? *Honi soit qui mal y pense ?*

S-au întîlnit apoi la încă două petreceri. „Albert" se amuza cu doamnele din oraș, iar „Victoria" zîmbea îngăduitor. „Cred că un zîmbet îngăduitor e cel mai oribil lucru lăsat de Dumnezeu pe pămîntul ăsta verde", gîndi Layne. Șase luni mai tîrziu se întoarse la Druid City ca să-și ia o slujbă de vară la universitate.

Într-o după-amiază de august, stătea pe marginea bazinului din curtea clubului, împreună cu familia Bernham, așteptînd să înceapă petrecerea în aer liber. Era și el acolo și o privea — pur și simplu. Îi spuse în gînd : Of, „Albert", du-te naibii. Faci o greșeală îngrozitoare. Eu nu obișnuiesc să mă joc cu prinții consorți.

Iar „Victoria" îi urmărea spunîndu-le din priviri că nu se amuză. Întoarce-te la sticla ta cu gin, „Victoria" ! Vezi însă că „Victoria" s-a hotărît s-o ia cu ei.

— Îmi pare rău, Martha, dar nu-mi prea place să merg la petreceri. Mulțumesc mult de tot, dar am o întîlnire. *Să te ia dracu, cucoană.*

N-ai să mă faci să mă furişez pe scara de serviciu.

Altă dată era la magazinul de încălţăminte, de vorbă cu Syd şi Meredith Green, vrînd să cumpere o pereche de pantofi roz ; ce tîmpenie, auzi, pantofi roz ! El a intrat cu Janice şi a întrebat-o :

— Vii la petrecere sîmbătă seara ?

S-a dus — era toată lumea din Druid City. Toţi mîncau, beau, aiureli, cocteiluri, bîrfeli. Brusc, s-au luat de mînă sub masă. Niciodată nu şi-a dat seama cum s-a întîmplat şi nici n-o să afle vreodată. A avut dintr-o dată o altă mînă într-a ei. Nu i-ar fi dat drumul nici dacă ar fi intrat primul ministru. Încă două păhărele de Martini. Şi apoi ? *„Te iubesc, Layne."* *„Eşti beat, Albert."*

A urmat apoi un alt Crăciun.

— Ne cunoaştem de-un an.

— Taci, Frank.

— Sigur. Aşa şi trebuie.

Deşi nu asta avusese el de gînd să spună.

Layne începuse să se întîlnească cu un tip pe care i-l prezentase Philip şi Cassie Carlton. Un tip drăguţ, avocat în Newcastle. Dansau mult şi luau masa la cele mai bune restaurante pe care le puteau găsi. Începu să-şi deteste serviciul — ăsta era adevărul, îl detesta. Şi iată un alt Crăciun. Petrecere la Sandy Mackintosh, Sandy privind-o cu ochi amuzaţi. Se aşeză lîngă ea, şi apoi veni şi Martha.

— De ce nu ieşi mai mult, Layne ? Eşti aşa de decorativă. Ar trebui să vii la mai multe

petreceri. Avem chiar mîine seară o petrecere.

A fost ceva de groază. Drăguţul şi liniştitul ei avocat s-a îmbătat turtă şi s-a dus în bucătărie să joace zaruri cu J.D. Finch şi Kurt Mackintosh.

— Toţi bărbaţii sînt cuşer, spuse Martha. Vai, scuză-mă te rog, Meredith.

— S-a băut groaznic de mult, Martha, spuse Meredith cu o demnitate de beţiv .

— Apropo, mi-e foame, anunţă B.J. Finch. Ce-i de mîncare ?

— Vă servesc imediat, răspunse Martha. Totul e gata în cuptor.

— Cred că bem prea mult, zise Joan Friday.

— Ai dreptate, aprobă Martha.

Se aşezară la masă.

— Să nu mai văd mîncare şi băutură în faţa ochilor, spuse Mary Alice Cross.

— Unde-i Frank ? întrebă Martha.

— Ca-ntotdeauna, aici, răspunse Frank, şezînd pe canapeaua din salon, cu trei pahare goale aliniate în faţă şi părînd foarte beat.

— Poate c-ar trebui să bei o cafea, Frank, spuse Joan. Ce te faci dacă te cheamă vreun bolnav ?

— Se duce Martha, răspunse el fără să zîmbească.

„Victoria" îl privi rece şi spuse :

— Eşti cam posomorît.

— Aşa mi-e firea.

— Bea prea mult în ultimul timp, încercă Martha să-i lămurească pe cei din jur.

— Am auzit asta, spuse Frank.

— Ce-ai auzit ? se întoarse Martha spre el, cu un zîmbet îngăduitor.

— Cred că e cazul să merg acasă, anunţă Layne. Unde-o fi juristul meu rătăcitor ?

— Te duc eu acasă, se oferi Frank.

— Chiar, iubitule, de ce n-ai face-o ? spuse Martha.

— Mergem şi noi, aşa că te luăm cu maşina, o invită Sandy pe Layne.

— Vai, dar n-am vrut să vă stric petrecerea, spuse ea.

Nu s-a mai dus la alte petreceri de Crăciun. L-a întîlnit într-o după-amiază la club. Era un început sfios de primăvară, la sfîrşitul lui februarie. Frank venea de pe terenul de golf, roşu la faţă, îngheţat şi gălăgios, iar ea stătea leneşă la bar cu Cassie, mîncînd cîrnaţi şi bînd bere. În clipa cînd l-a văzut intrînd, şi-a dat seama de adevăr, a înţeles că nu mai e cazul să se mintă, că Frank îi pătrunsese întreaga fiinţă. A fost o senzaţie de o clipă, dar nici nu era nevoie de mai mult. S-a îndreptat spre ele, s-a aşezat şi ea i-a spus :

— Săptămîna viitoare îmi dau demisia şi plec acasă.

— Bine, dar mie nu mi-ai spus nimic pînă acuma, se indignă Cassie, dar apoi se uită la Frank, iarăşi la Layne, ochii îi străluciră, şi continuă : Cred că e cazul să mă duc acasă. Pa, Frank. Pa, Layne.

Rămaseră singuri în barul mic, cu podeaua luminată de soare.

— Nu pleca, o rugă el.

Îl iubea destul ca să-l poată deja urî.

— Şi de ce naiba n-aş face-o ?

O luă de mînă şi i-o strînse tare :

— Nu pleca.

— Te-am întrebat : De ce ?

— Da. Poate că-i mai bine aşa.

Îi venea să-l omoare. Ce dracu ? O pornire fatală o făcea să-l dorească oricum, deşi el întruchipa tot ceea ce ura ea mai mult pe lume.

Apăru Joan Friday. Nu reuşiră să-şi desprindă mîinile destul de repede. Dar cine oare e suficient de rapid pentru a scăpa privirii lui Joan Friday ?

Aşa că, a doua zi, Martha o chemă la telefon şi o invită la masă. Îşi dăduse demisia de la slujbă şi nu-i mai păsa. S-a dus. Era iarăşi la clubul vechi şi simpatic, cu chelneri tăcuţi şi un soare liniştit, care nu îndrăznea să-i lumineze prea puternic pe clienţi. Cerură o salată şi două votci cu suc de roşii înainte.

Îi venea s-o întrebe pe „regină“ : O să tuni şi o să fulgeri ? dar nu îndrăzni. Îi urmări ochii, iar ochii ei spuneau : Tăiaţi-i capul !

Gura Marthei nu spunea decît banalităţi, nimic care să aibă sens, nimic din care ar fi putut să tragă concluzia că cineva o avertizase. Absolut nimic. Atîta doar că, în lumina soarelui, suficient de dură de data asta, putea vedea pupilele „reginei“ micşorate cît un vîrf de ac, imposibil de pătruns, concentrate activ asupra unor viziuni interioare, plănuind, hotărînd. Gura Marthei spunea :

— Atîtea lucruri se petrec între membrii altor cluburi, aici însă niciodată.

Gura ei spunea :

— De fapt, nu cred că-i chiar aşa. Oamenilor le place să mai şi înflorească bîrfele despre poveştile de dragoste. Adevărul e că oamenii se entuziasmează uşor, dar nu-s capabili să ducă lucrurile pînă la capăt.

Iar ochii ei spuneau : „Bietul Frank, ştii doar că nu-i în stare de nimic."

Layne zîmbea politicos. Şi mînca. Şi urmărea mesajul ochilor, iar după un timp înţelese exact ce voiau să spună. În loc de : „Tăiaţi-i capul", spuneau : „Să lăsăm jocul să continue. Jucaţi-vă de-a uite popa nu e popa cît vă place ; eu sînt cea care stabilesc regulile. Şi o să trăiesc destul ca el să moară şi eu să cîştig."

Timp de o secundă, pe Layne o cuprinse o furie oarbă, cea mai intensă trăită de ea pînă atunci, urmată de un sentiment de care nu s-ar fi crezut capabilă, o dragoste mistuitoare pentru cel neiubit, o nevoie puternică de a-l proteja, care o înnebuni şi mai tare ; pentru numele lui Dumnezeu, doar nu avea de gînd să-l ia şi să-l transforme într-un bun al ei, aşa cum făcuse cealaltă. Dorea să taie frînghiile alea blestemate care-l legau şi să-l lase să respire.

Iar în tot acest timp exista în ea un colţişor rece şi dur, tot atît de rece şi de dur poate ca cea care stătea în faţa ei, care o avertiza : Nu merită. Frank a intrat singur în încurcătură. De ce dracu vrei să-l scoţi din ea ? Dar l-a scos.

Doamne, gîndi ea, pesemne că am un complex mesianic.

Vocea de pe cealaltă latură a mesei se auzea în continuare. Trecuse la probleme ale gospodăriei şi descria cu lux de amănunte cum muncea din greu din cauza „nătîngului" de bărbat-su.

Layne încetase aproape s-o mai asculte. Primise mesajul şi începuse să nu-i mai pese nici cît negru sub unghie, nici de Regină şi nici de Iepurele ei Alb, pentru că, brusc, mintea ei a fost izbită, şocată de ceea ce vocea-i spunea chiar în momentul acela. Înţepeni, deşi-i venea să ţipe. Nu se poate, nu se poate să spună aşa ceva. Nu cred. Nimeni nu-i poate face asta unui semen al său. Auzi apoi totul, clar, necrezîndu-şi urechilor.

— Cu baia e o întreagă poveste, spunea Martha. Nu pot suporta o baie care nu e perfect curată. Într-o vreme, tot timpul era ud în jurul closetului. Ce era să fac ? Mă aplecam şi ştergeam pe jos, pînă într-o zi cînd i-am *spus* lui Frank : „Nu pot să te sufăr cînd mă obligi să fac asta."

Se opri şi aruncă peste masă ultima frază ca pe o minge, marcînd punctul cîştigător :

— Acum nu mai am probleme. S-a obişnuit să şadă.

După un răstimp, în care s-a uitat la masă, în jurul ei, oriunde, dar nu la Martha, Layne reuşi să spună :

— Crezi c-aş mai putea lua o votcă ?

Apoi vocea din faţa ei zise :

— Am auzit că pleci din oraş.

— Cine ţi-a mai spus şi asta ? răspunse Layne, privind fix vîrfurile de ac din ochii care o înfruntau din cealaltă parte a mesei : Îmi place grozav aici.

Se gîndise că Martha Plowden făcuse prima greşeală din lunga şi fericita ei viaţă. Îi spusese cui nu trebuia că împăratul e în pielea goală.

Apa era rece acum, o închise şi ieşi din cadă.

— Credeam c-ai să stai acolo toată ziua, îi spuse Frank din dormitor.

— N-am încălzit destul cazanul, aşa că apa n-a fost prea fierbinte.

— Cred că te-aş fi putut ierta şi pentru o greşeală mai mică, glumi el.

— Nu eram sigură şi n-am mai stat.

Se pudră, se parfumă, şi-şi puse lenjerie curată. Se privi în oglindă ; arăta mult mai tînără decît era în realitate. Deschise uşa, ieşi din baie şi spuse :

— Cred c-am să merg cu tine mîine, în caz că eşti şi tu de acord.

— Ştiu şi eu ? Nu cred că prezenţa ta acolo ar putea schimba ceva.

— Frank, ai vreo idee al cui e ?

Scutură din cap că nu.

— Cred că, de fapt, nici nu contează, continuă ea. Oricum, va avea repercusiuni asupra tuturor. Mă gîndeam doar că uneori lucruri fără importanţă pot produce mari transformări. Iar ăsta nici măcar nu-i un lucru fără importanţă. E ceva ce-i va atinge pe toţi, cu sau fără voia lor. Spune-mi, crezi în soartă ?

— Bineînţeles.

— Eu nu ştiu sigur dacă cred sau nu. Uneori, ţi se pare că totul se întîmplă aşa, din senin, pentru ca apoi să-ţi dai seama că în realitate a fost declanşat de cineva. O faptă atrage alta, şi aşa mai departe, la infinit.

— Bine,draga mea, dar asta se cheamă soartă.

— Da ?

— Da. Ce-ai de gînd să faci astăzi ?

— Cred c-am să iau masa cu Cassie. M-a invitat aseară.

— Vino-ncoace, o chemă Frank.

— De ce ?

— Nu ştiu exact. Ai acolo, pe umăr, un loc pe care simt o stranie dorinţă să-l sărut.

— Viciosule !

Martha şedea la biroul ei din redacţie, uitîndu-se la prima pagină a ziarului de dimineaţă. Ce senzaţie ciudată avea astăzi ! Poate pentru că se dusese la Sandy în seara trecută. N-ar fi trebuit. O făcuse să pară vulnerabilă, ca şi cum ar fi avut nevoie de sprijinul cuiva. Şi nu era adevărat. N-a avut niciodată nevoie şi nici n-o să aibă vreodată. Scoase din sertar ziarul de ieri şi îl privi. Fuseseră cît se poate de discreţi. Anunţul era plasat în partea de jos a primei pagini. Spunea simplu : „Oase găsite într-un cămin de fete demolat. Miley Innes, constructor din oraş, a descoperit nişte oase într-o veche gură de aerisire din căminul Delta, în timp ce era demolat pentru a se construi unul nou. Şeriful Thurgood face cercetări."

Gazetele din Newcastle nu erau însă conduse de un redactor drăguţ şi prietenos. Martha luă

ediția de ieri a ziarului „Drapelul“ și îl privi. Titlul era scris cu litere mari, negre : „Schelet și prunc găsite în căminul Delta din Druid City“. Era un articol pe două coloane, cu o poză a căminului demolat și o poveste care descria totul, de la înfățișarea lui Miley pînă la o declarație a lui E.K. Edwards. Era, bineînțeles, o declarație plină de diplomație, care nu spunea nimic. Martha scoase un sunet de dezgust și aruncă ziarele la coș.

Se gîndea încă cu durere la ceea ce i se întîmplase de dimineață. Redactorul șef o chemase și o întrebase dacă nu cumva ar avea nevoie de cîteva zile de concediu. În viața ei nu se simțise așa de insultată.

— Nu văd nici un motiv pentru care aș avea nevoie de cîteva zile libere, îi răspunse ea, și de-abia atunci se îndurase el să-și mute privirea în altă parte.

Adevărul era că i-ar fi prins bine un concediu. Nu din cauza încurcăturii ăsteia, ci ca să se poată gîndi în liniște. Să-și dea seama de ce aude iar blestematele alea de prese, să priceapă ce-a făcut-o s-o sune aseară pe Sandy. Nu-i plăceau lucrurile ieșite din comun. Cei care se purtau așa, se îmbolnăveau în cele din urmă de nervi. Ea n-o să facă niciodată parte din această categorie de oameni. Frank poate — ea nu.

Se știe că, prin natura lor, bărbații sînt mai slabi decît femeile. Își aminti de Allen, prietenul lui Edyth. O luase razna rău de tot. Bineînțeles că puteau să-și dea seama care-i va fi

sfîrșitul, după ce a încercat s-o omoare pe Edyth atunci, cu mașina. Nu s-ar zice că fusese gestul unei persoane echilibrate.

Se uită din nou la foile de pe birou. Nimic interesant. Note de la asociația părinților, popice, o hîrtie de la biroul de asistență socială. Scoase scrisoarea lui Janice din poșetă și o citi : „Dragă mamă ! Am avut examen la franceză săptămîna asta. Of ! Am învățat aproape toată noaptea. N-am nimic special să-ți comunic, noroc că nu mai e mult pînă la vacanța de Paști. Mi-am cumpărat un taior nou, galben, care o să le ia ochii la toți. Ai grijă de tine. Data viitoare o să-ți scriu mai mult. Sînt moartă de oboseală. Cu drag, Janice.“ Nu merita să cheltuiască banii pe timbre cu o asemenea scrisoare.

Se ridică, se duse la fereastră și privi în jos spre Strada Mare. Ploua, dar nu foarte tare. Îi văzu pe Dylan Friday și prietena lui traversînd strada, rîzînd în timp ce fugeau spre mașină. Ce-or fi căutînd în centru dimineața, la ora asta ? Fata își scosese pantofii și îi ținea în mînă, iar picioarele ei goale plescăiau în apa de pe caldarîm în timp ce fugeau. Părul ud și lung îi biciuia fața și Dylan o trăgea de mînă, dar ea rîdea atît de tare încît rămînea mereu în urmă. Ajunseră la mașină și intrară trîntind portierele. Oare există cineva chiar atît de tînăr ? se gîndi Martha. Eu cred că n-am fost niciodată tînără. Se întoarse de la fereastră și se așeză la birou. Tatăl ei îi spunea adesea : „Păstrează ordine în viața ta și nimic din afară nu-ți va putea face vreun rău.“ Începu să bată

la maşină procesele verbale ale şedinţelor asociaţiei părinţilor.

— *Mă faci să chiulesc de la cursuri, Dylan, spuse Miranda.* Nu mă pot duce în halul ăsta. Uită-te la mine ! Sînt udă pînă la piele. Şi, în afară de asta, nici nu vreau să merg.

— Bineînţeles. Vrei să mergi cu mine acasă şi să faci un lucru teribil de plăcut, cum ar fi de exemplu să joci şah.

— Nu-i nimic plăcut în asta.

— Bineînţeles că este.

Miranda dădu din cap.

— Ba nu-i deloc plăcut. E numai oţel şi săbii şi coifuri, e un cal, un cal, regatul meu pentru un cal, e Evul Mediu şi deschideţi porţile cetăţii. Sau, dacă eşti capricios, aşa cum şi eşti, Dylan, e Roşu Împărat fugind foarte tare ca să stea pe loc. Ar putea fi la fel de bine cai de mare sau Shakespeare. Plăcut însă nu-i deloc.

— M-ai făcut mat.

— Nu, ţi-am luat doar un pion.

— Şi eu am pus regina la bătaie.

— Bineînţeles.

— Eşti frumoasă cu faţa udă, Miranda.

— Mulţumesc.

— Haide. Avem vin la cină şi ne-au mai rămas destui bani şi pentru mîncare. Să dăm încolo şcoala şi să mergem acasă.

— Maică-ta s-a cam săturat de mine.

— Nu, spuse Dylan pe gînduri. Am senzaţia că are nevoie de companie. Hai să mergem s-o ajutăm la sortatul hîrtiilor care-au mai rămas.

— Îmi pare sincer rău de toate persoanele amestecate, spuse Miranda.

— Da, e o prostie ce s-a întîmplat.

— Nu, nu-i o prostie, Dylan, şi o ştim prea bine. E tragic. Pentru cineva. Poate pentru toată lumea. Hai acasă la maică-ta.

Maşina aluneca de-a lungul străzilor ude, spre şosea. Ploaia se oprise, mai rămăsese doar o burniţă uşoară şi apa care picura de pe crengile copacilor. Drumul nepietruit era alunecos din cauza noroiului roşu, şi Dylan reduse viteza. Casa părea liniştită, goală şi tristă în lumina cenuşie a dimineţii. Intrară prin uşa din spate.

Joan şedea în faţa şemineului, aplecată înainte, într-o poziţie care nu-i era caracteristică. Îşi aruncase pe umeri un jerseu vechi, iar obrazul părea boţit.

— Văd pe faţa voastră că Miranda a chiulit de la ore, spuse ea cînd îi văzu intrînd. Sînteţi uzi leoarcă amîndoi. Doamne, duceţi-vă să faceţi un duş fierbinte.

Îl împinse pe Dylan spre scară, iar pe Miranda o conduse în dormitorul ei.

— Intră aici, o îndemnă ea. E destulă apă caldă. Între timp îţi caut ceva să pui pe tine.

— Vă dăm prea multă bătaie de cap, spuse Miranda.

— Nu... nici gînd... Ştii. Se opri şi o privi mirată. Cred că eram tare singură, spuse, poticnindu-se la fiecare cuvînt. Grija pentru voi îmi dă o preocupare.

Simţindu-se dintr-o dată furioasă pe sine, se întoarse şi ieşi din cameră, lăsînd-o pe Miranda singură în albul mobilei, al covorului şi al perdelei. Fata stătu o clipă nemişcată, privind camera în care nu mai fusese niciodată, mobilierul provincial şi îngrijit, în stil franţuzesc, ordinea, curăţenia şi mirosul de parfum foarte, foarte bun. Apoi merse pe vîrfurile picioarelor spre baia albă şi aurie, cu sticluţe de cristal pline cu săruri, imense prosoape groase, şi un covoraş alb.

— O, la, la, Miranda, spuse ea tare, astăzi eşti Crăiasa Zînelor.

Îşi scoase hainele ude şi le puse cu grijă pe marginea chiuvetei. Privi peste umăr şi văzu pe uşă o oglindă mare, în care se reflecta o Miranda alb-trandafirie teribil de goală. Sfîrcurile mici şi trandafirii i se contractară de uimire.

— Doamne, tu eşti oare ?

Întoarse capul, ruşinată de propriul ei trup, de revelaţia fiecărei părţi a trupului, îmbinîndu-se una cu alta pentru a crea un întreg perfect. Miranda : faţă, gît, braţe, sîni, pîntec, picioare, mîini — totul se îmbina într-o armonie încîntătoare. Mama ei îi spunea adesea : *Tu nu eşti o frumuseţe, Miranda, şi nici n-ai să fii, eşti însă foarte armonioasă. E ceva rar şi neobişnuit, dar e de preferat frumuseţii, pentru că durează toată viaţa.*

Dădu drumul la duş şi intră în cadă. Şi Dylan e armonios făcut, gîndi ea. Ce ciudat. Oare ce-o fi contribuind la asta, ce combinaţie de gene ? Sau aşa ceva apare atunci cînd un mic şi viteaz

spermatozoid învinge, ajunge la ovul şi îi spune : „Hmm, iată exact ceea ce căutam de atîta timp ?" Dacă te gîndeşti că numai rareori există într-o familie mai mult decît o persoană armonios făcută, îţi dai seama că nu e vorba de o simplă combinaţie sau de ereditate. Mai mult ca sigur că e micuţul şi energicul spermatozoid. Chicoti. Cred că mi-am pierdut minţile. Or să vină să mă bage în cămaşă de forţă, într-o zi.

Ieşi din cadă şi se şterse cu un imens prosop pufos, apoi şi-l înfăşură în jurul trupului, îi prinse capetele sub braţ şi intră în dormitor. Joan îi lăsase o fustă, un pulover şi un rînd de lenjerie. Se îmbrăcă, simţindu-se groaznic de vinovată. Fusta îi era prea lungă, dar celelalte lucruri îi veneau destul de bine. Se duse în bucătărie.

— Pantofii mei nu-ţi vin, îi spuse Joan, aşa că mi-e teamă că va trebui să te mulţumeşti cu ăştia.

Îi dădu o pereche de papuci de-ai lui Dylan. Miranda rîse şi îi încălţă.

— Aveţi de gînd să terminaţi cu aranjatul hîrtiilor astăzi ? întrebă ea.

— S-ar putea. O zi ca asta... e foarte potrivită.

Se duseră în birou şi Dylan le găsi sortînd. Se opri în prag privindu-le, Miranda în hainele mamei lui şi Joan părînd cu foarte puţin mai mare decît Miranda. Două femei, aşteptîndu-l pe el să schimbe soarta. Dar la ce-o fi bun un joker atunci cînd ai două regine ? Nu-i bun nici

măcar dacă vrei să faci cacialma. Intră în cameră şi spuse :

— A sosit asul de pică.

Miranda ridică ochii spre el :

— Tu nu eşti un as, Dylan.

— Ştiu.

Pînă la prînz reuşiră să sorteze aproape toate hîrtiile. Mai rămăsese o singură grămadă.

— Hai s-o terminăm şi pe-asta, şi să mîncăm după aceea, propuse Joan.

Culese de jos cîteva foi şi şi le puse în poală. Ultima era o hîrtie galbenă, cu o poezie scrisă cu indigo, aşa că făcu un efort ca să o poată descifra.

— Ce-i aia, mamă ? întrebă Dylan.

Joan dădu din cap enervată şi continuă să citească. După o clipă gemu uşor. Era conştientă că Dylan şi Miranda o priveau atent. Citi pînă la capăt, încercînd să nu se schimbe la faţă, deşi îşi dădea seama că nu se poate controla.

— Mamă !

— Nu, nu-i nimic. O copie veche.

Şi, spre groaza ei, izbucni în plîns.

Dylan se ridică şi îi luă hîrtia din mînă. O citi şi i-o înmînă Mirandei fără să scoată un cuvînt.

Joan se freca zadarnic la ochi :

— Mă simt tare prost. Nu pot să cred că Bill era aşa. În nici un caz. Precis că nu-i a lui, ci a altcuiva.

— Ba-i a tatei. Mai mult ca sigur că-i a lui, doar îi recunosc stilul. E o poezie a naibii de frumoasă. Puţin cam erotică. Nu însă şi pentru zilele noastre.

— E aşa de... aşa de groaznic de plastică, spuse Joan.

— Of, Doamne, mamă. Doar nu vrei să spui că pe mine m-a adus barza, nu ?

Joan îl privi întîi pe Dylan, şi apoi pe Miranda care citea poezia.

— Voi, copiii din ziua de azi, sînteţi tare complicaţi. Îmi pare rău, dar eu sînt cam de modă veche. Mie mi se pare grosolană, ca poeziile alea pe care le citeau toţi cînd eram la şcoală, scrise de — cum îi spunea ? Walter Benton ? Nu e deloc genul tatălui tău.

Dylan zîmbi :

— Ba este, mamă. E scrisă de el. Ca să fiu sincer, îmi pare bine pentru bătrîn. Întotdeauna am crezut că era mult mai romantic decît ar fi fost necesar pentru propria lui fericire.

— Credeţi c-ar trebui s-o punem la dosar ?

— Fără-ndoială, răspunse Dylan. Mă întreb unde-o fi originalul.

Joan îl privi, dar faţa lui era complet inocentă. Ea ştia mai mult ca sigur unde se află, şi poate că această revelaţie a şocat-o mai mult decît poezia în sine şi a făcut-o să plîngă acum, după ce renunţase de ani de zile la lacrimi. Era convinsă că Dylan nu-şi putea da seama cum trebuia să fi arătat Sandy la optsprezece ani, ca să poată face o legătură între ea şi fata din poezie. Oare cînd s-o fi întîmplat ? se întrebă în gînd. Înaintea mea ? Bineînţeles că trebuie să fi fost înainte. Era o afirmaţie care nu-i aducea însă nici o consolare. Avea o ciudată senzaţie că a pierdut ceva, că a fost înşelată. Simţi

cum o cuprinde o adîncă disperare. Nu mai pricepea nimic. Se căsătorise cu Bill, îl iubise, fusese iubită, avusese o căsnicie bună, chiar dacă-l pierduse prea devreme. De unde atunci această senzație de pustiu, de totală inutilitate a vieții ? Deci fusese ceva între Bill și Sandy. Și ce dacă ? Putea oare să mai aibă vreo importanță... acum ? Dar știa bine că avea, și i se părea neliniștitor și de necrezut că ceea ce-i dădea senzația de dezolare nu era faptul că Bill o iubise pe Sandy, ci că, avînd un sentiment atît de puternic pentru ea, putuse s-o părăsească. Asta-i spunea ceva, nu despre Sandy, ci despre Bill. Iar ceea ce afla nu-i plăcea deloc. Era surprinsă că putea simți astfel. Ar fi trebuit să fie fericită la gîndul că el a trecut peste adolescență, devenind un om serios și cumpătat, într-o lume ordonată ; însă nu era. Dorea cu disperare să-l aibă lîngă ea, să-l poată dojeni, să-i poată spune că nu era puțin lucru să-ți placă o fată fiindcă avea picioare frumoase, că ce ți-e scris în frunte ți-e pus și că n-are rost să încerci să fugi de soartă.

— Mamă, te simți bine ?

Joan privi întîi spre Dylan și apoi spre Miranda, cu fețele lor inocente, în ciuda sofisticării lor și a tot ceea ce știau despre dragostea fizică. Să-l ia naiba de sex, ar fi vrut ea să le spună. Nu asta-i important. Pierdeți esențialul, dacă vă închipuiți că numai el contează. Apoi Miranda îi întîlni privirea și îi zîmbi. Joan înțelese că nu trebuia să spună nimic. Două femei se priveau peste prăpastia celor douăzeci de ani care le despărțeau și își spuneau tot ce era

de spus. Nu mai era nevoie să zică : „Miranda, n-am avut pentru nimeni un sentiment atît de puternic. Niciodată.“ Miranda înțelegea. Pentru că Miranda iubea în felul acesta. Dylan era alesul ei și îi era sortit.

— Mă duc să pregătesc ceva de mîncare, spuse Joan. Nu. N-am nevoie de nici un ajutor.

Se duse la bucătărie și își făcu de lucru, ca în toți acești ani, spălînd salata, ungînd pîinea cu unt, făcînd toate celelalte lucruri care trebuiau totuși făcute.

— *Spune-mi tot, zise Miley.*

— Miley, pentru numele lui Dumnezeu ! El stătea în fereastră, privind ploaia.

— De ce nu, în fond ? Avem o zi întreagă înaintea noastră. Tot nu putem face nimic afară, iar înăuntru n-am nimic de lucru. Spune-mi tot.

— „Să iasă adevărul la lumină“, declamă Edyth.

— Asta ce mai vrea să fie ?

— Macbeth.

— Dă-o dracului ! Acum vrei să zici că eu sînt ticălosul. Dealtfel, și în piesa asta femeia e cea care instigă la rău.

— Da. Ca și Eva. Nici un bărbat nu ne poate ierta că ne-am impus prezența în paradisul vostru masculin.

— Dezmățato.

— Miley, te rog !

Edyth se ridică și își mai turnă o cană de cafea. Să bei cafea, să fumezi țigări... să faci ceva... să supraviețuiești. Fără să întrebi de ce.

— Trebuie să mă duc la lucru, adăugă ea.
— Anunță că nu vii.
— De ce ? Ca să stau aici și să aud cum mă insulți ?
— Ca să-mi explici de ce ești atît de sigură de tine în povestea asta. Te porți ca și cum eu aș fi de vină. Iar eu n-am făcut nimic.
— Miley, nu-nțeleg ce rost are să vorbim mereu și mereu despre același lucru. Trebuie să trăim. Trebuie să acceptăm ce a fost și să trăim mai departe, fie împreună, fie despărțiți. Asta-i tot. La ce-ar folosi să continuăm în felul ăsta, chinuindu-ne unul pe altul pînă la epuizare ?
— Vreau să-mi spui dacă tu ai pus copilul în zid.
— Ți-am spus doar că nu.
— Și de ce te-aș crede ?
— Dacă nu vrei, nu vrei și gata. Nu știu ce-aș putea face altceva ca să te conving, decît să spun adevărul. Dacă nu crezi, n-am ce-ți face.
— Deci asta-i, nu ? După douăzeci de ani !
— Tu ești cel care distrugi totul.
— Eu n-am făcut nimic.
— Mă duc la lucru, Miley. Așa n-ajungem la nici un rezultat.
— Doamne, cum poți fi atît de calmă ?
— Calmă ? Isuse ! Pur și simplu nu mai suport discuția asta nici măcar un minut, și trebuie să mă duc la lucru.
— Asta-i motivul că n-am avut copii, nu-i așa ?

Gata, a spus-o, gîndi ea. A distrus totul. A ajuns pînă la urmă să pronunțe singurele cuvinte care fac conviețuirea noastră imposibilă de acum înainte. El a vrut-o.

Se ridică, își puse fulgarinul și ieși în burnița dimineții. Tot drumul o obsedă ideea că ar trebui să se răstoarne cu mașina, așa cum a vrut Bob să facă pe vremuri ; era conștientă însă că n-o va face. Era tot atît de conștientă de asta, pe cît era de propria ei suferință. Totuși, nu suferința duce la sinucidere, ci deznădejdea, deznădejdea care nu e durere, e absență, absența oricărei senzații, pînă și a durerii. Atît timp cît durerea există, alături de ea se află speranța că va înceta odată și odată. Cînd pînă și durerea a dispărut la fel cum a dispărut bucuria, atunci se întrevede posibilitatea sfîrșitului. Trebuie să fii construit într-un anumit fel ca să atingi aceste limite ale deznădejdii, iar ea era alt gen de om.

Doamne, cum s-a mai luptat cu Bob Allen să-i ia volanul din mînă, ce greu era și ce putere i-a dat disperarea ! E adevărat că, atunci cînd e provocat, un om poate face lucruri pe care nici nu le bănuia înainte. Ea e fata care, din dorința de a trăi, a fost în stare să învingă un bărbat de aproape o sută de kilograme, cu mîinile astea care se odihnesc acum pe volan. Și n-are de gînd să renunțe la viața pe care a salvat-o atunci și care-i aparține.

Dar ce sens va mai avea totul fără Miley ? Privi șirul de zile și nopți goale care i se aliniau în față — muncă, somn, mîncare, supraviețuire.

Totul i se părea imposibil. Ca un alcoolic inveterat, ştia că trebuie să-şi ia regulat porţia. Pînă şi gîndul unei astfel de zile goale i se părea o greutate prea mare pentru umerii ei. Miley făcea prea mult parte din ea, prea trăiseră mult împreună. Nu mai era în stare să conceapă viaţa fără el şi nici nu voia. Trebuia s-o primească înapoi, să înveţe să trăiască viaţa aşa cum era. Altfel, ce se va întîmpla cu ea ? Exista un colţişor în mintea ei pe care nu-l putea vedea acum. Era însă perfect conştientă de toate primejdiile care zăceau acolo, inclusiv aceea de a nu-l mai iubi şi de a face ceea ce el crede că s-a şi făcut, în caz că ar fi întărîtat-o prea mult. Cred că o parte din el chiar asta şi vrea. Probabil că, fără să-şi dea seama, ar vrea să nu-l mai iubesc. Ce alt motiv ar avea ca să mă îndemne la asemenea gînduri ?

Ploua mereu.

La ora zece, J.D. Finch renunţă să mai privească ploaia de la geamul biroului său şi plecă acasă. Toată dimineaţa se gîndise la căsătoria lui cu B. J., care parcă dura de un secol, sau cel puţin aşa i se părea lui acum.

Fuseseră o mulţime de petreceri şi repetiţii generale înainte de ceremonie, mîncare, băutură şi atîta şampanie că puteai să umpli un lac, iar B. J. rîdea şi glumea şi se purta ca şi cum toată petrecerea n-ar fi fost pentru ei ci pentru altcineva. Într-un fel, cam aşa şi era. Nunţile sînt de fapt pentru părinţi. Ei doi nu-şi doreau asemenea balamuc, cu atîta cheltuială şi oboseală. Doamne, erau aşa de frînţi cînd au ajuns la

hotel, că nu le mai trebuia nimic. Gîndindu-se la asta, îşi dădu seama că acum dorea ceva, foarte urgent. Aşa că se ridică, îşi puse fulgarinul şi pălăria şi plecă acasă.

B.J. era în camera ei, împreună cu doi copii. J. D. îi alungă la bucătărie, închise uşa şi trase zăvorul.

B. J. îl privea, zîmbind :

— De ce nu stai astăzi toată ziua acasă ?

— Pentru că nu-mi prieşte.

Stăteau întinşi comod în pat, vorbind puţin somnoroşi, în camera ce împrumutase lumina cenuşie a ploii.

— Adevărul e că am venit acasă pentru că vreau să-ţi spun ceva.

— Te ascult.

— De fapt, cred că ţi-am mai spus.

— Aşa e.

— Am să încerc să-ţi mai spun o dată. Te iubesc.

— Da. Mi-ai mai spus-o.

— Vreau să spun... cu adevărat, rîse el.

B. J. se ridică şi îl privi.

— Ştiu.

— Cum naiba să-ţi spun, continuă J. D. Anii trec, apar alţi copii şi tu eşti aproape tot timpul ocupată cu ei. Aşa ţi-e firea, B.J. Îţi plac copiii. Ştii bine că celor mai mulţi oameni nu le plac. De-abia şi-i suportă pe ai lor, cu condiţia să nu fie prea mulţi. De ai altora se pot lipsi foarte bine. Şi al dracului de mult timp s-ar putea lipsi chiar şi de-ai lor. Ţie-ţi plac cu adevărat. Pentru tine sînt personalităţi distincte. Iau mult

din tine, tu însă nu trişezi. Îţi mai rămîne destul şi pentru mine. Aşa că ceea ce voiam să-ţi spun în dimineaţa asta ploioasă, cînd ar trebui să fiu la birou, e că merită... să trăieşti aşa, vreau să spun. Chiar atunci cînd *nu* mă gîndesc la asta, cînd sînt obosit şi mă port urît cu tine şi cu copiii, cînd sînt în toane rele şi zic că mai bine aş fi rămas dracului burlac sau să fi renunţat la fabrica bătrînului şi să mă fi dus în Europa să pictez, sau mai ştiu eu ce altă tîmpenie. Chiar şi atunci, sub enervare şi furie se află aceeaşi convingere că merită să duci o asemenea viaţă.

— Dar...

— Ştiu. Nu asta spun cînd sînt în toane rele. Dar am şi eu voie să fiu nervos, cu toată lumea. Toţi avem zilele noastre proaste, cînd ne vine să ne luăm cîmpii şi ni se pare că nimic nu are rost. În sinea mea, însă, ştiu că toate trec, şi în fond asta contează. Aşa e viaţa, cu zile cînd bune cînd proaste.

— Şi merită chiar şi atunci cînd nu mai poţi alege ?

— Da. Chiar şi atunci.

— Mulţumesc.

— Eu îţi mulţumesc, B. J. mai ales pentru că te porţi frumos cu noi.

— Doamne, dar cum aş putea să mă port altfel ?

— Foarte uşor. Tu însă vezi în fiecare copil un om. Şi pe mine mă vezi la fel.

— Sper...

— E un talent deosebit şi rar întîlnit, doamnă Finch.

— Nu cred. Fiecare încearcă să fie aşa... nu ? Bineînţeles că toţi sîntem mai mult sau mai puţin egoişti, dar încercăm cît putem să ne schimbăm.

J. D. dădu din cap.

— Nu-i aşa, iubito. Nu-i vorba de încercat aici.

— J. D., tu nu ai fost niciodată o fetiţă grasă şi urîtă.

— Nu.

— Vezi, aici e diferenţa. Asta te face ca toată viaţa să vezi în fiecare om o fetiţă grasă şi urîtă.

— Pe unii aşa ceva îi înrăieşte.

— Da, şi asta, dar le mai dă şi altceva.

— Înţelegere cred că e cuvîntul pe care-l cauţi.

— Cred că da. Vreau să-ţi mai spun un lucru. N-aveam de gînd, dar dacă mi-ai spus că îţi vine uneori să-ţi iei cîmpii dar n-o faci, şi n-o vei face niciodată, trebuie să-ţi spun. Vezi, e vorba de băiatul ăla, atunci cînd eram la colegiu.

— Jucătorul de tenis.

— Da. Ştii, ieri la Joan, am descoperit că toate fetele erau înnebunite după el. Pentru ele era un fel de întruchipare a masculului, un ideal de virilitate. Şi eu, care nu mi-am dat seama de nimic ! Nu-i nostim ? Vezi tu, eu, B. J., caraghioasă şi lălîie cum eram, nu-mi puteam imagina că cineva care era *cu mine*, prietenul meu, putea să intereseze în vreun fel pe altă fată. Mie îmi plăcea. Cred că-l iubeam. Nu mi-a dat însă niciodată prin cap că şi alta l-ar putea iubi. Iar faptul c-am aflat adevărul m-a

schimbat. M-a făcut să-mi modific părerea despre mine şi despre orice. E ca într-o poveste pe care mi-a spus-o odată o femeie. O duruse toată viaţa spatele şi consultase o mulţime de doctori. Nici unul n-a putut găsi ce are. Apoi s-a mutat în alt oraş şi s-a dus la doctorul de acolo ; a pus-o pe o masă într-o anumită poziţie şi durerea i-a trecut imediat... aşa, simplu. I-a spus că avusese un rinichi deplasat şi că i l-a pus la loc. Femeia zicea că ar fi fost în stare să-i dea un milion de dolari, dacă ar fi avut. Atîţia amar de ani răbdase şi, brusc, durerea i-a trecut... pentru totdeauna. Aceeaşi senzaţie am avut-o şi eu. Înţelegi ?

— Dar, draga mea, tu eşti o femeie frumoasă, minunată.

— N-am fost convinsă niciodată. Ţi-am mai spus, tu n-ai fost o fetiţă grasă şi urîtă, şi B. J. se aplecă şi-l sărută. Isuse ! Să nu crezi că povestindu-ţi toate astea, nu m-am gîndit că tu eşti cel ce m-ai ales. Ca să fiu sinceră, tot timpul am avut o teamă ascunsă că nu pentru *mine* m-ai ales, ci în special pentru familia mea, banii mei, pentru că bătrînul tău mă plăcea şi eram o nevastă potrivită pentru moştenitorul fabricii de hîrtie Finch. Astăzi, însă, nu mai mi-e teamă. Astăzi simt că s-ar putea să mă fi ales doar pentru mine.

— Aşa a fost întotdeauna. Ai uitat ? Nu-ţi mai aminteşti prima dată cînd ne-am dus să înotăm în Lacul Hatter şi te-am privit în lumina lunii ? Doamne, femeie, doar nu eşti oarbă !

— Ba da, într-un fel... sînt.

— B. J., tu nu eşti grasă, nu eşti urîtă, nu eşti o fetiţă. Tu eşti dragostea mea, marea mea dragoste, femeia mea.

— Da.

— Şi am să-ţi mai spun ceva. Ceva din mine s-a gîndit o vreme la copilul din zid. Am avut dubii şi apoi mi-am spus că nu puteai fi tu, pentru că ţie-ţi plac prea mult copiii. Şi încă ceva, şi cu asta închei pentru totdeauna acest subiect. Chiar dac-ai fi fost tu, ceea ce nu cred, dar chiar şi aşa, nu contează. Dac-ai făcut-o tu, atunci înseamnă c-ai avut un motiv, c-ai fost obligată s-o faci. Înţelegi ?

— Eu...

— Gata, nu mai spune nimic. Aşa gîndesc eu. Ştiu că nu eşti tu vinovată. Repet. Chiar dac-ai fi, n-are nici o importanţă.

— Ce-ai zice să ieşim să mîncăm undeva ? N-am mai fost de cînd s-a născut Jim.

— Grozav mi-ar place să mergem să luăm masa în oraş. Hai la club să mîncăm ceva care să ne îngraşe groaznic, apoi să bem şi să privim cum cade ploaia pe pajişte.

B.J. se uită la omul de lîngă ea, maturizat acum ca toţi ceilalţi, dar încă frumos, fără burtă, cu păr negru şi mîini tandre, plin de energie eficientă şi de calm. Conducea o fabrică de hîrtie. Nu era cea mai romantică meserie din lume, dar era munca lui, iar el era bărbatul ei.

— Cînd simţi că-ţi vine să-ţi iei cîmpii, de ce nu mă iei de mînă să plecăm în lume ? întrebă ea.

J.D. rîse :

— Unde-ai vrea să mergem, iubita mea ?

— Ştiu eu ? Tahiti ? Bangor, în Maine ?

— Pînă una alta, hai la masă.

B.J. se ridică şi intră în baie, lăsînd uşa deschisă ca să-i poată vorbi.

— Îţi mai aduci aminte, J.D., că atunci cînd erai copil credeai că oamenii mari nu au necazuri ? Îţi aminteşti ? Credeai că e de ajuns să creşti ca să scapi de orice probleme.

— Da, aşa e.

— Doamne ! făcu B.J.

Se spălă repede şi apoi scoase capul pe uşă.

— Mă gîndesc la biata Martha.

— De ce ?

— Pentru că trebuie să înfrunte situaţia asta şi să-şi amintească de tot ce-a fost, singură, fără nimeni care s-o sprijine. Joan cel puţin îl are pe Dylan. Martha n-are pe nimeni.

— Nici unul n-are pe nimeni alături în clipele grele, B. J. Tocmai despre asta vorbeam adineaori. Oricît de mult ne-am iubi, oricît de aproape am fi unul de altul, venim pe lume şi plecăm singuri, iar între aceste două momente cruciale din viaţă există multe zile de singurătate.

— Bine, dar noi ne *avem* unul pe altul.

— Da, şi sîntem norocoşi. Mai avem şi munca noastră. Asta are şi Martha. Nici nu-ţi dai seama ce alinare teribilă găseşte sufletul omului în muncă.

— E adevărat. Îţi aminteşti de gluma aia veche despre o femeie cu mulţi copii, ai cărei

prieteni aveau tot felul de forme de astenie ? Doctorul a întrebat-o într-o zi : „Mary, tu de ce n-ai astenie ?“ Şi ea a răspuns : „Doctore, pur şi simplu n-am timp de aşa ceva.“ Eu o înţeleg foarte bine.

— Da, draga mea, sînt convins c-o înţelegi.

Nu era nimeni la barul clubului, aşa că se aşezară la o masă într-un colţ şi luară ceva de băut, apoi intrară în restaurantul aproape gol. Doi pereţi erau din sticlă şi se vedea pajiştea dinspre rîu. Iarba era proaspăt spălată şi strălucea în lumina cenuşie.

— Parcă-i simt mirosul, spuse B. J.

Mai cerură ceva de băut şi apoi comandară creveţi. Layne Plowden şi Cassie Carlton intrară şi se opriră la masa lor.

— Cum ? Nu eşti la lucru ? întrebă Cassie.

— Ne-ai nenorocit aseară, îi răspunse J. D.

— Tu nu eşti mahmură ?

— Nu, dar îmi simt capul. Nu face nici un rău, dar *există*.

— Of, spuse Cassie. Şi al meu la fel.

— Nu staţi cu noi ? întrebă B. J.

Cassie scutură din cap :

— Arătaţi ca doi oameni care vor să stea singuri. Ne mai vedem noi. Curînd.

Se îndepărtă, cu Layne în spatele ei, amîndouă lăsînd o undă de parfum bun.

— Stau şi mă gîndesc... începu B. J.

— Asta-i bine.

— Nu, mă gîndesc că în general oamenii capătă ceea ce-şi doresc. Sună ca un loc comun, spus în felul ăsta. E totuşi un mare

adevăr. Ei însă nu-şi dau seama. Veşnic se plîng, se vaită, se ceartă, dar toţi cei pe care-i cunosc au primit ceea ce li se potriveşte. Ideea mi-a venit în timp ce mă uitam la Layne şi la Cassie. Pe vremea cînd eram la şcoală împreună şi era clar că Martha şi Frank se vor căsători, dacă aş fi văzut-o pe Layne pe stradă, aş fi zis: „Asta-i fata potrivită pentru Frank, dar nu acuma. Are nevoie de Martha pentru anii de maturizare şi apoi de Layne..." E crud ce spun, nu ?

— Da, dar e foarte adevărat.

— E ca şi cum la început ar fi avut nevoie de o mamă, şi apoi n-ar mai fi avut nevoie de ea. La fel şi Philip. Umbla cu toate fetele din oraş, dar s-a căsătorit cu Cassie, care parcă îi era destinată încă din leagăn.

— Şi iată-ne şi pe noi doi ; precis că tata a înţeles asta în momentul cînd te-a văzut.

— S-ar putea. Cred că aveau dreptate părinţii pe vremuri, cînd se ocupau de aranjatul căsătoriilor. Poate că noi facem exact ceea ce ar fi făcut şi ei. Joan a vrut să fie nevasta profesorului. Bineînţeles că n-a vrut să fie văduva lui, dar e normal să se întîmple aşa, cînd te căsătoreşti cu cineva mult mai în vîrstă. Uită-te şi la Kurt şi Sandy. Doamne, cît sînt de potriviţi ! Cred că nici măcar Sandy nu-şi dă seama cît de bine se potrivesc. Martha, însă, n-a primit ceea ce a vrut, sau mai ştii ? Poate că da ? Să lăsăm povestea cu martirajul ei ! Niciodată nu l-a dorit pe acel Frank pe

care-l vrea Layne. Oh, J. D. crevetele ăsta e delicios.

— Ca şi tine.

— Eu am o mie şi unu de ani, iar copiilor le trebuie pantofi noi de tenis.

— Mañana.

— E-n regulă.

— *Ce înfloritoare e B. J. astăzi, spuse Cassie.* Nu cred că e mahmură.

— Nu mi-o pot imagina pe B. J. mahmură.

— Ba i se întîmplă cîteodată, spuse Cassie. Îmi amintesc de o petrecere formidabilă, pe care-am dat-o cînd Philip şi cu mine ne-am întors să locuim în vechea noastră casă. Isuse ! Toţi eram dărîmaţi a doua zi.

Layne îşi aprinse o ţigară.

— B. J. nu pare îngrijorată.

— Ce naiba, doar nu-ţi închipui că B. J. ar putea zidi un copil într-o gură de aerisire !

— Fiecare dintre noi are cîte-un copil zidit într-o gură de aerisire.

— Ce vrei să spui ? se miră Cassie.

— Nu ştiu exact. Totuşi, cu toţii dăm impresia asta. Ne simţim vinovate şi sîntem agitate, deşi e clar că n-am făcut-o noi. Şi cu toate astea ne apasă. E ca atunci cînd ne chemau la şcoală ca să ne anunţe că cineva a furat. Întotdeauna aveam senzaţia că trebuie să mă scol şi să mărturisesc că eu sînt vinovata. Tu nu ?

— Ba da.

— E acelaşi lucru şi acum. Fiecare avem cîte ceva de ascuns. Nu te uita aşa la mine ! Nu

mă refer la crimă sau chestii de genul ăsta. Fiecare își are coșmarul său.

— Al tău poate fi văzut ușor de toată lumea din oraș.

— Martha nu e un coșmar pentru mine. Poate pentru Frank. În nici un caz pentru mine.

— Nu înțeleg de ce nu pleacă de aici.

— Nu ?

— N-am înțeles niciodată. S-ar putea duce în orașul în care învață Janice, să lucreze acolo.

Layne dădu din cap.

— Aici tuturor le e milă de Martha. Aici eu sînt ticăloasa. Și asta n-o spun în glumă.

— Te deranjează ?

— Nu. Hotărîrea mea e luată de mult. Ca și a ei, de altfel. Și nu mă simt vinovată. Nu față de Martha, în orice caz. Vina mea, dacă există, e că mă port poate cu Frank așa cum se purta și ea. Nu sînt foarte convinsă, dar uneori gîndul ăsta mă îngrijorează.

— N-ai de ce să-ți faci probleme.

— Sper. În orice caz, mă străduiesc cît pot. În gînd continuă : „Cel puțin acum are voie să stea în picioare într-un anumit loc din baie.“

— Ia te uită, Oscar și E. K. ! exclamă Cassie.

— Oare ce-o mai fi punînd la cale ticălosul ăsta ? Din cauza lui s-a pornit tot scandalul.

— Ceea ce pun toți la cale. Să le meargă bine lor și numai lor.

— Pun prinsoare că el are atîția copii zidiți în perete, că ar putea popula o lume întreagă.

— Oscar ? se miră Cassie.

— Îhî. Și E. K. Edwards, dealtfel. Ori de cîte ori mă gîndesc la greutățile pe care le are o nevastă de doctor, îmi spun : „Bine cel puțin că nu ești măritată cu un politician, fetițo !“

— E. K. e rector.

— E politician.

— Da, cred că ai dreptate.

Cei doi bărbați se așezaseră la o masă din colț. Salutară dînd din cap spre Layne și Cassie și apoi spre B. J. și J. D. B. J. se strîmbă în spatele lui Oscar. Cassie rîse și spuse :

— Mîine e-nfruntarea cea mare.

— Da, și-o să ne veselim, propuse Cassie.

— Că bine zici, hai să mai bem ceva, aprobă Layne.

— *Ai adus hîrtiile ? întrebă Oscar.*

— Da, un contract preliminar.

Oscar aprinse o țigară, luă hîrtiile de pe masă și spuse :

— Un contract de concesionare pe timp de o sută de ani. Asta o să-i convingă.

— Mda. Primii o sută de ani sînt cei mai grei.

— Asta voiam să spun și eu dar m-am abținut.

— Am glumit.

— Contractul mi se pare bun, spuse Oscar citind toate clauzele. Bineînțeles că va trebui să-l arăt și avocatului meu.

— Da, mi-am închipuit.

Oscar îl privi :

— O să facem o treabă formidabilă cu asta, doctore Edwards. Nu trebuie să-ți faci nici

o grijă. Ştii bine că mă pricep să fac un lucru de calitate. M-ai văzut doar muncind.

— Da, asta da.

Oscar oftă, se rezemă de spătarul scaunului şi suflă fumul spre sală. Se simţea plin de mărinimie, şi-i era puţin milă de E. K. Edwards.

— N-o să tăiem copacii de lîngă rîu, completă el.

E. K. Edwards era trist. N-ar fi putut spune de ce. Îl credea pe Oscar. O să facă treabă bună, pentru că îşi putea permite, şi mai ales pentru că era atît de triumfător că a reuşit să pună în cele din urmă mîna pe terenul universităţii. Probabil că nu va tăia copacii — nu pe toţi în orice caz. Fără îndoială că şcoala va profita de pe urma contractului. De unde deci acest gust de cenuşă, această senzaţie de eşec, de bătrîneţe, care se furişează dinspre terenul de golf ? De pe locul unde sta, se putea vedea steguleţul marcînd poziţia optsprezece ; flutura deprimant în aerul umed, deasupra verdelui otrăvitor al ierbii lucioase.

— Te înscrii în noul club ? întrebă Oscar.

E. K. reveni din depărtarea gîndurilor şi se uită la omul din faţa lui. Era un bărbat obişnuit, chiar plăcut. Nu mirosea a pucioasă.

— Doamna Edwards hotărăşte.

— O să avem un teren de golf grozav. Bineînţeles, amenajarea va dura un timp, dar pînă la urmă...

— Da, aşa e.

— Poate că atunci n-ai să mai fii pe la noi, hm, ce zici, doctore ?

— Mă gîndesc să rămîn aici definitiv.

Oscar îi făcu cu ochiul.

— Dacă nu s-o ivi ceva mai bun.

— E o şcoală foarte bună.

— Cred că ar trebui să bei ceva. Eşti cam turtit în dimineaţa asta, dar nici nu-i de mirare, cu toate responsabilităţile pe care le ai. N-aş vrea să fiu în pielea dumitale.

— Nu beau decît suc de roşii.

— Ei, dă-o dracului, ia şi un pic de votcă alături.

— Bine, fie.

O uşoară adiere de vînt începuse să mişte steguleţul ; care se izbea de stîlp. Dincolo de el era poziţia paisprezece de pe terenul nr. 9, cu rîpa lui destul de adîncă, mărginită de stejari şi glicină. Nu reuşise să treacă niciodată cu un punct măcar peste gaura aceea. Nu prea reuşeau mulţi. Asta era şi motivul că aşezaseră acolo fîntîna şi adăpostul pentru ploaie. Ieşind din rîpă, după ce-ai pierdut cel puţin o minge şi-ai fi dat orice să ai un handicap mai mare, puteai oricînd pretexta că ţi-e sete, sau că ai o piatră în pantof, ca să te aşezi şi să-ţi analizezi mişcarea, făcînd planuri cum să joci data viitoare ca să eviţi crengile joase ale pomilor, încîlceala glicinei şi capcana apei. Data următoare, însă, jucai exact la fel.

— La început n-o să putem fi gata decît cu nouă găuri, zicea Oscar, anul următor însă, le vom termina şi pe celelalte nouă. Ai văzut macheta clădirii ?

— Da.

O văzuse. Era expusă ostentativ la banca din centrul orașului. Era un model reușit, arătînd toate detaliile ; dar lui E. K. i se părea că seamănă perfect cu o sinagogă. Cînd i-a spus asta soției lui, ea a zis că asemănarea e caraghioasă. Pentru ea era ca un hangar de avioane. „N-ai sesizat poanta, draga mea", i-a spus el. Iar ea a răspuns : „Nu e genul tău de umor, scumpule."

— Ei, ai auzit-o pe aia cu..., începu Oscar să-i spună o glumă.

Asta da, era exact genul lui de umor.

Kurt Mackintosh așteptă ca secretara lui să se întoarcă de la masă, înainte de a pleca și el să mănînce. Luminile fluorescente din cameră făceau ca biroul de nuc, dulapurile și fotoliile de piele lucioasă să pară ireale. Același lucru se întîmpla și cu hîrtiile de pe birou. Printre ele se afla noua poliță de asigurare pentru o sută de mii de dolari, pe care o întocmise pe numele tipului cu infarctul de acum doi ani. Trebuia să i-o dea personal, așa că o puse în servietă. Era mîndru de ea. Se străduise mult și din răsputeri ca s-o obțină și îi fusese al naibii de greu s-o termine în după-amiaza asta, ca să-i poată spune omului că de acum înainte putea dormi liniștit, chiar dacă primele de asigurare vor fi foarte mari. Printre altele, cu polița asta o să cîștige concursul de agent pe regiune. Dar lucrul cu adevărat important era satisfacția pe care i-o dădea învingerea unei situații deosebit de grele. Mai era o scrisoare de afaceri sosită de dimineață, pe

care trebuia s-o copieze în mai multe exemplare și s-o trimeată la diverse persoane. La prima vedere i se păru o găselniță drăcească, întrucît se baza numai pe cecuri și cel mai bun prieten ar fi putut să te înșele. I-o lăsă secretarei, rugînd-o s-o bată la mașină și s-o expedieze. Bine-ar fi să pice și ceva bani de pe urma ei. I-ar cumpăra lui Sandy o brichetă, numai de-a naibii, ca să-i arate că știe că s-a apucat de fumat pe ascuns. Îi veni în minte imaginea ei, ghemuită în somn, așa cum o lăsase de dimineață. Era ceva neobișnuit pentru ea, așa că își închipui că nu dormise aproape toată noaptea. Să-l ia dracu de copil din zid ! Îi întorsese pe dos pe toți. Pînă și Martha Plowden avusese aseară nevoie de companie. Se întrebă cum o fi arătat Sandy la optsprezece ani, dar nu voi să se oprească prea mult asupra acestui gînd. Nu încă.

Marybelle intră scuturîndu-și umbrela, și Kurt îi dădu instrucțiuni pentru după-amiază. Secretara îl privi și în ochii ei cenușii era... ce oare ? Nu chiar o supoziție, ci mai degrabă compasiune. Era o fată bună. Își dădu seama că, un timp, toți vor trebui să se obișnuiască cu acest gen de privire. Cel puțin pînă ce totul se va învechi și altceva va capta interesul general. O clipă se gîndi cu ironie la războiul din Vietnam și înțelese că pentru nimeni din oraș nu prezenta nici pe departe atîta valoare emoțională ca povestea lor. Un budist își dă foc, dar totul se petrece departe, foarte departe, dincolo de ocean.

— S-a întîmplat ceva, domnule Mackintosh ? întrebă Marybelle.

— Nu. Mai plouă tare ?

— Nu foarte tare, dar persistent.

— Mulțumesc. Cred că e cazul să-mi iau haina și pălăria.

Se îmbrăcă și ieși în strada cenușie. În jurul blocului erau parcate o mulțime de mașini, însă puțini erau aceia care se aventurau să umble prin ploaie. Aerul era proaspăt, curat și asta îl înveseli. Ei, fir-ar a naibii de treabă, las-că trecem noi și prin asta, își spuse el. Animalul care se cheamă om trece prin orice. Își aminti de vremea cînd îi fusese teamă că Sandy îl plăcea pe Frank Plowden, și de senzația de prăbușire pe care o încercase. Totul s-a terminat, a încetat, a trecut. Nici măcar nu se mai gîndise la asta. Cel puțin, nu foarte des. Își aminti de sîmbăta cînd stătuse singur în birou, pe o zi mohorîtă ca asta, ascultînd ploaia, prefăcîndu-se că lucrează, în fond nepreocupîndu-l nimic altceva decît întrebarea dacă era sau nu cazul să sfîrșească totul, să divorțeze, să uite că a încercat să creeze din fragilitatea posibilităților umane o legătură viabilă. Își mai aduse aminte că în cele din urmă, odată cu întunericul care se lăsa, îi trecuse și mînia și nu-i mai rămăsese decît senzația că-i era foame și că trebuia să mănînce, iar gîndul care-i persista în minte era : „O să treacă și asta. Trebuie.“ La urma urmei, totul era foarte simplu. Trebuia să treacă. Orice ar fi fost.

În timp ce se urca în mașină, îl văzu pe Irving Green ieșind din magazinul de încălțăminte și venind spre el. Îl salută de departe, și Irving îi făcu semn să-l aștepte puțin. Dădu din cap spre el și-l urmări cum traversează strada, spilcuit și vesel chiar și pe ploaie.

Irving se urcă în mașină prin portiera din dreapta.

— Bună. Kurt. Am auzit ceva ce te-ar putea interesa.

— Nu mă-ndoiesc. Vrei o țigară ?

Scoase pachetul, umed din cauza drumului pe care-l parcursese pînă la mașină. Irving luă una, o aprinse cu o brichetă de argint și spuse :

— Mîine se iau declarațiile.

— Și ce crezi că au de gînd să facă ?

— Nimic. M-am gîndit să-ți spun totuși. De-ndată ce se termină, putem să ne liniștim și noi și să redevenim oameni normali. Abia aștept să se sfîrșească tot balamucul ăsta.

— Da. Ai dreptate.

Irving îl privi :

— Am să-ți spun ceea ce-i spun și lui Syd. Singurul lucru pe care trebui să-l facem e să încercăm să uităm totul.

Kurt rîse scurt :

— Fii serios, Irving.

— Așa e. Crezi că nu știu că pentru șase din șapte, ar fi mai bine să iasă totul la iveală și să se dovedească cine-i făptașul ? Sigur c-ar fi mai bine. Viața, însă, nu-i așa. Iov n-a știut

nici pînă-n clipa morții ce-a vrut Iehova de la el. A fost obligat să trăiască fără să afle. Același lucru se întîmplă și acum. Toți avem nevoie de puțină credință. Iartă-mă dacă vorbesc ca un rabin, însă ăsta-i adevărul. Dar să schimbăm vorba. Mai am o noutate să-ți spun. E. K. Edwards are de gînd să-i concesioneze lui Oscar Ridley terenul de lîngă rîu pentru blestematele lui de blocuri turn.

— Ce porcărie !

— Ai dreptate. Să-i ia dracu. E însă purul adevăr. Acum știi cine ne pune la încercare. Nu Iehova, ci Oscar Ridley. Iar ca să-l înfrunți, mi-e teamă că ai nevoie de și mai multă credință. Dacă Oscar și nu Dumnezeu a trimis acest necaz pe capul celor pe care-i iubim, cum o fi reușit Dumnezeu să ni-l trimită pe Oscar ? sfîrși el făcîndu-i cu ochiul lui Kurt.

— Dracu știe, Irving. Asta, însă, cam așa e.

— Da. Mă gîndeam c-ar putea să te intereseze. Să nu mă-ntrebi de unde știu. Mai am și eu prieteni pe ici, pe colo. Complimente frumoasei doamne Sandy.

Irving se opri cu mîna pe ușa mașinii :

— Știi ceva, Kurt ? Cînd Dumnezeu a trimis-o pe creștina aia micuță să-mi ia fiul, am simțit ca Iov. Cred c-am făcut un scandal mult prea de modă veche pentru un om sofisticat ca mine. S-ar putea zice c-am sărit puțin peste cal. Și vrei să-ți spun ceva ? Meredith e cel mai bun lucru pe care l-a avut familia Green vreodată. Nu știu dacă ea și-a dat seama de asta sau nu. Eu însă da. Mi-o amintesc stînd

sub baldachin și devenind una de-a noastră, numai și numai din dragoste pentru fiul meu și, dacă vrei să știi, am fost convins atunci, ca și acum, că eu n-aș fi putut face așa ceva. Doamne, cînd Syd a spart paharul, îmi venea să chiui de bucurie.

— De ce, Irving ?

— Pentru că există dragoste, băiatule. Iar acolo unde e dragoste, e și Dumnezeu. Oscar Ridley și toți asasinii să se ducă la dracu.

— E-n regulă, Irving. O să ne descurcăm cu toții.

Irving ieși din mașină, apoi se aplecă și băgă capul înăuntru :

— Iov n-a știut niciodată cu ce l-a supărat pe Iehova. Însă Iov a cîștigat. L-a bătut pe Bătrîn cu propriile lui arme. Nu l-a întrebat nimic, niciodată. Nici măcar o dată.

— Irving, ai uitat să-ți pui pălăria.

— Știu. Vorbesc ca un prost, dar cred că după ce ți-am dat vestea proastă despre Oscar și Edwards, trebuie să-ți spun ceva exact opus. Aston Martin-ul meu nu te interesează.

— Ce dracu tot vorbești acolo ?

— Gata, am plecat că mă plouă. Ai grijă ce faci.

Traversă strada în grabă și intră în magazin.

Kurt îl urmări cu privirea, zîmbind. Dădu puțin înapoi și se îndreptă spre studioul de dans.

Parcă în spatele clădirii și se uită la fetițele care ieșeau și se îndreptau spre mașinile părinților — fetițe scunde, fetițe înalte, fetițe

stîngace, fetițe grațioase, toate dornice să învețe dansul, toate bucuroase că, pentru un timp, au scăpat de efort. Se gîndi la Irving și zîmbi. Îi plăcuse Irving totdeauna. Magazinul era aproape de biroul lui și deseori luau cafeaua împreună dimineața. Într-un fel, îl cunoștea pe Irving mai bine chiar decît pe Syd. Își dădu brusc seama că Irving era un om bun. Ciudat, gîndi el, cît de rar putem spune despre cineva că e un om bun. Adevărul e că nu sînt foarte mulți pe lume.

Ultima mamă se îndepărtă cu ultima fetiță, și Sandy ieși pe ușa din spate a studioului, îmbrăcată în fulgarinul ei negru și îi făcu semn, îndreptîndu-se spre locul de parcare. O privi cum vine, fermecat de grația ei, gîndind : „Iată-mă, Iehova Bătrîne, un om obișnuit, aproape de patruzeci de ani, nu prea frumos, puțin cam chel, cu perspectiva de a purta în curînd ochelari, cu nasul strîmb de la o încercare zadarnică de a juca odată fotbal — un simplu agent de asigurări. Uneori mă supără digestia, am pierdut doi dinți, iar în dragoste nu mai sînt ca la douăzeci și cinci de ani. Și iat-o pe soția mea, frumoasă, mișcîndu-se ca o zeiță prin iarba udă. Să vedem lucrurile așa cum sînt, o, Dumnezeule. Fii binecuvîntat, Irving !“ Se aplecă și deschise portiera.

Clarissa pregătise crochete de pește, fasole verde și turte de mălai cu ceai la gheață. Văzînd mîncarea pe masă, Sandy începu să rîdă.

— Clarissa mă face să mă simt bine. Astea sînt felurile de mîncare pe care le făcea

mama acasă, cînd eram mică, și atîta i-am vorbit de ele, că acum știe cît de bine mă simt cînd le mănînc. Grozav !

— Am să-ți spun ceva ce n-o să-ți placă chiar așa de mult, o anunță Kurt.

— O, Doamne. Ce s-a mai întîmplat ?

— Nu te speria. Irving mi-a spus că E.K. a semnat contractul cu Oscar pentru terenul de lîngă rîu.

— Mi se face greață, spuse Sandy continuînd să mănînce.

— Nu pari surprinsă.

— Nu. Nici nu sînt. Tocmai îi spuneam Marthei aseară că toată țara asta o să devină într-o bună zi un imens loc de parcare și șantier de construcții. Dealtfel, cu toții știam că Oscar plănuiește ceva. Nu, n-aș putea spune că mă surprinde. Poate că am trecut de faza cînd m-ar mai putea uimi ceva. Ea zice că-i bine așa.

— Hmm. Declarațiile se iau mîine.

— Știu. Mi-a spus Meredith. Nu-mi fac griji nici pentru asta. M-am gîndit aseară. M-am gîndit la o mulțime de lucruri. Cred c-am mai crescut puțin, mai știi ?

— Vezi să nu crești prea mult. Mie-mi placi grozav așa cum ești. Dă-mi, te rog, pîinea.

— Și cum sînt ?

— Vezi să nu crești prea mult. Mie-mi placi s-au întîmplat și ți se vor mai întîmpla multe. M-am căsătorit cu tine știind prea bine tot ce-a fost. Chiar dacă nu-mi amintesc în fiecare zi.

— Azi noapte mi-am dat seama că sînt o gîscă romantică.

— S-ar putea. Gîndește-te însă la felul în care te văd elevii tăi de la școala de dans. Gîndește-te bine, iubito. Ești frumoasă. Îi faci și pe ei frumoși. Și asta e foarte bine.

— Văd că și pe tine te dispun crochetele de pește, rîse Sandy.

Începu să se gîndească la Bill și Lawson, la Frank, Kurt și muncitorul de la căile ferate, la cărțile, muzica, luna și stelele pe care i le evocau. Totul făcea parte din ea și o ajutase să devină ceea ce era acum, o doamnă care dădea lecții de balet. Cine știe, poate că fără dansul acela pe mormîntul lui Weldon Benson, sau fără durerea provocată de dragostea pentru un Bill nedemn de ea, n-ar fi fost în stare să învețe o viitoare balerină cum să-și așeze picioarele pentru poziția întîi. Poate că trăim *într-adevăr* într-un univers teleologic. Putem avea această speranță — într-o dimineață tristă și ploioasă ca cea de azi.

Avusese multe eleve, micuțe, cu ochi plini de speranță, vulnerabile, unele răutăcioase, toate purtînd pecetea femeii, toate avînd în față eșecuri, reușite și suferințe, indiferent de cît de fragile le erau acum gîturile, de neîngrijite mîinile, sau de greoaie picioarele.

Își aminti de coșmarul primului recital. Era la început, și totul îi apărea ca o aventură căreia nu era deloc sigură că-i va supraviețui. În fața stîngăciei copiilor, se simțea neajutorată și incapabilă de a le da ceea ce, în mod normal, vine de la sine. Era convinsă că o să se facă de rîs și că, după recital, toate mamele vor cere banii înapoi. I se părea că n-a reușit să învețe nici o singură elevă să facă măcar un pas sau un gest ca lumea.

Tot ce-i mai rămăsese de făcut era să se concentreze și să îndrepte haosul. Doamne, și cum a mai muncit! A inventat singură un balet, întrucît nu-i plăcea ceea ce găsea în revistele de dans, sau ce-și amintea din propriile ei recitaluri. A muncit din greu și cu pasiune, încercînd să găsească ceva potrivit pentru fiecare copil, să-i dea fiecăruia cîte un mic solo, chiar dacă erau numai cîțiva pași.

Și costumele le-a făcut tot singură, desenîndu-le pe foi de carton, colorîndu-le cu acuarele și punînd chiar și praf strălucitor pentru a indica felul cum trebuiau să arate în realitate. Mama lui Jimmy Lou Allbright, bătrîna doamnă Lewis, a acceptat să le confecționeze, însă la niște prețuri atît de exorbitante, că Sandy s-a speriat de moarte. De unde înainte plănuise să aibă cîte două costume de fiecare copil, la auzul unei asemenea sume s-a mulțumit și cu unul.

A repetat în disperare cu fiecare în parte, în fața oglinzii noi-nouțe care acoperea tot peretele, iar noaptea se trîntea în pat atît de obosită, încît adormea înainte ca soțul ei să stingă lumina.

Exact în momentul acela au început să se tocească toți pantofii de balet. Acum era

obişnuită, dar atunci, în primul an, a intrat în panică. Mai erau doar cîteva săptămîni pînă la recital, şi fusese convinsă că putea să-i vopsească, aşa vechi cum erau, şi după aceea să-i arunce. Nu s-a putut însă. Una după alta, fetiţele veneau cu balerini noi, proaspăt cumpăraţi de către mame, iar ea trebuia să le ceară să-i vopsească şi apoi să-i arunce la gunoi. Într-o noapte a plîns din cauza asta, iar Kurt a rîs de ea, a sărutat-o şi i-a spus : „Scumpa mea Sandy, anul viitor tot o să le fie prea mici, aşa că nu strici nimic dacă le ceri să-i vopsească." L-a privit recunoscătoare şi a adormit ca legănată.

Încetul cu încetul, baletul a început să prindă formă. Era chiar convinsă că fetiţele o vor scoate la capăt. Toate se străduiau foarte tare şi rezultatul au fost cîteva dansuri reuşite. Atunci au început mamele. Telefonul suna tot timpul : „Doamnă Mackintosh, nu pricep de ce Estelle are doar trei paşi de făcut. Am vorbit ieri cu Madge Winston, şi fetiţei ei i-aţi dat un dans întreg." „Sandy dragă, ştiu că e groaznic de greu să imaginezi costume pentru atîţia copii, dar n-ai putea să schimbi culoarea aia purpurie de pe rochiţa lui Susie ? Nu-i vine deloc bine şi arată îngrozitor în ea." „Doamnă Mackintosh, dumneavoastră nu mă cunoaşteţi, sînt mama gemenelor. Noi nu le îmbrăcăm niciodată la fel, ca să dăm fiecăreia o individualitate proprie. Nu le-aţi putea face costume diferite ?" „Sandy, doamna Lewis zice că nu poate termina costumul lui Cindy înainte de două săptămîni şi, întrucît vin bunicii ei, care ar fi vrut s-o vadă îmbrăcată şi s-o filmeze, n-ai putea vorbi tu cu ea să-i facă înainte ?"

— Nu-ţi mai face griji, fetiţo, i-a spus doamna Lewis. De treizeci de ani cos pe la diverse persoane şi ştiu că te bat la cap tot timpul. Dacă le faci însă o rochie frumoasă, le place şi mai vin şi a doua oară. Nu te mai necăji atîta. O să te-mbolnăveşti.

Pînă în ziua repetiţiei cu costume slăbise trei kilograme.

Închiriase sala de festivităţi a liceului şi, în dimineaţa repetiţiei generale, ajunse acolo cu senzaţia că se îndreaptă spre ghilotină. Noroc că a ajutat-o şi sora lui Kurt, pentru că altfel n-ar fi scos-o la capăt. A pus-o să aibă grijă de discul cel nou, întrucît cel pe care-l folosise la repetiţii era complet uzat ; tot timpul îşi zicea cu spaimă : „Ce mă fac dacă se sparge ?" Scena era imensă, urîtă şi goală, iar sala mirosea a vechi.

Primul grup sosi la zece. Unele mame îşi aduceau copiii şi rămîneau, altele îi lăsau acolo şi plecau. În culise era un adevărat haos. Toate erau costumate, ondulate şi fardate, dar totuşi fetiţe emoţionate, agitate, copii care ţipau, se vînzoleau şi alergau de colo pînă colo. Un timp a încercat să le potolească, apoi a renunţat şi s-a mulţumit să se ocupe de fiecare în parte, pe măsură ce intrau în scenă. Era îngrozitor de cald şi singura alinare venea de la cele două ventilatoare plasate sus, în fundul

sălii, care de-abia mişcau aerul. Mamele fumau şi totul se vedea ca prin ceaţă. S-au rupt şase şireturi de la pantofi, trei diademe s-au făcut praf, două fetiţe au intrat una-n alta şi şi-au făcut nişte cucuie imense. Bineînţeles că erau dintre acelea ale căror mame plecaseră. Şi în tot vacarmul ăsta, cu o detaşare care-o înnebunea, un tătic plin de mîndrie făcea poze chiar lîngă scenă. Nu i-a scăpat nici un amănunt.

Întreaga repetiţie a fost un amestec de paşi uitaţi, pantofi descheiaţi şi mame chinuite. Simţea o plăcere aproape perversă cînd îşi dădea seama cît de imposibil era totul. La ora cinci s-a dus acasă, a luat trei aspirine, a băut un bourbon cu gheaţă şi i-a spus lui Kurt că şi-a încheiat cariera de profesoară de balet.

Dar, pentru că aşa se întîmplă în viaţă, recitalul a ieşit foarte bine. E adevărat că unele fetiţe au mai uitat cîte un pas şi cîteva şireturi s-au dezlegat, dar nu i-a mai păsat nimănui. Fiecare mamă a fost convinsă că odrasla ei a fost frumoasă şi desăvîrşită şi că a dansat mai bine decît ceilalţi copii ; iar fiecare fetiţă şi-a dat toată osteneala şi a zîmbit chinuit cu buzele ei rujate, în ciuda mămicii, a îndemnurilor şi a celor o mie de ochi care o priveau.

După spectacol, începu să plîngă acolo, pe scenă, ţinînd buchetul de trandafiri cumpărat de fetiţe şi care atunci, în primul an, fusese o adevărată surpriză. Iar în momentul cînd au

venit toate în culise ca s-o îmbrăţişeze şi să-i aducă micile lor cadouri împachetate la fel de stîngaci ca şi paşii lor de dans, a înţeles ceva. Şi-a dat seama că nu va putea preda niciodată balet profesionist, dar că n-avea nici o importanţă dacă din mîinile ei nu va ieşi o balerină adevărată. Gîndul o duru, dar o şi linişti în acelaşi timp. Înţelese că, independent de mamele care-şi pregăteau fiicele să devină cîndva şi ele soţii şi de ea însăşi care cerea perfecţiune, şi posibilitatea de a avea o elevă capabilă să realizeze această perfecţiune, existau toate acele fetiţe, fiecare în parte fiind o personalitate distinctă, clocotind de viaţă şi energie. Iar ceea ce le dădea ea, încrederea că fiecare poate dansa pe scenă plină de graţie, dura mai mult decît amintirea certurilor şi greutăţilor din timpul repetiţiilor. De atunci nu s-a mai gîndit niciodată să renunţe la meseria de profesoară de balet.

— La ce te gîndeşti de eşti aşa de serioasă ? o întrebă Kurt.

— La nimic. Doar că nu-i deloc rău să ai o meserie.

— Ei, dac-aţi terminat cu masa, mă duc şi eu să mănînc, spuse Clarissa din uşa bucătăriei.

— Sigur, Clarissa. Poţi să strîngi vasele. A fost o masă grozavă ; exact ce mi-am dorit.

— Am auzit ce-aţi spus despre domnul Oscar.

— Într-adevăr, ai avut dreptate, răspunse Sandy. Ca de obicei, încearcă să pună iar

mîna pe-o bucată de pămînt. Dar nu-mi pasă de el nici cît negru sub unghie.

— O să nenorocească locul ăla frumos de lîngă rîu.

— Da.

— Şi-o să facă pe fiecare să se simtă un păcătos.

— Aşa e, întări Kurt. Şi de aceea nu-l pot ierta. Cred că nu-i băgăm în seamă pe cei ce distrug, decît în momentul cînd se ating de noi în mod direct.

Cu mîinile încărcate, Clarissa ieşi pe uşile batante, şi spuse :

— În fond, asta e meseria *lui*.

Sandy rîse :

— Ştii că are dreptate ? Pentru Oscar, maşinaţiile sînt la fel de importante ca poliţele pentru tine, şi dansul pentru mine. În caz că avem de gînd să credem într-un univers teleologic, trebuie să admitem că răul merge mînă-n mînă cu binele, şi poate chiar că nu sîntem capabili să le deosebim cu adevărat. Gîndul ăsta mă obsedează uneori. Ceea ce e bine pentru mine, poate fi rău pentru altul. Te-ai gîndit vreodată la asta, Kurt, cînd lichidai poliţa unei văduve ?

— O asemenea situaţie e rea pentru toată lumea. Pierde văduva, pierd asiguraţii, pierde societatea de asigurări. Cîştigăm cu toţii numai atunci cînd nimeni nu se retrage. Asta-mi şi place în meseria mea. Cît timp asiguratul rămîne, toată lumea cîştigă. Adevărul e că, în afară de rare excepţii, nu prea

există văduve care să dorească să încaseze cecul. S-ar putea totuşi să existe unele. Am citit cu toţii despre *dubla despăgubire*, dar eu n-am întîlnit nici un caz, ceea ce-mi dă o destul de mare încredere în rasa umană.

Se auzi telefonul sunînd şi Sandy se duse să răspundă. Întîrzie destul de mult şi se întoarse cu o expresie de totală uluire.

— Cine era ? întrebă Kurt.

— Joan. Să fiu a naibii dacă-mi dau seama ce-a vrut. Uneori am impresia că nu mai sînt în stare să ţin pasul cu restul lumii. Sau poate că mereu caut motive şi scopuri acolo unde de fapt nu există.

— Dar ce-a *zis* că vrea ?

— Nimic ; să stăm de vorbă. Asta nu pot să-nţeleg nici în ruptul capului. De ce-ar suna cineva la telefon numai ca să stea de vorbă ? Eu n-aş putea. Dacă vreau să vorbesc cu cineva, mă duc în vizită.

— Despre ce-aţi vorbit ?

— Despre nimic. Nu te uita aşa la mine, pentru că ăsta-i adevărul. Despre nimic. A bătut cîmpii despre Dylan şi Miranda, şi despre ploaie, şi despre nişte hîrtii vechi ale lui Bill pe care le aranjează, şi m-a întrebat despre oameni pe care i-am cunoscut acum o mie de ani.

— Poate că se simţea prea singură.

— Am invitat-o la noi azi după-masă, dar nici n-a vrut s-audă. A zis că e ocupată.

— De ce nu te duci tu la ea ?

— Am ore. A, zicea ceva, c-o s-o cheme şi pe cealaltă fată care era cu noi la cămin — Kat Hodges. Are adresa ei, ca şi pe a celorlalte, întrucît a fost şefa promoţiei. Ştiu şi eu, poate că ai dreptate. S-o fi simţind singură. Dylan îşi petrece o mare parte din timp cu micuţa Miranda şi, hai să fim sinceri, Joan n-are ce face. Cred că nici măcar nu-i place să citească. Ce groaznic trebuie să fie! Nu-nţeleg cum izbutesc unii oameni să treacă prin clipe grele, dacă nu le place să citească.

— Mărturisesc că sînt perfect de acord cu tine.

— Ştiu. Haide, înapoi la ocnă! Eşti gata?

— Da. Te duc pe tine şi mai dau nişte telefoane înainte de a mă înapoia la birou. Văd că s-a oprit ploaia.

— Da, aşa e.

Joan nu ştia ce i-a venit s-o sune pe Sandy. O chemase şi pe B.J., dar nu era acasă. Dacă nu s-ar fi gîndit că le deranjează, le-ar fi telefonat şi Marthei la birou, şi lui Mary Alice la magazin. Se aşeză la biroul ei alb, cu agenda albă în faţă şi, în cele din urmă, rugă centralista să-i dea legătura cu Kat Hodges Wright din Newcastle.

— Joan Friday la telefon.

— Doamne, Joan. Ce-i povestea asta cu oasele din zidul căminului? întrebă Kat.

— Aveam de gînd să te sun mai de mult, dar am fost toate ocupate. Îmi închipui că n-ai auzit partea cea mai nostimă.

— Nostimă? Ce, ai înnebunit?

— Ei... de fapt cea mai rea. Se pare, după părerea constructorului din oraş, unul, Oscar Ridley, că singurul moment cînd locul în care se aflau oasele a fost accesibil e vara anului 1944... Îţi spune ceva?

— Îţi arde de glume? Asta e în anul acela ciudat, cînd ne-au lăsat să stăm în căminul închis.

— Da, draga mea.

— Isuse!

— Fii fericită că nu locuieşti în Druid City.

— Of, Joan, vorbeşti serios! Ce-au să facă?

— Au să ia declaraţii. Toate sperăm că n-au să ajungă să vorbească de vara aceea.

— Speraţi? Mai bine-aţi face ceva. Nu-i nimic de făcut?

— Ai vreo idee?

— Nu.

— Trebuia să te previn, în caz că se transformă într-un circ. Doar ai fost şi tu acolo, spuse Joan.

— E cazul să vin şi eu?

— Nu.

— Ştii ce-i cu adevărat ciudat?

— Ce? întrebă Joan.

— M-am întîlnit din întîmplare cu nenorocitul ăla de Clark Davidson, săptămîna trecută. Ştii care? Pierde-vară ăla cu tenisul. Ăla care arăta ca Richard Burton.

— Unde? Era cu Elizabeth Taylor? întrebă Joan şi se simţi brusc mai bine.

— Vorbeşti prostii. Era la o petrecere la care ne-am dus cu nişte clienţi de-ai lui Bob.

Pur şi simplu m-a dat gata. Te aştepţi ca tipii de genul lui să se îngraşe, să chelească şi să se urîţească înaintea celorlalţi. Aşa ar fi cinstit, nu ? El însă arată exact ca acum douăzeci de ani. Părul i-a încărunţit puţin, dar îl face să arate şi mai bine. Realmente te înnebunea.

— Cu ce se ocupă acum ?

— N-am reuşit să aflu. Era bine îmbrăcat şi singur. Ştii cum se întîmplă. A fost o petrecere cu o grămadă de lume, multă băutură, un bufet imens. Am văzut oameni cu care nu m-am întîlnit de luni de zile şi, în clipa cînd am încercat să-i vorbesc, a dispărut.

— Ciudat că a apărut *tocmai* acum.

— Da, viaţa e formată dintr-un şir de coincidenţe. Am renunţat să mai încerc să le ocolesc. Povestea asta e însă înspăimîntătoare.

— Da, ne face pe toţi să ne simţim... nu chiar nefericiţi, ci...

— Ştiu. În momentul cînd am citit, mi-am amintit imediat de şcoală, fără să ştiu ce s-a întîmplat atunci.

— Poate că nu-i adevărat. Poate că lui Oscar i s-o fi părut doar.

— Nu, răspunse Kat, e plăcut să gîndim aşa, dar aminteşte-ţi de reparaţiile de atunci.

— Îmi amintesc.

— Vezi ? Ce naiba, n-o mai fi chiar nimic de făcut ?

— Cred că nu.

— Tot mai ai de gînd să-l trimiţi pe Dylan în Europa ?

— Nu. S-a înscris aici pentru semestrul următor. Plănuisem să-l trimit în vara asta. Sper totuşi că o să meargă.

— Nu prea pari convinsă. Are vreo prietenă ?

— De ce mă-ntrebi ?

— Ca să te spionez. Nu, mi-am dat seama după voce. Toţi au prietene, Joan.

— Da, dar sînt prea tineri ca să se căsătorească.

— Tu cîţi ani aveai ?

— Asta-i altceva.

— Ei, bravo !

— Ascultă, telefonul ăsta consumă prea mult. O să-ţi scriu.

— Hai, vino aici. O să facem cumpărături şi o să luăm masa împreună. Nu ne-am mai văzut de-un veac.

— O. K.;, Kat. O să te anunţ ce mai e cu declaraţiile.

— Sper că n-or să ia măsuri... nu ?

— Nu cred. Kat... ?

— Nu, Joan. N-am nici cea mai vagă idee cine-ar putea fi.

— La revedere.

— Ciao.

Joan puse receptorul în jos şi se uită fix la el timp de cîteva secunde. Apoi se ridică, îşi îmbrăcă fulgarinul şi coborî pe cărarea umedă acoperită de ace de pin, spre debarcader. Miranda îl rugase pe Dylan s-o ducă la şcoală, aşa că plecaseră amîndoi, iar în casă, în pădure şi pe lacul împovărat de ploaie

era linişte. Traversă scîndurile ude şi se aşeză pe marginea pontonului. Doamne, gîndi ea, îmi trosnesc încheieturile. Am făcut un adevărat efort să stau jos aici, eu care mă aşezam automat. Probabil că va veni o zi cînd te vei uita în oglindă şi vei vedea o femeie bătrînă. Una cu adevărat bătrînă, aşa cum era bunica. Acum ai zile rele cînd ţi se văd toate ridurile şi pungile de sub ochi, dar şi zile bune cînd te poţi privi fără să te îngrozeşti. Cînd îţi recunoşti încă faţa. Eşti tot *tu* cea care te priveşte din oglindă, chiar dacă pari puţin atinsă de trecerea timpului. Într-o bună zi, însă, vei vedea o bătrînă în care nu te vei mai recunoaşte. Şi ce vei simţi oare atunci ? Şi de ce ce-ar trebui să-ţi mai pese ? Se gîndi la faţa Mirandei şi ideea că ea ar putea fi vreodată bătrînă sau plină de creţuri i se păru absurdă. Şi totuşi, fără-ndoială că va fi, gîndi Joan.

De cealaltă parte a lacului ramuri negre atîrnau atingînd aproape apa. Le privi, întrebîndu-se dacă erau moarte sau le mai susţineau încă rădăcinile înfipte în malul abrupt. Era prea departe ca să poată vedea dacă sînt înmugurite. Îi veni în minte un vers din poezia lui Bill pentru Sandy : *„Picioarele tale ca o vară în împărăţia iernii."* Şi Martha e singură. Dacă psihologii şi poeţii ar avea dreptate, ar trebui s-o chem să ne ţinem companie una alteia. Adevărul e că n-am nici un chef s-o văd pe Martha. A fost la mine aseară, dar cînd a plecat, dusă a fost. N-am de gînd să-mi amestec iarna mea cu a ei şi să ne jeluim ca două babe părăsite. De fapt nici nu-i aşa, şi nu-i cazul să mă complac în starea asta de autocompătimire. La urma urmei, eu am fost cea mai drăguţă dintre ele, ce naiba ?

Se ridică, se înapoie în casă şi intră în baie. Miranda lăsase ordine şi curăţenie. Doar prosopul umed arăta că trecuse cineva pe-acolo. Şi-o imagină pe Miranda spălîndu-se şi îmbrăcîndu-se în această împărăţie a ei, albă şi intimă. Fata lui Lee Benson uscîndu-se cu prosopul ei cu monogramă. Va trebui să-l trimit pe Dylan în Europa la vară, hotărî ea. Aşa o să se termine totul. Proverbul care spune că depărtarea întăreşte dragostea nu e valabil la copiii de vîrsta lor. El va cunoaşte o altă fată, ea un alt băiat, şi vor uita unul de altul. Chiar dacă sînt sortiţi unul altuia. Sînt multe lucruri sortite, dar dispar, ca şi stelele care pier mult înainte ca noi să le vedem lumina. Încerca să se convingă că e aşa, în ciuda unui gînd stăruitor care-i spunea că n-are deloc dreptate.

După plecarea lui Kurt şi a lui Sandy, Clarissa spălă vasele fără să se grăbească. Trebuia să rămînă pînă se va întoarce Sandy de la orele de după-amiază. Avea destul timp să facă curăţenie în dormitoare. Cîtă vreme funcţiona aspiratorul, putea să gîndească şi să privească lucrurile sub toate aspectele, ca să hotărască ce să facă. I se părea nedrept să i se mai pună şi greutatea asta pe umeri.

Avea ea destule ale ei, nu-i mai trebuiau altele. Dar ce era de făcut ? Ținea la toate, și în special la Sandy, care ocupa un loc anumit în inima ei ; îi era mai apropiată chiar decît Joan Friday care nu știa cum să ceară ceea ce avea nevoie, sau decît Martha Plowden care nici măcar nu-și închipuia c-ar putea cere ceva. Poate că totul se datora faptului că era prima vară cînd îl gonise pe Jackson din inima ei, chiar dacă n-a încetat să-l iubească și să-l dorească — și nici nu va înceta vreodată. În vara aceea, însă, hotărîse că el nu era pentru ea, și că trebuia să-și umple timpul cu bucătăritul și cu fetele acelea ca niște flori, care mereu o întrebau ceva, mereu aveau ceva să-i spună, ținînd-o astfel în viață atunci cînd ar fi dorit să fie moartă de mult. Așa că, probabil, le era datoare cu ceva. Poate că ăsta era un semn al lui Dumnezeu. Mai existase un copil alb pe care îl iubise, Lady Lane, pe care o crescuse de mică pînă la vîrsta cînd s-a dus la colegiu, maică-sa fiind prea bolnavă ca să aibă grijă de ea. O văzuse pe Lady crescînd, o spălase, o pieptănase, îi cumpărase chiar lucruri și cadouri de ziua ei. Pînă și acum Lady venea s-o vadă, ori de cîte ori era în oraș. Dar motivul ei era clar. Lady era copilul ei. În timp ce aceste fete nu erau. Cînd le-a cunoscut, erau mari și pe punctul de a deveni ele însele femei. Și totuși, ținea la ele la fel ca la Lady. Păstra toate anunțurile de căsătorie și de naștere ale copiilor lor, și articole referitoare la ele, tăiate din ziare,

alături de cele despre Lady. Era un lucru pe care nu l-ar fi putut în nici un caz explica copiilor ei, și cu atît mai mult adulților pe care-i cunoștea. Își dădea seama că vremurile s-au schimbat și avea destul bun simț ca să înțeleagă că era mai bine acum, chiar dacă uneori simțea lipsa unor lucruri demodate azi. Avea impresia că nu se născuse în momentul potrivit, că era prinsă între două epoci, prea bătrînă ca să se poată schimba și prea tînără ca să nu înțeleagă schimbarea. N-avea rost să spun că nu datora nimic nici unui alb. Pentru că, în conștiința ei — și asta conta — își dădea seama că nu era așa. Chiar dacă pe un taler al balanței punea toate spaimele, jignirile și ura, iar pe celălalt nimic altceva decît cîteva fete într-o bucătărie de vară, echilibrul tot se păstra.

Își aminti de anul cînd mama lui Lady uitase de ziua ei de naștere. Fetița tocmai împlinea șapte ani, moment important pentru că începuse școala și își făcuse prieteni. Doamna Lane trecea printr-o perioadă deosebit de proastă. Îi făceau patru injecții pe zi, așa că nu mai putea ieși din cameră și marea majoritate a timpului n-avea habar de Lady. Clarissa făcea totul în locul ei, întrucît copiii nu se descurcă singuri pe lumea asta, nu pot lupta cu ea, nu pot fugi nicăieri. Cuiva trebuie să-i pese de ei. Domnul Lane ar fi avut grijă, dar nu era acasă ; lucra ca să plătească doctorii, medicamentele și salariul Clarissei. Doamne, ce bine-și amintea de fața lui Lady cea de șapte

ani, cu ochii ei negri privind-o în timp ce ședea acolo pe scaunul din bucătărie, locul ei preferat din fiecare după-amiază cînd se întorcea de la școală.

— E timpul să fie ziua mea, Clarissa.

— Isuse, cînd ?

— Acuma. Nu-ți amintești ? E întotdeauna în noiembrie.

S-a străduit, dar nu și-a putut aduce aminte ziua exactă ; a întrebat-o pe doamna Lane, dar nici ea nu-și amintea, așa că, în cele din urmă, a căutat în acte și a descoperit că trebuia să fie... peste trei zile.

— Mi-ar place să o serbez, dar cred că mama n-ar suporta o petrecere, nu-i așa ?

— Sst, copilule ! Sînt convinsă că mamei tale n-o să-i pese, așa că am să-ți aranjez o petrecere. Una grozavă.

Așa a fost, au organizat totul singure. Lady îi spunea numele copiilor, iar ea le telefona mamelor. S-au dus în oraș și au cumpărat tot ceea ce le trebuia ca să decoreze casa, și mici daruri ce păreau de argint : căței, căluți și umbreluțe. Pe vremea aceea se distrau grozav cu ele ; acum nu mai sînt la modă. Au făcut un tort mare, roz, cu glazură tot roz și Clarissa i-a lăsat aluat pe fundul castronului, pentru că lui Lady îi plăcea mai mult aluatul crud decît tortul însuși ; a împrumutat apoi o șerbetieră și le-a făcut înghețată.

Au venit copiii și i-au adus lui Lady o mulțime de cadouri. Cel mai greu moment l-a trăit Clarissa cu puțin înaintea orei fixate

pentru începerea petrecerii. Lady ședea îmbrăcată într-o rochie roz, cu volănașe pe care i le călcase mai mult de-o oră și cu o uriașă fundă roz în păr. Clarissa gîndea : „N-o să vină nimeni. Mamelor le e teamă că doamna Lane s-ar putea să aibă o criză, sau că eu n-o să fiu în stare să mă descurc singură.“ Și totuși au venit. Totul a mers de minune, iar Lady a avut o petrecere foarte reușită. După aceea și-a serbat ziua în fiecare an.

Clarissa își dădu seama că schimbase paturile și curățase dormitoarele fără să știe cînd. „Precis c-am lăsat murdărie peste tot, ca o gospodină leneșă“, spuse ea cu voce tare și se întoarse să verifice tot ce făcuse. Era curat, dar e sigur că s-a întîmplat o minune. Fără-n-doială că ea n-a fost acolo cît timp a făcut curățenie. I se creaseră o serie de automatisme de atîta vreme de cînd făcea același lucru și s-ar fi putut mișca astfel chiar și în somn. Biata Lady. Pînă la urmă a scos-o la capăt — s-a dus la școală, s-a căsătorit cu un om bun și vine și acuma s-o mai vadă. Iar doamna Lane este încă vie și totuși pe jumătate moartă — și va trăi pesemne suficient ca să-i îngroape pe toți. Iar Lady și-a serbat zilele de naștere, a fost trimisă la școală, curată și îngrijită, și a învățat să gătească tot stînd pe un scaun de bucătărie și privind. Așa ședeau și fetele astea în bucătăria ei, tot așa de neajutorate și cu ochii la fel de mari ca ai lui Lady, dorind aceiași hopa-mitică roz,

prăjituri şi aluat pe fundul unui castron. A trebuit să facă tot ce-a făcut, aşa că mai bine-ar înceta să tot învîrtă în minte aceleaşi gînduri.

Cînd băieţii se întoarseră de la şcoală, le pregăti o gustare, îi ajută să se schimbe şi mai spălă o dată podeaua din bucătărie. Apoi îşi puse haina şi pălăria şi scoase gunoiul. Tocmai atunci apăru şi Sandy.

— Le-am făcut băieţilor o prăjitură, spuse ea, în timp ce Sandy îi completa un cec. Nu cine ştie ce, ceva dulce. Am pus-o să se răcească pe chiuvetă.

— Mulţumesc, Clarissa, zise Sandy, privind-o mai atent. S-a întîmplat ceva ?

— Nu doamnă. Sînt obosită. Ne vedem săptămîna viitoare.

— Bine. Ai grijă de dumneata.

Sandy se uită după ea cum iese pe alee şi o ia apoi în jos pe trotuar spre staţia de autobuz. Clarissa e bătrînă, gîndi ea. Ce ciudat că n-am observat pînă acum. Cred că m-a izbit azi din cauza felului în care merge.

Clarissa dădu colţul spre banca verde, cu o reclamă pentru magazinul universal Lawrence, aşezată în staţia de autobuz. Mai erau trei femei pe care le cunoştea, servitoare în drum spre casă. Le salută dînd din cap, dar nu se aşeză lîngă ele. Ploaia se oprise, iar soarele apunea în spatele stejarilor de la capătul străzii. Îşi puse poşeta într-o poziţie mai confortabilă sub braţ.

— Ai avut o zi grea, Clarissa ? o întrebă una dintre femei.

Răspunse dînd din cap.

— Azi a fost ziua de curăţat parchetul, spuse alta. Sînt frîntă. Toată ziua nu fac altceva decît să spăl şi să dau cu ceară, să dau cu ceară şi să spăl, şi pînă la urmă vin copiii de la şcoală şi strică tot.

— Te plătesc pentru asta, nu ? întrebă Clarissa. Un dolar şi un sfert pe oră, plus banii pentru autobuz. Azi e mult mai bine decît pe vremuri.

— De, scuză-mă, doamnă Johnson. Am uitat că unii cred că s-au născut ca să muncească.

— Toţi muncim. Foarte puţini sînt iertaţi.

— Ia să nu vă mai certaţi, cucoanelor, le admonestă prima femeie.

A treia, care arăta ca o sperietoare de ciori, cum sta cu capul pierdut sub o imensă pălărie roz, se ridică brusc şi se uită în josul drumului.

— Iaca vine Tinny Bynum. O să ne ducă acasă.

Coborî de pe trotuar şi începu să facă semne cu poşeta către un Ford hodorogit care se îndrepta spre ele.

— Bună, Tinny, strigă ea. Mergi acasă ? Acasă te duci, Tinny ? Ia-ne şi pe noi.

Clarissa privi scîrbită. Mable Wright, săracă cu duhul de cînd s-a născut, n-avea destulă minte ca să ceară un dolar şi un sfert pe oră, sau să se înscrie măcar la asigurările sociale, aşa că va trebui să muncească toată viaţa ca

o sclavă. Acum se dădea în spectacol în plină stradă şi, mulţumită ei, şi celelalte trei femei păreau la fel de reduse mintal. Maşina se opri şi ele se ridicară în picioare.

— Mergi acasă, Clarissa ?

Era fiul lui Kate şi Ben Bynum, băiat bun, muncitor în piaţă.

O clipă Clarissa ezită şi aproape că-i veni să se urce în rabla de Ford şi să plece acasă. Apoi se răzgîndi, refuză şi se aşeză pe bancă.

— Mulţumesc foarte mult, Tinny, dar trebuie să mă duc în centru.

Maşina cea hodorogită porni în josul străzii, lăsînd o dîră de fum de eşapament. Peste cîteva clipe apăru autobuzul şi opri scrîşnind din frîne. Uşile se deschiseră şi o doamnă cu două fetiţe coborî, apoi uşile se închiseră la loc şi maşina plecă. Clarissa aşteptă autobuzul următor.

Plăti douăzeci de cenţi şi se duse automat, aşa cum făcea de ani de zile, spre spatele maşinii. O mulţime de negri îşi pierduseră acest obicei, dar ea era prea bătrînă ca să se mai poată schimba. Oricum, tot n-avea nici o însemnătate. Cu adevărat important era că primea un dolar şi un sfert pentru o oră de muncă. Asta conta, pentru că-şi putea cumpăra mîncare ca lumea duminica, şi haine cu care să se îmbrace. Acum toţi se îmbrăcau bine. Ce senzaţie plăcută a avut anul trecut cînd, trecînd pe lîngă liceul pentru negri, i-a văzut pe elevi ieşind pe poartă îmbrăcaţi în cămăşi şi pulovere, în pantaloni şi pantofi exact ca

ai celor din liceul pentru albi. Da, e drept că era prea bătrînă ca să se mai schimbe, dar înţelegea totuşi că multe lucruri sînt mai bune acum. Nu destul de bune, şi venite prea tîrziu pentru copiii ei. Dar pentru copiii lor şi pentru copiii copiilor lor erau grozave. Zîmbi uşor. Ai ei tot nu prea erau buni de nimic. Jackson era tot Jackson, indiferent de ce hotăra Curtea Supremă. Nu şi-ar fi schimbat năravul, cu toate drepturile civile de pe lume. Aşa că nu era nimeni de vină decît ea şi mintea ei proastă. Sigur că există şi oameni albi tot aşa de netrebnici ca Jackson, şi femei albe care să-i iubească ca nişte nebune. Şi ăsta era exact motivul pentru care făcea ceea ce-şi pusese în gînd să facă.

Coborî în colţul Străzii Mari, lîngă magazinul cu obiecte ieftine. Trotuarele erau pline de oameni care aşteptau autobuzele spre casă. Toţi plecau din partea asta a oraşului şi după-amiaza tîrziu era întotdeauna o înghesuială teribilă. Cu mulţi ani în urmă erau şi studenţi pe-aici, aşteptînd autobuzul spre universitate. Acum au toţi maşină mică. Pe vremea cînd lucra la cămin, nici o fată n-avea maşină, şi nici măcar băieţii. Sigur că şi războiul era de vină, dar nici după aceea n-au avut maşină destul de multă vreme. Apoi a fost un fel de epidemie — au împînzit întreg terenul universităţii. N-aveau loc de parcare şi toţi şi-au pus nişte indicatoare marcînd locurile unde pot opri. Ea, personal, nu credea că parcau

vreodată. Aproape tot timpul şi-l petreceau încercînd să calce pe cîte cineva pe stradă.

Străbătu mulţimea, adresînd uneori cîte-un cuvînt celor pe care-i cunoştea, traversă la intersecţie şi se îndreptă spre tribunal.

Era o clădire nouă, înaltă şi impozantă, făcută din oţel şi beton, cu ferestrele îngropate în zid, astfel încît atunci cînd soarele nu bătea în geamuri, părea o aglomerare de morminte dreptunghiulare de piatră. Se opri o clipă pe trotuar privindu-l cu groază, pentru că tribunal înseamnă întotdeauna frică. Apoi ridică din umeri şi, trecînd printre leii de piatră, urcă treptele şi intră.

În hol era, în mod ciudat, lumină şi soare, iar marmura albă strălucea. Se opri un moment, încercînd să înţeleagă cum nişte ferestre pe care nu le vedeai de afară puteau da atîta lumină înăuntru. În coridorul gol nu era nimeni. Îl străbătu, urmărind jocul soarelui pe marmură, şi o porni spre uşa din fund pe care scria cu litere verzi Şerif.

Îşi îndreptă pălăria şi, aranjîndu-şi cu o mişcare fermă poşeta sub braţ, intră pe uşă.

Jimmy Lou Allbright îşi ridică ochii de pe husa maşinii de scris pe care tocmai o potrivea.

— Bună. Dumneata eşti Clarissa, nu-i aşa ?

— Da, doamnă.

— Pot să te ajut cu ceva ?

— Trebuie să vorbesc cu Gus Thurgood.

— Nu crezi c-ar fi cazul să aştepţi pînă mîine ? Tocmai se pregăteşte să...

Se opri, văzînd faţa Clarissei.

— O să-i spun, hotărî ea, apoi se ridică şi ciocăni la uşa celuilalt birou.

— Intră, spuse Gus. Credeam c-ai plecat acasă.

Închise uşa în urma ei, lăsînd-o pe Clarissa stînd dincolo, ţeapănă şi neclintită.

— Gus, a venit Clarissa Johnson. Zice că vrea să te vadă. Pare cam mohorîtă, aşa că m-am gîndit c-ar putea fi ceva important.

Gus părea uluit.

— Nu-mi dau seama ce-ar putea vrea. Nici unul dintre copiii ei n-a fost amestecat în nimic, în ultimul timp. Cît despre *ea*, n-a făcut niciodată ceva rău. Cred c-ar trebui s-o pofteşti înăuntru. Mă întreb...

— Gus, ştii că a lucrat la căminul asociaţiei Delta.

— Dumnezeule, trimite-o imedat şi du-te acasă.

Jimmy Lou rîse :

— Mă crezi foarte curioasă, nu-i aşa ?

Ieşi pe uşă, lăsînd-o deschisă.

— Intră, Clarissa, zise ea, şeriful Thurgood poate să te primească.

— Mulţumesc.

Clarissa trecu încet pe lîngă Jimmy Lou şi intră în birou. Gus se ridică să închidă uşa în urma ei, şi Jimmy Lou se strîmbă la el în spatele Clarissei.

— Ia loc, spuse Gus.

Clarissa şovăi, apoi luă loc pe scaunul din faţa biroului. Puse cu grijă poşeta pe genunchi, ţinînd-o strîns cu amîndouă mîinile şi spuse :

— Da, domnule.

— Ce pot să fac pentru dumneata ?

Un moment îi fu teamă că n-o să fie în stare să scoată o vorbă. Nu mai fusese niciodată în biroul unui şerif şi i se părea ciudat că a găsit aici o simplă cameră în care i s-a oferit un scaun. Se uită fix la Gus Thurgood, amintindu-şi de toate lucrurile bune pe care le auzise despre el de la o mulţime de oameni. Ştia că era cu totul deosebit de ceilalţi şerifi din Sud. Asta fusese dealtfel singurul motiv care o determinase să-şi ia inima-n dinţi şi să vină la el. Şi totuşi, nu putea să nu-şi dea seama că-i era frică. Avea senzaţia că vocea i se oprise undeva în gît. Era exact ca pe vremea cînd se dusese să le povestească albinelor despre Jackson.

Într-o zi caldă de vară, doctorul Frank Plowden o oprise pe stradă, în centru, ca să-i spună de Jackson. I-a spus-o simplu, aşa cum ar fi făcut oricine în locul lui. Profesiunea îl obişnuise probabil cu astfel de lucruri. N-a încercat să-i vorbească cu subînţelesuri, să facă pauze sau să-i arate o simpatie nepotrivită. I-a spus simplu :

— Clarissa, ai aflat de Jackson ?

A înţeles imediat, nici nu mai era nevoie să audă restul, pe care i l-a spus dealtfel cum trebuie. S-a oprit şi a răspuns :

— Nu, n-am auzit nimic.

— A fost omorît săptămîna trecută într-o luptă cu cuţite la Newcastle. I-am recunoscut numele.

A ascultat detaliile, apoi şi-a continuat drumul şi a luat autobuzul spre casă. Nu era nimeni în bucătărie şi a intrat să-şi ia un pahar cu apă. Apoi a rămas în picioare, încercînd să înţeleagă. Nu-i venea să creadă, deşi ştia c-o să se-ntîmple cîndva, poate chiar zilele astea. O lume fără Jackson era la fel de neconceput pentru ea ca o lume fără muncă. Deşi plecase de atîta vreme, el continua să trăiască în ea şi aşa va fi pînă-n ultima clipă. A rămas acolo multă vreme şi apoi s-a gîndit : Să mă duc să le spun şi albinelor. E drept că n-a locuit aici cu adevărat, dar *trăieşte* aici. A trăit mereu aici, în mine. Şi albinele trebuie să ştie. Trebuie să ştie că cineva a murit.

Era mîndră de albinele ei. Erau singurele din cartier şi dădeau miere bună. Stupul era în spatele casei, la marginea terenului pe care creşteau tot felul de tufişuri, ghiocei şi forsythia. Obişnuia să meargă acolo după-amiaza tîrziu, să le asculte cum zumzăie adormitor în jurul florilor albe. S-a îndreptat spre uşa din spate şi a pornit încet spre ele, auzindu-le în închipuire cu mult înainte de a ajunge la stup. S-a oprit şi a privit scîndurile cenuşii putrezite, cu cîteva albine zburînd în jur. În momentul acela, ca şi acum în biroul lui Gus Thurgood, a simţit că nu poate vorbi. Vocea i se oprise în gît pentru totdeauna, sau cel puţin aşa i se părea. Şi-a dat seama că tre-

buie să fi stat acolo cel puțin o jumătate de oră, înainte de a fi fost în stare să spună ceva. Iar cînd a vorbit, vocea îi suna ciudat, parcă ruginită, ca și cum n-ar mai fi fost folosită de mult timp, aspră, vocea unei albe, nu a ei.

— Albinelor, a reușit să spună, a murit cineva la noi în casă. A murit..., și după o pauză lungă a adăugat : Jackson.

Albinele zumzăiau mereu și una a zburat pe lîngă ea spre forsythia. A înțeles că au auzit-o și că vor rămîne. S-a întors și a pornit înapoi spre casă cînd, brusc, a izbit-o celălalt adevăr și a trebuit să se întoarcă și să stea iar lîngă stup. De data asta, totuși, a reușit să vorbească mai ușor.

— Albinelor, cred că a murit și Clarissa.

Acum, ca și atunci, își drese vocea.

— Domnule șerif Thurgood, am venit să vă spun tot ce știu despre copilul din zid.

Glasul era același de atunci, ruginit, aspru, dar își dădu seama că-l va putea stăpîni. El o privea cu blîndețe. Apoi umbra de uluire i se șterse de pe față și spuse :

— Îmi pare bine c-ai venit, Clarissa. Nu erai obligată.

— Știu. Știu că așa credeți. Trebuia. Le socotesc fetele mele.

— Da. Bine, Clarissa. Liniștește-te. Nu te grăbi.

Strînse poșeta cu și mai multă forță.

— Da, domnule. Eu am făcut-o. Eu am pus copilul acolo.

Fața șerifului era complet inexpresivă.

— *Dumneata* ai făcut-o ? Ce vrei să spui ?

— Da, eu. Nu fetele. Eu... domnule.

A spus-o, și era uimită cît de ușor i-a fost. După ce și-a căpătat vocea, totul a mers fără nici un efort. Ca atunci cînd le-a vorbit a doua oară albinelor. Nu-i niciodată greu să spui ceva despre tine, ci despre cei pe care-i iubești.

Șeriful stătea nemișcat, privind-o.

— Vrei să spui că era copilul *dumitale*, Clarissa ?

— Chiar așa.

Continuă s-o privească, și ea observă ceva în spatele privirii fixe — o mică strălucire în ochi.

— Spune-mi, de ce să fi pus dumneata un copil în zidul unui cămin de studente ?

Întrebarea o luă pe nepregătite și îl privi cu ochi ficși, lipsiți de expresie, prostiți, apoi ridică din umeri ca și cum nu i-ar fi înțeles cuvintele. Era o metodă la fel de bună azi ca și acum o sută de ani pe cîmpiile de bumbac.

Strălucirea din ochii lui se înteți.

— Te-am întrebat de ce oare să fi pus dumneata un copil în zidul căminului Delta ?

Clarissa înțelese că nu-i mergea să facă în continuare pe proasta cu el și răspunse :

— Ca să-l ascund.

Colțurile gurii lui tresăriră și ea pricepu că strălucirea din ochi era amuzament. Clarissa își coborî privirea și el o întrebă calm :

— De cine, Clarissa ?

Ea se mulțumi iar să ridice din umeri.

Şeriful oftă, se ridică, se îndreptă spre fereastră şi privi afară. Apoi se întoarse la birou, luă pipa şi, un timp destul de lung, o umplu, o potrivi şi o aprinse. Clarissa îl privea cu răbdare. După cîteva clipe ştiau amîndoi că aveau destulă răbdare ca să stea acolo pînă în ziua Judecăţii de Apoi. Acum şeriful aproape că zîmbea. Se aşeză şi se lăsă pe spate pufăind din pipă.

Clarissa îl privi cu coada ochiului.

— E frumos ceea ce încerci dumneata să faci, spuse el. Poate că nu va şti nimeni în afară de mine cît e de frumos.

Clarissa se cabră, deşi ştia că n-ar fi trebuit.

— Nu fac nimic frumos, domnule şerif. Încerc doar să n-am necazuri cu legea.

— Clarissa, erai femeie măritată. N-aveai nici un motiv pe lumea asta ca să pui un copil în zidul unei case. Şi chiar dac-ai fi avut, nu cred că l-ai fi pus acolo.

Ea ridică din umeri :

— Vă pot spune tot ce-am făcut.

— Zi, spuse el privind-o.

— Lucraseră acolo toată vara şi tocmai montaseră baia cea nouă. Era tîrziu, întuneric, toată lumea se culcase, aşa că a fost uşor. Am luat o lanternă din bucătărie şi l-am învelit într-o pătură. Era mort. Ştii asta, şerifule, şi Clarissa şovăi pentru prima dată. Trebuie s-o ştii.

— Da, asta o ştiu.

— Ei bine... vreau s-o ştii. Apoi am urcat scara şi a trebuit să trec printr-un loc unde nu terminaseră încă duşumeaua din hol, şi zicînd asta se opri şi oftă. Mi-a fost teamă c-am să cad direct în bucătărie. Nu mi-ar fi fost prea bine. Dar n-am căzut. Am intrat în baia aproape gata şi-am găsit locul pe care-l lăsaseră încă deschis în perete. Era o gaură mică, dar foarte adîncă, şi m-am urcat pe un drug care ieşea din podea, m-am întins cît am putut şi l-am pus acolo, mititelul de el. Apoi am luat nişte scîndurele şi l-am acoperit, ca să nu-l vadă nimeni cînd aveau să zidească gura de aerisire.

Se opri şi atunci şeriful văzu că plîngea. Îşi mută cu grijă privirea, iar ea deschise poşeta, scoase o batistă proaspăt călcată şi îşi şterse obrajii şi ochii, apoi o puse la loc şi închise poşeta cu zgomot.

— După aia am zis o rugăciune. M-am întors în bucătărie şi-am jelit. Apoi m-am dus acasă. Asta-i tot. Mulţumesc, domnule.

— Clarissa, începu Gus, apoi se opri, oftă şi gîndi : Fir-ar să fie în ce încurcătură am mai intrat. Clarissa, te cred. Cred c-ai pus copilul acolo. Dar nu cred nici o clipă că era copilul dumitale. Poate că nici nu ştii al cui era. Aproape că sînt convins de asta. Înţelegi ? Sînt aproape convins. Aşa că, accept, dacă-mi spui că nu era copilul dumitale, ci unul de care ştiai sau ai auzit sau l-ai găsit şi că, neştiind ce altceva să faci cu el, ai încercat să aperi o fată pe care-o cunoşteai şi la care ţineai.

— Era al meu, repetă Clarissa cu încăpățînare.

— Clarissa, avem metode să descoperim dacă-i adevărat sau nu.

— Știți bine, domnule șerif, spuse ea zîmbind, că nimeni din neamul meu n-o să vă spună nimic din ceea ce cred ei că n-aș vrea eu să se știe.

Gus Thurgood se opri înainte de a da glas cuvîntului scurt și obscen ce-i venise pe buze.

— Clarissa, nu vreau să te trimit la închisoare.

— Nici eu nu cred c-aș vrea să merg, spuse ea blînd.

Colțurile gurii lui Gus zvîcniră din nou :

— Vorbești de parcă ți-ar place. Nu-ți dai seama că ai putea fi judecată pentru omucidere ?

— N-am omorît pe nimeni. Era deja mort. N-a *fost* viu niciodată. Niciodată. Nici măcar nu s-a născut la termen. Avea șase sau șapte luni.

— Mi-am închipuit. Totuși, nu poți hotărî singură cum să scapi de un cadavru.

— Sînt o femeie bătrînă.

— Care vrea să facă apel la mila judecătorului ?

— Poate.

— Clarissa...

— Da, domnule, știu. Sînt o negresă. Și asta schimbă lucrurile.

— Da, Clarissa, acum, aici, în orașul ăsta și în lumea noastră așa ceva schimbă al naibii

de mult lucrurile. O știi prea bine, și o știu și eu. Hai, spune-mi, de ce faci toate astea ?

Clarissa îl privi direct în ochi :

— N-am vrut, dar m-am gîndit și m-am tot gîndit și n-am reușit să găsesc altă portiță de scăpare. Era singurul lucru pe care trebuia să-l fac. Asta-i tot.

Ce soartă păcătoasă, gîndi Gus. O viață întreagă ne chinuim să găsim un mijloc de a învinge răul din lume și ajungem chiar la momentul cînd putem conviețui cu el și-l putem suporta, chiar dacă nu sîntem în stare să-l distrugem, pentru ca să descoperim că nu avem nici o posibilitate de apărare împotriva bunătății pure. Și atunci înțelegem că sîntem învinși.

Bun, se gîndi el mai departe, deci fă ceva, doar ești șerif. Pipa i se stinsese și îi trebui cîtva timp să o reaprindă. Era unicul lucru asupra căruia se putea concentra.

„Faci pe nebunul“, îi spusese Jimmy Lou Allbright. „Și te mai lauzi că ești cel mai corect tip din lume.“

— Clarissa, mîine or să se ia declarațiile. De-aia ai venit ? Vrei să depui mărturie ?

Urmări cum o groază rece i se așternu pe față și apoi dispăru.

— Da, domnule, cred că da.

— Știi cum se vor desfășura lucrurile fără declarația dumitale, nu-i așa ? Vor ajunge la concluzia că a fost o întîmplare nenorocită și cu asta se va termina totul.

Îl privi pentru prima dată îngrijorată și uimită. O văzu cum își ține respirația.

— Vreți să spuneți că am făcut rău încercînd să vă ajut ?

Gus aprobă, dînd încet din cap.

Ea îl privi, încă uimită.

— Bine, dar domnul Oscar ? întrebă în cele din urmă. Ziceau că el o să facă ceva.

Gus o contrazise :

— N-o să facă nimic. A obținut terenul pe care-l dorea.

Umerii Clarissei se lăsară în jos. Pentru prima dată dădu drumul poșetei și mîinile i se muiară. Erau mîini bune, muncite, capabile, cu degete lungi. Nu exprimau nimic acum, decît resemnare.

— Voiam doar să fac ceea ce e bine. Se pare că nu poți face un lucru bun fără să rănești pe cineva. Parcă e din ce în ce mai greu să știi ce-i bine și ce-i rău.

Of, Clarissa, gîndi Gus, ai definit exact marginile coliviei ce-mi închide existența. Nu-și îngădui să-și continue gîndul. Se ridică, se duse la fereastră și spuse stînd cu spatele :

— N-a fost nici o secretară aici, așa că nimeni nu ți-a notat declarația.

Clarissa nu spuse nimic, dar el o auzi oftînd.

— Bineînțeles că, dacă vrei să depui mărturie, nu te pot opri. Dar n-ai fost chemată oficial, așa că dacă vrei să vii aici și să-mi spui o poveste numai ca să aperi pe cineva, asta-i treaba dumitale. Se întîmplă destul de

des. Despre fiecare crimă din district ni se fac tot felul de mărturisiri neadevărate.

O auzi ridicîndu-se încet :

— Vreți să spuneți că nu mă credeți ?

— Exact asta vreau să spun, răspunse el repede, înainte ca ea să mai poată scoate vreun cuvînt. Cred c-ai venit aici încercînd să faci un serviciu vreunei fete sau unor fete pe care le cunoști de cînd erau tinere și pe care le-ai îndrăgit. Îți mulțumesc. Și-acum, nu vrei să faci bine să te duci acasă ?

— Da, domnule, răspunse ea încet, dar...

Gus simți cît o costa fiecare vorbă, acum cînd era speriată, căci înțelegea cît de aproape fusese de nenorocire.

— Dar... dacă se întîmplă ceva, dacă nu ies bine lucrurile, să mă chemați. Am să vin.

Doamne, gîndi Gus, simt că-mi vine să plîng.

— Mulțumesc, doamnă Johnson. Te-ai purtat ca un cetățean cu conștiință. Am să te conduc pînă la ușă.

Femeie nebună de legat, continuă în gînd. Dacă nu ieși din birou, te arunc afară.

Clarissa se mișcă plină de demnitate prin cameră. Nu se grăbea. Se îndreptă spre ușă cu capul sus, ținînd încă poșeta cu amîndouă mîinile, o salută din cap pe Jimmy Lou, ieși, și amîndoi ascultară zgomotul pașilor ei pierzîndu-se în lungul coridorului.

— Ce s-a întîmplat, Gus ?

— Vrei să faci ceva pentru mine, J. L. Allbright ?

— Orice.

— Atunci, data viitoare cînd o să mă auzi înjurînd lumea, viața, rasa umană și sufletul omenesc, să-mi amintești de femeia asta. Să-mi spui : Amintește-ți de Clarissa Johnson. Ce zici, vrei ?

— Sigur, Gus. Îmi închipui că nu vrei să vorbim despre asta acum.

Scutură din cap și spuse :

— Du-te acasă, Allbright. Mîine vom avea o zi mare.

— Bine, Gus.

Îl privi cum se duce înapoi în birou, în timp ce o expresie de mulțumire, dacă nu de pace lua locul privirii ciudate de mai-nainte. Doamne, cît îl mai iubea ! Îi era rușine că trebuia să-i placă și soția lui.

Tîrziu după-masă, ploaia se opri și străzile erau inundate de lumina unui soare leneș. Edyth se îndreptă spre casă presimțind ceva rău.

Nu i se mai întîmplase niciodată de cînd era măritată și detesta senzația ce-o cuprinsese. Ultima dată cînd simțise așa ceva fusese în ziua cînd bietul Bob a luat-o razna. Pînă și acum gîndul o înspăimînta de moarte. Miley încetase de a mai fi solid ca stîncile Gibraltarului. O speria senzația că n-ar trebui să gîndească asta despre el, că nu e cinstit. Toți purtăm în noi sămînța și lăstarul fricii și nesiguranței, indiferent cît de maturi sîntem sau părem a fi. Nu-i cinstit să negăm această profundă calitate umană și să ne folosim de puterea altora, pentru a căpăta noi înșine o falsă putere. Asta nu se cheamă dragoste. Iar ea îl iubea pe Miley foarte mult. Înainte, însă, nu fusese în stare să înțeleagă cîtă nevoie avea *el* de *ea*.

Și totuși, nu era vina ei că n-o aflase mai demult. El însuși crease această imagine, se prezentase în fața ei și a lumii întregi ca un om puternic, solid, sigur de el. *Ea* însă ar fi trebuit să știe adevărul. Ar fi trebuit să caute nisipul sub stîncă, pentru că e întotdeauna acolo. Numai că ea nu l-a văzut niciodată. Iar acum, și ei, și lui, și dragostei lor, le era greu să se descurce.

Semaforul din colțul străzii arăta roșu, așa că frînă cu grijă din cauza străzii încă ude. Uite, de exemplu, condusul mașinii, care încă nu-i plăcea și n-o să-i placă niciodată. Nu s-ar fi urcat în viața ei la volan dacă n-ar fi silit-o Miley. Ea nu era ca Meredith, care conducea la fel de natural pe cît respira, sau ca Martha, care trebuise, după spusele ei, să-l învețe pe Frank cum să conducă mașina. Spunea că folosea prea mult frînele. Și ea făcea la fel, pînă cînd Miley a certat-o îngrozitor și a învățat să se stăpînească. Oare să fie și Martha ca și Miley ? Să aibă și ea aceleași temeri ca toată lumea, deși pare puternică și pricepută ? Oricum, nimic nu i-a ieșit bine, oricît ar fi de capabilă și atentă. Doamne, oare cine-ar putea spune ceva sigur ? Lumina semaforului era acum verde. Acceleră cu grijă și un băiat dintr-o altă mașină o depăși. Îmi

pare rău, spuse ea în gînd, dar n-am intenţia să merg repede. Îşi dădu seama că încetinea treptat, pe măsură ce se apropia de casă. Asta-i cel mai stupid lucru pe care-l pot face, îşi spuse ea. Dacă întîrzii, o să mă întrebe unde naiba am fost. Ca şi cînd ar exista vreun loc unde aş fi putut să fiu. Sau unde aş fi dorit să fiu. Doamne, Dumnezeule.

Intră pe aleea din faţa casei, văzu că Miley sosise şi înjură încet. Trebuise să stea mai tîrziu şi să aibă grijă de ultimele cliente, pentru că le promisese fetelor că le dă voie să plece devreme, întrucît aveau întîlnire cu prietenii lor. A trebuit s-o facă. Nu le putea spune : Soţului meu nu-i place să întîrzii. Toată lumea îl ştia şi îl credea un om dintr-o bucată.

În clipa asta, înainte de a intra şi de a începe o nouă ceartă, înţelese adevărul. Înţelese că Miley o iubea şi de aceea îi păsa atît de tare, înţelese că frica şi nefericirea îl făcuseră s-o jignească. Însă în momentul în care-l va vedea, cînd se va repezi iar la ea, va uita toate aceste lucruri şi, rănită, se va apăra, aţîţată şi obosită, prea obosită să tot fie socotită cea mai stricată femeie din lume. Nu sînt aşa, gîndi ea. Chiar dacă e adevărat, într-o oarecare măsură, ceea ce gîndeşte el, pur şi simplu nu-i aşa. Nu sînt mai rea decît oricine din univers. Nu sînt o persoană chiar atît de importantă. Eram singură, tînără şi vulnerabilă, iar Miley era în Pacific ; am avut un prieten, da, fir-ar să fie, un băiat pe nume

Bob, pe care nici măcar nu mi-l mai amintesc. Asta nu înseamnă că sînt rea. Un alt gînd îi spuse însă că, pentru Miley, aşa era şi că deci era adevărat.

Băgă maşina în garaj şi intră prin uşa din spate.

Miley şedea la masa din bucătărie şi, după nivelul lichidului din sticlă, înţelese că băuse două sau trei pahare. Va trebui să bea şi ea unul, ca să facă faţă la ce va urma, şi singurul rezultat va fi că va deveni la fel de agresivă ca şi el.

Îl sărută pe obraz, dar el se feri cu o mişcare iute.

— Unde dracu ai fost ?

Edyth oftă.

— Fă bine şi nu ofta. Te-am întrebat ceva.

Ea luă sticla şi-şi turnă în pahar.

— Am vopsit-o pe Faye Carol. E un răspuns satisfăcător ?

— Văd că tragi zdravăn la măsea !

Edyth goli paharul şi îl umplu iar. De data asta puse puţină apă şi gheaţă şi se aşeză jos.

— Vrei şi tu ?

Miley îi întinse paharul şi ea îi potrivi băutura. El îl luă înapoi fără să spună nimic, privind-o ca şi cum ar fi avut un semn care i-ar confirma bănuielile.

Să încerc să fiu rezonabilă, gîndi ea.

— Cum a mers treaba astăzi ?

— Cum să meargă pe ploaia asta ? Toată ziua am vopsit casa familiei Clarence, o grămadă de pereţi bej. A fost nemaipomenit.

— Îmi pare rău.
— Îmi închipui.
— Miley, te rog, să nu începem iarăşi.
— Ce să nu începem ?
Simţi că o apucă furiile, dar se stăpîni.
— Ce vrei să mănînci la cină ?
— Orice ai timp să pregăteşti.
Edyth îşi bău paharul pînă la fund şi zise :
— Să te ia dracu.
— Dă-i înainte. Întotdeauna ăsta a fost sentimentul tău faţă de mine.
Edyth închise ochii.
— Bine, bine, bine. Sînt ultima tîrfă din lume. Şi-acum, fă bine şi taci şi lasă-mă-n pace.
— Văd că tu vorbeşti, nu eu.
Ea se ridică şi cotrobăi prin frigider, apoi puse nişte carne la dezgheţat în chiuvetă, sub robinetul de apă rece.
Miley o privea. Spuse :
— Mai toarnă-mi, te rog, ceva de băut.
Îi turnă, apoi îşi pregăti şi ei un pahar. Micul sistem de alarmă îi spunea că băuse prea mult, totuşi îl umplu.
— Beai tot aşa şi pe vremea cînd erai în asociaţia Delta ?
— N-aveam de ce.
— Bineînţeles, totul e numai vina mea.
— Cam aşa ceva.
— Nu-i adevărat, răspunse el.
— Bine, atunci eu sînt de vină. Eşti fericit ? Acum o să taci din gură ? Am de curăţat cartofi.

Nu-i răspunse şi ea se apucă să cureţe cartofii, privindu-şi mîinile cum se mişcă în mod automat. Îi tăie şi îi puse în cratiţă. Într-o tigaie amestecă mazăre, unt, sare şi piper şi o aşeză pe ochiul din spate al aragazului. Scoase nişte pateuri şi le puse în cuptor la încălzit. Se uită apoi la carnea de sub robinet.
— Nimic nu te atinge, nu-i aşa ? o întrebă el. Continui cu mult calm să pregăteşti cina, ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Pur şi simplu nu-ţi pasă.
Edyth puse masa.
— E adevărat, nu ? Uită-te la tine. Nu-ţi pasă de nimic.
Ea îl privi şi-i răspunse :
— Încep să cred că nu-mi pasă. Sînt prea obosită şi prea m-am săturat de povestea asta ca să-mi mai pese.
Şi spre groaza ei, începu să plîngă. Îi întoarse spatele şi scoase o cratiţă din dulap. Îl auzi turnîndu-şi încă un pahar şi spunînd :
— Tu ai făcut-o, nu-i aşa ?
Fără să-şi dea măcar seama, traversă camera şi-l lovi în faţă. Nu mai dăduse în nimeni pînă atunci. Nu-l pălmui, ci îşi încleştă pumnul şi lovi ca un bărbat.
Văzu cum, înainte de a da în ea, pe faţa lui apar pe rînd şocul, uimirea şi apoi o totală şi nemărginită mînie. Miley n-o izbi cu pumnul, ci cu dosul mîinii, dar era suficient şi atît. Lovitura o trimise în celălalt capăt al bucătăriei, unde apucă să se prindă de dulap după ce îşi tăie tîmpla în colţul acestuia, sim-

ţind cum dinţilor din faţă le sare smalţul; urechile îi ţiuiau, iar şocul îi dădu senzaţia că totul se întîmpla în vis. Tot atît de repede te-ar putea omorî cineva, îşi spuse, şi n-ai putea să faci nimic ca să te aperi. Apoi Miley o lovi din nou. De data asta totul i se păru şi mai puţin real şi-şi spuse: Poate că are de gînd să mă omoare cu adevărat. După prima lovitură, celelalte nu mai dureau de loc. Rămăsese doar frica, o frică tot atît de reală şi de profundă ca atunci cînd Bob încercase să scoată maşina de pe şosea. Auzea apa curgînd peste carnea din chiuvetă, apoi se tîrî spre frigider ca să scape de el. Deschise gura vrînd să strige, şi el o lovi din nou. Apoi el deschise uşa şi ieşi afară, şi Edyth începu să plîngă.

Rămase acolo jos, plîngînd un timp îndelungat, apoi se ridică sprijinindu-se de pereţi, se îndreptă spre chiuvetă şi închise robinetul. Privi carnea, o masă informă şi roză ieşind din învelişul de celofan. Nu mai era de mîncat. O scoase totuşi, o îndesă într-un vas, puse deasupra făină de ovăz, ouă, lapte, sare, piper şi usturoi. Nu reuşi să amestece tocătura. Rămase acolo, privind fix la ceea ce ar fi trebuit să devină o ruladă de carne. Auzi bolborosit şi îşi dădu seama că erau cartofii. Fugi spre aragaz şi-l stinse. Erau încă buni, şi fu recunoscătoare. N-ar fi suportat să se ardă. Faţa îi era udă şi-şi dădu seama că era sîngele care-i curgea din rana de la tîmplă. Nu simţea nimic, nici măcar îngrijorare. Se îndreptă spre baie, se spălă şi-şi puse o bucăţică

de leucoplast. Exact ca atunci cînd m-am tăiat la mînă ca să îndepărtez elefanţii, gîndi ea, şi o clipă se simţi bine. Nu foarte bine, doar bine. Amorţeala îi trecuse. Cînd se ridicase de pe podea, se gîndise o clipă: Asta e sfîrşitul. Voia să spună, sfîrşitul a tot ceea ce există pe lume, chiar şi al stelelor. Acum, însă, gestul de a-şi pune leucoplast pe rană îi spuse că nimic nu s-a sfîrşit, absolut nimic. Se spălă pe mîini, se întoarse în bucătărie şi termină rulada.

Apa picurase toată ziua prin acoperiş în spatele prăvăliei. Mary Alice încercase tot anul să-l convingă pe Oscar Ridley să-l repare, el însă o amîna mereu. N-avea de ce să-l repare, ştiind prea bine că ea n-o să găsească un loc mai bun pentru magazin. Acelaşi lucru era valabil şi pentru ceilalţi chiriaşi. Atît magazinul de farmacie şi cosmetice, cît şi librăria şi salonul de coafură al lui Edyth existau datorită apropierii de universitate Oscar ştia prea bine că nimeni nu avea de gînd să se mute. Aşa că, atunci cînd apa curgea prin acoperiş, nu le rămînea altceva de făcut decît să pună lighene dedesubt şi să înjure.

Bluzele de primăvară sosiseră şi Mary Alice simţea o deosebită plăcere să le despacheteze. Tot blestemînd acoperişul şi ploaia, găsea un motiv de încîntare să sorteze şi să aranjeze grămezile de mătase moale, bumbac şi nailon, colorate în nuanţe pastel sau strălucitoare de primăvară — unele roz, albastre, galbene imprimate cu căpşune, lămîi sau portocale abia

vizibile, altele albe cu dantele, cerculețe și năsturei, unele cu dungi sau împletite, cîteva de culoarea lavandei sau a făinei de ovăz. Acum erau toate așezate în rafturi, dînd prăvăliei un aer vesel.

Mary Alice reușise să șadă pentru prima dată în după-amiaza aceea. Se așeză lîngă casă și își aprinse o țigară.

— Stai jos, Sue, pentru numele lui Dumnezeu. Ce-a fost mai greu a trecut. Celelalte cutii le putem lăsa pe mîine. Uite, iese soarele. Ce-ar fi să-l chem pe Lew, să mergem să vedem cum arată locul nostru după o ploaie înceată și pătrunzătoare ca asta.

Sue veni și se așeză lîngă ea.

— Ce, crezi că l-a luat apa ?

— Nu. Vreau doar să-l văd udat de ploaie. Și mi-ar place să meargă și Lew cu mine. Am impresia că nu se duce niciodată acolo.

— Ai face mai bine să-i telefonezi la birou. Știi cum e el. Zice că mai are ceva de făcut și nu mai reușește să termine.

— Da, știu. Oare de ce-am fi toți așa ? și ridică din umeri. Așa sînt oamenii. Viermi.

— Ce-ai spus ?

— Ziceam că nu sîntem în stare să ne bucurăm de ce-i frumos.

— Știu și eu dacă-i așa ? Astăzi ne-a plăcut să aranjăm bluzele. E și ăsta un mod de a te bucura de frumos.

— Cred că ai dreptate. Dă-mi scrumiera.

Se auzi clopoțelul și Lew intră în magazin.

— Ei, bravo ! exclamă Mary Alice. Tocmai mă gîndeam să te chem la telefon și să te rog să termini mai repede. Vreau să vedem terenul după ploaie.

Lew veni în fundul prăvăliei. Părea stînjenit.

— Cred că e vorba de telepatie aici. Exact asta aveam de gînd să fac și eu.

— Hai, plecați, îi îndemnă Sue. Rămîn eu să închid.

— Îmi pare rău că trebuie să te las singură, dar cred c-o să-mi pun pantofii și-o să plec.

Ieșiră amîndoi din magazin.

— Lasă-ți mașina aici, îi spuse Lew. O luăm la întoarcere.

— Bine.

Mary Alice se duse spre mașina lui Lew și automat se îndreptă spre ușa dinspre volan. Așezîndu-se apoi pe locul din dreapta, își dădu seama că nu-și mai putea aminti cînd stătuse ultima dată acolo. Întotdeauna plecau fiecare cu mașina lui și se întîlneau undeva după lucru. Își puse centura de siguranță și se lăsă pe spate. Era surprinzător de *bine* să nu conduci.

În prima parte a drumului ținu ochii închiși, dar îi deschise de îndată ce intrară pe aleea spre clubul cel nou și se uită la Lew. El urmărea drumul cu ochii atenți, iar ridurile erau mai vizibile acum în lumina apusului. Observă pentru prima dată că obrajii îi erau ușor căzuți și avu o ciudată senzație de tandrețe. Întinse mîna și îl mîngîie blînd pe

faţă. El zîmbi, se aplecă spre ea şi continuă să conducă.

Oare de cît timp nu m-am mai uitat cu adevărat la el ? se întrebă ea uimită. Toate astea n-au apărut peste noapte, şi totuşi nu le-am mai văzut. Poate că mi se pare doar, din cauza luminii. Poate că e de vină doar strălucirea soarelui după o zi mohorîtă. Adevărul era că nu se uitase mai atent la el de mult, de foarte mult timp.

Oare de ce ? gîndi în continuare. Îşi aminti cum obişnuia să-l privească cînd venea de la cazarmă ; nu se mai sătura uitîndu-se la el. Aveau obiceiul să stea la cîte o masă, într-o cîrciumă de pe marginea drumului, cu o sticlă de whisky într-o pungă de hîrtie jos, lîngă picior, ţinîndu-se de mînă ; ea îl privea fix, se uita cum îi sînt aşezate urechile, cum îi creşteau sprîncenele, ce formă avea gura şi cum îi arătau dinţii cînd rîdea, străduindu-se să nu-l atingă, astfel încît mîngîierile deveneau mult mai plăcute în momentul în care rămîneau în sfîrşit singuri. Acum linia feţei i se schimbase complet, iar ea nici măcar nu observase, nu văzuse nimic, deşi stăteau în aceeaşi casă şi dormeau în acelaşi pat, iar războiul se terminase şi nu mai existau cazărmi, plecări şi amintiri de strîns pentru zile şi nopţi de singurătate. Undeva, pe parcursul drumului împreună, încetase să-l mai privească.

— Ce-i cu tine, draga mea ?

— Nimic. De ce mă-ntrebi ?

— Eşti foarte tăcută.

— Din cauza după-amiezii ăsteia liniştite, cred. Nu vreau s-o tulbur.

— Uite c-am ajuns.

Intrară pe drumul nepietruit şi opriră maşina lîngă pîrîiaşul pe care nici măcar Oscar Ridley nu-l distrusese. Se dădură jos. Aerul era puţin rece după ploaie şi Mary Alice îşi strînse jacheta în jurul taliei.

— Crezi că Oscar avea dreptate cînd zicea că sînt ţînţari pe-aici ? întrebă ea.

— Nu-mi pasă. Vreau să am pîrîul. N-am să-l las să-l astupe.

— Nici nu cred că are cu adevărat de gînd s-o facă. Au nevoie de el mai sus pentru terenul de golf. A spus-o şi el aşa, într-o doară. Pe toate le face, astupă pîraie, taie pomi, sapă, scormoneşte, construieşte, şi aşa o ţine mereu.

Se îndreptară spre un pietroi neted de pe malul pîrîului şi se aşezară. Soarele apunea, iar razele-i piezişe dădeau pantei dealului o culoare gingaşă. Mary Alice îi făcu cu ochiul şi privi spre colină :

— Ce zici, parcă o şi vezi acolo sus, nu ?

— Îhî, răspunse Lew. O mulţime de linii albe pe o hîrtie albastră.

— Of, Lew !

— Iartă-mă, dar numai aşa mi-o închipui. Poate că dacă o să ne facă macheta...

Mary Alice îi zîmbi :

— Spune-mi, vrei cu adevărat casa asta, Lew ?

— O vreau, pentru că o vrei tu.

— Asta nu-i un răspuns.
— E singurul pe care-l pot da.
— Va să zică, n-o vrei cu adevărat.
— În adîncul ființei mele, în sufletul meu, nu, n-o vreau. Nu-i simt cîtuşi de puţin nevoia. Sînt fericit oriunde şi nu-mi pasă unde stau. Recunosc că peisajul de aici e frumos. O să-mi placă grozav să şed pe terasă şi să privesc cum apune soarele în spatele pîrîului. O să fie cu adevărat frumos, aşa că poate, totuşi, doresc casa. Pentru mine, însă, nu are aceeaşi semnificaţie ca pentru tine.
Tăcu o clipă şi o privi.
— E prima dată că-mi pui o asemenea întrebare.
— E adevărat, şi mi-e ruşine. Aseară, la Shari, m-am gîndit mai mult. Am înţeles că această casă a devenit un simbol pentru mine, ca şi cum ar fi singurul lucru pentru care am muncit...
Se opri jenată, iar el îi zîmbi încurajator.
— De fapt, pînă la urmă mi-am dat seama că nu era aşa. *Îmi place* să muncesc. Am nevoie de muncă şi o doresc.
— N-o ştiai pînă acuma ?
— Nu, nu cred.
— Eu, da.
— Ştii mai multe lucruri despre mine decît eu despre tine. Mi-e ruşine şi de asta. Mă vezi mai bine decît te văd eu. Şi asta de foarte multă vreme.
— S-ar putea, răspunse el prudent.

Mary Alice îşi întoarse faţa de la el şi-l întrebă :
— Am riduri ?
Lew rîse :
— Întrebarea ta sună a capcană. E ca în testele acelea : „Cînd aţi încetat să vă mai bateţi nevasta ?"
— Nu-i adevărat. Vreau un răspuns cinstit. Zi, am ?
— Cîteva, draga mea.
— Unde ?
El rîse din nou :
— Ce-i asta ? Vrei să mă verifici ? Stai să mă gîndesc puţin. Ai unul între sprîncene. De-abia se observă, şi era acolo de cînd te-am cunoscut, aşa că n-are nici o legătură cu vîrsta. Sînt cîteva, foarte, foarte puţine, la colţul ochilor tăi foarte, foarte frumoşi. Mai e unul pe gît, iar cînd eşti obosită apar două în dreapta şi în stînga gurii. Asta-i tot.
— Am obrajii căzuţi ?
— Foarte puţin, duminica dimineaţa, dacă noaptea am stat prea tîrziu şi-am băut prea mult.
Mary Alice începu să chicotească.
— Vezi, ţi-am spus eu ? Te uiţi la mine mai mult decît mă uit eu la tine.
Lew respiră uşurat.
— Doamne, credeam că vrei să mă faci să spun că eşti o căzătură bătrînă.
Ea rîse :
— Nici gînd. Voiam doar să ştiu dacă te mai uiţi la mine.

Lew o mîngîie pe obraz şi i-l întoarse spre el.

— Vrei să-ţi spun adevărul ? Ştiu că există, dar nu le *văd* niciodată. Cînd mă uit la tine, văd doar faţa pe care obişnuiam s-o privesc peste mesele prăpădite din cîrciumile unde ne duceam pe vremuri. Eşti exact aceeaşi fată. Ai exact acelaşi chip.

— Spune-mi, s-a adeverit totul ?

— Ce ?

— Ceea ce credeam unul despre altul ? Ceea ce simţeam şi credeam atunci ? Spune-mi sincer.

— Draga mea, chiar te necăjeşti din cauza poveştii de la căminul Delta ?

— Nu, nu cred. Nu despre asta-i vorba. Sau, mai ştii ? Habar n-am. Mă face să-mi aduc aminte cum eram toţi pe vremea aia. Priveşti în urmă şi te gîndeşti la ce ai realizat. Iar drumul parcurs este fără întoarcere. E ca o călătorie pentru care ţi se dă bilet la plecare, iar la sosire îţi este luat înapoi. Aşa că stai şi te întrebi dacă ai făcut absolut tot ce trebuia.

— Bine, dar n-am ajuns încă la sfîrşit.

— Ba da, Lew. Sîntem foarte aproape.

— Fii liniştită, totul a mers foarte bine.

— Nu vreau să spun că nu te-aş iubi, sau nu te-aş fi iubit mereu. Am senzaţia că am cheltuit prea mult timp cu prăvălia şi cu Shari. Prea mult cu amîndouă.

— Nu-i adevărat. Aşa eşti tu, iar eu nu m-am simţit niciodată frustrat.

— Vrei să mergi cu mine la Dallas data viitoare ?

— Iubito, cred că m-aş plictisi foarte tare. Noi nu sîntem genul de soţi care sînt tot timpul împreună. Ştiu ce vrei să spui, că aşa ar fi normal să fim. Dar ce să-i faci, noi sîntem altfel. Nu sîntem nişte pasionaţi, dar asta nu mă deranjează şi nici nu m-a deranjat vreodată. Ştii prea bine că nu trebuie să te am lîngă mine clipă de clipă ca să ştiu că eşti a mea.

— Bine, dar unii...

— Da, unii, nu noi. Eu sînt fericit, şi zicînd asta, o sărută pe obraz. Sau aş fi, dacă te-ai gîndi unde şi cînd o să mîncăm. Începe să-mi surîdă ideea unui păhărel lîngă o cină grozavă.

— Hai să mergem.

Ridicîndu-se în picioare îşi scutură fusta.

— Ştiai că mîine se iau declaraţiile ?

— Da, am auzit. Sper că n-ai de gînd să te duci.

— Nu, dar tare-aş vrea să se termine odată.

— O să se termine, iar oamenii vor uita totul.

— Nu cred.

— Sigur, un timp îşi vor mai aminti. Cîţi crezi tu că se mai gîndesc cu adevărat la al doilea război mondial ?

— Unde vrei să mîncăm ?

— Hai acasă să bem liniștiți ceva și apoi să facem niște friptură la grătar. Să-i chemăm și pe Shari și Bill ?

— Nu, spuse Mary Alice, să nu-i chemăm. Hai să bem numai noi doi ceva și să facem friptură la grătar.

Se înapoiară la mașină, își puseră centurile de siguranță și porniră prudenți cu șaptezeci de kilometri pe oră spre casă.

— *Astă-seară pregătesc eu cina, spuse Syd.* Simt o dorință irezistibilă să fac ceva gustos care să ne îngrașe.

— Bine. Sînt de acord. Hai să mai invităm pe cineva.

— Pe cine ?

— Pe oricine. Ce-ai zice de Kurt și Sandy ?

— E cam tîrziu.

— Știu, dar ei înțeleg. Numai să nu se fi așezat deja la masă. Am văzut-o pe Sandy azi dimineață. Mi s-a părut că simte nevoia să iasă undeva.

— Atunci, du-te și cheamă-i imediat.

— Grăbește-te și închide ușa din față, înainte de a mai veni cineva după o pereche de pantofi de care are neapărată nevoie astă-seară.

— Bine.

Syd se duse spre ușa prăvăliei pustii, aprinse luminile din vitrină și încuie. Îi plăcea cum arăta magazinul seara, după ce toți cumpărătorii au plecat. Avea un aer ciudat, care-l mulțumea. Era ceva intim în rafturile cu pantofi, în mirosul lor de piele, în registrul închis de pe tejghea. Poate că secretul era în el, în registrul acesta închis.

O auzi pe Meredith vorbind la telefon cu Sandy. Îi privi fața luminată de razele apusului. Se simțea trist — așa, fără nici un motiv. Mintea îl avertiză că exista un motiv, pe care-l știa foarte bine. E îndoiala care îi apăruse în gînd. O părticică din sufletul mult prea uman al lui Syd Green spunea : Deși era iubita mea, a fost o vreme cînd aproape am părăsit-o, în vremurile grele cînd încercam să-l conving pe tata. Îndoiala nu-l făcea să se simtă rușinat. Era reacția normală a unui bărbat. Probabil că fiecare soț amestecat în povestea asta simțea la fel. Se considera vinovat numai cînd vedea că tatăl său nu se îndoiește cîtuși de puțin de Meredith. Irving era convins că ea nu era cu nimic amestecată.

Într-un fel, totul era foarte caraghios. Își amintea cît de pornit era Irving împotriva creștinilor, pe vremea cînd încerca să-l împiedice să se însoare cu Meredith. Apoi, cînd a cedat, a cedat total. Meredith a devenit fiica lui, așa cum Syd îi era fiu. Poate chiar mai mult, pentru că a trebuit să învețe s-o iubească. Nu fusese o predestinare.

Își aminti de ceremonia de sub baldachin și de vocea joasă a lui Meredith spunînd că vrea să devină o evreică. Pentru Irving a devenit cu adevărat. Era o problemă de credință, ca la catolici. Fără această încredere totală n-ar mai fi fost religie catolică, și din

cauza ei au existat atîţia ani de haos şi schimbări. Syd ştia că nu credea în felul acesta, nu putea crede în termeni statici. Credinţa lui era în imponderabilele, în spaţiile goale, în speranţele, visele şi iluziile sufletului omenesc. Ea nu includea o încredere adevărată şi emoţională. El era un raţional. Fusese întotdeauna mîndru de asta, dar acum, privindu-şi soţia care pusese receptorul jos şi-i zîmbea, dorea grozav să nu fie. Pentru prima dată în viaţa lui, Syd Green înţelesese ce-nseamnă să-l doreşti pe Dumnezeu.

— Au spus că-i grozav, îl anunţă Meredith.

— Da ? La ce oră vin ?

— Imediat ce ajungem acasă şi facem un duş. Spune-mi, taică-tău ne-a lăsat iar maşina ?

Syd rînji :

— Îhî.

— E cazul să n-o mai conduc, că mă stric de-a binelea.

— Asta şi vrea.

Plecară acasă în lumina apusului, iar în timp ce Meredith plătea slujnicei şi vorbea cu copiii, Syd ieşi prin uşa din dos şi, uitîndu-se în curte, se întrebă dacă era destul de cald ca să pregătească grătarul afară. Nu era, în caz că aveau de gînd să mănînce tîrziu. Era foarte mîndru de curtea lui, la care muncise din greu. Făcuse un grătar pentru friptură, mese şi bănci din lemn, un teren pentru badmintom şi un leagăn de modă

veche, atîrnat între două bare de lemn. Îl montase la sugestia lui Meredith, care spunea că nu mai găseşti nicăieri leagăn şi că-i lipsea grozav. Bunica ei avusese două, cîte unul în fiecare capăt al terasei. După ce l-au montat, a descoperit că-i plăcea şi lui tot atît de mult ca şi ei. Obişnuiau să şadă acolo seara şi să admire licuricii. Se uită la trandafirii care tocmai îmboboceau. Curînd va trebui să se ocupe de ei. Se plîngea întotdeauna că trandafirii îi luau mult timp, dar adevărul era că se bucura de fiecare clipă pe care o petrecea în curte şi în grădină. Se plîngea doar pentru ca să-i îmblînzească pe zeii în care nu credea. Ca popoarele acelea la care părinţii spun : „Îţi prezint pe fiica mea cea urîtă şi nevrednică." El zicea : „Uită-te la nenorociţii ăştia de trandafiri care-mi dau atîta durere de cap !"

Începu să rîdă, făcînd să se audă ca un sforăit în liniştea din jur. Poate că asta-i explicaţia micilor îndoieli care-i sîcîie pe toţi. Că se îndoieşte de Meredith, n-are prea multă importanţă. Dar, Doamne, nu mă năpăstui. Te rog, fă să nu fie ea.

Privi spre casă. Meredith aprinsese lumina la bucătărie şi îi putea auzi pe copii vorbind cu ea. Erau agitaţi şi veseli că veniseră acasă, că vor avea musafiri şi cocteil. Meredith trecu prin faţa uşii deschise şi Syd îi văzu silueta marcată de lumina din spate. Era iubita lui. Păstra în minte, acum şi întotdeauna, imaginea primei lor îmbrăţişări. Capul îi era

plecat puțin într-o parte, astfel încît părul îi cădea pe obraz, și fața îi era luminată de focul care ardea în camera aceea jalnică ; l-a întrebat : „Sînt iubita ta ?“ Ce-ar fi devenit viața lui dacă nu i-ar fi răspuns : „Da, ești iubita mea“ ? Nu știa, dar era sigur că n-ar fi fost viața pe care și-a dorit-o.

S-ar schimba oare totul dac-ar fi făcut-o ea, dacă într-un moment de panică i-a fost frică să-i spună adevărul și a făcut un gest nebunesc ? Da, fără-ndoială că s-ar schimba totul, dar ea n-ar înceta să fie iubita lui de ieri, de azi, de totdeauna. Poate că asta e credința despre care vorbește Irving. Acolo unde există dragoste, există și Dumnezeu. Ea e iubita mea și mi-e dragă. Așa că nu s-a întîmplat nimic și nici nu se poate întîmpla.

Intră în bucătărie și o sărută, spre bucuria copiilor, cărora gestul lui le făcea o mare plăcere. Apoi îi sărută și pe ei și îi întrebă :

— Ce mîncare nemaipomenită să vă fac ?

— Spaghete, spaghete, țipară amîndoi.

— Da, spuse Meredith, cu salată și brînză și niște pîine bună, pe care din păcate am uitat s-o cumpăr.

— Mă duc eu să cumpăr, se oferi Syd.

— Nu, am să-i telefonez lui Sandy s-o rog să aducă ea.

Meredith se îndreptă spre telefon și Syd se apucă să curețe ceapă. După cîteva minute începu să cînte, iar copiii se bucurară din nou.

Lîngă universitate era o prăvălioară care închidea tîrziu și Sandy îl rugă pe Kurt să oprească. Se grăbeau, pentru că întîrziaseră pînă dăduseră de Clarissa, ca să stea cu copiii. Fata de alături care rămînea de obicei cu ei avea o întîlnire, iar sora-lui Kurt era ocupată. Vecinii la care o căutau de obicei pe Clarissa n-o putuseră găsi și, exact în momentul cînd se hotărîseră să-i dea un telefon lui Meredith și să se scuze că nu mai pot veni, Clarissa îi chemă și anunță că e liberă. Meredith le spusese să aducă și copiii, dar atît ei cît și Sandy erau obosiți, așa că era mai bine să-i lase acasă.

Clarissa era și ea obosită, dar cînd Kurt o aduse cu mașina părea neschimbată — botoasă, ironică și afișînd o anumită resemnare calmă.

— Hai, duceți-vă, le spuse ea. Îi culc eu pe ăștia mici. Sînt sigură că aveți nevoie de puțină distracție.

În prăvălie nu era nimeni în afară de proprietar, de fiul lui și de două femei pe care Sandy nu le cunoștea. Cumpără pîinea, precum și două cutii cu alune pentru copii. Se îndreptă spre tejghea cu cumpărăturile și întoarse capul spre raionul de carne, unde se aflau proprietarul cu fiul său. Cei doi bărbați și femeile o priveau și, chiar în clipa cînd se uită spre ei, băiatul chicoti. Era un rîs obraznic, abia auzit și simți că roșește. Se înfurie, nu atît pentru că rîdeau, ci de reacția ei. Știa bineînțeles că toți rîdeau de ele, dar nimeni nu îndrăznise s-o facă pe față. Se simți vulnerabilă și singură în prăvălia înghesuită.

Avu o clipă o senzație aproape primitivă de panică, ca și cum cei patru oameni ar fi putut pune mîna pe niște cutii de conserve, lapidînd-o într-un mod potrivit secolului douăzeci. Scena păru să dureze veacuri întregi, apoi proprietarul ieși de după tejghea și se îndreptă spre ea. Imediat îi reveni și simțul umorului. Slavă Domnului că putea să i se pară chiar amuzant.

— Ce s-a întîmplat ? o întrebă Kurt cînd se înapoie la mașină.

— Nimic. O să-ți povestesc cînd ajungem acolo.

Le povesti la toți în timp ce beau primul pahar în sufragerie. Atît Kurt cît și Syd se înfuriară, după cum era de așteptat, dar Sandy se simți ceva mai bine. Casa lui Meredith era plăcută, iar în cămin ardea focul. Mirosul sosului pregătit de Syd se făcea simțit dinspre bucătărie.

— Am impresia că ar fi trebuit s-o chem și pe Martha, spuse Meredith.

— De ce ? întrebă Syd.

— Pentru că ea e singura care nu are pe nimeni. Joan îl are pe Dylan, iar noi celelalte sîntem înconjurate de o întreagă familie. Martha, însă, e teribil de singură. Apoi, făcîndu-i cu ochiul lui Syd, adăugă : Știu că ție-ți place Layne. Dar ai agreat-o întotdeauna pe Martha, așa că n-o să fie un efort prea mare să te porți frumos cu ea.

— N-am zis să n-o chemi, însă o să ne strice buna dispoziție.

— Cred că s-a schimbat mult de cînd cu povestea asta, spuse Sandy. Să nu mă-ntrebați de ce. Poate pentru că mai are și alt subiect la care să se gîndească, în afară de Frank. Ce naiba, doar n-o putem acuza că e așa cum e. Nici noi n-am fi altfel dacă soții noștri ne-ar părăsi pentru una mai tînără.

— Layne nu-i deloc tînără, spuse Meredith.

— Ei, pentru orice femeie, dacă vrei. Eu, cel puțin, sînt sigură c-aș țipa, aș plînge și m-aș da în spectacol.

— Vezi, asta-i spuse Kurt. Toți ne-am simți mai bine dacă Martha ar țipa, ar plînge și s-ar da în spectacol. Ceea ce îndepărtează lumea e resemnarea asta a ei, de om care are dreptate.

— Mă duc s-o chem, poate că n-a mîncat încă. Syd, mai poți amîna cina ?

— Sigur.

— Bine.

Meredith se îndreptă spre telefonul din hol.

— Ai vîndut mulți pantofi astăzi ? îl întrebă Kurt pe Syd.

— Destui. Cum merge cu asigurările ?

— Bine.

— Toți copiii Domnului cumpără pantofi și asigurări, rîse Sandy.

Meredith se întoarse și îi anunță :

— Vine. Drept să vă spun, sînt cam surprinsă. Nu prea obișnuia să accepte invitații de ultima clipă.

— Ți-am spus doar că s-a schimbat. Poate că nu din cauza celor întîmplate. S-ar putea

să fie influența timpului care-a trecut. Așa e și cînd moare cineva — la un moment dat începi să-ți revii și te întorci printre oameni.

— Da, dar o deranjau aranjamentele de ultimă clipă și pe vremea cînd era măritată cu Frank.

— Ei, pe atunci avea grijă de el, spuse Sandy.

— De puiul mamei, completă Kurt.

Martha nu știa ce-i venise să accepte. În ultimul timp făcea tot felul de lucruri care nu-i stăteau în fire. Pentru a treia oară în cîteva zile, se ducea într-o vizită. Întîi la Joan, apoi la Sandy, și acum la Meredith. Se crea un precedent rău. Începea să se vadă că e singură. Și-apoi îi făcea rău cînd se întorcea acasă. Era mult mai ușor să plece de la birou și să vină în apartamentul pustiu, decît să-și petreacă seara în mod plăcut la cineva și apoi să trebuiască să se întoarcă în casa goală și tăcută. Asta nu din cauză că i-ar fi fost frică să umble noaptea. Blocul era așezat pe o stradă bine luminată, pe care locuiau o mulțime de studenți. Oricît ar fi fost de tîrziu, tot mai erau cîțiva pe afară. Interiorul îi părea însă groaznic de pustiu și de rece.

„O să las lumina aprinsă astă-seară“, își spuse. În afară de cea din hol, nu lăsase niciodată lumina aprinsă pînă acum, pentru că i se părea că cedează față de ea însăși. De data asta o va lăsa aprinsă și pe cea din sufragerie și va da drumul și la radiatorul din dormitor.

Se opri o clipă în fața ferestrei lui Meredith privind înăuntru. Focul împrăștia lumină și căldură și veselie, iar ei ședeau în jurul lui, bînd și mîncînd alune dintr-o farfurie de argint. Îi era frig și, deși înțelegea că va trebui să intre înainte de a răci, stătea acolo și-i privea. Scena îi amintea de ceva și nu reușea să-și dea seama de ce anume. Își strînse paltonul în jurul trupului, stînd nemișcată, și în cîteva clipe își aduse aminte.

Era după ce Joan Friday îi spusese că i-a văzut pe Layne și pe Frank la club, iar ea luase masa cu Layne. Vestea n-o surprinsese prea mult. Știa că se întîmpla ceva între Frank și Layne, dar nu dăduse prea mare atenție. De prea mult timp era convinsă că nu trebuie să se sperie de primele bănuieli. Lui Frank îi mai plăcuseră o mulțime de fete drăguțe înainte, dar nu ajunsese nicăieri cu ele. Era momentul însă să facă ceva, dacă persoane ca Joan Friday începeau să bîrfească prin oraș. Așa că încercase și de data asta, cu aceleași metode care funcționaseră perfect, aluzii subtile care nu spuneau nimic de care să poată fi apoi acuzată. Numai că Layne s-a purtat de parcă nu i-ar fi spus nimic. A folosit propria ei metodă. La început nu și-a dat seama ; și-a spus că așa ceva nu se poate.

Și totuși, s-a-ntîmplat. Imediat după întîlnirea lor fusese petrecerea de la familia Carlton, iar după cină Frank ceruse apă minerală irlandeză. Își amintea acum totul, pesemne din cauza alunelor. Și atunci mîncau alune

din farfurii de argint. Layne şedea pe o pernă enormă de puf a lui Cassie, ţinînd farfuria într-o mînă şi ducînd cu cealaltă alunele la gură. Cînd l-a auzit pe Frank, a coborît încet mîna, a mestecat, a înghiţit şi a zis : „Ce ? Ce-ai spus ?"

Iar Frank i-a răspuns : „Sanka irlandeză", şi Layne a început să rîdă cu atîta poftă, încît părea pe punctul de a avea o criză de isterie. Farfurioara s-a răsturnat şi alunele s-au rostogolit prin cameră. „Of, lasă-mă, asta-i prea mult", a spus ea respirînd din greu.

Martha o privea neîncrezătoare, gîndind : Precis nu-i nimic între ei, altfel n-ar avea curajul să-şi bată joc în halul ăsta, dar uitîndu-se la Frank, l-a văzut şi pe el rîzînd.

Atunci s-a înfuriat de-a binelea. Nu-şi permitea să-şi iasă des din fire, ştiind că în asemenea cazuri lua hotărîri definitive. De data asta nu s-a putut stăpîni. S-a întors spre Layne şi a spus :

— Nu reuşesc să văd ce-i aşa de amuzant. Mîine are de făcut o operaţie.

Layne părea gata să moară de rîs. Se străduia din greu să-şi oprească hohotele şi nu reuşea deloc.

— Îmi pare rău, Martha, a spus ea. Dar e minunat. E cea mai perfectă manieră de a păstra aparenţele din cîte am auzit în viaţa mea. Mai reuşită decît a vărului meu cu costumul lui de baie.

— Ce văr ? a întrebat Frank, rîzînd încă, în timp ce Marthei îi venea să-l plesnească.

— Ei, vărul meu, Ed. Şi el şi nevastă-sa şi-au dorit grozav o casă cu piscină şi, în cele din urmă, şi-au cumpărat una în Florida unde s-au şi stabilit. Erau numai ei doi într-o casă imensă cu un bazin la mijloc. Casa era înconjurată de zid şi de un gard viu înalt şi se afla la cîteva mile distanţă de alte clădiri. Ed ieşea noaptea să înoate şi parcurgea lungimea bazinului de şase ori şi purta întotdeauna costum de baie.

Rîdeau toţi — Philip, Cassie, Layne, B.J., J.D. şi Frank. Da, pînă şi Frank. Era absolut ridicol şi se purta ca şi cum Layne ar fi zis ceva drăguţ şi nu l-ar fi făcut să pară un caraghios. Apoi a început să culeagă alunele de pe jos şi să le pună una cîte una pe farfurie.

— Nu semăn deloc cu vărul tău Ed, draga mea. Vreau să mă îmbăt, dar n-am nici un interes să mă culc tîrziu.

Apoi i-a dat farfuria, mîinile li s-au atins şi amîndoi s-au oprit din rîs, uitîndu-se unul la altul de parcă n-ar mai fi fost nimeni în cameră. După o săptămînă Martha ştia că se culcase cu ea.

Se hotărî să sune.

Meredith deschise uşa. Toţi o priviră şi, o clipă, avu aceeaşi senzaţie pe care o trăise atît de des după ce descoperise adevărul, că toţi se opreau dintr-o conversaţie despre Frank şi Layne în momentul în care intra ea. Apoi se gîndi : În fond, sînt căsătoriţi de luni de zile ; ce naiba, doar nu-i mai pasă nimănui de ei.

Intră şi spuse bună seara. Apoi Meredith îi dădu ceva de băut.

Joan îl convinse pe Dylan să mănînce acasă, deşi voia să meargă cu Miranda la un film de artă care rula la universitate. Dylan şedea acum în faţa ei, privind-o nerăbdător. Îl urmări tot timpul cît îşi mîncă supa. Apoi, după ce servi friptura, se uită în farfurie şi îi zîmbi. Era una din metodele de a-l face pe Bill să cedeze pe jumătate, încă înainte de a-i spune ceva. Curios cîte dintre mişcările ei zilnice erau ca asta, tactici care funcţionaseră întotdeauna cu Bill. Făceau prea mult parte din ea ca să le mai schimbe acum. Şi-apoi, bărbaţii sînt toţi la fel.

— Ce-ai zice să te duci în Europa la vară ?

Dylan lăsă furculiţa din mînă.

— Spuneai că-i prea scump, şi n-ai bani acum.

— Ei, am luat ceva dividende de la Neiman-Marcus trimestrul ăsta, exact cît să acopere diferenţa.

Privirea lui exprimă pe rînd ezitare, interes şi îngrijorare. Joan continua să-i zîmbească vesel.

— Ştiu şi eu ? Îmi scosesem complet din minte ideea.

— E cazul să te gîndeşti din nou la ea. Bineînţeles, şi Joan făcu o pauză, aş vrea să treci toate examenele în semestrul ăsta.

— Ei, sigur !

— Ce-ai zice de Paris în iunie şi Roma în august ? Teribil mi-ar place să fiu iar tînără şi să le văd pentru prima dată.

— De ce nu vii cu mine ?

— Nici gînd ! Ce-ar însemna Parisul pentru un tînăr dacă ar merge pentru prima dată acolo cu maică-sa ? Vreau să te simţi bine.

Dylan n-o privea. După un timp destul de lung, spuse :

— E un lucru la care mai trebuie să mă gîndesc.

— Prostii ! Oricărui băiat la vîrsta ta i-ar place să vadă Europa. E o distracţie grozavă, şi începu să rîdă. Nu-ţi fă griji de pe acum, doar mai sînt cîteva luni pînă la vară. Voiam doar să te anunţ c-am găsit bani.

— Mda. Mulţumesc.

— Stai. Avem plăcintă la desert.

— Nu cred că am chef să mănînc. E cam tîrziu.

— Bine. Ţi-o păstrez pentru cînd te culci.

— Grozav.

Îşi împături şervetul şi-l puse cu grijă lîngă farfurie.

— De ce n-o aduci pe Miranda să mîncaţi plăcintă şi să beţi o cafea ?

— Probabil c-o să vin. Pa, mamă. Mulţumesc pentru cină.

O sărută pe obraz şi ieşi pe uşa din spate. Joan rămase nemişcată, privind lumînarea de pe masă în timp ce asculta maşina pornind şi apoi coborînd dealul. Nu ştiu ce să zic, Bill, gîndi ea. O să spui probabil că sînt o femeie

aspră și meschină. Poate că și sînt. Așa mi-e felul. La vîrsta mea nu te mai poți schimba. Nu vreau să se căsătorească acum. E prea devreme și nu e bine. Dacă vrea cu adevărat să se ducă în Europa și acolo o uită, atunci am dreptate. Așa că, de fapt, nu fac nimic rău. Dar dacă e vorba de acel fel de dragoste despre care eu nu știu nimic, atunci n-or să se despartă, iar eu mi-am făcut datoria. Ca întotdeauna, spiritul lui Bill nu-i răspunse nimic.

Cînd se întoarse de la fabrică, J.D. Finch fu întîmpinat la ușă de toți cei cinci copii, care se uitau la el consternați.

— Mama plînge, îi spuseră toți o dată.

Îi privi fix. Era un lucru care putea să-i uimească pe toți, nu numai pe copii, dar și pe el. Astăzi mai ales, după masa de prînz luată împreună, părea cu totul incredibil. O lăsase în centru pe la trei și se dusese înapoi la fabrică. B.J. îi spusese c-o să ia un taxi s-o ducă acasă, dar că mai întîi vrea să facă niște cumpărături. Era grozav de bine dispusă ; își legase capul cu un fular vechi și îi făcu semn cu mîna în timp ce mașina se îndepărta. Servitoarea apăru în ușă și le spuse copiilor să-l lase în pace. O privi peste capetele lor, iar ea ridică din umeri. Apoi, ea îi duse pe copii în bucătărie, iar J.D. urcă la etaj.

B.J. ședea la birou uitîndu-se la ceva și, într-adevăr, plîngînd. Se îndreptă repede spre ea gîndind : Ce s-o fi întîmplat ? Apoi își închipui c-o fi vorba de ceva ce i-o fi spus vreun tîmpit în legătură cu copilul găsit în

zid și simți cum îl cuprinde un val de tandrețe. Traversă în grabă camera și se opri în spatele ei, punîndu-i mîinile pe umeri.

B.J. se întoarse spre el. Avea lacrimi pe gene, iar ochii îi erau puțin înroșiți. Era clar că nu plînsese prea mult.

— Ce-i cu tine, iubita mea ? Ți-a spus vreun tîmpit ceva ?

B.J. îl privi, apoi se uită la calendarul din fața ei.

— Of, J.D. Ce bine-mi pare că ești acasă. Sînt însărcinată. Dumnezeule, sînt însărcinată.

O privi, și supărat și încîntat în același timp, neînțelegînd exact ce spune. N-o văzuse niciodată plîngînd pentru că e însărcinată. Totuși, Isuse, nu le mai trebuia încă unul ! Și precis că ea era prea obosită ca s-o ia iar de la capăt.

B. J. îi văzu privirea uimită. Nu mai plîngea, dar mai avea încă o expresie tristă.

— Fir-ar să fie, era cazul să știu ce fac, dar n-am reușit niciodată să mă descurc cu socoteala zilelor. Nu încep să număr cînd trebuie și astăzi, cînd m-am dus în centru, m-am oprit la Frank să iau rezultatul analizelor pe care le fac de obicei ; a ieșit din birou cu gura pînă la urechi și mi-a spus : „B. J. ai chiar așa de mulți încît nici nu mai observi cînd ești pe punctul de a mai avea unul ?“ Am venit acasă și am făcut socoteala. Bineînțeles că sînt însărcinată.

J. D. o privea încă îngrijorat.

— Nu înțelegi ? E un moment cu totul nepotrivit. Exact în clipa cînd toți vor uita ce s-a-ntîmplat, o să înceapă să mi se vadă sarcina, și tot orașul o să ia bîrfitul de la început.

J. D. o privi și, brusc, simți că-i venea să rîdă. Încercă să se stăpînească, dar B. J. arăta mult prea deprimată și în același timp comică, cu părul vîlvoi și cu calendarul trădător în față. Începu să rîdă. B. J. îl privi indignată o clipă, gata să se înfurie, apoi izbucni și ea în rîs. Rîdeau fără să se poată opri, apoi ea se ridică și se agăță de el.

În hol, copiii se priviră și zîmbiră. Apoi o porniră în sus pe scară. Nu ajunseră la timp sus ca să audă toată conversația, pentru că Sue îi ținuse în bucătărie ; trebuiseră să aștepte pînă ce ea se dusese după vin ca să se poată furișa sus. Au auzit însă rîsul și-au înțeles că totul e bine. Tata a făcut-o pe mama să rîdă, deci e clar că nu mai plîngea.

Sue apăru lîngă scară.

— Ce faceți acolo ? Nu v-am spus să-i lăsați pe mama și pe tata în pace, să aibă și ei puțină liniște înainte de cină ?

— Rîd, o anunță Timmy.

Sue se uită spre ușă.

— Așa-i. Ei, acum duceți-vă și uitați-vă la televizor și lăsați-i să rîdă.

Se duseră cu toții în salon și se așezară în fața televizorului.

— Ce credeți, oare de ce-o fi plîns mama ? întrebă Jim.

— Nu contează, răspunse Mary. Acum rîde, așa că nu era nimic important.

— Poate c-o fi durut-o capul, presupuse Bill.

— Credeam că s-o fi supărat că i-am stricat foarfeca de unghii, spuse Liza, dar nu cred c-a găsit-o încă. Am ascuns-o prea bine.

Timmy se uita fix la ecran. Se încrunta, semn sigur că gîndea profund. Ceilalți copii îl priveau. Pe el se bazau cînd era vorba de rezolvat probleme neobișnuite sau foarte grele, mai ales în legătură cu cei mari.

— Va să zică, începu el nesigur, era în oraș cînd am venit noi de la școală. Apoi s-a dus sus, s-a așezat la birou și după un timp a început să plîngă. Cînd a venit tata au stat de vorbă și, pînă la urmă, au rîs și s-au îmbrățișat.

Deodată, în ochii lui Timmy apăru o luminiță.

— Știu ! îi anunță el. O să avem încă un frate sau o soră.

Ceilalți îl priviră, apoi se întoarseră înapoi spre televizor.

— Asta-i tot ? întrebă Mary.

Cînd Miley se întoarse, casa era în întuneric. Stătuse două ore la cîrciuma lui Chuck, ascultînd tonomatul și uitîndu-se la puștii din jur. Nu se distrase deloc. Era un om de vîrstă mijlocie, somnoros, obosit, care voia să meargă acasă și își pierdea vremea într-o cîrciumă, ascultînd cîntece triste la un tonomat. Îi spuse noapte bună lui Chuck și se îndreptă spre casă.

Ușa din față era deschisă. Îl surprinse că Edyth o lăsase descuiată. Îi era întotdeauna

teamă să stea noaptea singură în casă. Miley înțelese că, întrucît plecase foarte repede, ea nu era sigură că și-a luat cheia. Ușa descuiată îl mișcă mai mult decît orice alt gest pe care l-ar fi putut face, dar se înverșună împotriva tandreței pe care-o simțea. Nu era sigur de modul cum va fi primit. N-o mai lovise niciodată. Nu avusese de gînd s-o facă în seara asta. I se părea că totul i se întîmplase altcuiva, ca un film pe care l-ar fi văzut la televizor. Un bărbat bătîndu-și nevasta... Doamne, Dumnezeule.

Urcă scările, luminate slab de becul lăsat aprins în holul de la etaj. În casă era o liniște profundă și Miley se opri o clipă în fața ușii dormitorului, întrebîndu-se dacă n-ar fi cazul să ia o pătură din dulap și să doarmă în camera de oaspeți. Nici așa ceva nu mai făcuse niciodată. Își luă inima-n dinți și intră în dormitor.

De îndată ce intră în cameră, știu că era trează, deși respira regulat. Gestul ei îl duru. Pesemne că-i era frică. Gîndul că lui Edyth i-ar putea fi teamă de el îl făcu să-i fie rușine. Și totuși, în afară de rușine, nu simțea nici un fel de remușcare. Nu din cauza a ceea ce-a făcut ea sau credea el c-ar fi făcut ; l-a supărat indignarea ei, atitudinea de om care are dreptate, poziția stupidă de agresor cînd, de fapt, vina era a ei.

Pur și simplu nu reușea să-și controleze sentimentele. Vedea în ea, ca în toate femeile dealtfel, pe Eva din grădina Edenului — și

cu ea trebuia să lupte. Miley nu era un om civilizat, în sensul acceptat de cei mai mulți dintre bărbați. Niciodată n-a putut să fie nepăsător față de femeia din Edyth. N-o putea privi ca pe o entitate separată, cu drepturi și privilegii în afara persoanei lui. Nu erau doi oameni care locuiau în aceeași casă, ci formau un întreg. Atît timp cît un factor al acestui întreg păstra ceva întunecat în afara lui, ceva de același fel își făcea drum înăuntru. Demonstrația era cît se poate de simplă.

Edyth nu se mișcase. Miley intră în baie și se dezbrăcă foarte încet, de parcă ar fi crezut cu adevărat că doarme. Apoi se înapoie în dormitor și se întinse cu grijă pe partea lui de pat. Nu putea să doarmă și își dădu seama că nu va reuși, atît timp cît ochii i se deschideau de la sine în momentul în care se forța să-i închidă. Aprinse o țigară. Edyth continua să respire regulat și, după o vreme, ajunse la concluzia că era cu adevărat adormită. Simți cum îi revine furia. Își închipuise că zăcea tot atît de nefericită ca și el, și cînd colo ea dormea somnul celor fără de prihană.

— Dormi atunci, fir-ar a naibii de treabă, spuse el cu voce tare

Edyth se ridică, întinse mîna după o țigară și o aprinse.

— Nu dorm.

Vocea îi trăda suferința, el însă nu observă.

— Mie așa mi s-a părut.

— Te-ai distrat bine ?

— Grozav. Am fost cu șase femei.

Edyth luă ţigara de la gură şi expiră cu putere fumul.

— Îmi pare rău că te-am lovit, spuse el, dar tot mai cred că aveam tot dreptul s-o fac. N-ar fi trebuit să dai în mine.

— Şi mie-mi pare rău, zise ea.

Miley nu avu deloc senzaţia că se căieşte, ci că se socoteşte nedreptăţită. Stinse ţigara, dar aprinse imediat alta. Edyth plîngea. Încerca să-şi înăbuşe suspinele, însă el o putea auzi.

— De ce plîngi ?

— Nu pot suporta ceea ce ne facem unul altuia. Pur şi simplu nu pot.

Nu-i răspunse şi, după cîteva minute, o auzi respirînd adînc şi continuînd aproape în şoaptă :

— Trebuie să încerc să-ţi explic ceva. M-am tot gîndit astă-seară cît ai fost plecat, şi am înţeles că e neapărată nevoie să-ţi explic. Chiar dacă o să te înfurii mai rău, şi cred că aşa va fi, tot trebuie să încerc. E un lucru pe care n-am crezut niciodată că-l vei înţelege, pentru că nu mi-am închipuit că ştii ce înseamnă să fii slab. Poate că ştii, poate că m-am înşelat eu. Voiam să-ţi spun despre povestea cu Bob Allen. Trebuie să înţelegi că ne-am... dorit din cauza... slăbiciunii noastre. Punctele slabe din el corespundeau exact punctelor slabe din mine şi ceva în noi a simţit acest lucru şi l-a transformat într-un fel de dragoste... De ce taci ? Nu-nţelegi, mă exprim eu confuz, sau poate că n-ar trebui să vorbesc

Nici eu nu mai ştiu. Dar trebuie să încerc, pentru că mai rău decît acum nu poate fi. Tu erai atît de bun, de capabil şi de puternic, încît am avut întotdeauna senzaţia că n-ai deloc nevoie de mine. Mă iubeai, dar n-aveai nevoie de mine. Înţelegi ?

Miley puse ţigara în scrumieră şi-i întoarse spatele.

— Bine. Am făcut rău spunîndu-ţi. Nu poţi sau nu vrei să iei lucrurile aşa cum ţi le prezint. Şi totuşi, mă iubeşti. Ştiu că e aşa. Trebuie deci să mai încercăm. Unii oameni se căsătoresc cu cei ce au aceleaşi slăbiciuni ca ale lor, şi de multe ori se duce totul de rîpă. Alteori slăbiciunile se unesc şi rezultatul e o putere care face ca totul să fie bine. Unii descoperă că, în fond, sînt suficient de tari şi încep să-l conducă pe cel de lîngă el. E bine şi aşa, atîta timp cît acesta din urmă observă. Aşa s-a întîmplat cu mine şi cu Bob cînd a vrut să mă omoare... să ne omoare pe amîndoi. Pentru că asta a făcut, a încercat să murim amîndoi într-un accident de automobil. Nu cred c-a avut vreun motiv real, dar asta-i altă poveste. Viaţa nu e formată dintr-o serie de evenimente planificate. Cîtuşi de puţin. Oamenii fac lucruri la care nici măcar nu s-au gîndit vreodată. Lucruri pe care nu le-au prevăzut şi nu le doresc. Se trezesc dimineaţa cu senzaţia că sînt cu totul altcineva. Doar nu umblăm spunîndu-ne : „Îmi interzic să simt asta." Sentimentele şi emoţiile vin pe nepregătite. O să zici că sînt primitivă şi supersti-

ţioasă. Aşa să fie. După cum îţi spuneam, a încercat să ne omoare pe amîndoi şi, în clipa aceea, el a fost cel slab şi eu cea tare şi, nemaiavînd aceeaşi structură interioară, totul s-a terminat. Tot ce exista între noi a dispărut.

Edyth se opri. Miley o asculta, dar nu avea de gînd s-o ajute. Ea îşi mai aprinse o ţigară, deşi gura îi era uscată şi nu mai simţea cu adevărat nevoia să fumeze.

— Aşa că, înţelegi, mi-e teamă de tine. Mă faci să-mi dau seama că tot ce ai simţit pentru mine a dispărut. Iar eu nu pot şi nu vreau să cred aşa ceva. Între noi există ceva mai mult decît emoţia sentimentului, mai mult decît amestecul dintre punctele noastre slabe şi tari. Avem toţi aceşti ani împreună. Cu sentimentele noastre ne-am construit ceva mai puternic, mai bun şi mai adevărat decît ele, chiar dacă n-ar putea exista fără ele. Nu pot crede că ai fi în stare să mă scoţi din viaţa ta. Eu nu te-aş putea scoate dintr-a mea, chiar dac-ai face ce-a făcut Bob Allen. N-ar schimba ceea ce există între noi, aşa cum s-a întîmplat atunci. Chiar dacă-aş muri sau nu, n-aş fi vrut să nu te întîlnesc.

Miley nu-i răspunse, şi ea se gîndi : „Nu reuşesc să-l fac să mă-nţeleagă, stric totul. E mult mai bine să nu încerci să te explici. N-are nici un rost, şi-ar fi cazul să învăţ să-mi ţin naibii gura."

El stătea nemişcat şi ţeapăn, cu spatele la ea. Brusc, Edyth îşi dădu seama că trebuie să-l atingă, trebuie să-i spună ce simte, chiar dacă

o va lovi din nou, cu tot riscul de a nu se face înţeleasă. Se ridică, înconjură patul, îngenunche şi începu să-l îmbrăţişeze şi să-l sărute. Încercă să pună toată dragostea ei în acest sărut şi gîndi disperată : „Dacă nu simte, n-are rost să mai încerc. Înseamnă că nu mai comunicăm, că legătura noastră nu mai are sens şi că trebuie să mă obişnuiesc cu acest gînd."

El încercă s-o îndepărteze, dar ea îl reţinu, simţindu-l cum se răsuceşte şi îngînînd o rugăciune fără cuvinte, care avea un singur înţeles : Te rog, te rog, te rog.

Apoi, braţele lui o îmbrăţişară şi Miley îi răspunse la sărut, spunîndu-i :

— Doamne, nu vezi că e din cauză că *te iubesc ?*

Edyth se urcă în pat lîngă el, încercînd să-l ţină strîns, ca să formeze o singură persoană, rugăciunea ei însemnînd de data asta : Da, da, da.

Mai tîrziu se lipi de el, aprinzîndu-şi o altă ţigară, şi Miley îi spuse :

— Înţelegi, cred, că asta nu schimbă nimic. Ai dreptate în ceea ce ne priveşte. Nu ne putem despărţi. Însă nu putem schimba faptul că gîndim diferit, că trebuie să simţim diferit.

— Ştiu.

— Nu cred că totul va fi ca mai-nainte. Cel puţin, nu în ceea ce mă priveşte. Mă simt dator să ţi-o spun.

— Ştiu. Cred însă c-ar putea fi chiar mai bine. Mai bine ca acum, sau decît a fost vreo-

dată. Atîta doar că trebuie să ne străduim foarte tare şi nu cred c-o să fie uşor. N-aş vrea să folosesc o comparaţie banală, dar s-a închis poarta în urma noastră. Aşa că sîntem forţaţi să ieşim singuri, să muncim din greu şi să creăm.

Rămaseră strîns îmbrăţişaţi şi, după un timp, adormiră.

Filmul fusese „Luminile Oraşului“ cu Charlie Chaplin. După ce ieşiră, plecară cu maşina spre rîu ca să bea sticla de vin.

— Pe vremuri nu-mi plăcea Chaplin, spuse Miranda. Toţi spuneau că-i cel mai mare actor, dar eu nu-mi dădeam seama de ce. Apoi am văzut un film cu Jean-Louis Barrault, care se chema „Copiii Paradisului“. L-ai văzut, Dylan ?

— Nu. Se zice că...

— Da, se zice că-i absolut formidabil. Aşa şi e. Astăzi avem filme ca „La Dolce Vita“, dar pe vremea cînd s-a făcut „Copiii Paradisului“, nu putea fi comparat cu nimic. Am întrebat-o odată pe mama cum erau filmele pe atunci şi mi-am dat seama că n-aveau nici un haz. Aşa că-ţi dai seama ce mult trebuie să le fi plăcut tuturor. E un film grozav ; l-am văzut de două ori, o dată într-o versiune prescurtată şi a doua oară complet — patru sau cinci ore. Avea de toate în el, şi oamenii simţeau cîte ceva din fiecare. E despre un mim. Doamne, îmi amintesc scena finală ! El încearcă să ajungă la ea în momentul cînd se urcă în trăsură ca să plece. Să plece pentru totdeauna. E sărbătoare, şi străzile sînt pline

de oameni ; el îi împinge şi-i îmbrînceşte încercînd să treacă, iar ei se întorc, rîd, strigă şi-l îmbrîncesc la rîndul lor. Ştii, se distrează. E un fel de carnaval popular. El e disperat. Disperat cu adevărat, în cel mai propriu sens al cuvîntului. Cunoşti sensul ăsta al cuvîntului, Dylan ?

— Nu, Miranda.

— Desigur, n-ai cum. N-ai fost niciodată disperat. Cred că nici eu. Îmi închipui că la vîrsta noastră nu poţi fi cu adevărat disperat, pentru că ştii că ai atîţia ani în faţă. Eşti disperat cu adevărat atunci cînd te afli pe punctul de a face ceva necugetat, din cauza unei situaţii fără ieşire.

— Ce legătură au toate astea cu Chaplin, Miranda ?

Îl privi, şi spuse :

— Te necăjeşte ceva astă-seară. Te porţi foarte aspru cu mine. Cînd eşti aşa, ştiu precis că ţi s-a întîmplat ceva.

— Hm.

— Da, aşa-i. Deci, după ce-am văzut scena aceea pe care n-am s-o uit niciodată — mai am şi acum în faţa ochilor rochia femeii cînd se urca în trăsură — de-abia atunci l-am înţeles pe Chaplin. Cam asta-i.

— A reuşit să treacă prin mulţime ?

— Cine, Barrault ? Nu, desigur că nu. La un moment dat se opreşte, încetează să mai împingă mulţimea şi nu mai caută să scape de oamenii care-l opresc rîzînd, să înainteze, şi

rămîne acolo, în timp ce ei viermuiesc în jurul lui, iar trăsura pleacă.

— Ești foarte serioasă azi, Miranda.

— Din cauza lui Chaplin. De cînd îl înțeleg, are mare influență asupra mea.

— Fac pariu că Pagliacci te dă gata.

Miranda se simți jignită, dar încercă să-și ascundă sentimentele.

— Da, desigur. Mai zi una ca asta, și-ți arăt eu ție.

Dylan o privi :

— Îmi pare rău. A fost urît din partea mea.

— Da. Doar n-ei fi vrînd să rîd *tot* timpul. Uneori vorbesc și serios.

— Știu.

— Ce-i cu tine, Dylan ?

— Nimic. Of, Doamne, oare de ce m-oi fi ascunzînd ? Mama vrea să mă trimită în Europa la vară.

Miranda rămase nemișcată și tăcută.

— Tu vrei să mergi ? întrebă ea după un timp.

— Nu știu. Cred că de asta sînt supărat.

Miranda își privi mîinile împreunate în poală.

— Da, te înțeleg. Și mie mi-ar place să mă duc în Europa. Dacă mama mi-ar oferi o asemenea șansă, mi-ar fi foarte greu să mă decid ce-i mai bine să fac.

Dylan o privea cu atenție. Apoi zîmbi. Întinse mîna și o mîngîie cu dosul palmei pe obraz.

— Ești dulce. Știai ?

— Nu, nu sînt. Mă străduiesc. Nu să fiu dulce, ci să nu jignesc. Vezi tu, eu știu ce-nseamnă să fii jignit.

— Cred că toți știm.

— Da, asta și voiam să spun.

— Vreau să facem dragoste, Miranda.

— Bine.

— Te doresc, dar nu-i cinstit să ți-o cer acum, după ce ți-am spus despre plecarea în Europa.

— Of, Dylan, ce prostii spui ! Ce-i aia, nu-i cinstit ? Singurul lucru cu adevărat cinstit e că și eu vreau să fac dragoste cu tine.

Dylan se apleacă și o sărută blînd pe obraz.

— Vezi că am dreptate ? Ești dulce.

Miranda îi zîmbi.

— Mai zi odată cuvîntul ăsta, și-ți arăt eu ție !

Telefonul îl trezi pe Frank Plowden la două noaptea. Mormăi și întinse mîna spre el, însă Layne apucase să răspundă înainte. O auzi spunînd vorbe liniștitoare, apoi o văzu cum se reazemă de tăblia patului și aprinde o țigară. Stătu nemișcat încercînd să se trezească și întrebîndu-se dacă era absolută nevoie s-o facă. Ea nu părea îngrijorată. Frank luă și el o țigară și o aprinse, apoi, o înghionti pe Layne cu piciorul. Îi răspunse cu un pufăit, continuînd să vorbească :

„Da, este exact ce trebuie să faceți. Așa spune și Frank întotdeauna. Vreți să-l trezesc ? Bine. Da, da, e-n regulă, fiți liniștită. Îmi

notez şi-i spun cum se scoală. Da. Mulţumesc. Mulţumesc foarte mult. Noapte bună.“

— Era bătrîna doamnă Clemmons, nu-i aşa ?

— Ai ghicit.

— Ce mai avea de data asta ?

— A văzut un bărbat în grădină.

— Nu pricep nimic... cred că mai sînt adormit. Ce să-i fac eu dacă vede un bărbat în grădină ? De ce nu cheamă poliţia ?

— Ei, vezi, asta-i. Nu e *cu adevărat* un bărbat în grădina ei. Ştie şi ea că nu e, are doar senzaţia asta. Voia să te-ntrebe dacă poate lua un fenobarbital ca să nu se mai gîndească la el.

— Dumnezeule !

— I-am spus să ia două.

— Vrei să te aresteze pentru practicare ilegală a medicinei ?

— Ştiu şi eu ? Îmi place expresia asta. Practicare ilegală a medicinei.

— Hai, culcă-te !

— Bine. A zis că vine mîine la tine. Să-i iei tensiunea, cred că aşa spunea. Stai să notez.

Aprinse lumina de lîngă pat, mîzgăli ceva pe agendă, stinse lampa şi se trînti pe burtă.

— Noapte bună, doctore.

— Noapte bună, iubita mea.

Frank rămase treaz o vreme, ascultîndu-i respiraţia regulată ; din cînd în cînd întindea mîna s-o atingă încet, fără s-o trezească, mîngîieri mici pe spate, pe genunchi, pe fund. Mirosea a parfum franţuzesc, nu prea tare, atît cît să-ţi trezească dorinţa de a o mirosi mai de aproape. Îi venea să-şi lipească faţa de gîtul ei, dar ştia că se va trezi şi se va întoarce spre el. Era conştient că avea nevoie de somn. La telefon vocea îi era obosită.

— Mizez pe roşu şi iese roşu, spuse el încet.

Apoi se întoarse pe o parte, îşi puse braţul în jurul ei şi încercă să adoarmă. Nu putea. Îi veneau în minte gînduri ciudate şi supărătoare, în legătură cu declaraţiile care urmau să fie luate a doua zi, şi după un timp renunţă la somn şi se lăsă în voia lor. Ştia din experienţă că era singura posibilitate de a-şi recăpăta somnul.

Se gîndi la Martha, aşa cum arăta în vara aceea de demult — tulburătoare, drăguţă, înaltă, graţioasă, capabilă şi sigură. O văzu pe acea Martha mergînd calmă prin holul căminului şi punînd copilul mort în zid. Era o imagine urîtă, dar, acum că apăruse, o privea. Dacă asta ar fi salvat situaţia, ar fi fost în stare s-o facă. Era exact genul ei. Era însă perfect convins că aşa ceva nu se putuse întîmpla. Examină cu atenţie trecutul şi nu văzu nimic. Se gîndi la Dixie Smith şi la lunile acelea cît fuseseră despărţiţi, şi îşi dădu seama că ar fi fost un copil născut înainte de termen, că lucrul era posibil. Ce prostie ! Martha ar fi fost în stare s-o facă, dar ar fi luat măsuri din timp. Şi asta ar trebui s-o ştii, Frank

Plowden. Prea de mult timp eşti doctor ca să nu înţelegi că oricui i se poate întîmpla un accident stupid. Da, dar nu Marthei, îi şopti un gînd, aşa că începu să rîdă de el însuşi ; încă o mai credea infailibilă, deşi ştia mult prea bine că nu e aşa.

Apăru o altă imagine, un vis pe care-l avusese odată, în care Martha şi mama lui erau una şi aceeaşi persoană. Era foarte clar şi nu-şi permise să se gîndească la el, decît după ce-l mai visă o dată şi trebui să-l accepte ca atare.

Întîiul lui vis legat de Layne : era îmbrăcată în uniformă de pilot, cu ochelari şi cască, gata să decoleze şi să cîştige primul război mondial. Şi asta era semnificativ. Uneori visele îl făceau să creadă că în subconştient era un imbecil.

O clipă gîndul îi fugi la Janice ; se întrebă dacă va ieşi ceva din ea, apoi îşi dădu seama că de fapt nu-i prea păsa. Era un gînd groaznic şi-l făcea să se simtă teribil de vinovat, dar ăsta era adevărul. A fost un moment cînd se uitase la ea şi îşi dăduse seama că, deşi era fiica lui, sînge din sîngele lui, n-o iubea ; dac-ar fi fost copilul altcuiva, i-ar fi fost milă de părinţi. Ciudat era faptul că ajunsese să simtă astfel pentru că fata o trădase pe Martha, preferînd-o pe Layne. Ştia că şi Layne simţea la fel. Era ridicol. Cum putea s-o acuze pe Janice pentru ceea ce făcuse el ? Şi totuşi, ştia

al naibii de bine cum. Janice nu era cîtuşi de puţin o fire emoţională. Avea un sînge rece cum rar găseşti. La urma urmei, era fata Marthei. Mormăi, nemulţumit de propriul lui raţionament. Ce naiba, Frank, doar e şi fata ta.

Gata cu grijile, îşi spuse. Va trebui să treci cu bine de ziua de mîine, ca şi ceilalţi dealtfel. După ce se vor lua declaraţiile, vei putea uita totul.

Începu să se gîndească la femeia de lîngă el, aşa cum obişnuia să facă atunci cînd ea era departe de el, cînd îşi făcea o plăcere din a-şi aminti faţa ei, trupul, tonul răguşit al vocii cînd îl privea şi-i vorbea doar lui şi nimănui altcuiva. Apoi îşi dădu seama că era acolo, lîngă el, că o putea atinge ; adormi imediat.

— *Iar am stat cam mult, spuse Sandy.*

Străzile erau goale, iar ei treceau de-a lungul lor prin frigul şi pustietatea nopţii. Doar luminile străzii păreau vii.

— Ne-am distrat grozav, spuse Kurt. Pînă şi Martha s-a mai destins.

— Aşa e. A făcut chiar glume. Nu-mi place însă s-o ţin pe Clarissa aşa de tîrziu. Astăzi, privind-o cum se îndrepta spre staţia de autobuz, mi s-a părut teribil de bătrînă şi de obosită.

— Poate c-o fi adormit. Ştie că n-avem nimic împotrivă.

— Da, dar e grozav de conştiincioasă. N-o face niciodată, în afară de noaptea de Anul Nou, dacă insist foarte tare.

În camera de zi şi în bucătărie luminile erau aprinse.

— Vezi ? zise Sandy cînd intrară pe alee.

Clarissa şedea în balansoarul din camera de zi, ţinîndu-l pe Kim pe genunchi, legănîndu-l încet şi murmurînd o melodie, jumătate cîntec, jumătate poveste. În faţa ei, televizorul bîzîia încet arătînd mira.

Sandy se repezi spre ea, dintr-o dată alarmată :

— E bolnav.

Clarissa scutură din cap.

— N-are nimic, domnişoară Sandy. Ştii bine că te-aş fi chemat dacă se întîmpla ceva. A visat urît, atîta tot. Am încercat să-l adorm din nou.

Kim dormea cu trupşorul moale în pijamaua dungată, cu faţa îmbujorată, luminată de un zîmbet uşor.

— Îmi pare rău de televizor. Programul s-a terminat în timp ce-l legănam, şi n-am vrut să-l pun jos. Acum cred c-a adormit, aşa c-am să-l duc în pat.

Se ridică cu grijă şi intră în dormitor. Sandy stinse televizorul.

— Oare de ce mi-e teamă mereu că sînt bolnavi ? întrebă ea.

— Asta se datorează sentimentului cunoscut sub numele de dragoste de mamă.

Sandy se strîmbă la el.

Clarissa reveni în cameră.

— Doarme ca un îngeraş.

— Îmi pare rău că ne-am întors aşa de tîrziu.

— N-are nimic. Şi aşa, tot n-aş fi adormit pînă acum nici acasă.

Se îndreptă spre bucătărie să-şi ia haina şi poşeta.

— Mulţumesc, Clarissa. Ai avut foarte bine grijă de ei.

Clarissa îi aruncă o privire scîrbită.

— Ce părere ai despre mine ? Că mi-aş putea aduce iubiţii, ca fetişcanele astea de-acum ?

O bătu pe Sandy pe umăr şi ieşi împreună cu Kurt.

Cît timp bărbatul ei o duse pe Clarissa acasă, Sandy intră tiptil în dormitorul copiilor şi rămase acolo privindu-i. Îi acoperi mai bine şi-i sărută pe obraji. Copiii scînciră uşor nemulţumiţi că-s deranjaţi, se întoarseră pe cealaltă parte şi adormiră în continuare.

Înainte de a se întoarce Kurt, Sandy puse pe masa din bucătărie două sticle de bere, nişte brînză şi biscuiţi.

— Grozav, spuse el.

— E cam tîrziu, dar m-am gîndit că n-ar fi rău.

— Fac prinsoare că în noaptea asta n-ai să te mai scoli la trei. O să ai noroc dacă o să adormi pînă atunci.

Sandy îi zîmbi.

— Ştii ceva ? Cred că Clarissa ţine cu adevărat la copiii noştri. Nu-i nostim ? De ce oare ?

— Pentru că au crescut sub ochii ei — şi-apoi, aşa e ea.

— Da. Cred că da. Dragostea... ce lucru ciudat. Nimeni nu ştie ce e exact, şi apoi sînt atîtea feluri de a iubi. Toţi ne împotrivim acestui sentiment, şi asta-i ceea ce nu înţeleg.

— Sandy, iubito, e aproape ora trei. Te rog, nu începe să filozofezi.

— Iartă-mă. În ultimul timp o fac cam des.

— De, vîrsta !

— Uf, ce obraznic eşti !

Rîseră amîndoi.

— Hai mai bine să ne culcăm. N-o să ne putem trezi mîine.

— Ştiu.

Sandy puse sticlele de bere în dulap şi brînza în frigider. Stinse luminile şi trecură prin hol, spre dormitor.

— Şi tu eşti aşa, spuse Kurt în timp ce se dezbrăca.

— Aşa, cum ? Ce tot *vorbeşti* acolo ?

— Adică, ai o mare capacitate de a iubi.

— Acuma începi *tu* să filozofezi.

— Ştiu, însă e vorba de un dar cu care te naşti. Ai ochii verzi, talent la dans şi o mare capacitate de a iubi. Nu vreau să caut explicaţii, spun doar o realitate.

— Se vede pe mine ?

— Da. De aceea eşti aşa de frumoasă, chiar dacă n-ai trăsături extrem de reuşite.

— Eşti subiectiv.

— S-ar putea.

— Hai, culcă-te.

— Asta şi am de gînd.

Îi trase o palmă zdravănă peste fund, se băgă în pat, se întoarse pe o parte şi adormi, înainte chiar ca ea să stingă lumina.

Sandy rămase întinsă pe spate în întuneric, simţind iar mireasma de gardenii, apoi adormi şi îl visă pe Bill Friday şi pe Kurt jucînd popice în vechiul cimitir ; Kurt îi spuse : „Uite-te la bătrînul Bill. A dormit douăzeci de ani şi s-a întors astăzi numai ca să joace popice cu mine.“ Ea şedea pe marginea unei lespezi, bînd ceva nemaipomenit de bun dintr-o scoică strălucitoare. Îi răspunse : „Ştiam eu că pînă la urmă o să vă împrieteniţi.“ Brusc apăru Clarissa şi-i spuse : „Ce faci, iar încerci să schimbi lumea ?“

Copilaşul o trezi pe Shari Cross Adams la ora patru. În ultimul timp nu se mai trezea noaptea, aşa că Shari sperase că o va lăsa să doarmă şi de data asta. Se tîrî afară din pat, se duse în bucătărie, scoase sticla din frigider şi o puse într-o cratiţă cu apă pe plită. Apoi se întoarse, îl schimbă şi îl luă în braţe. Bill nici măcar nu se mişcase. Shari se strîmbă la el şi se întoarse cu copilul în bucătărie. Băieţelul îşi încreţi faţa din cauza luminii şi începu iar să plîngă. Îl alintă, îl legănă, pînă ce copilul tăcu, dar după o clipă sughiţă şi se porni să urle mai tare.

— Eşti un purceluş, spuse ea privindu-l. Eşti un purceluş lacom şi eu te iubesc.

Îi sărută faţa roşie de plîns şi se uită repede peste umăr, ca şi cum ar fi putut s-o surprindă cineva făcînd un gest indecent.

Scoase sticla din cratiţa cu apă caldă, îşi dădu seama că era prea fierbinte şi o puse sub robinetul de apă rece. Copilul urla din răsputeri. În sfîrşit laptele era cum trebuie şi Shari se duse în camera de zi şi se aşeză. O amuza întotdeauna liniştea bruscă ce se făcea în momentul în care-i punea biberonul în gură. O înghiţitură, şi copilul se oprea din plîns. Căscă, privindu-l cum suge din biberon.

Brusc, începu să se gîndească la mama ei şi la povestea aiurită de la universitate. Avea o senzaţie ciudată. Nu şi-o putuse imagina niciodată pe Mary Alice studentă la colegiu, deşi ştia prea bine că studiase acolo. I se părea că priveşte fotografii vechi, de genul celor pe care le vezi fără să crezi c-ar fi putut corespunde realităţii. Întîmplarea de la cămin arunca o lumină nouă asupra lucrurilor. Nu numai că Mary Alice fusese studentă, dar fusese amestecată, împreună cu fetele cu care locuise, într-o poveste cu dragoste şi bărbaţi.

Ştia prea bine că mama ei fusese o femeie atrăgătoare şi tentantă. O ştia totuşi într-un mod abstract, aşa cum ştii că actorii de film sînt oameni reali, care locuiesc undeva, dar nu crezi întru totul în acest adevăr.

Îşi dădu seama că evita gîndul care o obseda. Scoase biberonul din gura copilului şi-l ajută să rîgîie. Copilul o privi cu ochi strălucitori, pînă cînd îi dădu iar biberonul. Ea îi zîmbi şi el continuă grav să sugă.

„Mda", spuse ea, „ceea ce mă rîcîie, mititelule, e că bunica ta ar fi putut face un asemenea lucru. Bineînţeles că nu cred măcar o clipă c-ar fi făcut-o. Nu mama, în nici un caz. Dar parcă pot să-mi imaginez c-ar fi de vină doamna Mackintosh, sau doamna Friday, sau B. J., sau celelalte ?"

După un timp repetă :

„În nici un caz mama. Auzi, ce idee !"

Îi veni un gînd ciudat şi rămase nemişcată, privindu-şi copilul din braţe :

„Oare o să vină clipa cînd vei face şi tu asemenea presupuneri despre *mine*, numai pentru că sînt *mama* ta ?"

Băieţelul terminase aproape laptele din sticlă şi ochii începură să i se închidă. Sugea din ce în ce mai încet. Shari îl privea uşor uimită. *Sînt* mama ta. Ia te uită, sînt *mama* ta. Senzaţia ce-o cuprinsese era ciudată şi se simţi puţin speriată.

Copilul nu mai sugea şi ea se ridică ţinîndu-l în sus. Capul i se legăna pe umărul ei, apoi pruncul rîgîi şi adormi la loc. Îl duse în pat. Îi privi căpşorul rotund pe cearşaful alb şi pumnişorii strînşi de-o parte şi de alta.

„E o responsabilitate teribilă", şopti ea.

Copilul dormea adînc.
„Nici nu-ți închipui cît de vulnerabilă mă simt din cauza ta."
Bill se întoarse pe o parte și mormăi, uitîndu-se la ea :
— Ce faci ? Hai în pat.
Shari se așeză lîngă el.
— Bill ?
Îi răspunse ceva nedeslușit.
Shari îl scutură.
— Nu dormi. Vreau să-ți spun ceva.
— Mîine dimineață.
— Nu. Acuma. Îți dai seama că noi sîntem mama și tatăl copilului ăstuia ? Și că atunci cînd va fi mare își va aminti tot ceea ce facem ?
— Hm.
— Bill. E groaznic !
Dar el dormea la fel de profund ca și fiul lui.

Zorile se arătau senine și răcoroase. Ploaia nu adusese totuși prea mult frig. Orașul se trezea devreme, oamenii se uitau pe ferestre și uși, se întrebau cu ce să se îmbrace, ce să mănînce. Unii plecau la treabă, alții rămîneau acasă.
La ora zece Gus Thurgood și Jimmy Allbright se întîlniră pe coridorul tribunalului cu ajutorii de șerif Clancy Lenord și Jim Winston și cu doctorul Frank Plowden. Nici unul nu avea prea multe de spus, celorlalți.
— Judecătorul Palmer a obținut ca declarațiile să fie luate cu ușile închise, zise Gus, și ceilalți mormăiră ceva în semn de aprobare.

Nu avuseseră însă cum să oprească oamenii să intre în tribunal, așa că se auzea un murmur general de nemulțumire, scos de cei de afară și de pe coridoare. Frank era bucuros că, pînă la urmă, Layne se hotărîse să nu mai vină cu el. Numai faptul că era o persoană de sex feminin — și ar fi fost suficient pentru ca toți s-o privească cu curiozitate.
Intrară în biroul judecătorului, și E. K. Edwards, împreună cu polițistul universității, se ridică să-i întîmpine. Puțin mai tîrziu sosi și Miley Innes. Se așezară nu prea la largul lor, așteptîndu-l pe judecător.
Totul merse foarte repede. Miley declară că a găsit oasele, E. K. Edwards spuse că a fost chemat și că a solicitat sprijinul legii, iar Gus, împreună cu ajutorii de șerif, depuseră mărturie în legătură cu ceea ce au văzut. Frank atestă din punct de vedere medical starea mai sus-menționatelor oase.
Judecătorul puse cîteva întrebări cu o voce joasă, frunzări niște hîrtii, notă ceva într-o agendă, se ridică și ieși din cameră.
Se întoarse, stabili că s-au descoperit oasele unui copil neidentificat, de vîrstă necunoscută, cauza morții necunoscută, ascunse de o persoană sau de persoane necunoscute.
Și cu asta totul se termină.
La ora zece Edyth Innes o coafa pe doamna Bentley Claybrook. Lucra automat, cu ochii pe ceas și gîndul la Miley. În spatele mișcărilor

automate ale mîinilor, exista o altă imagine care se tot rotea, se oprea și revenea mereu.

Îşi aminti de noaptea aceea fierbinte. Ce atmosferă apăsătoare! Zugravii lucraseră toată ziua, iar mirosul persista cu putere în toată casa. Nimeni nu putea să doarmă. Nu dormiserăm ca lumea toată vara. Aveam doar chiloţii pe noi şi tot ne era prea cald.

Era foarte tîrziu. După miezul nopţii. Îmi dădeam seama că se întîmpla ceva. Că se va întîmpla ceva. Curînd. După un timp destul de lung, Clarissa intră în spălătorie şi apoi, mult mai tîrziu, urcă scările şi traversă partea de podea nereparată încă. Am auzit-o, deşi umbla foarte încet. A intrat în baie şi mi s-a părut că a stat acolo ore întregi, apoi a ieşit, coborînd iar la parter.

Stăteam culcată singură în camera mea — aveam fiecare odaia noastră, acum cînd eram atît de puţine — iar ventilatoarele din hol făceau zgomot; era cald, groaznic de cald.

Mă gîndeam că Miley nu va trebui să afle niciodată despre povestea cu Bob, că nu va trebui să-i spun niciodată nimic, pentru că n-ar putea înţelege. Mi-am făcut-o singură şi am greşit pornind pe drumul ăsta. Ar fi trebuit să-i spun, nu cînd era peste ocean, ci cînd s-a întors. Înainte de a ne căsători. Ar fi rezolvat multe... nu-i aşa? Sau poate m-ar fi părăsit şi nu ne-am fi împăcat niciodată. Parcă poţi să ştii? Parcă poţi să spui ce-ar fi urmat? Facem toţi ceea ce credem că-i mai bine. Ascundem într-o gaură din zid tot ceea ce nu-i în regulă, lucrurile pe care nu mai vrem să le vedem şi de care nu mai vrem să ştim. Şi nu sperăm altceva decît să supravieţuim zilei cînd cad zidurile.

— Mi-ai aranjat grozav părul astăzi, Edyth, spuse doamna Claybrook.

Se auzi o maşină oprindu-se în faţă, şi Edyth ştiu că era Miley. O duse pe doamna Claybrook la cască şi se îndreptă spre uşă. El coborîse şi stătea lîngă maşină.

— S-a terminat. Persoană sau persoane necunoscute.

— Te duci înapoi la lucru ?

Miley aprobă din cap.

— Da, după ce merg acasă şi mă schimb.

Edyth îl privi, se apropie mai mult, scoase un şerveţel din buzunar şi-l şterse pe faţă.

— Te-ai tăiat cu lama azi dimineaţă.

Miley o privi şi îşi trecu mîna peste faţă. Apoi zîmbi :

— Cum spui tu mereu ? Că-i ţine pe elefanţi la distanţă ?

Edyth îi surîse :

— Da, şi stelele acolo sus, unde le e locul.

— Ne vedem la cină.

— Vrei să-ţi pregătesc ceva special ?

— O friptură, răspunse Miley urcîndu-se în maşină şi demarînd.

Edyth rămase o clipă privind în urma maşinii, pînă ce o pierdu din vedere. Apoi se întoarse, o

scoase pe Janet Levy de sub cască și se pregăti s-o pieptene.

La ora zece Mary Alice se retrase în micul ei birou, luînd notele de comandă cu ea ; se așeză la birou ca și cum ar fi avut de gînd să lucreze. Trase draperia la ușă și îi spuse lui Sue să se ocupe ea de clienți. Rămase acolo un timp, privind foile netede de hîrtie și paginile liniate ale registrului.

Trebuie să mă gîndesc odată și la asta, își spuse ea. Acum. Și nu altădată. Pentru că nu va mai fi nevoie altădată.

Era după miezul nopții. Știam, pentru că era întotdeauna mai cald după miezul nopții. Brusc, atmosfera devenea de-a dreptul înăbușitoare și aveam impresia că ventilatoarele împrăștie aer fierbinte. La ora aceea ne trezeam, chiar dacă reușiserăm să adormim. Am auzit ceva în bucătărie. Mi s-a făcut o frică de moarte. Apoi mi-am dat seama că era Clarissa. Nimeni nu s-ar fi mișcat acolo cu atîta siguranță. M-am întrebat ce-o mai fi căutînd oare ? N-avea de gînd să se ducă acasă în noaptea asta ? Apoi mi-am zis : „Știe pesemne că cineva are un necaz și a rămas să ajute." Întotdeauna simte lucrurile astea. Ne-a ajutat pe fiecare la nevoie.

Îmi amintesc cum îmi priveam fața în oglinda de la baie. Nu semăna deloc cu obrazul meu, așa cum îl știam. Era ciudat și palid. M-am înapoiat în dormitor și mi-am scos pijamaua, pentru că era prea cald. M-am gîndit că eram

o femeie măritată. Mă întrebam ce-ar spune celelalte fete dac-ar ști adevărul. Știam în orice caz ce-ar fi făcut mama. M-ar fi renegat. Întotdeauna a fost de părere că eram mult mai frumoasă decît ar fi fost necesar pentru propria mea bunăstare.

În afară de proasta aia de administratoare, toate eram treze. Ciudat cum îmi dau seama de asta abia acum. Nimeni n-a coborît la dejun în dimineața următoare. Iar timp de o săptămînă, toată lumea a fost ciudată. Cred că o auziseră pe Clarissa. Oricît de încet ar fi umblat, scîndurile tot au scîrțîit sub pașii ei. Și mai era și senzația... aceea... Multe zile nimeni n-a îndrăznit să intre în spălătorie.

Am plîns destul de mult de dorul lui Lew în noaptea aceea. Eram convinsă că n-o să se mai întoarcă din război. Și mi-era teribil de teamă că s-ar putea ca mama să fi avut dreptate și el să nu fi vrut decît un anumit lucru de la mine. Oh, Doamne, ne-a crescut de parcă lucrul acela n-ar fi avut nici o însemnătate. Bine cel puțin că Shari n-a trebuit să-și înceapă viața cu un asemenea handicap. Mă întreb dacă nu cumva această mentalitate învechită, care a existat tot timpul undeva în subconștientul meu, nu m-a făcut să nu am, de fapt, o căsnicie atît de închegată pe cît ar fi trebuit să fie. Nu știu ce să zic, dar de un lucru sînt sigură : că acum i-am putut vorbi lui Lew așa cum nu izbuteam înainte. Cînd vom construi casa, nu va mai fi cazul să am această senzație de sfîrșit. Nu va

fi nici un fel de sfîrşit. Nu mai mult decît a fost noaptea aceea îngrozitoare. Sfîrşit nu există cu adevărat.

După un timp luă notele de comandă şi începu să le treacă în registru. Era o ființă foarte ordonată.

— *Nu te scula devreme, îi spusese J. D. lui B. J.* Ea se conformă şi rămase mulțumită în pat, avînd în față tava cu micul dejun. Se simțea minunat, leneşă şi încîntată ca o pisică imensă pe o pernă ; apoi îşi aminti toate amănuntele. Aşa, fără nici o legătură. Poate că de vină erau declarațiile care se luau la tribunal. Îşi dădu seama că era ora zece, o oră la care B. J. Finch nu mai putea fi în pat, şi deodată totul îi veni foarte clar în minte.

Pe la miezul nopții ieşise să bea o Coca-Cola. Automatul se înțepenise şi a trebuit să-l lovească cu coada măturii pe care o țineau la îndemînă în acest scop. Îi oprise însă moneda, şi alta nu mai avea. Bătu la uşa Marthei care avea întotdeauna mărunțiş ; Martha o întrebă mirată : „Doamne, B. J., n-ai de gînd să te culci odată ?" B. J. îi răspunse : „Am văzut că e lumina aprinsă la tine", iar Martha, care arăta îngrozitor, deschise uşa cîțiva milimetri şi-i întinse o monedă.

Îşi duse paharul în cameră şi bău, apoi se lăsă o linişte înfricoşătoare. Nu se auzeau decît nenorocitele alea de ventilatoare şi Clarissa învîrtindu-se prin bucătărie. Gîndi : „Pesemne c-a rămas să ne facă plăcinte sau mai ştiu eu ce mîncare deosebită pentru micul dejun." Iar a doua zi n-a coborît nimeni la masă. Absolut nimeni.

Mirosea groaznic a vopsea şi, cam la o oră după ce-a băut Coca-Cola, s-a simțit rău şi a trebuit să verse. Era furioasă pentru că n-avea obiceiul să vomite, şi începu să plîngă. Rămase acolo în baie, plîngînd ; apoi îi veni un gînd : „Ştiu că niciodată n-a ținut la mine cu adevărat. I-a plăcut cum joc tenis, atîta tot. Joan Holmes n-o să afle niciodată că ştiu ce s-a întîmplat între ei." Îl văzuse cum s-a uitat la Joan într-o zi şi i-a fost suficient ca să-şi dea seama de adevăr. Acum Joan avea să se mărite cu Bill Friday şi ăsta era motivul pentru care plîngea. Nu pentru că un nenorocit de jucător de tenis n-o iubea, nici gînd ! Pentru că Joan Holmes avea să se mărite cu Bill Friday, şi o să le privească de sus în rochia albă de mireasă.

Adormi puțin, apoi se trezi auzind pe cineva plîngînd. Nu era ceva neobişnuit. Întotdeauna auzi pe cineva plîngînd în dormitoarele unui cămin de fete. Se întîmplă destul de des. Acum însă, în întuneric, plînsul o sperie. Intră în panică la gîndul că o fată stătea trează şi plîngea. Se crăpa de ziuă cînd se duse iar la baie. Uşa spălătoriei era închisă şi vederea ei o înfricoşă. Evită s-o privească ; lumina din hol îi părea tot atît de nefirească şi ireală ca cea de la morgă. Mirosul de vopsea era mai slab acum, iar ventilatoarele aduceau un pic de aer rece. Clarissa era tot în bucătărie şi se mişca de colo pînă colo în lumina dimineții.

Oare de ce-om fi fost toate așa de triste în ziua aceea? Toate, fără excepție. De aceea nici n-am coborît la micul dejun în duminica aceea. Toate eram triste, înfricoșate; simțeam ceva... sau știam ceva... și nici una nu încerca să vină în ajutorul alteia. Ne era teamă una de alta. Frumoasă imagine despre rasa umană! Singura care n-a simțit la fel a fost Clarissa. Ea era întotdeauna prezentă. Poate de aceea vreau să fiu mereu prezentă cînd vreunul dintre copii începe să țipe. Poate că noaptea aceea va trăi veșnic în mine, bine fixată cu toate detaliile ei, și cred că aceste momente de însingurare sînt singurele lucruri care ne fac cu adevărat umani.

— Mamă, o strigă Jim din ușă.

— Ce-i, dragul meu?

— N-ai de gînd să te scoli *odată?*

B. J. rîse:

— Ce treabă ai cu mine?

O privi uimit.

— Nimic. Vreau să te scoli, atîta tot.

B. J. se ridică din pat, puse restul de gem din farfuria ei pe o bucată de pîine prăjită și i-o dădu.

— Mănîncă, pînă mă îmbrac.

— Ți-ai găsit foarfeca de unghii?

— Nu. S-a pierdut?

— A stricat-o Liza.

— Of, Jim, nu fi pîrîcios!

— Tot ai fi găsit-o. E în cutia de pudră din baie. N-aș zice că-i un loc prea bun.

B. J. rîse.

— Tu unde ai fi ascuns-o?

— Să știi că nu vorbesc degeaba, zise Jim și îi zîmbi cu gura murdară de gem. Mă duc. Am vrut doar să te trezesc.

— Ți-ai îndeplinit misiunea.

B. J. intră în baie și dădu drumul la apă în cadă.

Foarfeca era pe chiuvetă, își aminti Martha, între robinete. Era foarfeca din trusa de cusut pe care o ținea în salonașul de la etaj. O privi mult timp, apoi o puse la loc. Cineva plîngea, undeva în casă. Întotdeauna există cineva care plînge. Ce dracu se întîmplă cu rasa umană? Dac-ar fi putut găsi un răspuns, ar fi știut ce se întîmplă și cu Frank. Ce-l determină să facă niște prostii atît de mari, ca de exemplu să se îndrăgostească de cine nu trebuie sau să se înșele pînă într-atît în privința a ceea ce-i place să facă, încît să urmeze medicina? Sau să i se împotrivească atunci cînd era de fapt convins c-o iubește? Îi era sete și se enervă că îi dăduse lui B. J. ultima monedă pentru automat, iar acum era întuneric în camera ei. Era întuneric în toate camerele. Doar luminile din hol și din baie mai erau aprinse ca la spital. În spălătorie nu ardea becul, ca de obicei. Iar am gînduri negre astăzi, gîndi ea. Frank m-a întristat din nou. Dacă tot are intenția să se întoarcă la mine, de ce oare mai face toate astea?

Coborî în holul gol, călcînd ușor cu papucii pe lespezile podelei, întinse mîna prin ușa spălătoriei, răsuci comutatorul și apoi închise ușa.

Ce-ar fi să-i cer Clarissei nişte mărunţiş? E tot acolo în bucătărie ca o bătrînă sibilă. N-aş vrea totuşi s-o rog. O să beau apa de la robinet. Se înapoie în cameră, bău şi simţi că-i face greaţă. Apoi se opri ventilatorul. Aşa, dintr-o dată. Era groaznic din cauza zăpuşelii şi a mirosului, şi pe lîngă asta nu putea nici măcar să bea o Coco-Cola. I se păru că aude mai multe persoane plîngînd. Fusese o noapte proastă pentru toată lumea, ca în seara cînd se întorsese ameţită de la Frank şi le găsise pe toate înnebunite şi pe B. J. spunînd: „Dar e marţi, e chiar marţi." Probabil că aţipise puţin, pentru că atunci cînd s-a trezit a auzit cum cineva, pe care nu-l auzise urcînd, cobora scările dinspre partea neterminată a clădirii. Paşii se furişau tiptil şi rar, apoi se îndreptară pe scara din spate spre parter. Era deci Clarissa. Nu mai reuşi să adoarmă decît tîrziu, spre dimineaţă.

— Martha, o strigă redactorul şef.

— Da, domnule.

— Vrei să te ocupi de toată chestiunea asta cu deschiderea noului club?

— Da.

— Mai e o notiţă în legătură cu domnul Ridley. A primit o concesiune pe termen lung pentru o parte din proprietatea universităţii, cea de lîngă rîu. Poate le combini.

— Da, domnule.

— Nu ştiam că terenul acela poate fi concesionat.

— Îmi amintesc c-am auzit că-i un fel de loc de trecere. De fapt, singurul teren prin care nu se poate trece e cel al lui Bill Friday. După moartea lui Joan şi a lui Dylan, va intra definitiv în patrimoniul universităţii.

— De ce crezi c-a făcut Bill asta?

— Nu ştiu, răspunse Martha. Poate c-a presimţit cu mult timp în urmă că va apărea Oscar.

— Frumoasă moştenire le-a mai lăsat!

— Da, dar a lăsat şi poezii. Cum e zicala aia?

— Fă un copil, plantează un pom, scrie o carte, răspunse redactorul şef.

— Aşa a şi făcut.

— Bun, apucă-te de articol.

— Da, domnule.

Redactorul şef se îndepărtă, iar Martha auzi iar presele. Scoase ultima scrisoare de la Janice, o reciti, ridică din umeri şi puse o foaie în maşina de scris. Nu-i venea nici o idee. Rămase acolo, uitîndu-se la hîrtia albă din faţa ei şi, după un timp, îşi dădu seama că se gîndea la acelaşi lucru: „Oare cu ce-am greşit?"

Joan nu se ridicase din pat cînd îi auzise, cu o seară în urmă pe Dylan şi Miranda venind să-şi bea cafeaua şi să mănînce plăcinta. Era trează, şi auzi maşina urcînd dealul şi apoi pe ei în bucătărie şoptind şi rîzînd. Nu se sculase însă, nu mai era nevoie. A doua zi dimineaţa era încă adormită din cauză că se culcase atît de tîrziu. Trebui să facă un efort ca să pară bine dispusă la micul dejun. La ora zece încă ar mai fi avut chef să se întoarcă în pat. Clara

îi aduse o cană cu cafea şi Joan se lăsă pe spate în fotoliu, ca s-o bea în linişte. Era o dimineaţă frumoasă, rece şi senină, exact ca în ziua cînd s-a declanşat totul. Bine cel puţin că se va termina curînd. Presupunerile vor continua, dar ele existau oricum. Simţi un început de migrenă şi se duse să ia două aspirine. Rămase în baie, încercînd să le înghită cu apă de la robinet, iar gestul îi reaminti totul.

Făcea planuri pentru nuntă. Cu asta se ocupa în nopţile fierbinţi cînd nu putea să doarmă, imaginîndu-şi ce rochie va purta, muzica, florile, şampania, tortul cu funde albe şi cu amulete de argint pentru domnişoarele de onoare. Începuse s-o doară capul, din cauza vopselii. Nenorocitul ăla de miros le înnebunise pe toate. Căută în poşetă, însă cutiuţa cu aspirine era goală. Lua atît de rar aspirine, încît nu se mai uitase de mult în cutiuţă. Camerele de la parter şi etaj erau întunecate şi nu voia să trezească pe nimeni. O putea auzi pe Clarissa, dar nu voia s-o tot roage întruna să-i dea cîte ceva. Îşi aminti apoi de trusa pentru primul ajutor. O făcuseră împreună într-o duminică, după ce una din ele călcase pe o scîndură de pe şantier şi se tăiase la picior. Fiecare adusese cîte ceva : pansamente şi iod, Mary Alice luase nişte sulfamide de la Lew, Martha făcuse rost de benzedrină şi seconal de la un prieten al lui Frank, student la medicină. Erau chiar şi nişte tabele de fenobarbital şi două de morfină, contribuţia unuia dintre trăsniţii ăia de prieteni ai lui Sandy. Exista şi o cutiuţă cu aspirine. Coborî în hol, se îndreptă spre baie şi căută cutiuţa ; era goală. Se uită un timp la ea, întrebîndu-se dacă e cazul să ia ceva mai tare. Apoi auzi pe cineva plîngînd. Se înapoie în cameră şi durerea de cap i se accentuă. Adormi dar se trezi de mai multe ori, şi de fiecare dată bîzîitul ventilatoarelor părea mai puternic, şi mirosul vopselii mai pătrunzător. Transpira. Trebui să se ridice şi să schimbe cearşafurile. Asta s-a întîmplat după ce a auzit-o pe Clarissa urcînd scările. Uşa spălătoriei era închisă, dar lumina ardea. Era o cămăruţă curată, cu rafturi pentru lenjerie şi coşuri pentru rufele murdare, o chiuvetă, o scîndură de călcat şi două scaune cu spătar drept. Nu avea nici o fereastră. Reuşi să adoarmă tîrziu de tot, în zori. Îi era teamă. Tuturor le era teamă. Era un adevăr pe care-l înţelese doar acum. Nici una n-a coborît la micul dejun. Clarissa a rămas acolo peste noapte. O săptămînă mai tîrziu, cineva a spus că lipseau o grămadă de lucruri din trusa de prim ajutor, dar nici una n-a recunoscut c-ar fi folosit ceva. După un timp au uitat totul. Trusa de prim ajutor mirosea a leucoplast şi puţin a eter — şi nu înţelegea exact de ce. Poate că unele obiecte de acolo proveneau din vreun laborator, sau birou, sau ceva de genul ăsta. Ciudat că îşi amintea mirosul cînd totul era impregnat de vopseaua din jur.

Capul o durea mai tare şi mai luă o aspirină. Se uită la ceas. Era unsprezece. Îşi interzise cu hotărîre să-şi lase amintirile s-o năpădească, închise uşa în urma ei şi se duse la bucătărie să mai bea puţină cafea.

Clara o privi :

— Sînteți cam trasă la față.

— Mă doare puțin capul. O să-mi treacă după ce mănînc ceva.

Luă agenda și verifică ce avea de făcut și ce-ar fi trebuit să facă toată săptămîna și n-a făcut, din cauza poveștii întîmplate și a lui Dylan. Plină de energie, scrise o listă cu telefoanele pe care trebuia să le dea și se îndreptă spre aparat. O sună întîi pe Meredith.

— Bună, draga mea. Joan la telefon. Cred că nu s-a schimbat nimic în programul nostru de astăzi, nu-i așa ? Te-ai hotărît ce faci cu înscrierea la noul club ?

Din ușa magazinului, Meredith putea vedea tribunalul. Era o mulțime de oameni care se învîrteau pe acolo, dar cum nu se întîmpla nimic deosebit, cîțiva începură să se îndrepte spre braseria de pe partea cealaltă a străzii. Privi ferestrele acoperite cu perdele, ca și cum ar fi putut vedea ceva, dar degeaba. Syd veni lîngă ea și-i puse brațul pe după umeri.

— Se termină repede, spuse el.

— Da. Nimic nu durează. Trecem mereu de la una la alta, de la ieri la mîine. Uneori mi se pare că ziua de azi nici măcar nu există.

Syd se încruntă :

— Vorbele astea nu ți se potrivesc.

— Sînt nervoasă. Toată dimineața mi-a venit să-mi rod unghiile. Credeam că m-am lăsat de obiceiul ăsta de ani de zile. Singura dată cînd le-am mai ros de cînd ne-am căsătorit, a fost în ziua în care m-am dus la spital s-o nasc pe

Candace. Ce curios mi se părea ! Eram femeie în toată firea, cu un copil al meu, și-mi rodeam de zor nenorocitele astea de unghii.

Meredith rîse.

— Ce-ar fi să merg să cumpăr niște cafea și gogoși ? o întrebă Syd.

Ea îl privi :

— Nu te deranjează ?

— Nu, deloc.

Îl sărută pe obraz și el ieși, îndreptîndu-se spre braserie. Meredith îl urmări cu privirea, fiind la rîndul ei privită de oamenii de pe stradă. Irving veni lîngă ea și zise încet.

— E un băiat tare bun.

Meredith îi zîmbi :

— Mi-am dat seama mai de mult, Irving. De aceea ne-am și înfruntat noi doi.

— Îmi pare bine c-am pierdut, spuse el și se întoarse în magazin, lăsînd-o să-l aștepte pe Syd.

Meredith se surprinse ducînd mîna la gură, dar se stăpîni. Nu voia să-și mai roadă vreodată unghiile.

În noaptea aceea le-a ros pînă-n carne. Fusese o noapte rea. Sinistră chiar. Prea fierbinte, prea imobilă. Se simțea nevoia unei furtuni cu tunete și trăsnete. Ar fi fost fericită dac-ar fi plouat. Se așezase pe marginea patului, privind întunericul de afară și gîndi : Dac-ar ploua, am fi în stare să ieșim goale să dansăm în ploaie, mulțumind cerului. Ne-am vinde și sufletul pentru un strop de ploaie. Toată noaptea se rugase să sune telefonul, dar nu l-a auzit nici

măcar o dată. N-a sunat pentru nimeni... absolut pentru nimeni... ciudat! Într-un fel îi părea bine că n-a sunat. Ar fi fost mai rău să-l audă și să fie pentru altcineva. Mai rău decît să aștepte tot timpul și să nu-l audă nici măcar o singură dată.*

Pe la miezul nopții o simți pe B. J. umblînd la automatul de Coca-Cola, apoi o auzi lovindu-l cu coada măturii. După aceea se lăsă din nou liniștea, întreruptă de plînsul cuiva, de zgomotul făcut de o persoană care vomita la baie și de dușul care curgea. Din cînd în cînd se auzeau pași trecînd prin hol. Cineva urcase și coborîse scările toată noaptea. Sau poate că numai visase, în starea de semitrezie pe care o avusese tot timpul. Vise asemănătoare cu cele două pe care nu le mai putuse uita.

Primul era despre ea și Syd. Ședeau în fața șemineului, ca Evlyn și Burke, și Irving îi oferea lui Syd ceva de băut într-un pahar de argint și Syd primea. Se trezise din somn speriată, ca atunci cînd ai un coșmar teribil, deși visul în sine nu era deloc înfricoșător. Dumnezeul nostru e gelos, își zise ea. Adormi la loc și avu un vis și mai groaznic. De data asta se ascunsese într-un tufiș și îl vedea pe Syd aplecat, ca Abraham asupra lui Isaac; ea încercă să-i strige: „Vezi că e un berbec în tufiș, ia-l, ia-l, ia-l pe ăsta.“ El însă ridică cuțitul, iar ea țipă și se trezi, în miros de vopsea, zăpușeală și bîzîit de ventilatoare, scos parcă de o mașină infernală. Deschise ușa, sperînd să se facă puțin curent, dar degeaba. Un fascicul de lumină pătrunse în cameră, apoi trecu o umbră, ea privi afară și o văzu pe Clarissa îndepărtîndu-se.

Era o arătare ciudată, ca o ursitoare. Mergea foarte încet și părea foarte tristă. Meredith își zise: Mi-e teamă. Apoi o ușă se deschise și se închise la loc, iar niște pași urcau scara. După un timp care i se păru o eternitate, Clarissa trecu iar prin fața ușii. Își ținea umerii cu mîinile și plîngea. Cineva a plîns toată noaptea.

Le-a trebuit o săptămînă ca să uite tot ce s-a-ntîmplat atunci. Aveau senzația unei breșe în univers. Parcă le acoperise o nebuloasă neagră. Și toate au refuzat să vorbească despre asta, așa cum a făcut și Clarissa, dealtfel. De, poate că la un moment dat trebuie să ascunzi anumite lucruri. Dar e posibil să vină vremea cînd trebuie să le scoți la iveală și să le privești, înainte de a le ascunde din nou, de data asta pentru totdeauna.

Syd veni cu cafeaua și se așezară amîndoi în spatele tejghelei.

— Gogoșile sînt grozave. Ce mai e nou la braserie?

— Nimic, absolut nimic.

— Mă gîndeam la Sandy și la povestea de ieri seară din magazin.

— Oamenii nu rîd de cineva care e în stare să-i pocnească.

Telefonul sună. Meredith puse cafeaua jos și ridică receptorul.

— Bună, Joan.

Syd și Irving o priveau și ea le făcu cu ochiul.

— Da, m-am gîndit. Nu mă interesează.

Ascultă un minut, apoi continuă :

— Nu, Joan. N-aş vrea să te superi, dar n-am de gînd să fiu evreica obligatorie de pe listă. (Îl văzu pe Irving rînjind şi întorcînd imediat privirea.) Dar aşa e. Dacă ne înscriem, împuşti doi iepuri dintr-o dată. Pentru comitet nu sînt chiar evreică, aşa că au o scuză, şi în acelaşi timp pot să arate spre Syd ori de cîte ori cineva i-ar acuza c-ar face discriminare. Nu, mulţumesc. Nu. N-are nimic a face cu oboseala şi tracasarea din săptămîna asta. M-am hotărît cu mult timp în urmă. Cam acum douăzeci de ani. Sandy ? zise ea şi zîmbi. Întreab-o pe ea.

Ascultă din nou un timp.

— Bineînţeles că nu sînt supărată. Sigur că vom veni la petrecerea ta de săptămîna viitoare, şi se uită la Syd, făcîndu-i cu ochiul. Nu, n-am o maşină nouă. Pesemne că m-ai văzut într-a lui Irving. Nu-i aşa că-i grozavă ? La revedere.

Puse receptorul în furcă, îşi luă gogoaşa şi spuse :

— Se pare că nimeni n-are de gînd să cumpere pantofi în dimineaţa asta.

— *Vrei să rămîn azi acasă? întrebă Kurt.*

— Tu vrei ?

— Da. O să anunţ la birou. Roag-o pe sora mea să facă ore în locul tău. Mai stăm puţin în pat şi mai încolo putem să ne bem cafeaua, să citim ziarele şi să fim groaznic de leneşi.

Sandy se ridică din pat :

— Am impresia că vrei să dormi pînă tîrziu, spuse ea zîmbindu-i. Şi fac prinsoare că nu doreşti deloc să-ţi ţin companie.

— Hmm.

— Mă duc să pregătesc copiii pentru şcoală.

În bucătărie le dădu fulgi de porumb şi pîine prăjită.

— Ai dormit prost azi-noapte, băieţaş ? îl întrebă ea pe Kim.

— Groaznic, şi îşi înmuie fulgii în lapte. Am avut un vis cu un urs.

— Asta-i rău, răspunse Sandy. Cred însă că a venit Clarissa să te salveze.

— Da. Mi-a cîntat.

— Am impresia că are vise urîte numai cînd e Clarissa aici, ca să-i cînte, spuse Mark.

— Ştie o mulţime de cîntece. Îmi cîntă cîteodată despre oameni care merg în trenuri de marfă... şi chestii din astea.

— Pe urmă nu mai ai vise urîte, nu-i aşa ? întrebă Sandy.

— Nu, niciodată după ce-mi cîntă.

Cîntece ca să alunge întunericul, gîndi Sandy. Le avem cu toţii. În noaptea aceea am fost la bibliotecă şi am ascultat Bolero-ul şi Concertul pentru mîna stîngă. Şedeam singură într-una din cabine dorind ceva... dar nu ştiam exact ce. Poate ca Ravel să-mi alunge visele rele.

Toate aveam nevoie de aşa ceva în noaptea aceea. Vremea fusese mizerabilă. Nu plouase toată săptămîna, era o zăpuşeală din ce în ce mai apăsătoare şi nu se întîmpla nimic. Uneori se vedea un fulger mic la orizont, dar care nu se transforma niciodată în furtună. Zugrăviseră din nou holul de la etajul trei. Spuneau mereu c-or să termine repede, dar nu mai reuşeau

să-i dea de capăt. Băteau cuie, făceau zgomot și mai vopseau cîte ceva. M-am întors singură de la bibliotecă și pînă acasă n-am întîlnit țipenie de om. Era o noapte plină de fantome. Cînd am intrat în cămin, proasta aia de doamnă Cowan ședea la birou; mi-a spus: „Au venit toate fetele; vrei, te rog, să mă ajuți să încui ușile?" Am acceptat. Era ceva straniu în plimbarea pe care o făceam cu bătrîna doamnă, cu bigudiurile în păr, de la o ușă la alta, încuind înăuntru fecioarele, lăsînd afară Dumnezeu știe ce.

Ne-am dus în bucătărie și am găsit-o pe Clarissa. Ședea la masă bînd cafea, iar doamna Cowan a întrebat-o: „Nu te duci acasă astă-seară, Clarissa?" Obișnuia uneori să rămînă, cînd voia să ne facă suflé la micul dejun, sau cînd vremea era foarte proastă. De data asta nu avea nici un motiv. Mi-am dat sema că doamna Cowan era uimită s-o vadă acolo. „Cred c-am să rămîn", a spus Clarissa. Atîta tot. Iar doamna Cowan i-a răspuns: „Bun, dacă te hotărăști să pleci, închide bine ușa din spate." „Da, doamnă."

Am urcat la etaj. Toate fetele erau în camerele lor, unele uși erau închise, iar ventilatoarele funcționau. Luminile din hol distrugeau imensitatea golului din jur; în baie și în spălătorie ardea cîte un bec. Pe scară și la etajul trei era întuneric, pentru că se schimba instalația și nu fusese pusă încă una nouă în casa scării. M-am dus pînă la prima treaptă și am privit în sus. Era ca o scenă dintr-o carte polițistă. Oare ce anume? Ușa? Apoi Martha a ieșit în hol îmbrăcată în capot și a spus: „Sandy, de ce te furișezi?" „Nu mă furișez", i-am spus eu, „tocmai veneam acasă." Ea a continuat: „Doamne, tare cald mai e! Noapte bună!" și s-a înapoiat în cameră. M-am îndreptat spre odaia mea și m-am dezbrăcat. Mirosul de vopsea era îngrozitor. Ne făcea rău la toate. Mai ales într-o noapte apăsătoare ca asta. Mă gîndeam în continuare la Bill. Nu puteam face altfel. Joan ne spusese că o ceruse în căsătorie. Știam că era perfect adevărat și l-am urît pentru asta. Nu m-am gîndit la altceva tot timpul cît am ascultat Ravel la bibliotecă. Oare ce nu-i în regulă cu mine? De ce mă îndrăgostesc de absolut cea mai minunat de nepotrivită persoană din întregul univers? Cum de-am putut iubi un om care se însoară cu Joan Holmes? Doream să stau de vorbă cu cineva, așa că mi-am pus papucii și halatul și am ieșit în hol, căutînd o lumină pe sub ușă. Am văzut-o la Meredith, am ciocănit, am intrat și am rămas un timp la ea, pălăvrăgind. Am epuizat subiectele legate de vreme și de bărbați. În clipa aceea amîndouă detestam și vremea și pe bărbați. Apoi m-am întors în camera mea. Am auzit-o pe B. J. ieșind și izbind automatul de Coca-Cola. Apoi totul s-a liniștit.

Nu știu exact ce m-a deșteptat din somn. Niciodată pînă atunci și de atunci încolo nu m-am trezit așa de repede. Am avut senzația că am atins fundul unui bazin foarte adînc și apoi m-am ridicat, îndreptîndu-mă spre suprafață, dintr-o teribilă nevoie de aer. Eram în-

spăimîntată. Cît o fi ceasul ? Am vorbit cu voce tare și m-am speriat auzindu-mă. M-am uitat la ceasul deșteptător care ticăia pe noptieră. Cadranul luminos arăta ora trei. Ce s-o fi întîmplat la ora trei ? Aveam o senzație de greață. M-am ridicat, m-am dus la fereastră și m-am rezemat de jaluzele, dar nu se simțea nici o adiere. Cerul era întunecat și plin de stele. Cineva plîngea. Cineva spunea ceva, dar nu se înțelegea ce. Am deschis ușa și m-am uitat prin hol. Nimic. Nimeni. Mi-e teamă, m-am gîndit atunci, și îmi simțeam inima bătînd, agitîndu-se în piept ca un biet animal încolțit. Am auzit ceva mișcîndu-se jos și atunci a început să bată și mai tare. Am alergat pe scara din spate, împiedicîndu-mă o dată și trebuind să mă controlez ca să nu mă rostogolesc pe trepte. Mi-am scrîntit glezna, dar nici n-am băgat de seamă pînă a doua zi.

Am intrat în bucătărie ; Clarissa ședea la masă, exact ca în urmă cu cîteva ore. S-a întors și m-a privit. „Clarissa, Clarissa, se întîmplă ceva îngrozitor de rău", am șoptit. A dat din cap și a pus un deget pe buze. Apoi cred că și-a dat seama cît eram de îngrozită. S-a ridicat, s-a apropiat de mine și și-a pus brațele în jurul meu, legănîndu-mă ca pe un copil mic. „E-n regulă, fetițo. Totul e-n regulă." Știam că era așa. M-am dus iar în camera mea.

— Mamă, o strigă Kim. Mamă !

— Ce-i dragul meu ?

— E vremea să plecăm.

— Bine.

Se ridică și, cu un gest automat, le îndreptă părul și le căută puloverele. Rămase în ușă, urmărindu-i cu privirea pînă la colț. Apoi se înapoie în bucătărie și se așeză, privind afară spre iarba proaspăt spălată de ploaie.

Mi-era graznic de teamă și de rău, dar tot timpul mă gîndeam : Clarissa e acolo jos... în bucătărie... și o să trec într-un fel și prin asta. Așa a fost, am trecut, chiar dacă nu suport să mă gîndesc la ce-a fost, nici măcar acum, după atîția ani. Am supraviețuit nopții aceleia, ca și trădării lui Bill. Am să supraviețuiesc și zilei de azi. Dar, oh, Doamne, tare-aș fi vrut ca Kurt să fi plecat azi la birou. Totuși n-am să plîng, gîndi ea, și-și aminti cum a plîns atunci și cum, în cele din urmă, a reușit să adoarmă pentru că Clarissa putea să rezolve totul și nu mai era nevoie să se gîndească la ziua de mîine. Și nici măcar n-am cerșit, gîndi ea mîndră. N-am cerșit niciodată. Chiar dacă cel mai rău lucru care mi se putea întîmpla era să-l pierd pe Bill atunci cînd aveam cea mai mare nevoie de el... mai rău chiar decît să-l pierd pentru totdeauna. Pentru că acum pot să simt junghiul dragostei inutile pentru ceea ce nu mai e decît un pumn de oase înălbite, biete oase goale și albe acolo unde a fost dragostea. Acolo unde este dragostea mea. Pentru că dragostea a fost a mea, ir eu sînt încă aici. Biata Sandy, bietul Bill și biete speranțe pierdute.

Ziua în care Joan l-a înmormîntat pe Bill a fost ploioasă. Ea stătuse acolo privind cum văduva presăra flori, spunîndu-și : „Hai, Sandy,

fetițo, doar pentru tine a murit demult. Nu-ți sfîșia inima acum. Nu mai plînge. Pe el n-or *să-l mai învie. Dar au înviat copilul. Da, într-adevăr. Asta au înviat.*

Și tu, Dumnezeule, în raiul și în iadul tău, poți să-mi spui ce-o să se întîmple mîine? Pentru că lui Sandy i se întîmplă mereu ceva. Așa e viața ei. „Și nu va exista nimic s-o apere de întîlnirea..." *bun epitaf pentru această femeie, care, dacă mai există undeva dreptate, își va găsi liniștea numai cînd va zăcea sub pămînt și va fi liberată de tot ceea ce înseamnă stele și dragoste.*

— Krut? întrebă ea.

El intră în bucătărie, legîndu-și somnoros cordonul peste halatul de baie.

— Am fost îndrăgostită de Bill Friday.

— De Bill Friday?

O privi, dădu din cap și întinse mîna spre ibric.

— Bill Friday? repetă el. Ce ciudat! Era un om atît de obișnuit. Totdeauna am fost de părere că era un om mult prea obișnuit pentru un poet, și începu să rîdă. Și ce ciudat că ai putut iubi un om atît de obișnuit.

Sandy zîmbi:

— Da, într-un fel așa era. Femeile simt că, dacă își dau osteneala, pot face ceva deosebit dintr-un lucru obișnuit. Asta-i marea eroare feminină. Sau poate că nu-i așa. Poate că nu există motivare pentru nimic. Un lucru se întîmplă sau nu se întîmplă. Ce naiba! Altceva e important. Ceea ce-ai spus tu aseară despre

capacitatea mea de a iubi. Toți o avem, Kurt. Toți, și de a urî, de a ne teme, de a fi triști, de a ne înfuria și de a avea nevoie de cineva. Asta-i motivul pentru care am suportat greu dezgroparea trecutului. Toți am avut capacitatea de a iubi, de a plînge și de a fi speriați. Oh, Doamne, trăim într-un loc înfricoșător. Avem nevoie de cineva care să stea în bucătărie și să ne spună că totul n-a fost decît un vis urît.

— Tu ești în bucătăria mea, zise Kurt.

— Da, așa-i. Cum vrei să-ți fac ouăle?

De-abia la patru dimineața termină sonetul. Îl bătu la mașină, apoi dormi pînă la opt și-și luă micul dejun împreună cu mama lui. Pe Miranda o întîlni la ora nouă, la College Inn.

— Dylan, iubitule, mi-e tare somn. Mă ții prea tîrziu seara. O să-mi pierd toată frumusețea.

— N-aș zice. Bea-ți cafeaua. Ți-am adus un cadou.

— Un cadou la micul dejun? Ce splendid! Numai că nu m-am trezit încă. Mai vrei cafea?

— Da.

Dylan o urmări cum bea cafeaua, apoi îi dădu sonetul. Rămase nemișcată citindu-l, cu părul lung acoperindu-i fața, cu buzele tremurînd și cu ochii clipindu-i încercînd să rețină lacrimile. Dylan nu credea că-i un sonet prea bun. Nu se compara nici pe departe cu cea mai proastă poezie a tatălui său. Exprima însă pe deplin ceea ce voia el. Era ceva pentru Miranda. Ea va înțelege exact de ce îl scrisese. Miranda citea:

În grădină te-aş încuia, zănatec,
Deşi tu poarta-i căuta-o-ntruna
Şi zorii primăverii i-ai da pe un amurg tomnatec,
Iar dragostea nevolnic-ar înlocui-o ura.
Făptura-ţi nu e pentru patimi mici şi mărginite,
Iar de-aş căta, cum cred eu că-i mai bine, să-ţi păstrez credinţa,
Nimic nu te-ar reţine-n capcanele-mi încuiate
Şi şarpelui te-ai da, căci asta ţi-e dorinţa.

Miranda adorată, să ştii că te iubesc.
Acceptă ca mărturisirea-mi să-nfigă
Spada-n această lume de trudă şi metal ;
Cain moare, iar sufletele ni se leagă.
Adu deci mărul, iubito, aici pe astă-masă
Întîia muşcătură-i grea, apoi nici că-mi mai pasă.

Miranda ridică ochii şi zise :

— Te iubesc.

Ce uşor îi venea acum lui Dylan să spună tot ceea ce descoperise !

— Şi eu te iubesc, dragostea mea.

Lunea următoare era prima zi de martie. Adierea vîntului era mai caldă şi ghioceii înfloriseră. Miley Innes supraveghea aşezarea temeliei la noul cămin Delta. Fuseseră cu toţii de acord că nu era cazul să facă vreo ceremonie de inaugurare, aşa că lucra singur, împreună cu supraveghetorul negru şi trei ajutoare. După ce puseră piatra de colţ, se aşezară să fumeze o ţigară.

Se anunţă o zi blîndă, albastră şi aurie, gîndi Miley. Avea timp destul să-l termine, înainte de începerea anului şcolar în septembrie. Se uită pieziş spre cer. Făcu socoteala că-i vor pune acoperişul cam pe la douăzeci şi opt august. Aruncă ţigara şi ridică o mistrie.

— Gata, băieţi ! Hai să ridicăm acum zidul !

Lector : MARIA VONGHIZAS
Tehnoredactor : ELENA BABI

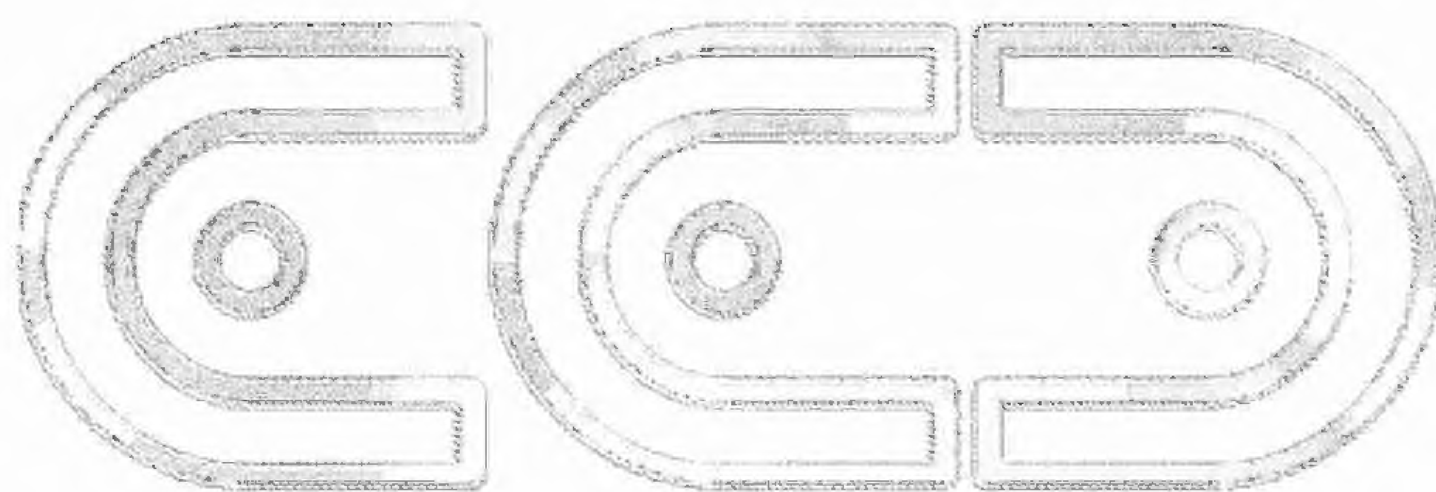
Tiraj 30 680. Bun de tipar : 15.02.74. Coli tipar 14.

Tiparul executat sub comanda nr. 30 824 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București, Republica Socialistă România

Scanare și prelucrare digitală

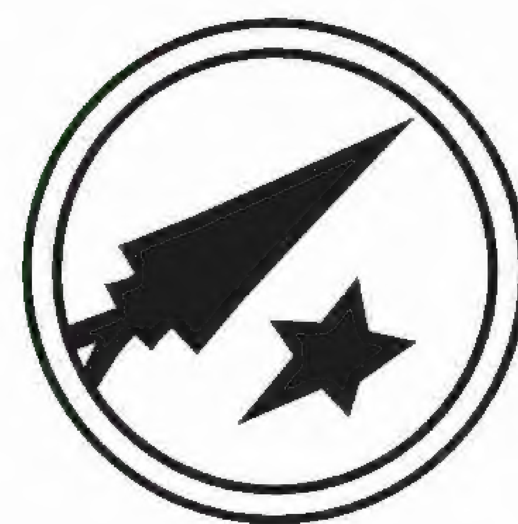
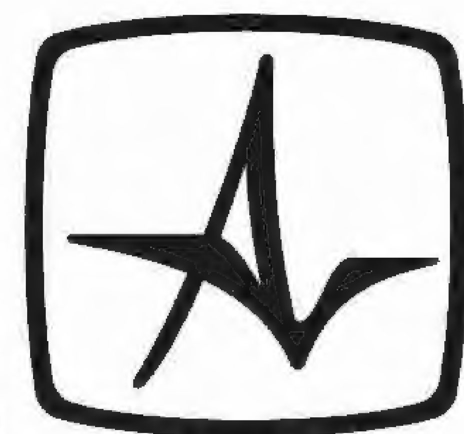

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2023